הארץ

60 אג' שנה נ"ה, יום א' כ"ה בשבט תשל"ג 28 בינואר 1973 Vol. 55/16,376/JANUARY, 28 1973

מסתיימת מלחמת וייטנאם

לפני הפסקת־האש הצליחו הצפוניים לכבוש חלק מן העיר טאי־נין שתהיה כנראה בירת הוויטקונג * כוח השלום של 1160 איש מתחיל בפעולתו

פאריס, 27 (ע"ר, ע"ט, יו. פי. ואי. פי.). השקט עמד להשתרר בשדות הקרב בווייטנאם הלילה בחצות לפי שעון גריניץ' (ב־2 אחר־חצות אור ליום א' לפי שעון ישראל), לאחר שנחתמו היום ב־שני טקסים נפרדים הסכמי הפס־קת־האש.

הקומוניסטים עשו מאמצים נואשים לקבוע עובדות בשטח ב־שעות שלפני היכנס הפסקת־האש לתוקפה והצליחו לכבוש חלק מ־עיר הבירה המחוזית טאי־נין, כ־80 ק"מ מצפון־מערב לסייגון. ייתכן שעיר זו תשמש כבירתה הזמנית של ממשלת הוויטקונג.

בטקס החתימה הראשון במלון מא־זסטיק בפאריס חתמו שרי־החוץ של ארה"ב, צפון וייטנאם, דרום־וייטנאם והוויטקונג — ויליאם רוג'רס, נגו־ין דוי־טרין, טראן ואן־לאם והגב' נגויאן תי־בין — על 52 מיסמכים. שר־החוץ הדרום־וייטנאמי היה היחיד שמסר הצהרה. הוא אמר: „דרום וייטנאם שאפה מאז־ומתמיד לשלום ולהתפייסות לאומית. כנוי וגמור עמ־נו לקיים בקפדנות את ההסכם, ש־עליו אנו חותמים היום ואנו מצפים שגם האחרים יעשו כמונו". הוא הביע תקוה ששלום בר־קיימא יש־כון בווייטנאם.

כארבע שעות לאחר־מכן נערך טקס החתימה השני שבו השתתפו רק שרי־החוץ של ארה"ב וצפון־וייטנאם. במסמכים שעליהם חתמו השניים מוזכר הוויטקונג בשמו המלא והם כוללים הסכם מיוחד ביחס לסילוק המוקשים הימיים מחופי צפון־וייט־נאם. בטקס הראשון סירב שר־החוץ הדרום־וייטנאמי לחתום על שני מיס־מכים שהזכירו בפרוש את ממשלת הוויטקונג, אך סירובו אינו גורע מתוקף הסכמי השלום.

(הסוף בעמוד 2, טור 8)

טקס החתימה על הסכם השלום בווייטנאם שנערך אתמול במלון מג'סטיק בפאריס. מעבר לשולחן נראים חברי משלחת ארה"ב בראשות שר־החוץ ויליאם רוג'רס (במרכז). חברי המשלחת של צפון־וייטנאם יושבים עם הגב למצלמה (צילום רדיו של אי.פי.). מר רוג'רס חתם על המיסמך, הרים את ראשו וחייך. שר־החוץ של צפון וייטנאם, נגוין דואי טרין חתם גם הוא בחיוך.

שר־החוץ של הוויטקונג, הגב' נגוין תי בין, חתמה, בדקה את חתימתה. אך לא חייכה. שר־החוץ של דרום וייטנאם, טראן ואן לאם חתם והניח את העט כיד כאילו מתוך רגש של סלידה.

אלה היו התגובות של נציגי ארבעת הצדדים שהשתתפו בטקס שנערך היום במלון מאז'סטיק. בו שכן בשעתו מטה הגסטאפו בעת הכיבוש הנאצי.

הטקס הסתיים בשעה 12.08 לפי שעון ישראל. ארבעת שרי־החוץ חתמו תוך 19 דקות כל אחד על 52 מיסמכים (סוף בעמ' 2, טור 7).

מלקחי מלחמת וייטנאם:

מטוסי ארה"ב לא הכריעו במערכה אך מנעו ניצחון קומוניסטי

מאת ק. תאלר
סופר יו.פי. בלונדון

לונדון, 27 (יופי"ע). מקורות של מוסדות ההגנה אמרו היום שבמלח־מת וייטנאם לא הצליח הכוח האווי־רי האמריקאי להכריע במערכה גור־לית כלשהי. עם זאת, ציינו, כי ה־כוח האווירי האמריקאי מנע ניצחון הקומוניסטים.

ההפצצה האמריקאית לא הביאה לנצחון במלחמה. אף לא השפיעה בצורה מכרעת על גורל הקרבות ה־חשובים ביותר. אולם, ההפצצות הר־סו דרכי אספקה וחמר מלחמתי. הן גרמו לעיכוב באספקת תותחים ה־שובים ועירערו את עוצמת התוקף בשלבים מכריעים.

העוצמה האווירית המאסיבית ה־ביאה תועלת. אך אי־אפשר לומר ש־זו התשובה למלחמת פרטיזנים ב־מתכונת הווייטנאמית, — אמרו ה־מקורות. יתר־על־כן, ההפצצות לא גרמו לשבירת המוראל של התו־שבים.

המומחים סבורים, שללא הפעלת העוצמה האווירית האמריקאית, כמ־עט ודאי שהקומוניסטים היו מצלי־חים להשתלט על דרום־וייטנאם, ב־מיוחד בתקופה שקדמה לוייטנאמי־זציה.

מנקודת הראות של בריה"מ, היי־תה המלחמה יקרה, הן בכישור ה־כספי והן באשר לחומרים שסופקו. הרוסים וגם הסינים הצליחו להכיר את המפציץ האמריקאי מדגם בי־52, מאחר שכמה מפציצים מסוג זה נפלו בטריטוריה וייטנאמית.

לרוסים ניתנה גם ההזדמנות להר־כיח טילי קרקע־אוויר מתוצרתם
(הסוף בעמוד 2, טור 5)

1 אחר חצות

הוויטקונג הורה להפסיק האש במועד

האנוי, 27 (ע"ר). בחצות הו־דיעה סוכנות הידיעות הצפון־וייטנאמית, כי פיקוד הוויטקונג הורה לכל יחידותיו הלוחמות ב־רחבי דרום־וייטנאם לנצור את האש בשעה שנקבעה — חצות לפי שעון גריניץ'.

אדית אירווינג מודה באשמה

ציריך, 27 (ע"ר). אדית אירווינג אשתו של הסופר האמריקאי קליפורד אירווינג הודתה באשמה ב־עניין מעשי מירמה ותחיבה בקשר עם הביוגרפיה על המיליונר האמ־ריקאי האווארד יוז שנכתבה ע"י ב־עלה.

על הודאתה מסר היום פרקליטה בבית דין בציריך. היא צריכה ל־הופיע בבירור משפטה ב־8 בפבר.

סוכל נסיון הפיכה בסודאן

בין העצורים — בריגדיר־גנראל

ג'עפר נומיירי

חרטום, 27 (יופי"ע וע"ר). ממשלת סודאן הודיעה ביום ו' כי עלה בידה לסכל קשר צבאי לרציחת הנשיא ג'עפר נומיירי ואנשי צמרת אזר־חיים וצבאיים.

שר הפנים, מחמד באקיר אחמד הודיע בשידור שאנשי בטחון עצרו בריג. ריגנראל ו־11 משקיים וחו־לים.

לדברי השר נפגשו אנשים אלה כמה פ. ס. כ. להכין פעולה חב להיות. הבאר — רצח נומיירי ואנשי צמרת אחרים.

מת אדוארד רובינסון

הוליווד, 27 (ע"ר). אדוארד ג. רובינסון, מוותיקי השחקנים של ת־עשיית הסרטים בהוליווד וגיבורם של סרטי גנגסטרים רבים, מת ה־לילה בהוליווד ממחלת הסרטן, ב־גיל 79.

לפני ימים ספורים סיים רובינסון את ההסרטה של סרטו ה־101. שמו המקורי של רובינסון היה עמנואל גולדנברג והוא נולד ... דים בבוקרשט, עמם בא לארה"ב בגיל 10.

הסטייט־דפרטמנט הכין כבר הצעות להסדר בתעלה

ההצעות הונחו כבר על שולחנו של ניכסון * גב' מאיר תתבקש להגיב גם על הצעת הסדר עם חוסיין

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו יורק, 27 (מיוחד ל„ה־ארץ"). ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, העומדת מול גישה דיפלומטית אמריקאית כפולה, ב־הגיעה לביקורה בארה"ב בחודש מארס.

מקורות מהימנים בסטייט־דפרט־מנט מגלים, כי הצעות מפורטות להתחלת שיחות התעלה, הוכנו ב־סטייט־דפרטמנט והיא מונחת עתה על שולחנו של הנשיא ניכסון.

הצעות אלה מתמקדות בעיקר בנושא העיתוי, המקום והנהלים של שיחות הקירבה.

„מטבע הדברים עלינו לראות ת־חילה כיצד יגיבו הצדדים לפני ש־נוכל להתחיל ללחוץ בהצעות מפור־טות על תנאים לפתיחת התעלה", — הבהיר אחד המקורות.

במקביל תתבקש הגב' מאיר ל־הגיב על הצעות הסדר עם המלך חוסיין, שיכלול ביטחון נוספות כל־שהי לפיקוח מוסלמי על המקומות הקדושים במזרח ירושלים וכן קשר של הגדה עם ירדן בצד הסדר לפי־רות.

בהסתמך על מקורות דיפלומטיים במרכז האו"ם, יעלה מימשל ניכסון הצעות אלה ויבטיח לגב' מאיר, כי לא יפעיל כל לחץ עד לאחר הבחירות בישראל.

מקורות הסטייט־דפרטמנט סבו־רים, כי ההצעות האמריקאיות קיבלו תנופה בעיקבות ההסדר בווייטנאם וההחלטתו של מימשל ניכסון להג־יע להתקדמות כלשהי בדרך ל־הסדר במזה"ת.

מידע זה עומד בניגוד לידיעות קודמות, לפיהן רוצה ארה"ב להש־איר את הסטטוס־קוו במזה"ת. אר־לם, מצבו הקשה של סאדאת וכדו־רת וואשינגטון להגיע לנורמליזציה של יחסיה עם העולם הערבי, עו־רר את מתכנני המדיניות האמרי־קאית למחשבה, כי סימן כלשהו של נסיגה ישראלית בסיני — אפילו ב־אורח חלקי — יחזק את מעמדו של סאדאת מבית.

יתר על כן — נראה, כי התוזה לאפשרות של הסדר ישראלי־ירדני, מכוונת להביא את מצרים לשולחן הדיונים.

ההצעות האמריקאיות מתייחסות ב־פירוט רב לנוהלי שיחות הקירבה. נראה, כי יתנהלו במלון בניו־יורק. הנציגים ישהו בחדרים נפרדים, ב־עוד מתווכים יקיימו המגע עמם.

ככל שמועד ביקור הגב' מאיר קרב, תופנה תשומת־לב העתונות יותר ויותר לסיכויי השלום. קיימת נטייה בוואשינגטון להתעלם מן ה־מחלוקת הבסיסית בנושא ירושלים. נוכח אי־הסבירות שישראל תעניק לירדן צורה כלשהי של ריבונות על המקומות הקדושים בעיר.

* מזג האוויר

מעונן חלקית, גשמים פזורים ב־צפון ובמרכז הארץ. הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 7 עד 10 מעלות, ת"א 11 עד 16, חיפה 9 עד 16, באר־שבע 5 עד 16 מעלות.

בפתיחת מועצת ההגנה הערבית בקהיר

נציג מרוקו מקווה שאווירת הפיוס בוייטנאם תשרור גם במזה"ת

מזכיר הליגה מאוכזב מהיעדר תכנית ערבית נגד ישראל * שופרות המחבלים והעתונות הלובית תוקפים המועצה

מאת סופר „הארץ"
לעניינים ערביים

שר־החוץ המרוקאי. אחמד אל־ע'יב בן־היימה, שיבח אתמול ב־נאום הפתיחה של מועצת־ההג־נה הערבית המתכנסת בקהיר, את הסכם השלום בוייטנאם והביע תקוותו שאווירת הפיוס והשלום יתרחב גם לאיזורים אחרים ב־עולם.

לעומתו הביע מזכיר הליגה, מח־מוד ריאד, את אכזבתו מהיעדר תכנית ערבית מאוחדת נגד ישראל ובהוסר יכולתם של הערבים להג־שים את מטרותיהם מאז מלחמת יוני 1967.

מועצת־ההגנה בה משתתפים שרי החוץ והבטחון של 18 מדינות ער־ביות הן הרמטכ"לים, נפתחה את־מול בסימן של ההתקפה הסודית תק־דים בצד שופרות ההתנגדות של ה־מחבלים והעתונות הלובית. רדיו ה־מחבלים מדרעא כינה את כנס ה־מועצה „פסטיבל ריקני בו ..."

מצרים, סוריה ולוב.

המועצה תדון בין היתר בהמלצות להקים קרן ערבית למימון תעשיה צבאית ערבית, בהפעלת החזית המז־רחית, אפשרות עריכת פיסגה, הצ־עה להקים קרן משותפת למימון מאמץ המלחמה נגד ישראל, הצעה לנצל את הנפט הערבי להפעלת ל־חץ על המערב ועל ישראל וכיו"ב.

„אל־אהראם" כתב אתמול, כי ה־מועצה מתכנסת על רקע הסכם הש־לום בווייטנאם וכי ארה"ב עתידה לנצל הזדמנות זו בנסיון להגיע ל־הסדר באיזור שיגשים את מטרו־תיה ואת מטרות ישראל.

המהנדסים יכריעו הערב אם לחכות למסקנות ועדת משל

בינתיים ממשיכים הם בהכנות לשביתה מחר

מאת סופר „הארץ"

30 אלף המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים, ממשיכים בהכנות לק־ראת השביתה העומדת לפרוץ ה־יום מחר.

ההכנות נמשכות על אף הקמת „ועדת משל" שהוקמה ביום ו' ב־עיקבות פגישת המהנדסים וההנד־סאים עם הוועדה המרכזת בהסתד־רות, שמטרתה לפתור את הבעיות השנויות במחלוקת תוך קביעת מ"מ מזכיר ההסתדרות, ירוחם משל, כ־פוסק אחרון בסיכסוך.

מזכיר התאחדות המהנדסים, אה־רון בונה, הביע פסימיות לקראת דיוני ועדת משל שלא נקבע להם מועד כינוס. לדבריו קשה להיות, כי הוועדה יכולה להשביע את רצון המהנדסים.

ע"פ הצעת סיכום ההחלטה שה־ביא מזכיר ההסתדרות, יצחק בן־אהרון, לוועדה המרכזת ביום ו' נא־מר, כי תביעות המהנדסים וההנ־דסאים אינן עילה לשביתה, כי משל יהיה פוסק אחרון והוועדה ש־הוא יעמוד בראשה תגיע לסיכום תוך זמן מוגבל. על יסוד ההחלטות הללו קוראת הוועדה המרכזת ל־מהנדסים ולהנדסאים לבטל את הו־דעותיהם בדבר שביתתם.

עד אמר המכליל, כי ע"פ שיחות שהיו לו עם מר כנרס ועם מזכיר ההסתדרות ההנדסאים ולכן שנקבו. הוא השתכנע, כי המהנדסים וההנד־סאים אינם תובעים תוספת־שכר כו־ללת העולה על 35% ואין בכוונתם לתרוג מכך. „אם אכנם אלה הן
(הסוף בעמוד 2, טור 9)

ישראלי נרצח במרכז העיר מאדריד

ספטמבר השחור: „אנו הרגנוהו, כי פעל כסוכן ישראלי שעזר ברצח נציגי המחבלים ברומא ובפאריס. כן נמצא בידנו בן־הערובה ששמו מקס מאזיך"

מאדריד, 27 (יו.פי. ע"ר, ע"פ ו־עסט"א). ישראלי בן 36, משה (מר־אין) חנן ישי, תושב ג"א, נורה ביום ו' למוות לאור היום ברחוב הסואן ביותר של מאדריד, בידי פלשתינאי שהצליח להימלט.

בקהיר הודיע אירגון ספטמבר ה־שחור, כי הישראלי שנרצח הוא „ק־צין מודיעין ישראלי שהוצא להורג ע"י כיתת יורים". הרצח אירע לפני הצהרים ברחוב גואן ויאה, שבו נמ־צאים מרכזי הקניות והבידור של מאדריד. ישי נורה ליד הכניסה לבר־בהיר ששמו מוריסון פאב. הוא הוע־בר מיד לבית החולים ושם מת מ־פצעיו לאחר זמן קצר.

הרוצח ירה בישי שלוש יריות מ־אקדח עם משתיק קול. שני כדורים פגעו בישי בחזהו ובבטנו ופצעוהו פצעי מוות. הכדור השלישי פצע קל אורח ספרדי שעבר במקום. לפי אחת מסוכנויות הידיעות הצליח יש־י להבחין בפלשתינאי והגדה תוך כדי נסיון להתהתו.

משטרת ספרד פתחה בחיפושים אחר הרוצח, אך עד כה לא נתגלו עיקבותיו. בינתיים לא נעצר איש. המשטרה פועלת בהנחה שהרצח ק־שור למידע שקיבלו שילטונות ספרד לפני 3 שבועות, אשר לפיו עלולה להגיע לספרד קבוצת אנשי ספטמבר השחור. השילטונות הכריזו אז על מצב כוננות בכל נמלי־התעופה של ספרד.

מקורות של משטרת ספרד מתאר־רים את הרצח כ„חיסול חשבונות בין ערבים לישראלים". לדבריהם עקב הישראלי שנרצח אחר סוכני מודי־עין ערביים. ליד מקום הרצח מצאו חוקרי המשטרה שלושה תרמילים של כדורים בקוטר 6.35 מ"מ.

בהודעת ספטמבר השחור בקהיר נאמר, כי הנרצח הוא „קצין המודי־עין הישראלי אורי מולו, שהיה מ־צוייד. בדרכון ישראלי ע"ש משה חנן ישי". ספטמבר השחור טוען,
(הסוף בעמוד 2, טור 6)

בוטל גיוס החובה בארה"ב

מעתה יהיה מורכב הצבא רק ממתנדבים

וואשינגטון, 27 (ע"ט, יופי"ע). שר־ההגנה האמריקאי, מלווין ליירד, הורה היום על ביטול גיוס החובה בארה"ב.

ליירד קיבל החלטה זו מיד לאחר חתימת ההסכם על וייטנאם ובהתאם להודעה משר־הצבא, שאינו סבור כי יהיה צורך בגיוס אמריקאים נוספים לכוחות המזויינים.

מעתה יהיו הכוחות המזויינים של ארה"ב מורכבים אך ורק ממתנדבים.

(ע"ר). הנשיא ניכסון יגיש לקונ־גרס תקציב־שיא של 268,700 מיליון דולר ובו גירעון של 12,000 מיליון דולר, — אמרו ביום ו' מנהיגי ה־קונגרס.

ההקצבה לצרכי הגנה בתקציב ה־חדש תסתכם ב־79,000 מיליון דולר.

החתימה ההיסטורית

זוהי ידו של שר־החוץ האמרי־קאי, ויליאם רוג'רס, בחתמו את־מול על המיסמך ההיסטורי בדבר שלום בווייטנאם, במלון מאז'סטיק בפאריס.
(צילום ראדיו של אי.פי.)

מקווים שתוך כשבועיים תושג הפסקת אש גם בלאוס

וואשינגטון, 27 (ע"ר ואי.פי.). ארה"ב מקווה, כי תוך 10 עד 15 יום תושג הפסקת־אש בלאוס והיא פו־עלת גם למען הפסקת אש בקמ־בודיה, — אמר אתמול יועצו של הנשיא ניכסון, פרופ' הנרי קיסינג'ר, לחברי הקונגרס.

לעומת זאת הודיע היום בפקינג שליטה המודח של קאמבודיה, הנ־סיך סיהאנוק, שכוחות הגרילה שלו ימשיכו במערכה למרות הפסקת־האש בווייטנאם. הוא השיב בכך על ההצעה להפסקת־אש שהעביר נשיא קמבודיה, לון נול. סיהאנוק אמר עם זאת, כי ממשלתו הגולה מוכנה לנהל שיחות רשמיות עם אר־צות הברית על סיום המלחמה, בלי השתתפות לון נול. סיהאנוק מוכן לנהל מו"מ עם קיסינג'ר בפאריס או באוטאווה.

ראש ממשלת לאוס, הנסיך סובא־נה פומה, אמר, כי השלום בלאוס תלוי בשיחות עם הפאטט־לאו, אך הוא מקווה שהשלום יושג תוך זמן קצר.

סין תהדק עתה יחסיה עם ארה"ב

לונדון, 27 (יופי"ע). ע"פ דיווחים של דיפלומטים מערבים מפקינג, מעוניינת סין מאד להרחיב את שי־תוף־הפעולה שלה עם ארה"ב לא־חר סיום מלחמת וייטנאם. הגורם ה־עיקרי לכך הוא החשש מפני בריה"מ, שהוגבר עם סיום הנוכחות האמריקאית בווייטנאם.

אמנם, נורמליזציה שלימה ביחסי סין—ארה"ב יתכן רק לאחר יישוב בעיית פורמוזה, אולם סין מעוניינת בהבנה מוגברת עם ארה"ב ובשיתוף פעולה, פרט לכינון יחסים דיפלו־מאטיים.

ניכסון מתכנן מסע לאירופה

ידון שם על יחסי ארה"ב והשוק

קי ביסקיין, 27 (ע"ר). לאחר יישוב בעיית וייטנאם עומד נשיא ארה"ב לחדש את ההכנות למסע באירופה, שייערך אולי בסוף האביב או בתחי־לת הקיץ השנה, — אמרו מקו־רות דיפלומאטיים בבית־הלבן הדרו־מי בפלורידה.

מר ניכסון מבקש לדון באירופה על היחסים בין ארה"ב, השוק ה־אירופי.

„ג'יינס": ישראל תבסס הגנתה האווירית על מחשבים חדישים

בעזרת המחשבים ניתן להפעיל במהירות מירבית את מטוסי היירוט ומערכי הטילים

מאת כותב הצבאי של „הארץ"

ישראל תבסס את ההגנה הא־ווירית שלה על מערך של מחש־בים חדישים שרכשה באחרונה מ־חברת יוז האמריקאית, — מוסר השנתון האחרון של ג'יינס לשנת 1973 שיצא לאור בימים אלה.

יש לציין, כי גם מדינות נאט"ו סיימו להתקין בשנה האחרונה את מערך המחשבים של חברת יוז ב־מערכת ההגנה האווירית של חברות האירגון באירופה. בעזרת המחשבים ניתן להפעיל במהירות מירבית את מטוסי היירוט ומערכי הטילים ע"פ הנתונים המגיעים מבסיסי המכ"ם.

לדברי השנתון, תכלול המערכת החדשה של ישראל מרכז שליטה כו־ח ומספר מרכזי דיווח. השנתון מ־ציין, כי עד כה לא נודעו פרטי ה־עיסקה הישראלית, אך ידוע שחברת יוז סיימה מחקר בקשר למערך ה־הגנה החדש. כן ידוע, כי מיתקן זה יהיה מבוסס על מכשירי המכ"ם מ־פ.ס. 43 של חברת וסטינגהאוס ש־נרכשו זה מכבר ע"י ישראל.

וואשינגטון, 27 (ע"ר). מלך ירדן ייפגש עם הנשיא ניכסון ב־6 בפב־רואר, — הודיע אתמול הבית הלבן.

דובר הבית־הלבן, רונאלד זיגלר, אמר, כי חוסיין עומד לערוך ביקור פרטי בוואשינגטון. הוא ייפגש גם עם שר־החוץ, ויליאם רוג'רס.

מר זיגלר ציין כי ראש ממשלת ישראל, הגב' גולדה מאיר, תיפגש עם מר ניכסון ב־1 במרס.

קיסינג'ר יוסיף לשמש יועץ לנשיא

וואשינגטון, 27 (יופי"ע). ד"ר הנרי קיסינג'ר הודיע, כי יוסיף לכהן כיועצו הראשי של הנשיא ניכסון ל־עניני מדיניות־חוץ.

כאשר נאמר לו ביום ו' שאוניבר־סיטת הרווארד נתנה לו ארכה עד 5 בפברואר לחזור לתפקידי הוראה או לנתק את קשריו האקדמיים, שאל ד"ר קיס־נג'ר: „מה מביא אותך לחש־וב שברצוני לחזור?"

הוא הטעים, כי אין בכוונתו לע־זוב את הבית הלבן.

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 60 אגורות

פרסום א. אריאלי

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

משטרת ניקוסיה על מות נציג פתח:

באשיר נהרג ע"י מיתקן חשמלי שהופעל באלחוט

מקאריוס: אין סימנים שהנשק המגיע לידי אנשי גנראל גריבאס מקורו בישראל

מאת אלקום קונסטנטינידס, כתב "הארץ" בקפריסין

ניקוסיה, 27 (מיוחד ל"הארץ"). "חוסיין באשיר, איש פתח שנהרג בהתפוצצות בחדרו שבבית מלון בניקוסיה — נרצח" — אמר נשיא קפריסין, הארכיבישוף מקאריוס, במסיבת עתונאים כאן. מאקאריוס הבהיר, כי זו היא דעת המשטרה, המתבססת על הוכחות שנמצאו במקום המעשה.

הפיצוץ בו נהרג באשיר אירע בחדר מלון אולימפיק, השוכן בקרבת מיפקדת המשטרה בניקוסיה וכמאה מ' מן השגרירות הישראלית.

מותו של באשיר, בהתפוצצות שהיתה ביום ד', מוסיף להעסיק את העתונות המקומית. הגירסה האחרונה של המשטרה על הפיצוץ, היא שהוא נגרם באמצעות מיתקן חשמלי, שניתן היה להפעילו מרחוק באלחוט.

היומון הפרו־ממשלתי "פיללפטרוס" מכנה את הפיצוץ רצח ומוסיף, כי השתות רשויות הביטחון מכוונות אל שירותים חשאיים זרים וסוכניהם בקפריסין.

עתון אחר ביחס את המעשה לישראלים או סוכניהם בקפריסין. העתון טוען, כי התקרית מעידה שהשירותים הישראלים גמרו אומר לפעול בקפריסין "ערב הבחירות לנשיאות באי" והצטרפו לאלה המתכוונים לפגוע בחזית הפנימית.

העתון הפרו־ערבי "מא נאהי", כותב, כי "בניגוד לערבים אשר החליטו לא לפעול בקפריסין, הרחיבו הישראלים את פעילותם כאן נגד "לוחמים פלשתינים ואוהדיהם. פעילות זו מכוונת ביסודה נגד העניין הקפריסאי וממשלת קפריסין". העתון תובע מממשלת קפריסין לנקוט פעולה בנושא זה.

העתון בשפה היוונית "מאחי", היוצא לאור ע"י חבר ביה"נ ניקוס סאמפסון, כתב ביום ו', שקיים חשש כי גובשו תכניות לפיצוץ השגרירות הישראלית בניקוסיה.

במסיבת העתונאים אמר הנשיא מאקאריוס כי אין כל סימנים המעידים, כי הנשק המגיע לידי אנשי הגנראל גריבאס, הלוחמים בו, מקורו בישראל.

בידיעת סוכנות אי.פי. נמסר, כי הנשק הסובייטי בידי גריבאס בא מישראל, שלכדה אותו מן הערבים.

הצי הסובייטי בים־התיכון צומצם כדי חצי

בריסל, 27 (יופי"א). כ־40 אניות סובייטיות שטות עתה בים־התיכון — לעומת כ־80 בספטמבר 1970, כאשר התנהלו קרבות בירדן, — אמרו היום מקורות נאט"ו.

בצי הסובייטי בים־התיכון 10 אניות־מלחמה, 12 צוללות, 15 ספינות עזר, 2 אניות מחקר ו־27 אניות לאיסוף נתונים מודיעיניים.

"אכבאר אל־יום":

המחבלים יורשו לפעול בירדן אך בתיאום עם הצבא

קהיר, 27 (אי־פי). המחבלים הפלשתינים יורשו לחדש את פעולותיהם נגד ישראל מתחום ירדן בתנאי שיתאחדו ויפעלו תוך תיאום מלא עם צבאו של המלך חוסיין, — מסר היום השבועון הקהירי "אכבאר אל־יום" כפי מקור ירדני רם־דרג.

לדברי המקור, מוכנה ירדן להסכים לשובן של יחידות צבא עיראק, בתנאי שיוצבו תחת פיקוד ירדני או במרות מפקד עליון מצרי.

לדברי העתון המצרי תידון הצעה ירדנית זו בועידת שרי ההגנה והחוץ של מדינות־ערב. העתון הוסיף, שאם יושג הסכם בשאלה זו, יחדשו מצרים, סוריה ולוב, את קשריהן הדיפלומאטיים עם רבת־עמון.

הגב' נגואן תי־בין, שרת־החוץ של הממשלה המהפכנית הזמנית של הוייטקונג, בהופעה ביום ב' במסיבת עתונאים בפאריס. (צילום רדיו של אי.פי.)

אבן לבי.בי.סי.: דרוש שינוי בגבול אך בלי סיפוח מליון ערבים

"קיימת תכנית של הממשלה בעניין זה"

לונדון, 27 (עי"ר). שר־החוץ, אבא אבן, אמר ביום ו', כי מן הדין שמו"מ במזה"ת יביא לשינויים בגבולות הטריטוריאליים "במידה שהדבר נחוץ לביטחון ולמניעת מלחמות חדשות".

בראיון שהעניק לבי.בי.סי. הבהיר מר אבן, שהשינויים "אינם צריכים להביא לסיפוח שטחים המאוכלסים במליון ערבים".

מר אבן אמר, כי הוא משוכנע שרוב הישראלים יתמכו בממשלה שתכרות שלום על יסוד נסיגת משטחים ותשמור לעצמה רק אותם שטחים שהחזקתם היא חיונית, כדי למנוע הישנות מצב שהיה קיים ב־1967. "לא יתכן שלום במזה"ת, בלי פרים בין המדינות הנוגעות בדבר" — אמר.

"על הערבים להתרגל למצב, שההיה שונה בכמה מובנים מקודמתו. לו הם הסכימו לעקרון זה, היינו כבר בדרך להשכנת שלום" — הטעים מר אבן.

"השלום לא יושג ע"י תכנית אלון, תכנית אבן או תכנית דיין. חייבת להיות תכנית של ממשלת ישראל, אותה יש להגיש בוועידת שלום ותכנית זו קיימת" — הטעים מר אבן.

לדעת מר אבן יש לנהל מו"מ על מקומות ועל שטחים ומה יהיה גורלם ולא על מה שנאמר בהחלטת האו"ם. הוא סבור שדיבורים מיותרים על החלטת האו"ם היוו אחד הגורמים לאי־השכנת שלום, מאחר שאין להשיג שלום ע"י השבעות.

שגריר ישראל בבריטניה, מיכאל קומיי, ייוועד ביום ב' (מחר) עם שר־החוץ הבריטי, סר אלק דאגלס־יום, לדיון על השוק האירופי.

באזל, 27 (מיוחד ל"הארץ"). שר־החוץ — אבא אבן, יהיה נואם אורח בארוחת ערב שתהיה ביום ב' (מחר), בה ישתתפו בנקאים בכירים וחברי ממשלת באזל.

צפויים קשיים לעריקי מלחמת וייטנאם

וואשינגטון, 26 (עי"ר). לאלפי צעירים אמריקאים שערקו לארצות זרות כדי לחמוק משירות צבאי בוייטנאם, אין השכנת השלום בווייטנאם מבשרת שיבה מהירה וקלה למולדתם.

אחת מהבטחות הנשיא ניכסון במערכת הבחירות לפני בחירתו מחדש, היתה לא להעניק חנינה לעריקים ועמדתו זו עודנה בתוקפה.

חיוכים בטקס

(סוף מעמוד 1)

בזמן החתימה השתמשו נציגי שלוש המשלחות הוויטנאמיות בעטים משלהם. מר רוג'רס ניסה ארבעה עטים לפני שמצא את המתאים לו לחתימה. בטקס החתימה השני שנערך אוה"צ הלך שר־החוץ הצפון־וייטנאמי בעיקבות עמיתו האמריקאי והשתמש ב־40 עטים שונים, שחולקו אח"כ כמזכרות לנוכחים בטקס.

מייד לאחר הטקס, שבא לשים קץ למלחמה עקובה מדם אשר בה נהרגו הרבה יותר ממליון אנשים ואשר לא הסתיימה עדיין בעת הטקס, השתררה אווירה רגועה ולבבית בין נציגי המשלחות השונות, שכל אחת מנתה 25 איש. שרי־החוץ של ממשלות סייגון והווייטקונג שוחחו בידידות זמן ממושך, בעוד עוזריהם מקיפים אותם ומאזינים לדבריהם ברוב קשב. חברי משלחות אחרות התכנסו בסלון שליד אולם הטקס ושוחחו ביניהם בחופשיות.

מחוץ למלון, בשדרות קלבר, הצטופפו כ־3000 סקרנים, ביניהם כמה מפגינים קומוניסטיים שקראו קריאות גנאי לנציגי וואשינגטון וסייגון והריעו לנציגי האנוי והווייטקונג.

הנשיא ניכסון התכוון הערב להצטרף למתפללים אמריקאים בתפילות הודייה לסיום המלחמה הארוכה ביותר שידעה ארה"ב. ברגע שבו עמדה הפסקת־האש להיכנס לתוקפה, עמד הנשיא להשתתף בתפילה מיוחדת בכנסיה בקי־ביסקיין שבפלורידה. הוא הכריז על יממה של הודייה לאומית ותפילות. מר ניכסון צפה היום בטלוויזיה בטקס החתימה בפאריס.

בעיקבות החלטת בית־דין סובייטי

ישראל פנתה להולנד שתפעל למען אזרח ישראלי ברוסיה

המדען אלכסנדר טיומקין מבקש עזרת הכנסת

מארינה טיומקין

מאת אדיר קופרי, סופר "הארץ"

הפיסיקאי היהודי אלכסנדר טיומקין (43) — שבית־משפט במוסקבה שלל ממנו החודש את זכות האבהות על בתו מארינה (13), שעמדה לעלות עמו לישראל — פנה השבוע לכנסת בבקשה שישראל תעניק לו ולבתו את ההגנה המגיעה להם כאזרחי מדינת־ישראל.

ממשרד־החוץ נמסר אמש לסופר "הארץ", כי ישראל הורתה לשגרירה בהאג לבקש מהולנד לפנות לסובייטים — באמצעות שגרירם במוסקבה — ולהעמידם על העוול שנגרם לטיומקין, וכן לסייע לו ככל האפשר.

רוח ימי הביניים

בפנייתו ליו"ר הכנסת מספר טיומקין: "ב־17 בינואר 1973 נתקבלה בבי"ד של איזור לנינסקי במוסקבה החלטה לשלול ממני את זכותי לאבהות. הסיבה היחידה לכך היתה רצוני ורצון בתי, מארינה טיומקין, לעלות לישראל. האשמה נגד בתי היתה, כי היא רואה בישראל את מולדתה וכי בפסח אכלה מצות ועוד עובדות מסוג זה — דברים הנחשבים בעיני ביהמ"ש הסובייטי כלא־מוסריים, וזאת, כמובן, כתוצאה ישירה מהשפעתי על בתי. מהחלטת ביהמ"ש נושבת רוח ימי־הביניים. כן מהווה החלטה זו סכנה גדולה לכל יהודי ולכל משפחה יהודית הרוצים לעלות לישראל".

טיומקין מוסיף: "בתי ואני, אזרחים ישראלים, קיבלנו ב־19 באוקטובר 1972 רשות לעלות לישראל. ב־20 באוקטובר שילמתי 500 רובל עבור ויתור על האזרחות הסובייטית. פירוש הדבר: מ־20 באוקטובר אני אזרח ישראלי בלבד. עתה אינני יכולים לצאת לישראל רק בגלל העובדה שב־23 באוקטובר עיכבו השלטונות את כהן האשרות שהן מיועדות לנו".

"כאזרח ישראלי, אני מבקש מכם להגן על בתי ועלי בכל האמצעים שבידיכם מפני כל פעולה משפטית שרירותית. כן אני מבקש כי תעניקו לי הגנה משפטית בעת עירעורי בבית־הדין העירוני במוסקבה".

לסופר "הארץ" נמסר, כי פסק הדין ששלל את זכותו לאבהות, נתקבל בעיקבות תביעה רעייתו של טיומקין שלא להרשות לבת לצאת מרוסיה.

המהנדסים יכריעו

(סוף מעמוד 1)

הבעיית, של חלוקה פנימית בתוספת זו, הרי שפוסק שסכם מוסכם על הצדדים יכול להכריע בעניין. גם נציגי הממשלה מסכימים שהתוספת הכוללת תהא בגבול 35% ולכן אין להאר שסוגייה זו אינה ניתנת לבדיקה ולהכרעה".

נציב שירות המדינה, יעקב ניצן, אמר, כי הממשלה מוכנה לקבל הצעה של טבלת השכר החדשה במיסגרת 18%, בתנאי שתוספה באותה עם הדירוג האחיד, כפי שהותוה המרכזת תקבע אותה, ואת במסגרת ההסכם של הוספת כוללת של 35%.

הממונה על השכר באוצר, אפרים ירגנס, הבהיר, כי התוספת 35% מתחלקת כדלקמן: תוספת יוקר 10.5%, קידום בוותק 4%, העלאת שכר היסוד 18%, ספרות מקצועית 1%, קרן השתלמות 1 והחזר הטבות מן הדירוג האחיד 0.5%.

מר מדנס טען בשיחה עם סופר "הארץ", כי אין כאן הפעם ויכוח על אחוזים, שכן "עלה התאגה של הממשלה כדי לא להסכים לסיום הדירוג". הוא אמר, כי הבעייה העקרית היא הפחד של הממשלה והחל מן ההסתדרות מההשלכות שיהיו לסולם השכר של המהנדסים על עובדי המדינה והאיגודים אחרים. זו הסיבה, לדעת מר מדנס, מדוע הצעת משל המתכנסת הבוקר לישיבתה הראשונה לא תצליח לגשר על הפער בין עמדות הצדדים.

עם הקמת ועדת משל החליטו המהנדסים לכנס הערב את מוסדותיהם. אם יתברר, כי יש סיכוי רציני להגיע להסדר בעניין סולם השכר, תבוטל השביתה. אם יתברר, שאין סיכוי לכך, יחליט מר מדנס בפני המוסדות לקיים את השביתה כמתוכנן.

ספיר שהה באירופה "בעניינים שבפיקוח נפש"

מאת עמוס חדד, סופר "הארץ"

שר־האוצר, פנחס ספיר, יצא לאירופה באורח סודי ליומיים וחזר. מקורביו אמרו, כי הוא יצא לעסוק "בעניינים שבפיקוח נפש".

לסופר "הארץ" נודע, כי מר ספיר ביקר בלונדון בין ה־17 ל־18 בח. ז. יתכן שעסק בין היתר בעניין המו"מ עם ליילנד לפני ההסכם שנחתם ביום ד' שעבר, נוסף על העניינים "שבפיקוח נפש" אשר למענם נסע באורח סודי.

דבר נסיעת מר ספיר נשמר בסוד ורק מעטים מבין מקורביו ידעו על כך. הוא ידע על הנסיעה הצפויה 4—5 ימים לפני כן והאלץ לבטל את הפגישות והשיחות שתיכנן לאותם היומיים שבהם שהה באירופה. גם בנמל־התעופה לוד ידעו רק בודדים על יציאתו לחו"ל.

בכנס האינט' הליברלי בבירה מתגבשת החלטה נגד הטרור

בכנס משתתפים 40 נציגים מ־12 ארצות

מאת סופר "הארץ" לעניני מפלגות

החלטה המגנה בחריפות את הטרור ודוחה את החלטות האו"ם בנושא זה, מתגבשת בוועה"פ של האינטרנציונל הליברלי, שפתח את דיוניו אתמול בירושלים.

את ההצעה הביא השר משה קול, אשר בירך את הכנס בשם המפלגה הליברלית־העצמאית. מר קול טען, כי ההחלטה שקיבל האו"ם על הטרור היא "ברכה לכל העולם הבאו"י ודרש שכנס הוועה"פ האינטרנציונל יגיד דברים ברורים בנושא זה.

להצעה התנגד נציג הליברלים האוסטריים, ד"ר ולפריד גרידלר, שטען, כי ההחלטה היחה בנושא הטרור תשקף את מקום עריכת הכנס — דבר שיש להימנע ממנו. לעומתו תמך בהצעת השר קול נשיא האינטרנציונל הליברלי, גסטון טורן. מר טורן אמר, כי על האינטרנציונל להחליט החלטה כללית נגד הטרור הבינלאומי ולא רק על הטרור נגד ישראל.

ח"כ אלימלך רימלט, שבירך גם הוא את הכנס, אמר, שכל הרוצה להפגיש את הנציגים הישראלים עם נציגים ערביים, תבוא עליו ברכה, אך יש להבין, כי ההסדר במזה"ת יכול להתקבל רק בדרך של מו"מ בין הצדדים, בלי תנאים מוקדמים.

בכנס משתתפים כ־40 נציגים מ־12 ארצות. על כינוס הוועה"פ בישראל — הכינוס הראשון של האינטרנציונל הליברלי מחוץ לאירופה — הוחלט באוקטובר בקונגרס בפאריס, זמן קצר לאחר רצח מינכן.

בין המשתתפים בכנס: מר גירטסם, סגן ראש ממשלת הולנד; ד"ר גרידלר, שגריר אוסטריה בבון; חבר הבונדסטאג ד"ר אוטו למבסדורף, המייצג אישית את שר־החוץ הגרמני ואלטר שאל, ד"ר ברקובר, המייצג את הליברלים בפרלמנט האירופי ומר דה־קוסטר, שר־ההגנה ההולנדי.

מסתיימת מלחמת וייטנאם

(סוף מעמוד 1)

שר־החוץ של ארה"ב, ויליאם רוג'רס, ועמיתו הדרום־וייטנאמי לאם, המריאו הערב מפאריס בדרכם לוואשינגטון שם ייפגשו עם הנשיא ניכסון. בנמל־התעופה אורלי אמר מר רוג'רס, כי הוא מרוצה ביותר מכך שטקס החתימה התנהל ב"צורה חלקה" ואמר, כי זהו ציון דרך לקראת דור השלום שהבטיח הנשיא ניכסון לאומה האמריקאית. כן הוסיף, כי יש לו כל הסיבות לצפות שהפסקת־האש לא תתפרר ותהיה יעילה.

מציעים ועידת שלום ב־26 בפברואר

בוואשינגטון הציע היום סגן שר־החוץ האמריקאי, אלכסיס ג'ונסון, לשגרירי בריה"מ, בריטניה, קנדה, פולין, הונגריה ואינדונזיה, כי ועידת השלום תיפתח ב־26 בפברואר בדרג של שרי־חוץ. ההצעה הועברה גם לסין ולמזכיר האו"ם.

לפי תנאי הסכם השלום צריך כוח השלום להיות מוצב במקומו תוך 24 שעות לאחר הפסקת־האש, כלומר — ביום ב' (מחר לפנות בוקר). ההסכם קובע, כי 1160 חיילים וסכנאים מקנדה, מאינדונזיה, מפולין ומהונגריה, יפקחו על הפסקת־האש. תוך 48 שעות ממועד הפסקת־האש חייבים הכוחות להיות מוצבים ב־7 נקודות ברחבי דרום־וייטנאם. מפקד כוח השלום של פולין, ביגדאן ואסילבסקי, לשעבר שגריר בהאנוי, כבר הגיע לווייטנאם. שר־החוץ הקנדי, מיצ'ל שארפ, הביע חשש שהפיקוח לא יהיה יעיל והודיע, שקנדה תשתתף בכוח הפיקוח חודשיים, אך עשויה לפרוש ממנו אח"כ.

הפרופ' הנרי קיסינג'ר דיווח אתמול לחברי הקונגרס בוואשינגטון על תנאי הסכם השלום. הוא הבטיח להם, כי ייוועצו בהם מראש לגבי כל החלטה בדבר תוכניות סיוע ושיקום לצפון וייטנאם. כן הבטיח שארה"ב לא תתערב אם יפרצו קרבות לאחר הפסקת־האש. הוא הביע תקווה שהאנוי תקיים את ההסכם.

בתגובה פומבית ראשונה על הסכם השלום שלחו היום שלושת מנהיגי בריה"מ איגרות ברכה לממשלת האנוי ולממשלת הווייטקונג, נוכח הצלחתם הגדולה "לסיים את המלחמה ולהחזיר את השלום על כנו". באיגרות נאמר, כי "זהו ניצחון חשוב של הסוציאליזם על האימפריאליזם".

לקראת הפסקת־האש הוזהרו תושבי דרום־וייטנאם לא להתידד עם הקומוניסטים ולא לאפשר להם לנוע באופן חופשי. במקרים רבים נכלל באזהרות איום בעונש מוות. מביעים, כי הדיונים בין נציגי ממשלת סייגון לבין נציגי הווייטקונג שיפתחו בשבוע הבא, יתנהלו באווירה סוערת. בסייגון מתייחסים בספקנות לסיכויי ההצלחה של המועצה הלאומית להתפייסות.

צוות מיוחד עומד הכן בוואשינגטון כדי לדווח לקרובי משפחה של שבויי המלחמה האמריקאים אם הם נכללים ברשימת המשוחררים. הרשימה תישלח ע"י האנוי תוך זמן קצר. מיבצע החזרת השבויים יחול בימים הקרובים. בשלב ראשון ישלחו יותר ממאה מהם.

מאמצי הרגע האחרון

במסגרת מיתקפת הרגע האחרון של הקומוניסטים, שבה הצליחו ללכוד את העיר טאי־נין, התנהלו קרבות כבדים ביותר. ביממה האחרונה ביצעו הקומוניסטים 160 התקפות — שיא של התקפות ביממה אחת. הם עשו מאמצים להשתלט על כבישים ראשיים המוליכים לסייגון. הכוחות הדרומיים הצליחו בשעה מאוחרת להשתלט מחדש על חלק מן העיר טאי־נין. אולם נסוגו מן העיר קוא־ויאת מדרום־מערב לסייגון.

מפציצים אמריקאיים ביצעו 500 גיחות סיוע כדי לחזק את הגנת הדרומיים. הבירה סייגון עצמה היתה רגועה, אולם כל החיילים האמריקאיים והדרום־וייטנאמים הוזהרו לבסיסיהם.

בעלי היקר, אבינו, אחינו וגיסנו

מאיר ברנדט

הלך מאתנו

הלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 15.15 מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

בשם המשפחה:

אסתר, דורית ורעיה ברנדט

סוכנות הידיעות הערבית מוסרת מביירות:

מגעים דחופים על פיסגה סובייטית־מצרית־סורית

"עשוייה להיערך בדמשק בחודש הבא"

ביירות, 27 (עי"ר). מגעים דחופים מתקיימים בימים אלה בין קהיר לדמשק, הנדונים בה היחסים עם בריה"מ והאפשרויות של עריכת פיסגה סובייטית־מצרית־סורית, — מוסרת סוכנות הידיעות הערבית כאן.

לדברי הסוכנות עשוייה הוועידה להיערך בדמשק בחודש הבא, עוד לפני ביקור הגב' גולדה מאיר בוואשינגטון. אם אמנם תתקיים הוועידה, ישתתפו בה ליאוניד ברז'נייב, אנואר סאדאת והגנרל אל־אסד.

הצורך בפיסגה המעורר נוכח סיום מלחמת וייטנאם ופגישתם הקרובה של ניכסון וברז'נייב, בה יידון ללא ספק כנושא מרכזי הסיכסוך במזה"ת, שהוא עתה מוקד המתיחות העיקרי בעולם.

אם המנהיגים הסובייטיים לא ירצו לבוא לדמשק, יתכן שמנהיגי מצרים וסוריה ייצאו למוסקבה. ע"פ התוכנית יישמר ביקור סאדאת במוסקבה בסוד ויינתן לו פירסום רק אם הפיסגה תצלה יפה.

לפי אותם מקורות מגעים בבירות הערביות המקורבות למוסקבה לשינויים חשובים בהנהגה הסורית. סבורים, כי מעמדם של קוסיגין ופדגורני יחלש לעומת מעמדו של ברז'נייב.

ישראל ניצחה את הולנד בכדוריד 13:15

מאת שמואל קליגר, סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדוריד גרמה אמש קורת־רוח ל־2000 צופים, שגאו בהיכל הספורט על נבחרת הולנד 13:15 (3:7).

הישראלים ניהלו משחק נמרץ בהגנה ורווי תכסיסים בהתקפה. הם נהנו מעדיפות על יריביהם ברוב השלבים. הבולטים בנבחרת הישראלית היו לפלר עקיבא, מהפועל הרצליה, שהבקיע 6 שערים ואיבור ביאליק, שהיה מעוז ההגנה.

ההולנדים הנחשבים ככדורידנים משולים לא הרשימו אמש ולמעשה הצליחו לצמצם את התוצאה רק בסיום, כאשר הישראלים גילו עייפות ולאחר שהובילו כבר ביתרון של 6 שערים (7:13).

צמד השופטים הישראלים, אפרים ברנשטיין ואבנר זינגר, גילו שיפוט לקוי מאוד וקיפחו לא־אחת את האורחים, דבר שעורר מורת־רוח רבה. מיפגש הגומלין יהיה הערב ב־8 בחולון.

לישראל הבקיעו: לפלר — 6 שערים, העטן — 3, באמן — 3, ביאליק 1, מזמוני — 1, מנגבוים — 1. להולנד הבקיעו: קראש — 4, מיורס 3, ריקבורה — 2, ואן־הורט — 2, סונגאר — 1, רייגרס — 1.

נתגלתה מעטפת נפץ שנשלחה לרב בקנדה

מונטריאול, 27 (עי"ר, עי"ר יופי"א). מעטפת־נפץ נתגלתה ביום ה' בלילה בנמל־התעופה במונטריאול וכפי שנמסר היתה ממוענת לרב מקומי.

הידה זו מעטפה מסחרית־רגילה שנשלחה מאהובה. היא זוהתה כמעטפת־נפץ בעזרת מכשיר־רנטגן מיוחד לגילוי מכתבים ממולכדים, אשר הוכנס לשימוש בנמל־התעופה זה כמה שעות לפני כן. המעטפה היתה ממוענת אל הרב ס.ב. זוהבלבסקי. בבדיקה נמצאה בתוכה כמות קטנה של חומר־נפץ פלסטי.

ישראלי נרצח במרכז מאדריד

(סוף מעמוד 1)

כי אנשיו "עצרו סוכן ישראלי נוסף ששיתף פעולה עם ישי".

לדברי אירגון המחבלים היה ישי אחראי לרשתות הריגול והחבלה הישראליות באירופה המערבית ואירגן בספרד רשת ישראלית "בשיתוף פעולה עם השכיר הישראלי מקס כאוזן, בעל חברת איבריה כרכו".

עוד נאמר בהודעה, כי ישי "שיתף פעולה עם הנספחים הצבאיים הישראליים ברומא ובפאריס בתיכנון רציחות נציגי המחבלים בשתי ערים אלה והיה אחראי לשיגור מעטפות־נפץ לחבר מועצת־ההפיכה הלובי בעת שקיבל טיפול רפואי בברצלונה".

"ספטמבר השחור לקח בחשבון את עמדה הידידותית של ספרד לעניין הערבי, אך לאור הפעולות הישראליות החתרניות־והבישנות, היו נאלצים להוציא לפועל את גזר־הדין נגד הקצין הישראלי במאדריד. האירגון היה נאלץ לפעול בלי דיחוי, כאחר שהאיש עמד לצאת באותו יום מספרד לפלשתין הכבושה" — נאמר בהודעה.

"ספטמבר השחור" טוען, כי "פרטים נוספים חשובים יפורסמו במועד הנכון".

משטרת מאדריד נקטה אמצעי ביטחון מיוחדים כדי להגן על חנויות יהודיות במרכז המסחרי של מאדריד.

"בן־ערובה בידי ספטמבר השחור"

בשעה מאוחרת נמסר כי 8 ערבים נעצרו. סבורים, כי לאחדים מהם היו קשרים הדוקים עם קבוצות פלשתיניות.

"ספטמבר השחור" הודיע שהוא מחזיק בידיו כבן־ערובה סוכן ישראלי נוסף שטען כאמור מקס מאוזן. בני־משפחתו של מאוזן אמרו היום, כי הוא עזב את ביתו לפני יותר משבוע וכמו לא שמעו עליו. מאוזן הוא כבן 45, ומנהל מרכז מסחר בינלאומי שנפתח לא־מכבר במאדריד. הוא מנהל עסקים בספרד שנים רבות ויש לו אזרחות ספרדית.

בני ביתו של מאוזן אמרו, כי ביום ו' שעבר הוא יצא את ביתו ומסר כי נסע לישראל ל־8 ימים ויודיע בטלפון על מועד בואו חזרה. אולם, עד היום לא נתקבלה כל ידיעה ממנו. אשתו צעירה נסעה יחד אתו, בעוד שארבעת ילדיהם נשארו במאדריד בטיפולה של אומנת.

בעתונות הספרדית נמסר, כי לפני מותו זיהה ישי את הרוצח: כאמר מאמר אותו ואמר, כי הוא פלסתינאי.

רדיו מוסקבה תוקף את שידורי ישראל

מאת מיכאל גורדוס, מיוחד ל"הארץ"

רדיו מוסקבה תקף אמש את שידורי ישראל על דיון ששודר ביומן החדשות, בו נאמר, כי בריה"מ מעוניינת במצב של לא־שלום ולא־מלחמה במזה"ת.

פרשן רדיו מוסקבה, ויקטור אלכסנדרוב, אמר, כי השידור היה חלק מן המערכה הישראלית שמטרתה להכניס חיץ ביחסי בריה"מ וארצות ערב ובין מדינות ערב לבין עצמן.

הפרשן תקף את מארגני השידור הישראלים אשר לדבריו טענו, כי בריה"מ אשמה במצב של חוסר הסדר במזה"ת. לדברי הפרשן עמדת בריה"מ להסדר ידועה היטב. הוא העיד, כי "מאמצי אנשי השידור הישראלי לסלף את האמת הם לשווא כיוון שהעובדות האמיתיות ומדיניות בריה"מ ידועים היטב לעמי ערב".

אבן ייועד עם שר־החוץ הבלגי

מאת סופר "הארץ" בירושלים

שר־החוץ, אבא אבן, היוצא לביקור קצר בשווייץ ובלגיה, ייוועד עם שר־החוץ החדש של בלגיה, ואן אלסלנד, שבא במקום מר פייר הרמל.

מר ואן אלסלנד כיהן בממשלת בלגיה היוצאת כשר־הפנים וכן היה פעם שר מדינה לענייני אירופה. בתוקף תפקידו החדש הוא יהיה גם יו"ר מועצת שרי השוק. בפגישה יידונו עתיד היחסים של ישראל עם השוק. יש להניח, שהשניים ידונו גם בבעיות המזה"ת.

ביום ה' שעבר נועד מר אבן בירושלים עם סגן ראש ממשלת הולנד, ויליאם גייקוב הרטסמה ועם שר־ההגנה של הולנד, הנס דה־קוסטר. אמש נפגש מר אבן גם עם שר־החוץ של לוכסמבורג, גסטון תורן. בפגישות אלה נסקר המצב במזה"ת, יחסים בילאטרליים ובעיות הקשורות בשוק. האישים הללו נמצאים עתה בארץ לרגל כינוס האינטרנציונל הליברלי.

עם שובו של שר־החוץ מאירופה לקראת סוף השבוע, יחלו התייעצויות עם שגריר ישראל בארה"ב, יצחק רבין, המגיע לביקור בארץ, לקראת ביקורה של הגב' מאיר בוואשינגטון.

מטוסי ארה"ב

(סוף מעמוד 1)

מדגם כאם מסוגלים לפעול בהצלחה נגד מטוסים אמריקאים.

אשר להאנוי, אין כל ספק שצפון־וייטנאם הוכיחה, כי היא צועדת בראש בטכניקה של ניהול מלחמת פרטיזנים וייתכן שתנועות שיחרור אחרות יבקשו ללמוד ממנה את לקח המלחמה הזה.

3 הפלשתינים שנעצרו בוינה בדרכונים ישראלים — יגורשו

"החקירה לא הוכיחה שעמדו לבצע מעשי טרור"

וינה, 27 (עי"ר רע"צ). שלושת הפלשתינאים שנעצרו באוסטריה בשבת שעברה הואשמו בכניסה לא־חוקית לאוסטריה, תוך כדי שימוש בדרכונים ישראליים מזוייפים.

כזכור, נעצרו ה־3 בבית־מלון בוינה, לאחר שמשטרת אוסטריה קיבלה רמז מן האינטרפול. ברמז זה נמסר, כי ייתכן שמחבלים ערביים מתכננים התקפה על מחנה המעבר בוינה לעולים יהודים מבריה"מ.

עם זאת ציינה המשטרה, כי החקירה לא העלתה כל הוכחות שהשלושה מעורבים בתכנית כלשהי להתקפה על יהודים באוסטריה.

שלושת העצורים אמרו, כי עסקו בהברחת סמים, אך לדברי המשטרה לא נמצאו כל סמים ברשותם.

התובע הכללי הגיש בקשה לגירושם מתחומי המדינה.

השילטונות מנהלים עתה חקירה בקשר עם החשד שרשת בינלאומית לאספקת נשק למזה"ת פועלת באוסטריה.

ב־4 בחו"ל. נעצרה האנייה הטורקית אסי ע"י הצי היוגוסלבי ונמצאו בה נשק ותחמושת בשווי של כרבע מיליון דולר. כעבור כמה ימים נעצר חבר הרשת, שהיה קשור בקדם שהגיע מאוסטריה למפליס שבקורד־אסיה. השילטונות סבורים, כי ראשי הרשת שוהים בדרום אוסטריה.

פתיחת האוניברסיטאות במצרים נדחתה שוב — בגלל התסיסה

אח'באר אל־יום: חוגים פוליטיים ואישי צמרת לשעבר מתבוננים על סברי מעורבים בתסיסה

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

מיניסטריון החינוך המצרי דחה אתמול את מועד פתיחת שערי האוניברסיטאות והמכונים להשכלה גבוהה במדינה, לשבוע נוסף.

"אח'באר אל־יום" הקהירי גילה אתמול, כי התסיסה בקרב הסטודנטים המצריים נמשכה על אף סגירת האוניברסיטאות וכי קיים קשר בין תסיסה זו לבין חוגים פוליטיים ולאנשי צמרת לשעבר, ביניהם סגן הנשיא עלי סברי היושב כיום בכלא.

השבועון הקהירי מגלה עוד, כי 123 אנשים, רובם סטודנטים, יועמדו בקרוב לדין בקשר למאורעות האחרונים בקמפוסים. מזכירות־העם המצרית שהיתה צריכה להתכנס בשבוע שעבר לדיון במסקנות הוועדה הפרלמנטרית שחקרה את מהומות הסטודנטים, דחתה את ישיבתה לשבוע זה. מקורות בקהיר ציינו אמש, כי ממצאי החקירה חייבו נקיטת צעדים מסויימים ע"י שילטונות הביטחון לפני דיון מועצת־העם בנושא זה.

"אח'באר אל־יום" מציין, כי לפני שבוע נעצרו 6 סטודנטים על פירסום "כרוזים מסיתים" בפרבר הליופוליס בקהיר. סטודנט שביעי נעצר שעה שניסה להבריח לפקיד לשעבר של מפלגת השילטון הכלוא בבית־סוהר אחד הכרוזים. הפקיד נמנה על חבורת עלי סברי. עוד כותב העתון, כי 63 סטודנטים ופקידי ממשלה נעצרו בעקבות נאום הנשיא סאדאת במועצת־העם ב־28 בדצמבר. כמה מהם יועברו לבית המשפט לביטחון המדינה ויואשמו בהסתה למהומות בעיתות מלחמה. העתון מגלה כי התובע הכללי ציווה בינתיים לשחרר 23 סטודנטים מאוניברסיטת אלכסנדריה ו־32 סטודנטים מאוניברסיטת קהיר שהיו מעורבים בהפגנות האחרונות.

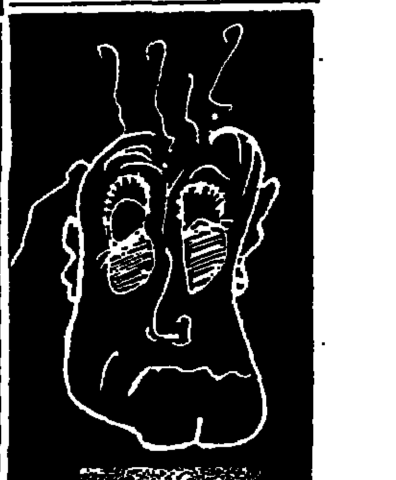

במוסף השבועי של

הארץ

שפע פרסום

יקרי ערך!

RCA

שפופרות, טרנזיסטורים, מישרים סריאק, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מדוייקים, ולכות, לוחות למעגלים מודפסים, מבחר ממסרים שונים, מכשירי בקרה.

סוכנים מורשים לישראל

חברת רדיו ישראלית

נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א

פתוח מ־8 עד 16.00 רצוף

הגיעו רמקולים

פיונר, פוליפלנר ועוד

מועצה מקומית שלומי

מכרזים פומביים

מכרז מס' 1/73 — סלילת שבילים ציבוריים ופרטיים.

מכרז מס' 2/73 — הרחבה ושיפוץ אולם ההתעמלות.

מכרז מס' 3/73 — הכשרת מגרש כדורגל.

מכרז מס' 4/73 — הרכבת מגופים הידרנטים.

1) המועצה המקומית שלומי מזמינה בזה הצעות מקבלנים רשומים (לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט—1969 לעבודות הנ"ל).

2) תוכניות המפרט טכני אפשר לקבל במזכירות המועצה המקומית יום יום בשעות העבודה — תמורת —.50 ל"י לכל מכרז שלא יוחזרו.

3) על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית בסך —.5,000 ל"י (לכל מכרז) לזכות המועצה המקומית — להבטחת קיום המכרזים.

4) תנאי התשלום לכל מכרז יהיו כדלקמן: 60% במזומן בשלבי העבודה, ו־40% תוך שלושה חודשים מיום סיום העבודה ואישור החשבון הסופי.

5) המועד האחרון להגשת ההצעה — 4.2.73, שעה 12.00.

6) אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דוד חזן, יו"ר המועצה

המועצה המקומית קרית־מלאכי

מכרז מס' 5/73

הקמת ביתן מלתחות ושרותים באצטדיון

המועצה המקומית קרית־מלאכי מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע: — הקמת ביתן מלתחות ושרותים באצטדיון. תיקי המכרז ניתן לקבל במחלקה הטכנית של המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת —.30 ל"י שלא תוחזרנה. הצעות על גבי טפסים הכלולים בתיק המכרז בצירוף ערבות או הבטחה בנקאית בשעור של 5% לתקופה של 3 שנים, יש להגיש בדואר רשום ובציון מס' המכרז על המעטפה ולא יאוחר מיום 8.2.73. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהיא.

דוד אלבז עבודי, ראש המועצה

מועצה מקומית גני־תקוה

מכרז 1/73

המועצה המקומית גני־תקוה מכריזה על קבלת הצעות להחלפת מגופים בתחום שיפוטה.

את ההצעות יש להגיש על טפסים מיוחדים שאפשר לקבל במזכירות המועצה תמורת —.15 ל"י שלא יוחזרו למשתתף במכרז.

את ההצעות יש להכניס במעטפה סגורה לתיבת המכרזים במזכירות המועצה בשעות משרדיות לא יאוחר מיום חמישי (י"ג אדר א' תשל"ג) 15.2.73 עד שעה 12.00 ולציין — עבור מכרז מס' 1/73.

על בעל ההצעה להשליש בידי גזבר המועצה ערבות או צ'יק בנקאי בשעור של 10% מסכום ההצעה.

המועצה המקומית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

פרץ מבן, ראש המועצה המקומית

י"ט שבט תשל"ג (22.1.73)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי גבעתיים

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 נתנת בזה הודעה כי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים, החליטה בישיבתה מיום ב' ה' בשבט תשל"ג 8 בינואר 1973 להכין תכנית מס' 290 שנוי לתכנית מתאר מקומית גב/53.

ואלה הם השטחים הנכללים בתחום שנוי התכנית המוצע: גוש 6160; חלקה 79.

קובא קרייזמן, יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גבעתיים

חדש שבט תשל"ג, ינואר 1973

משרד העבודה

החזקת עבודות צבוריות, משרד ראשי

רח' לינקולן 3, ת.ד. 20101, טלפון 289251, ת"א

מכרזי אספקה

1. מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה, הצעות לאספקת:

א) מטפים לכבוי אש, אבזריהם ומתן שירות — מכרז א/3/73.

ב) שולחן אור לשבלונות לדפוס משי — מכרז א/4/73.

2. טופסי המכרזים, מפרטים ופרטים נוספים, אפשר לקבל במשרד האפסנאות הראשית לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

3. בצרוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף טופסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.

4. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 11.2.73.

5. אין מחלקת עבודות צבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

ישראל זיו, סגן מנהל מע"צ

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה

לרוכשי מקרקעין

מינהל מקרקעי ישראל חוזר ומודיע לציבור כי כל העברת זכויות בנכסי המינהל (נכסי מדינה, רשות הפיתוח והקרן הקיימת לישראל), לרבות זכויות בקרקע חקלאית, אם בתמורה ואם בחכר, חייבת להיעשות על דעת המינהל ובהסכמתו.

העברת זכויות שנעשו ללא הסכמת המינהל הן בטולות ומבוטלות.

מינהל מקרקעי ישראל ינקוט אמצעים משפטיים נגד כל אדם שרכש זכויות שלא כדין במקרקעי ישראל.

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתר

לסמן מוצר בתו־תקן

מודיעים בזה ברבים, כי מכון התקנים הישראלי נתן ביום כ"א בחשון תשל"ג (29 באוקטובר 1972) לייצרן הבית פלסטיקה תולית, קיבוץ שדה נחמיה, היתר מס' 473 לסמן את מוצרו המפורט להלן בתו־תקן המעיד על התאמת מוצר זה לדרישות התקנים הישראליים:

מיכלי הדחה לאסלה של בית כסא

אינג' א. גילת, מנהל המכון

עירית עפולה

מכרז מספר 1/73 לבניית מפת"ן

הננו להודיע למעוניינים שמועד הגשת הצעות למכרז הנ"ל הוארך ונקבע לתאריך 18.2.73 שעה 12.00 בצהרים.

בברכה

ש. שחורי

ראש העיריה

הארץ
יום ראשון, כ"ה בשבט תשל"ג
28 בינואר 1973

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב גורדון 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259
בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מחי המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מחי. המנוי ומשלוח מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAAREZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

מחצבת נשר: טיעון כלכלי שאיבד מתוקפו

ראש עיריית חיפה מר מרדכי פלימן הביע התנגדות נמרצת להמשך החציבה בפארק הכרמל. מר פלימן אינו חשוד בהתעלמות מאינטרסים של פועלי נשר, וכזר אינה מן הגורמים שאת רגליה ירצה להצר. בהתנגדו להמשך החציבה בכרמל מייצג מר פלימן את תושבי עירו; את עמדתו יקבלו בהערכה אזרחי המדינה כולה.

אל המחנה המצטמצם של התומכים בהמשך החציבה בכרמל הצטרפה בשבוע שעבר הנהלת כור. בביטאונה „בכור אחד", בכותרת „מלחמות היהודים נגד נשר", מובע זילזול במאבק שמנהלים הלוחמים לשימור ההר. כור היא אינטרסנט ראשי בנושא, טעמי נוחות מכתיבים את עמדתה, ולכאורה אין להתפלא עליה. אך אי-אפשר שלא להדגיש, כי טענות הקונצרן מושמעות בעיצומה של „שנת האקולוגיה" עליה הוכרז לא מכבר; המסע הקולני נגד מיפגעים אקולוגיים נשמע חלול נוכח עמדתו בענין המשך החציבה בכרמל.

הטענה העיקרית המושמעת נגד העברת המחצבה לשפרעם היא כלכלית, ועניינה בהתייקרות הצפויה של חומר גלם חיוני כאשר יופק ממחצב נחות ויובל לעיבוד ממרחק ניכר. טענה זו מאבדת מתוקפה נוכח מסקנות של מחקר שערך צוות מטעם המרכז לחקר העיר והאיזור, של הטכניון. במחקר זה נעשה חישוב אשר כלכלנים בעלי תודעה לרווחת הכלל חובבים לעשותו במקרים מסוג זה: אומדן השווי הכספי של התועלת הנבצעת (או הנזק הנגרם) לציבור, עקב יוזמה עיסקית אינדיבידואלית, וכלילתו בתחשיב אחיד. מחקר זה חזר ומחשיש שההחלטה על עתיד החציבה אסור שתתקבל על פי מבחן של הכדאיות לעסק או לענף בודד, אלא על פי מבחן של טובת הציבור במובן הרחב ביותר.

התקלות בתעשיה האווירית

הנעשה בתעשיה האווירית, כפי שתואר בסידרת המאמרים בנושא זה ב„הארץ", מראה עד כמה לקויים סדרי הניהול של החברות הממשלתיות והפיקוח עליהן, גם באותם תחומים שלפי המקובל בקרב הציבור ניתנו ביעילות. מאות מליונים שהושקעו במטוסים אזרחיים, בניגוד לאזהרות מומחים, עיסקות שבוצעו ללא אישור מוקדם של הממשלה וכועצת המנהלים, ניפוח כח-אדם ואבטלה סמויה, הצליחו להסתתר במשך שנים מאחורי תדמית של הצלחות מזהירות.

המפעל, שתוך שנים אחדות הגדיל את מספר עובדיו במאות אחוזים, סובל מחוסר כחות ניהול המסוגלים להשליט בו יעילות ארגונית. אף על פי כן היו מקרים בהם סילקו ראשי ההנהלה כחות מקצועיים שלא השלימו עם הפגמים והליקויים ונעשה מאמץ כדי למנוע כניסת כחות חדשים.

העובדה כי המפעל מעסיק כ־13,500 עובדים, מהם בעלי מקצוע מעולים ביותר המסוגלים לעשות עבודות חשובות ביותר, משווה לחוסר ניצולם המלא הועיל במפעל ומוצאה לו מימד של בובת משקי חמור.

יש כנראה הצדקה להצעה לפצל את החברה למספר חברות. יהיה יותר קשה להסתיר אבטלה סמויה ופרוייקטים כושלים בחברה בעלת היקף מצומצם יותר מאשר בתוך התשבכת הממשלתית של מאות מליוני הלירות ולמעלה מרבבת העובדים שבחברה הגדולה. כדי שהנהלות יימנעו מעסקי הפסד, ויקשה עליהן להסתיר את הכשלונות, מן הדין גם להטיל אחריות אישית על הפגמים שנמצאו ויימצאו.

אלימות כושית באמריקה

צלף כושי שהתבצר בשבוע שעבר על גג מלון הילטון בניו-אורלינס רצח כתריסר לבנים, כולל אנשי משטרה שצרו על המלון, לפני שחוסל ע"י צלפים מהליקופטר. המשטרה טוענת שלפחות עוד איש — ואולי שניים — שהיו שותפיו, הצליחו להימלט בהמומה בין אורחי המלון. המשטרה טוענת שהדבר הוא חלק מקשר של קיצוניים כושיים לתקוף שוטרים ולרצוח לבנים סתם.

ארבעה צעירים כושים בוואשינגטון רצחו בדם קר משפחה כושית שלמה, ובתוכה תינוק בן כמה שבועות, על רקע מריבה בתוך תנועת „המוסלמים השחורים". הרוצחים נמלטו וטרם נמצאו.

ארבעה כושים השתלטו בניו-יורק על חנות לציוד ספורט ורובים ועל תשעה בני ערובה — זבנים ולקוחות — ונכנעו אחרי 48 שעות, לאחר שבעזרת טכסיס משטרתי הצליחו לברוח בני הערובה. לפני שיצאו בידיים מורמות, העבירו (באמצעות רופא כושי אשר לו נתנו להיכנס כדי לטפל בחברם הפצוע) הודעה לעתונים ובה נאמר בין היתר: „אנו מקיימים סולידאריות עם כל המוסלמים והעמים המדוכאים בעולם... גילחם עד שכל הדתות יהיו לצד אללה וכל היהודים יהוסלו..."

שני דברים משותפים לשלושה המקרים של השבועיים האחרונים: האלימות לשמה הקיצר (לפחות בשני המקרים האחרונים) לתנועת המוסלמים השחורים.

אלימות איננה תופעה חדשה או נדירה בציבור הכושי באמריקה. קורבנות רוב הפשיעה הכושית הם כושים וגם בקרב „המוסלמים השחורים" רציחות הן מהדרכים המקובלות בחיסול חשבונות בין הקבוצות היריבות. חדש הוא היקף המעשים והסימנים שחלק מהאלימות לשמה מופנה עתה נגד האדם הלבן באשר הוא לבן.

אפשר להסביר זאת דווקא ברגיעה היחסית בקרב הכושים בשנים האחרונות: בעוד הרוב הגדול מגלה עתה פחות אהדה כלפי „המהפכנים" בשורותיו, הקיצונים מגיבים בהגברת חבתם של מעשי האלימות. אפשר גם לטעון, כפי שטוענים אנשי השמאל באמריקה, כמעשי האלימות הם אישור להערכתם שלא חלה רגיעה אמתית בקרב הכושים אלא רק דיכוי זמני, ובמוקדם או במאוחר תתפרץ האיבה בגל של מעשי אלימות ללא תקדים.

כך או כך, נראה כי הרוב הלבן באמריקה מוכן עתה פחות מאשר לפני כמה שנים להשלים עם התופעה וידרוש צעדים נמרצים לחיסולה — מה גם שלא מדובר עוד תמיד במתרחש בשכונה כושית נידחת כי אם במלונות מכובדים, כמו בניו-אורלינס, וברובעים „טובים" כמו החלק הצפוני של רחוב 16 בוואשינגטון.

הצעות חדשות למלחמה ביוקר

דברי ביקורת על חולשות דרכי הפעולה של גורמים בממ־שים לבלימת היוקר היתה בפיו של חבר הנהלת ההס־תדרות מסיעת רפ"י, מר עמוס דגני. בדיון על היוקר שהתנהל בימים אלה בוועדה המרכזת, הביע דגני תמיהה על חוסר התגובה של ההסתדרות על פעולתו העצמאית של ועד פעולה של גוש דן, המבריז כדי פעם על שביתה: פעם אחת בדרישה לתשלום שני על תוספת יוקר ופעם אחרת במחאה נגד היוקר.

לדעת דגני אין למעלה זו שום תוצאות. מוטב לו היה כל ועד עובדים קובע נגד העלאה מחירים של תוצרת כמפעלו. כיום, כותב דגני, מוכן ועד עובדים לשבות נגד העלאה מחירים של מפעל אחר, אך אדיש כשמדובר במפעלו.

כאבק כוח הנכיח עצמו דווקא בארגיב. בנשא ומתן של עובדי המכבידות על הסכר, התנו נציגי העובדים תנאי לחתימת ההסכם שהקבלנים לא יעלו את מחירי המכביות. מדוע שעובדי הדואר לא יתבעו לא להעלות את תעריפי הטלפון, או עובדי דואר הנדסה יתבעו לא להעלות את אגרות הרדיו והטלוויזיה כחלק מעיסקת תבילה בין העובדים להנהלות המפעלים? — שואל דגני.

מי ניצח בווייטנאם

לקחים לישראל מניהול המלחמה והמו"מ

מאת זאב שיף

כאשר הנרי קיסינג'ר לחץ את ידו של לה דוק תו והלה השיב לו בחיוך מאוזן לאוזן, בעת חתימת ההסכם בראשי תיבות להפסקת אש בוייטנאם, החלו הפרשנים הרשמיים של צפון ודרום וייטנאם לדבר על נצחון במלחמה.

רדיו האנוי ראה בהסכם ניצחון גדול לארצו, ואילו בוואשינגטון אומרים כי רק ההפצצות הכבדות על הצפון הן שהחזירו את האנוי לשולחן הדיונים בפאריס והביאו אותה עד ההסכם בו הכירה בשלטון תיאו בסייגון, ובכוחו של הדרום להגדרה עצמית.

מי ניצח במלחמה עקובת דמים זו — דרום וייטנאם וארצות הברית, או הצפון בתמיכתם של ברית-המועצות וסין העממית?

על מנת להבהיר שאלה זו יש לשוב חזרה לאחת מנקודות ההתחלה של מלחמה — הסכם ג'ינבה. הסכם זה (שחולשתו העיקרית היתה בהגדרות המעורפלות שלו ובפתחים שהשאיר לפרשנות חד-צדדית), שם קץ למלחמת הוייטמין בצרפת הקולוניאליסטית, מלחמה שהחלה כשמונה שנים קודם לכן. צבא החופשים האמיץ ונחוש ההחלטה של הו צ'י מין הכריע את גייסותיה של מעצמה אירופית. אף שהיתה זו מעצמה בירידה, הרי בתנתה ממיטב כלי־הנשק החדישים. בשיא הלחימה החזיקה צבא של כרבע מליון איש בוייטנאם. מומחים לעניני אסיה והיסטוריונים מתארים את השפעתו ועוצמתו של נצחון זה כהפגנת כוח וכהצלחה אסיאנית על אירופה, הרבה מעבר להשפעה שהיה לנצחון היפאני על רוסיה הצארית ב־1904.

היה זה נצחון כביר, אך הצאות המערכה הצבאית לא התבטאו בהסכם ג'ינבה. ועידת ג'ינבה החלה את דיוניה ב־26 באפריל 1954. כאשר הבציגים דנו בשוויצריה על תנאי השלום, ספגה צרפת בדיין ביין פו (ב־7 במאי) את מפלתה הצבאית המוחצת.

ראש ממשלתה החדש של צרפת, מנדס פרנס, שקיבל את שרביט השלטון ב־14 ביוני, היה מוכן לבצע נסיגה צרפתית מוחלטת. למעשה היה הוייטמין צריך לקבל, אחרי נצחונו, את השלטון על כל המדינה ממנה נסוגו הצרפתים. אך ועידת ג'ינבה הסתיימה ב־21 ביולי 1954 בתוצאות אחרות. וייטנאם חולקה לשני חלקים. כשקו הרוחב ה־17 מפריד ביניהם. גם או דובר על בחירות כלליות, אך הדבר לא יצא לפועל.

מפח-הנפש של הצפון

כיום ידוע למומחים כי בכלל לחצה של ברית המועצות ויתר הוייטמין ליד שולחן הדיונים. נראה כי הם היו משוכנעים שהדרום, שהוא אסם האורז של המדינה כולה, יפול תוך תקופה קצרה כפרי בשל. המומחה לבעיות צפון וייטנאם, פ.ג'. האוני, מספר בספרו (קומוניזם בצפון וייטנאם) כי הרוסה ביקורה קשה בלפי נציגי הוייטמין בארצם. יוקרתם נפגעה על שהסכימו לחתום על הסכם, בו השגיהם היו פחותים מתוכנית המינימום הפסימילטית. עם בשו נשא זה המתינו מספר שנים. הדרום לא התמוטט. הצפון פתח ב־1958/59 בסיבוב חדש, מלחמת הוייטקונג. במילים אחרות, מטרת המלחמה של צפון וייטנאם הוייטקונג היתה השתלטות על הדרום ואיחודם של שני חלקי הארץ תחת שלטונה של האנוי. מטרתם של ממשלת סייגון וארצות הברית לא היתה לכבוש את הצפון, אלא למנוע השתלטות זו ולהשאיר את המצב כמות שהוא.

עם חתימת הסכם הפסקת האש בשבוע שעבר, מצאה למעשה האנוי את עצמה סמוך מאוד לקו ההתחלה. שוב ניחתם הסכם מעורפל המשאיר את קו הרוחב 17 כקו גבול, אם כי זמני. ההסכם מדבר באורח כללי על בחירות בדרום, תוך הדגשת זכות הדרום להגדרה עצמית. שוב מביאים למדינה משקיפים זרים שתפקידם לפקח על הפסקת האש ועל הבחירות. חלקים מהדרום נמצאים אמנם בידי הוייטקונג והדיביזיות הצפון־וייטנאמיות, אך מבחינה צבאית לא השיגה האנוי את מטרותה. הצפון ספג אבידות קשות. את מידת הנזקים והשפעתם אפשר יהיה אולי להעריך כראוי רק בעוד שנים. אם הצפון ירצה להשיג את מטרותיו, יהיה עליו לפתוח בסיבוב שלישי, כזה או אחר. אין להניח כי יוכל להכריע את משטר סייגון בדרך אחרת.

ההישג הממשי היחיד של הצפון הוא בכך שהצליח לנטרל את וייטנאם ממעורבותה הצבאית של ארצות-הברית ושל המערב. אם במלחמת הוייטמין דחקו את צרפת מהאזור, הרי עתה הצליחו להוציא את ארה"ב מוייטנאם. עתה חתמה ארצות-הברית על הסכם ג'ינבה, דבר שנמנעה לעשותו ב־1954. בסיבוב הבא תעמוד כנראה סייגון לבדה מול האנוי. קשה להעריך מה יהיו תוצאותיו של הסיבוב הבא, שיבוא לבטח בצורה זו או אחרת. מרבית המשקיפים משוכנעים כי סייגון לא תוכל לעמוד בלחציה של האנוי.

ניצחון מפוקפק

בצוותה של ארה"ב מפוקפק לא פחות. היא מנעה בעד האנוי להשתלט על הדרום והכריחה אותה להכיר בזכותו של הדרום להגדרה עצמית. אך זמניותו של הישג זה בולטת לעין. וואשינגטון הוכיחה כי איננה מפקירה את ידידיה, ו־57 אלף הרוגים, מאות אלפי פצועים והזעזוע החברתי פנימי שלא היה כמותו בתולדותיה של אומה זו, הם ראיה לכך. התשובה לשאלה מי ניצח? — היא, לכן: אף לא אחד מהצדדים הלוחמים השיג נצחון של ממש. המפסיד העיקרי היה העם הוייטנאמי על שני חלקיו.

ישראל סקרה את המתחולל בווייטנאם ומסביב לה, אולי ביתר עניין משעשו זאת מדינות אחרות. הלקחים מהמלחמה זו יופקו במשך שנים. אך ראוי לציין עתה מספר אמיתות שהוכחו בה.

הצורה שבה ניהלה ארה"ב את המלחמה הוכיחה פעם נוספת, כי אין מלחמה למחצה. מי שמנהל מלחמה כזו חייב להבין כי גם סיכויי הניצחון שלו הם סיכויים-למחצה. זאת לימדנו לא אחת גם בסיכסוך עם מדינות ערב, ובוייטנאם ניתן לנו שיעור נוסף מאלף.

במלחמת וייטנאם נוכחנו כיצד עוצמה אדירה הופכת לחסרת אונים. גם כשהיא ניצבת מול כוח קטן יחסית. כל זאת משום שבמשך שנים לא הגדירה וואשינגטון לעצמה כראוי את מטרות המלחמה שלה ורק לבסוף, כאשר החליטה להלחם על מנת לצאת בכבוד מהבוץ הוייטנאמי, הצליחה להשתמש בכוחה בהצלחה רבה יותר.

האח הגדול קובע

כלומר, לא די להיות כיום מעצמה אדירה כדי לזכות אוטומטית בניצחון, אפילו על אומה קטנה. ואילו אומה קטנה מסוגלת כיום להתמיד, יותר מאי־פעם בעבר, במאבקה עם מעצמה גדולה בתנאי שתצליח במהלכיה הגולייתים (פרופ' דוד ויטל עמד לאחרונה על תופעה זו, גם לגבי ישראל, בספרו „מדינות קטנות במבחן הקיום" בהוצאת עם עובד). ועוד: אלה התלויים ומסתמכים כליל במלחמתם על מעצמה גדולה, אל להם להיות מופתעים שמעצמה זו מחליטה עבורם מתי לסיים את המלחמה ועל איזה הסכמים לחתום.

גם בימים האחרונים נתנה לנו וואשינגטון שיעור מאלף כיצד מנהלים משא ומתן בין צדדים לוחמים. כשעולה המשא והמתן על שרטון, אין ממתינים לרצונו הטוב של הצד השני, אלא מפעילים כוח כדי לרכך את עמדתו. יד אחת מלטפת ויד שניה מכה בעוצמה. אין ממהרים לוותר על מה שנראה כקצו של היריב, וממשיכים להילחם אפילו על מה שנקרא סיום המלחמה ונסיגה בכבוד. קל וחומר שיש להגיב כך כאשר מדובר על שאלה של קיום, על עתידם של הדורות הבאים, ואפילו [illegible]

פינוי אמריקאי איטי

„הדרום וייטנאמים חומשו ואומנו כדי שיוכלו לדאוג להגנתם"

מאת ויליאם ביצ'אר
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

וואשינגטון

מתכננים בפנטגון מוסרים שלפי התכנית יוצא הכוח האווירי האמריקאי רק באיטיות רבה מדרום-מזרח אסיה, אחרי הפסקת-האש כלשהי, במלחמת הודו-סין.

מתוך כ־1,000 המטוסים הצבאיים של חיל האוויר, הצי והנחתים, יוצאו ב־60 הימים הראשונים של שביתת-נשק כלשהי רק מעטים מאוד „עד שיוחזר כל אחד ואחד משבויי המלחמה שלנו, ויימסר דין וחשבון על הנעדרים" אמר פקיד בכיר לעניני הגנה.

אחרי זה, אומרים פקידים של הפנטאגון, יוצבו טייסות רבות של ב־52 ומטוסי קרב והפצצה במקומות אחרים. אולם, מוסיפים הם, כמה מאות מטוסי־לחימה כנראה יוסיפו להישאר למשך כמה חודשים, שבהם יעקבו פרשנים אמריקאים אחרי הפרות אפשריות של שביתת-הנשק בדרום-וייטנאם, לאוס וקאמבודיה.

אזהרת קיסינג'ר

מתוך הנחה שלא יהיו פעולות צבאיות גדולות מצד הכוחות הצפון־וייטנאמים, כנראה יצטמצם אחר כך [illegible] בשיעור של שלוש עד שש טייסות קרביות, היינו 72 עד 144 מטוסים. תכנית זו תכלול גם נושאת-מטוסים אחת עם 70 עד 90 מטוסים, שתסייר מפעם בפעם ליד חוף הודו-סין בכדי להפגין כי מצוי כוח אווירי נוסף להגיב על כל פלישה אפשרית לדרום. אף כי יש עתה כ־50 מפציצי ב־52 בתאילנד, אמרו מקורות יודעי-דבר שהכוח המצומצם העתיד שם כנראה יהיה מורכב באופן בלעדי ממטוסי קרב והפצצה.

במסיבת-פרידה עם עתונאים נשאל מיניסטר ההגנה הפורש מלווין לירד: במקרה שהעניינים יתפתחו בצורה רעה בשנה הבאה או בשנתיים הבאות, היש לנו התחייבות נוספת להשתמש מחדש בכוח ימי או אווירי אמריקאי בוייטנאם? על כך השיב לירד רק זאת, שהדרום וייטנאמים חומשו ואומנו כדי לדאוג בעצמם להגנתם. כן דיבר על הצורך במאמצים מצד המעצמות הגדולות לצמצם משלוחי נשק גדולים וחדשים לצפון-וייטנאם או לדרום-וייטנאם, כדי לא להפר את מאזן הכוחות בהודו־סין.

פקידים אחרים של הממשלה אמרו שהנרי קיסינג'ר הבהיר בשעת המשא והמתן עם נציגי צפון וייטנאם בפאריס שהנשיא ניכסון לא יהסס להשתמש מחדש בכוח אווירי וימי בהודו-סין אם האנוי תפר בצורה בולטת הסכם כלשהו על הפסקת אש. לדברי פקידים השמיע קיסינג'ר את אזהרתו האחרונה ברוח זו לקראת סוף ספטמבר, לפני ההפצצות הכבדות על ידי מפציצי ב־52 על שטח צפון-וייטנאם.

מטרת האזהרה, אומרים פקידים רבי-מעלה, היה לנסות להרחיק את הצפון־וייטנאמים מן המחשבה שלאחר שיצאו הכוחות האמריקאים מן הדרום ויעזוב הכוח האווירי והימי האמריקאי יסולק, יוכלו לתכנן פלישה גדולה חדשה לדרום-וייטנאם, אם לא יתפתחו המאורעות כפי שהם מקווים.

הגורמים שהשפיעו על האנוי

✱ אחרי המיתקפה הקומוניסטית באביב אשתקד, הכפילה ארצות הברית במהירות את חיל האוויר שלה בהודו סין, והטילה את מלוא כובד משקלה תחילה נגד הכוחות הפולשים בדרום וייטנאם, ואחר כך נגד יעדים צבאיים בצפון.

✱ צבא דרום-וייטנאם, בן 1.1 מליון איש, עמד בהסתערות האויב, בדרך כלל, בצורה נמרצת יותר משציפו.

✱ לא מוסקבה ולא פקינג לא הגיבו על ההפצצות הכבדות ועל המיקוש מצד ארצות הברית בהפסקת השיחות עם הנשיא ניכסון או באופן אחר לפעולות האמריקאיות, מחוץ להצהרות של אי-הסכמה כדי לצאת ידי חובה.

כעת מפעיל חיל האוויר האמריקאי בזירת המלחמה של דרום-מזרח אסיה יותר מ־600 מטוסים צבאיים, כולל יותר מ־200 מפציצי ב־52 ויותר מ־240 מטוסי קרב והפצצה מדגם פ־4. הצי מחזיק ליד החוף שלוש עד חמש נושאות מטוסים, כל אחת עם 70 עד 80 מטוסים...

הית כובל את היוזמה

מאת אלף שם,
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

הכונה אופיינית לאמנות מפלגתית: היא יכולה „לעכל" הכל. המפלגה השמרנית היא סמל לאמנות זו, שיכולה להיות מקור של כוח, אך יש בה גם סכנות. ראש הממשלה אדוארד הית יכול היה לחולל מיפנה במדיניותו הכלכלית וליזום צעדים „סוציאליסטיים" בלי לגרום ליותר מאשר לרחש קלוש של ביקורת במפלגתו, מצד הימין.

אכן, בתוך לבם נוטים השמרנים להכוונת הכלכלה, ככל שידברו בהזדמנויות חגיגיות על משק חופשי.

הפרלמנט אישר

השלב השני והשלישי של „מדיניות ההכנסות" החדשה — שהשיגה רוב בפרלמנט ביום ד' שעבר — יטילו על המשק הבריטי פיקוח הדוק יותר מאשר בזמן כלשהו מאז 1940/45, ובוודאי פיקוח רב יותר מאשר בתקופת 1945/51 כשהתסכול הציבור נוכח המשך הפיקוח הוביל למפלת הלייבור. הפיקוח יצוייד ב„שיניים", בצורת סמכויות להטיל עונשים פליליים: העלאות מחירים ייחשבו לעבירה פלילית, ודרישות שכר מופרזות — כמעט לעבירה פלילית.

בשעת כתיבת הטורים האלה נהנים צעדים אלה מתמיכתה — בכמה מקרים תמיכה בחוסר רצון, באחרים תמיכה נלהבת — של המפלגה השמרנית, יוצאים מכלל זה רק כמה ימניים. כן נהנית המדיניות הנ"ל מתמיכה ניכרת מצד העתונות ומצד הציבור הבלתי-מזדהה.

שאלה אחרת היא אם הצעדים החדשים ישאו פרי על פי מה שקראתי על ההיסטוריה הכלכלית מאז ימי הקיסר הרומי דיוקלציאנוס במאה ה־4 מתייחס אני בספקנות יתרה לתוצאות תכנית מן הסוג שמציעים מר הית ועובדי הממשלה שלו. קודם כל, סיבה ראשונה במעלה לאינפלציה היא הוצאה ממשלתית מופרזת הממומנת על-ידי הדפסת כסף חדש. הצעדים החדשים נועדים לחסל את הסימפטומים האינפלציוניים, כשיחד עם זה הם מקיימים את סיבת סימפטומים אלה.

התנגדות הפועלים

שנית, בנקטת המדיניות המדוברת מול פני התנגדות מרה מצד האיגודים המקצועיים. הממשלה בטוחה שתוכל לטפל באיגודים, הן על־ידי הסתמכות על החוק, הן על-ידי הסתמכות על דעת הקהל, הן על-ידי פנייה אל אנשי האיגודים המקצועיים השותפים מעל לראשי מנהיגיהם.

אולם מיניסטרים וחוברים מקרבים לתת תשובה ישירה כל פעם ששואלים אותם: מה תעשו כשהכורים, פועלי הבנין, פועלי הנמלים, עובדי הרכבות וכו' יחרגו על שביתותיהם, תוך כדי משמרות-שביתה חוקים ותוקפניים, דבר שהביס את הממשלה בשנתיים האחרונות ונתן לספירלה האינפלציונית תנופה כה רבה? המיניסטרים החוברים משיבים במקרים כאלה משהו כגון „נטפל בכך אם זה יקרה". אך אין ספק שהפועלים יתנגדו, כי הם מאמינים בבדיקת שאיפתם.

חולשה הגלומה במדיניות הממשלה היא העובדה, שמדיניות זו מגדילה בכוונה תחילה את אספקת הכסף כדי לצמצם את האבטלה, בלי לבדוק באופן רציני את הסיבות או את המהות של אבטלה זו. מיליון מובטלים מתוך כוח-עבודה של 20 מיליון נראה כאחוז גבוה — עד שמנתחים את הנתונים:

קודם כל יש עובדים שאין אפשרות להעסיקם והולכים בטל גם כשיש מקומות-עבודה פנויים. מוסכם באופן כללי שהם מהווים לפחות 0.75% מכוח העבודה. שנית, יש פועלים ופקידים שיצאו מעבודה אחת וייכנסו לעבודה אחרת והם מובטלים זמנית. שלישית יש מסיימי בתי הספר, הסטודנטים, וכו' — כולל סטודנטים המעוניינים בעבודה זמנית בימי החופשה. כן קיימים המשתמטים מעבודה, הנושרים המובטלים הצעירים המתקיימים על סעד בערים הגדולות, בו בזמן שיש עדיין מחסור כוח בידיים עובדות שמביאים בחו"ל עד 100,000 עובדים לשנה כדי לאייש את האוטובוסים, את ענף ההארחה, הטכסטילים ועבודות אחרות שמשולם בהן שכר ירוד.

אוכלי להם סעד

על כל אלה אפשר להוסיף את מה שניתן לכנות „סעדיזך", על משקל פרולטריון: הקבוצות בעלות שכר נמוך והמשפחות גדולות שמצבן טוב יותר (או טוב כמעט באותה מידה) כשהן מובטלות מאשר כשהן מועסקות — תודות לשיעורי הסעד הנוהגים עתה בבריטניה.

קיימים גם „ארטיסטים" — אנשים המקבלים סעד הנרשמים כמובטלים, אך עובדים מן הצד (או גונבים). למשל, לפי הסטטיסטיקה הרשמית יש מספר רב של מובטלים בענף הבנין, אך למעשה משווע ענף זה לעובדים, אף באזורים שבהם גדלה כביכול האבטלה. נראה שאיש אינו יודע היכן נמצאים אותם פועלי בנין מובטלים, כשנגרים, טייחים ובנאים משתכרים יותר מ־100 לי"ש לשבוע — אמנם על-ידי שעות עבודה ארוכות יותר.

עובדות אלה ידועות יפה. אך לא המיניסטר לבטחון סוציאלי ולא מיניסטר העבודה בממשלה השמרנית מוכנים להילחם בפקידי משרדיהם ובעתונות (הכינוי ל„רהבנותי" לערער את שיפוטה בשאלות של אבטלה וסעד) כדי שיפרסמו אותן עובדות וילחצו למען נקיטת פעולה. אדרבא, היה מקרה ופקיד ממשלתי כתב על שאלות אלה תחת שם בדוי: לאחר שבוהי בעבות עכוידה בלשית נרחבת, פיטרוהו מעבודתו.

השיקולים למיקום המחצבה

אתר שפרעם עדיף — גם מהבחינה הכלכלית הרחבה

מאת רות אניס
וד"ר מרדכי שכטר

כותבי המאמר עמדו בראש הצוות שחקר את הנושא מטעם המרכז לחקר העיר והאזור, של הטכניון. גב' אניס היא מרצה בכירה בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים וד"ר שכטר הוא מרצה בכיר בפקולטה להנדסת תעשיה וניהול.

בויכוח הציבורי בין מחייבי החציבה בפארק הכרמל לבין מתנגדיה, אסור שסיסמאות והתבטאויות רגשיות קיצוניות יטשטשו מספר ממצאים ברורים ועובדות יסודיות.

שלא במקרה של רדינג ד', נערך בנושא זה ששנוי במחלוקת מחקר מקיף, שנמשך למעלה משנה, ע"י צוות רב-מקצועי מתחומי תכנון אזורי, תכנון נוף, כלכלה, סוציולוגיה, ביולוגיה, גיאולוגיה והנדסת מחצבים. המחקר נערך במרכז לחקר העיר והאזור, בטכניון. הוא הוזמן ומומן במשותף על-ידי משרד הפיתוח, משרד הפנים, מינהל מקרקעי ישראל ומפעלי מלט פורטלנד נשר.

גופים אלו מעוניינים במידע מקיף אשר יסייע בידם בעת קבלת החלטות על מיקום מחצבות חדשות. הגברת המודעות לגבי איכות הסביבה הביאה להכרה שמיקום מחצבה צריך להיקבע לא רק עפ"י שיקולי הכדאיות של בעל המחצבה, אלא גם תוך התחשבות בהעדפות הציבור, במידת הפגיעה בנוף ובמערכת האקולוגית, ובאפשרויות השיקום של האתר עם תום החציבה. מטרת העבודה הנוכחית היתה לרכז ולנתח מידע ולהגיש שיסייע למקבלי ההחלטה לקבוע את המיקום האופטימלי למחצבת נשר.

מפעל נשר חוצב עשרות שנים אבן־גיר מהר הכרמל. עם הידלדלות מקורות חומר-הגלם במחצבה הנוכחית, והעובדה שהחומר באתר זה יספיק ל־4—5 שנים נוספות בלבד, עלתה שאלת מיקום מחצבה חדשה לנשר. המפעל מעוניין לקבל הרשאה להרחבת המחצבה הקיימה בחריבה. השטח המבוקש נמצא בתוך שטח פארק הכרמל שהוכרז ב־1971 כ„שטח גן לאומי ושמורות טבע".

במסגרת המחקר נבדקו חמשה אתרי חציבה אלטרנטיביים למחצבה המוצעת של נשר בכרמל. כל האתרים הם ברדיוס של כ־30 ק"מ ממפעל נשר הנוכחי והם מכילים עתודות אבן־גיר (אחד משני חמרי-הגלם העיקריים) ל־30 עד 50 שנה.

ההנחיות לפיהן עבד הצוות הן:

✱ מפעל נשר נשאר במקומו הנוכחי;

✱ ימשיכו לייצר מלט בשיטת הייצור הקיימת;

✱ החציבה בכל אתר תותאם לאפשרויות השיקום. לגבי ההנחה הראשונה יש להעיר שתוצאות הבדיקה הגיאולוגית והכלכלית השפעו במידה ניכרת ממיקום המפעל בקרבת מקורות חומר-הגלם בכרמל, ומהעובדה שתהליכי הייצור במפעל הותאמו לחומר-הגלם ממקור זה.

לשם הערכה השוואתית של האתרים האלטרנטיביים, נבדקו השלכות החציבה בכל אתר מבחינת ההיבטים הבאים: איכות וכמות חומר-הגלם, נוף ואקולוגיה, התאמה לשיקום, עלות כלכלית. על סמך בדיקה זו נקבעו סולמי עדיפויות של האתרים האלטרנטיביים מבחינת כל אחד מההיבטים הנ"ל. לבסוף צומצם מספר הבחירה לשני אתרים: אזור חציבה בשפרעם ואזור חציבה בתחום פארק הכרמל (חריבה-דמון).

שיקולי חמר-הגלם בשני האתרים

ההשוואה העלתה כי לפי קריטריון של איכות וכמות חומר הגלם יש עדיפות לפארק הכרמל בו מצויה אבן-הגיר המתאימה יותר לתהליכי הייצור בנשר. לסיפוק צרכי נשר בכרמל במשך 30—50 שנה יידרשו כאלפיים דונם. באזור שפרעם מצויות עתודות מספיקות של אבן־גיר אולם קיימת מידת אי-הודאות לגבי טיב החומר.

בהערכה ראשונית נראה לגיאולוגים כי חומר-הגלם בשפרעם מתאים עקרונית לניצול. אולם קביעה סופית תתאפשר רק לאחר מספר קידוחים ובדיקה חצי-תעשיתית של הסלעים. בכל מקרה, ע"י עירוב מתאים של חומר-הגלם, סביר להניח כי הוצאות הייצור יגדלו בגלל השוני באיכות חומר-הגלם לעומת זה המופק בכרמל, והדרישה שאיכות המוצר הסופי תהיה שווה לזו שקיימת היום.

שיקולי נוף ואקולוגיה

חציבה בחריבה-דמון תגרום פגיעה בגבב הרכס בחלק הגבוה של הכרמל, ולהעמקתו בכ־100 מטר. חציבה תבלוט מעל סביבתה הקרובה ותשתקף למרחקים. אתר זה עשיר בערכי טבע ונוף יחודיים. מידת הכיסוי האורגני ועושר הצמחיה מעידים על מיגוון ומורכבות המערכת האקולוגית ומידת התערבות מועטת יחסית של האדם. כן מצויים כאן מיני צמחים נדירים המיוחדים לכרמל.

חציבה באזור שפרעם לא תבלוט משום האפשרות „להבליע" עקב טופוגרפיה נוחה. באזור זה מערכת אקולוגית מופרת קשה על-ידי האדם ומיגוון המרכיבים שלה דל יחסית. לכן מבחינה אקולוגית יש עדיפות לשפרעם.

שיקולי אפשרויות שיקום

מאחר שכמעט בלתי אפשרי להחזיר אתר טבע ונוף למצבו הראשוני לאחר חציבה, אין אפשרות לשקם את אתר חריבה-דמון ליעודו הנוכחי שהוא גן־לאומי ושמורת טבע. אך ניתן לשקמו למטרות נופש אחרות.

את אתר שפרעם ניתן לשקם בהתאם לפוטנציאל הטבעי ולשימוש הקרקע המיועד, למרעה טבעי, לבניה או לתעשיה. ראוי גם להזכיר שמגמת התכנון של משרד הפנים היא לרכז את המחצבות במתחם חיפה והצפון באזור צפונית לעיירה שפרעם.

חציבה בשפרעם תתבטא בעלויות נוספות הקשורות בפתיחת מחצבה חדשה, הובלת חומר-הגלם למפעל, התייקרות הייצור הנובעת מהאיכות הנחותה של חומר-הגלם, ובהוצאות רכישה ו/או חכירת הקרקע.

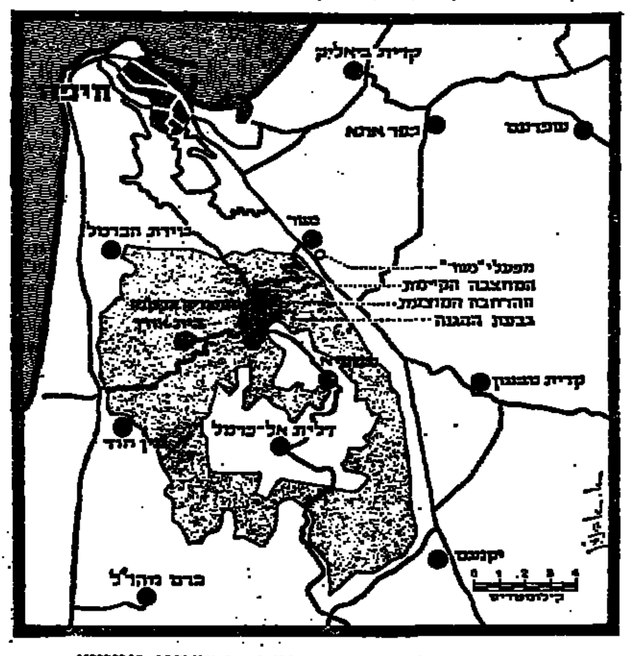

„נשר" — המחצבה הקיימת והשינוי המוצע

✱ הוצאות ההובלה של חומר־הגלם במשאיות חושבו בהתאם למחירון הנסיעה. בהתחשב בתקנות של משרד התחבורה לגבי עומס מותר בהובלה במשאיות (הקשורות בנסיעת זיהום אויר) יגיע מחיר ההובלה ל־4.00—4.20 ל"י לטונה חומר-גלם. מעלות זו יש להפחית את עלות ההובלה ברכבל ולהוסיף את הנזק הכלכלי של עומס יתר ותאונות, כדי לקבל את תוספת העלות בהובלה עקב מעבר לשפרעם.

התוואי האופטימלי של ההובלה מבוסס על הכביות לדרכים העומדות להתבצע בעתיד הקרוב. הבדיקה הכלכלית העלתה כי בתוואי זה הנזק הכלכלי הנובע מעומס-יתר שהובלת חומר-הגלם תיצור בכבישים, וכן גידול סיכויי התאונות נמוך למדי, אולם, מסיבות מובנות, קשה לקבוע את ערך הנזק הזה, בדיוק מתקבל על־הדעת.

✱ המעבר לשפרעם כרוך בתוספת הוצאה של כ־90 אגורות לטונה מלט בגין פתיחת מחצבה חדשה. עקב איכות חומר-הגלם בשפרעם יעלו הוצאות הייצור ב־1.50—2.00 ל"י לטונה.

✱ ההוצאות שיש לזקוף לסעיף רכישת הקרקע בכרמל מבוססות על שימוש הקרקע הנוכחי (טבע ונופש) באזור המיועד לחציבה. אין זה פשוט לאמוד את מחירו של דונם שמורת טבע או פארק לאומי.

עקרונית, המחיר יכול להיקבע בדרך הבאה: מניחים שהמפעל צריך ל„חכור" את הקרקע מהציבור למשך תקופת החציבה והשיקום. התשלום בעד „חכירה" צריך להיות בהתאם למידת הפגיעה באפשרויות הנופש באתר במשך תקופה זו בתוספת הפגיעה הנופית, המדעית והאקולוגית בשמורת הטבע שתימשך גם לאחר השיקום (תוך הנחה שאיכות הנופש באתר המשוקם תהיה שווה לאיכותו כיום).

במסגרת הבדיקה הכלכלית נאמד המרכיב הראשון של „מחיר" הקרקע, כלומר זה המבוסס על פגיעה בנופש בחיק הטבע במשך תקופת החציבה והשיקום.

ההנחה ביסוד גישה זו שנופש בחיק הטבע הוא שירות כמו חינוך או בריאות, ויש לו מחיר כלכלי סמוי אותו צריך לאמוד בדרכים עקיפות.

ערך זה נקבע בהסתמך על מספר הביקורים השנתי בפארק (900,000 בשנה האחרונה) ובשיעור גידולו בשנים הבאות. שיעור זה כ־10%—15% לשנה, נובע מהגידול באוכלוסיה, מהעליה ברמת ההכנסה ובזמן הפנוי, ומהשינוי ההדרגתי במערכת ההעדפות החברתית לגבי בילוי נופש בחיק הטבע.

בהתאם לכמה הנחות על אופי והיקף הפגיעה באפשרויות הנופש, התקבל מחיר לדונם שגבוה מהמחיר לדונם בשפרעם ב־550 ל"י עד 10,850 ל"י. במלים אחרות, המעבר לשפרעם יפחית מההוצאה הנזקפת בסעיף רכישת הקרקע.

מחיר זה אינו כולל את המרכיב השני — הפגיעה באתר כשמורת טבע ונוף (פגיעה מדעית, אקולוגית ונופית). לא ניתן לאמוד מרכיב זה בעזרת המידע המצוי בידינו כיום.

העתקת המחצבה של נשר לשפרעם עשויה לייקר את מחיר המלט בכ־4.60 ל"י עד 6.60 ל"י לטונה. בשל חלקו של נשר-חיפה בייצור הארצי, יתייקר המלט לצרכנים (קבלנים) בכ־1.5%—2%, בממוצע. הואיל ומלט מהווה רק כ־5% מהוצאות הבניה למגורים (כולל מחיר הקרקע ורווח הקבלן), הרי הייקור הסופי במחיר דירות יתבטא ב־0.2% לערך. זאת בהנחה שצרכני המלט בלבד ישאו בהתייקרות; במקרה זה לא תיפגע רווחיות המפעל.

✱

ההחלטה הסופית צריכה איפוא להתקבל תוך נטילה בחשבון של ממצאי הבדיקה, ותוך התחשבות בהיבטים שלא ניתן לתרגמם למונחים כספיים. בדיקה כזאת עשויה להראות כי אפילו מהבחינה הכלכלית הרחבה (המביאה בחשבון היבטים אקולוגיים, חברתיים וציבוריים) יש עדיפות לשפרעם מבחינת החציבה.

מה נתנה "תמר" ל-56,000 חבריה ב-1972?

יותר. הרבה יותר.

19.4% נטו לחבר.
זהו הרווח השנתי שקיבל כל חבר בקופת תגמולים "תמר" בשנת 1972.

הרווח לרבעון האחרון של שנת 1972 עלה לשיא של יותר מ-29% נטו לחבר.
הצטרף גם אתה ל"תמר" עד 31 במרס 1973 ותהנה מכל ההטבות והיתרונות.

אם ברצונך להתקשר עם בנק דיסקונט אחרי שעות העבודה לקבלת פרטים נוספים על קופת תמר, תוכל לעשות כן באמצעות דיסקונטופון. חייג תל-אביב - טל. 54572; ירושלים - טל. 532650; חיפה - טל. 521285. פנייתך תוקלט ותענה דבר ראשון למחרת בבוקר.

תמר קופת תגמולים מרכזית ליד
בנק דיסקונט
לישראל בע"מ

هكذا من الأصل

ישראל־השניה בתל־מונד

גדר תיל מפרידה בין בי"ס למיוחסים ולעולים

מאת נחמן פביאן

שלושים הניצבים אל מול חומה פרדסים עבותה, על צד הדרך כפר סבא — בית ליד, כרואים את הדרך אל המושבה תל מונד. במקום זה, ספק עיירה, ספק כפר, חיים כיום כחמשת אלפים תושבים. עגלות המובילות לחם ומצרכי מזון אחרים,

הגדר המפרידה בחצר בית־הספר בתל־מונד

הסיך הנוצר כל אימת שיורד גשם, מעידים על כי תל מונד, הכפר ש־נוסד על ידי הציונים האנגלים ב־שנת 1929, לא התקדם הרבה.

„זה בית הספר שלנו", אומר מר ז"ל כהנוס (54), ראש המועצה ה־מקומית, בהצביעו על בניינים לבנים שבמרכז העיירה, סביבם דשא וביניהם גדר תיל דוקרני. איש שיחי, שהיה סטודנט למשפטים ועתונאי בטוניסיה, הגיע לתל מונד בשנת 1956. עבד כמנהל־חשבונות ראשי במועצה המקומית ובשנת 1969 נבחר לראש המועצה. הוא מוסיף : כאשר הגעתי לתל מונד היתה גדר זו קיי־מת. לדידי היא מסמלת את הפער, השנאה, התסיסה היחסים בין ותי־קים לחדשים.

— כיצד ?

— זו, עד מלחמת העצמאות הת־

נוהרו בתל־מונד קבוצת משפחות שעבדה אצל הפרדסנים הגדולים. (היו אלה חברי ההסתדרות שנענו לקריאת הרצפלד הלכו ל„התיישבות" בלי לקבל קרקע, כשקיומם מבוסס על עבודה בפרדסים). ילדיהם ביקרו בבית־הספר של זרם ה־עובדים, בו לצד ילדי המושבים חרוה, כפר הס, צור־יגל ואחרים ב־איזור. רשות מקומית לא היתה קיי־מת והפיקוח על בית הספר היה נתון בידי גוש מושבי תל מונד. אחרי קום המדינה החלו להגיע למושבה עו־לים, רובם מארצות האיסלם. אנשי המושבים „העידו אותם" לעבודה בפרדסים. עם העולים גבר ובמשך הזמן הוקמה הרשות המקומית וב־ראשה עמד מר נפתלי דיין.

אנשי המושבים, שהתחשבו לאמי־דים יחסית ולבעלי השכלה, לא ראו בעין יפה כניסת ילדי העולים ל־בית ספרם. כמו במקומות אחרים גם כאן נוצרה בעית „ישראל ה־שניה". הופעל חוק חינוך חובה. ראש המועצה המקומית דאז וראשי גוש תל מונד החליטו לפלג את בית־הספר הקיים. מר דיין התכוון אז לנצל את בית הספר כקלף מפלגתי, כדי להראות עד כמה מיטיבה עם הגולים. אנשי הבוקבה היו כוד־צים. באותה תקופה למדו בבית ה־ספר 10 כתות ליבה, והייגו כתתיים יותר מהקבוע כחוק, כאשר הציבור בא מהמושבים. הגדלה במספר התל־מידים הורדה הרבה לא היתה ל־רוחם.

„גדר" עדתית

בין הבנינים נטמנה גדר, כקץ חודשים של משא ומתן בין כהי הרשויות. „נגד הרעש באילו ה־היקים זהו אה העולים כגדוד ה־כוחה" — אומר מר ז"ל. בהתכוות של אותם הימים השוו את תל מונד עם ליטל רוק שבאלבמה, אולם רא־שי המועצות המשיכו בשלהם. והתוצאה כתרבשת כיום היטב.

בבית הספר האזורי שופקד הניהול בידי הגב' רות גרשטן. המורים הם כולם כאנשי המושבים. להם קשר עם התלמידים. בבית הספר של ילדי המושבים מתקיימים שרותים פסיכו־לוגיים, יש בו מרפאת שיניים וה־ספריה היא למופת. בשעות אחרי־הצהרים מתקיימים חוגים לריתמיקה, מוסיקה, דרמה ושחמט. אנשי המו־שבים משלמים כל כה שדורשים מהם — אומר ראש המועצה המקו־מית במרירות.

ביום אסיפת ההורים מודגש תור ארוך של מכוניות אל מול בית־הספר. דומה, כי אנשי המושבים הפכו את המושבה לנהלהם ולא רק באמצעות בית ספרם. כאשר הם עוב־דים בחנויות ומוציאים עשרות ל־רות על קניות יומיות של מצרכי מזון, דוחקים הסוחרים את אנשי תל מונד המתפרנסים ברובם בעבודות כפיים. תושבי המקום, שעבדו הח־לה במושבים, עברו באחרונה לתע־שיה באיזור השרון ובגוש דן, אולם „בשותינו נשארו עוזרות בית". מקום הגברים במושבים נתפס על ידי ער־ביי עזה המתגוררים בטירה.

טעוני טיפוח

ומה בדבר בית הספר של ונבר־שה ?

— בוא, תיכנס ותיווכח.

מנהל בית הספר מר אליעזר אס־תרין מקבל אותנו בחמימות. לדידו ההפרדה היתה כורח המציאות, כי „בית ספרנו הוא של טעוני טיפוח". משם, הוא אומר, לקדם את היל־דים במסגרת נפרדת.

הספריה בבית הספר דלה. חוגים לא מתקיימים, כי ההורים אינם מעוניינים או אינם יכולים לשלם בעדם. ההכנסה הממוצעת של ה־עובד השכיר בפרדסנות הפרטית היא כ־500 ל"י לחודש ושל פועל התע־שיה כ־800 ל"י. בתל־מונד יש חמש מאות איש העובדים בפרדסים וכ־700 העובדים בתעשיה. מורי בית־הספר באים ברובם מבחוץ. התחלופה גבוהה יחסית. ההישגים נמוכים בהרבה מאשר בביה"ס של המוש־בים. בשני בתי הספר הונהגה מס־גרת הרפורמה, אולם אנשי המוש־בים אינם סובלים כי ילדיהם ילמדו עם ילדי תל מונד במסגרת כיתות הרפורמה, המחולקות כבר לרמות שונות. ילדי המושבים לומדים ב־מדרשה החקלאית על־שם רופין ו־ילדי תל מונד המושבה בבית ביל לידי צופית. מר אסתרין אינו יכול להסביר תופעה זו של הפרדת ילדים במסגרת הרפורמה. „בבית ספרי לומדים רק 15 ילדים שהוריהם מ־מוצא אשכנזי וכנראה שזו הסיבה. היוחסים לומדים בבית הספר ה־סמוך".

מי הם היוחסים ?

אלה ילדים שהוריהם מתגוררים בתל מונד, אך לשם משפחתם צליל מסויים. קרובי משפחה דחוקים הת־גוררו פעם באחד המושבים ולהם שמורה זכות ההורים, או אלה ילדים שהוריהם משלמים אגרת חינוך בסך כ־300 ל"י כדי שילדיהם יזכו להת־חנך עם בני המושבים העשירים. מנהלת בית הספר של המושבים נת־נה הוראה לילדי בית הספר שלא להתקרב אל הגדר, כדי לא לגרום לידוי אבנים וקריאות.

דו"ח המבקר

ילדי תל מונד מסתכלים בקנאה „בילדים הזהב". מבקר המדינה הע־ביר את הנושא תחת שבט הבקורת בסעיף 15 לדו"ח על הבקורת במו־עצה המקומית תל מונד שפורסם ב־אחרונה. הוא מציין כי „שטח בית הספר הממלכתי של המועצה גובל את שטח בית הספר הממלכתי האזו־רי של המועצה האזורית השרון (של המושבים) שבו למדו בתשל"ב 255 תלמידים ב־11 כיתות, הנמצא אף הוא בתל־מונד. בכל אחד משני בתי הספר חדר טבע, חדרי מלאכה ומית־קנים דומים אחרים. לו היו שני בתי הספר נבנים עם רשות חינוך אחת, לא היה מתקבל על הדעת מראש ש־הם קיימים זה ליד זה כמוסדות נפ־רדים".

בתשובה לפניית משרד מבקר ה־מדינה הודיע משרד החינוך והתר־בות, בספטמבר 1972, כי נעשים נס־יונות ליצור שיתוף בין שני בתי הספר וכי בדעת המשרד להמשיך לפעול בכיוון זה.

המועצה פנתה אל משרד החינוך והתרבות ומשרד הסעד וכן אל מוס־דות ציבור והעמידה אותם על המו־רת המצב של התלמידים במקום. המצב הכספי של המועצה אינו מאפ־שר לה לפתור את הבעיה של האחדת בתי הספר בכוחות עצמה.

דו"ח המבקר תובע לתקן פשע לא יכופר אומר מר אברהם כהן, מז־כיר מועצת הפועלים. אולם אין לי השפעה על המושבים, למרות שאנו משתייכים לתנועת העבודה.

ראש המועצה המקומית מספר ב־מרירות, כי הורים וילדים מרגישים רגש נחיתות בשל גדר התיל ה־מפרידה בין בתי הספר. „ילדינו רו־אים בילדים האחרים כילדי עולם אחר. כאשר אנו יושבים במשרד ה־חינוך, מתבטאים אנשי המושבים ב־גלוי נגד איחוד בתי הספר אליו אנו משתוקקים".

המפקח על החינוך במושבים, מר צופר נחשון, אומר : „אינני מאמין באיחוד כפוי. כיתוב דרסטי עלול לס־תום את הגולל על היחסים. אנו מא־מינים בהתקרבות הדרגתית, כמו זו על קבוצות נוער, אולם ילדי תל מונד לא מאורגנים אפילו בבתי־הלכיד והמעזבים". מר נחשון, מו־דה במצוקה, כליים במושבים עבר־זה, חינוך משלים לתפארה, הכוללת אוכין טיולים ופעולות ספורט.

ההבדל ניכר בבירור במושבים ב־שעת אחר הצהרים ראיתי את היל־דים [illegible]

מי אשם במותה של איריס לוי

מאת גדעון אלון

לפני חודשיים ומחצה לקתה אי־ריס לוי כבת שנה בדלקת ריאות. עד אז היתה ילדה חסונה ובעותתה הר־סב. הוריה הבהילוה לבית החולים „ביקור חולים" בבירה. מיד הכניסה לאוהל חמצן. נתנו לה תרופות ומקץ חמישה ימים, משחלה המצב רבה במצבה, שוחררה מבית החולים. אמה הבטיחה לתת לה תרופות על פי הוראת רופא בית החולים, אולם נמנעה להוציאה מן הבית.

כעבור שבועיים הזמן רופא ה־משפחה, ד"ר משה אלקלעי מקופ"ח „עממית", לבדוק את הילדה, כיון שתמו התרופות שניתנו בבית החו־לים. הרופא מצא שהילדה עדיין סו־בלת מאודם בגרונה. היא גם השתע־לה אולם החלימה לחלוטין מדלקת הריאות. ההורים היו מאושרים, אך עדיין נמנעו מלהוציאה לאויר ה־צונן של ירושלים. תיאבונה חזר אליה ומצב רוחה השתפר, אולם לא לזמן רב.

בלילה שבין ה־3 ל־4 בינואר חשה איריס ברע. היא השתעלה ו־הקיאה. שנתה נדדה ומדי שעה בעורה בבכי. עם עלות השחר היתה הסושה וזיעה קרה כיסתה את מצ־חה. הוריה ביקשו להזעיק את רופא המשפחה ד"ר אלקלעי, אולם הוא נעדר מביתו. הם התקשרו טלפונית אל ד"ר ידין, הנמנית אף היא עם רופאות קופת חולים עממית. אולם היא סירבה לבוא, למרות שנאמר לה שהילדה לקתה חודש ימים לפני כן בדלקת ריאות. היא דרשה שיביאו אליה את הילדה במונית. סמוך ל־תשע בבוקר הביאו אליה את הילדה. מיד כשראתה את פניה של איריס,

עוד בטרם בדקה אותה, אמרה : „יש לה דלקת ריאות". לאחר מכן בדקה אותה, אישרה את אבחנתה הראשו־נית, ונתנה מכתב הפניה דחוף ל־בית החולים : חבל על הזמן, אמרה ד"ר ידין. מביתה התקשרו ההורים למגן דוד־אדום כדי לברר איזה בית חולים תורן. הפנו אותם לבית ה־חולים „הדסה" בעין כרם.

אמה ואחיה הבכור של איריס הז־עיקו מונית והגיעו לחדר המיון ה־גדוש חולים בשעה 10 לערך. האם זוכרת שחלפו כשעתיים עד שה־רופאה התורנית בחדר מיון ניגשה לבדוק את הילדה. היא עיינה במכתב ההפניה של ד"ר ידין וקבעה בפסק־נות : „הילדה סובלת מדלקת רי־אות". ונתנה בידי אמה מכתב הפניה למחלקת הרנטגן לצילום. גם שם היה תור ארוך. רק בקץ שעתיים נעשה צילום הרנטגן לאיריס שלא חדלה להשתעל. חיכו למימצאי ה־צילום, אולם הוברר שיש לבצע צי־לום נוסף כיון שהראשון לא עלה יפה. שוב המתנה ארוכה וציפית. לבסוף, סמוך לשעה שתיים בצהרים התפרצה האם עם בתה לחדר ה־צילום ותבעה לזרז את הטיפול.

עם ממצאי הצילום מיהרה האם לחדר המיון. הרופאה הסתכלה ב־ממצאי הצילום וקבעה : „יש לה לב מורחב כתוצאה מדלקת ריאות". היא ביקשה לעשות לילדה ספירת דם. כעבור כמחצית השעה נסתיימה בדיקה זו. הרופאה הביטה בתוצאות ספירת הדם ואמרה : „הילדה אנמית, נקבל אותה למחלקת ילדים".

השעה היתה שלוש וחצי. כל אותו יום לא בא כל מזון לפי הילדה, ל־מעט בקבוק תה בו הצטיידה האם. במחלקת הילדים שוב המתינה האם שעה ארוכה. היא ביקשה מהאחות

מזון לבתה. לדבריה השיבה לה ה־אחות כשהיא תתקבל למחלקה היא תקבל גם אוכל. האם ניסתה להאריך באחיות ואלה השיבו לה : סבלנות, את לא רואה שהיא תיכף תתקבל. רק בשעה חמש אחה"צ, כלומר שבע שעות לאחר שהגיעה לבית החו־לים, נתקבלה איריס למחלקת היל־דים והוכנסה לאוהל חמצן, כיון ש־סבלה מקשיים בנשימה.

בשעה 5.30 לפנות ערב החל בי־קור רופאים במחלקת ילדים. האם ביקשה מהרופא לבדוק תחילה את בתה. הוא נענה לבקשה ובדק את איריס. הרופא אמר : היא סובלת מדלקת ריאות, מצבה לא קל, אולם אינו קשה. הילדה נרגעה. ניתנו לה חלב ולאחר שהושמה לה פתילה נר־דמה, אך נשמה בכבדות. האם מי־הרה לביתה, כדי לטפל בשני ילדיה האחרים. סמוך לשעה 10 בערב באה דודתה של איריס לבית החולים. ל־פי עדותה, היתה הילדה לא מכוסה ולגופה שמלה דקיקה בלבד.

למחרת בבוקר מיהרה האם לבית החולים. היא מצאה את איריס יוש־בת במיטה, מחוץ לאוהל החמצן. בקבוק החמצן היה ריק. היא העירה על כך לאחות וזו השיבה : זה לא נורא. מיד אמלא את הבקבוק. בעת ביקור הרופאה, אמרה האם המוד־אגת : מעולם לא היתה איריס במצב כה גרוע. אף פעם לא היתה כה חיוורת. הרופא אמר : מה את רוצה. הילדה סובלת מדלקת ריאות. מצבה לא קל, אך גם לא גרוע כל כך. היא זוכה לטיפול, נמצאת באוהל חמצן ונספק לה עתה מזון ותרופות דרך הוריד שביד.

הילדה בבתה. היא שכבה על ה־בטן ונשמה בכבדות. עיניה פקוחות ושפתיה סגולות. לאחר שניתנה לה פתילה נרגעה והאם נסעה לביתה. כעבור 90 דקות הגיעה דודתה של איריס לבית החולים היא שוחחה עם הרופאה שהגדירה את המצב כך : זוהי דלקת ריאות לא קלה. הדודה יצאה למסדרון ושבה כעבור 20 דקות ולא מצאה את איריס ב־מיטתה. היא פנתה לרופאה שאמ־רה : היה שינוי פתאומי במצבה. היא פתאום הפסיקה לנשום. נסינו לעשות לה הנשמה וטיפולים אחרים כזריקות בלב, אך זה לא השפיע.

הרופאה ביקשה מהאב השכול ית־

איריס לוי

הק לו לאפשר את נתיחת הגופה : איננו יודעים מדוע היא מתה. אנח־נו מתפלאים שזה קרה אצלנו. גם מנהל המחלקה ד"ר סאבו ביקש מן האב לאפשר את נתוח הגופה. האב הפנה אותו לאם שהתנגדה מטעמי דת לנתיחות שלאחר המוות : הוא ניסה ללחוץ עלי ואמר שהדבר עשוי לעזור במקרים דומים בעתיד — מספרת האם. שאלתי מי האשם ב־מותה של איריס והוא אמר : אף אחד לא אשם. שאלתי את הרופאה המטפלת, אם לא היתה הזנחה ב־טיפול והיא ענתה : לא נכון. היה טיפול אינטנסיבי כל הזמן.

בקשת ההורים כובדה והנתיחה לא בוצעה. האב משוכנע שהיתה הזנחה בטיפול.

ביקשתי הסברים מדובר בית ה־חולים הדסה, מר יצחק פיינברג ו־מסר לי את הפרטים הבאים : רופ־את קופ"ח עממית ד"ר ידין כתבה במכתב ההפניה לביה"ח : „אבקשכם לקבל את הילדה איריס לוי לטיפול־כם, היא סובלת מדלקת ריאות". לא נאמר במכתב שזה מקרה דחוף. ב־אותו יום הגיעו לחדר המיון 25 יל־דים, 18 מהם אושפזו במחלקת יל־דים והשאר שוחררו. מבין המאושפ־זים היו שלושה במצב קשה כש־הובאו לחדר מיון ונלקחו ע"י הרופ־אה ישר למחלקה. מצבה של איריס לא הוגדר כחמור, עובדה שהרופ־אה שקלה והחליטה אם לאשפזה. לכן ביקשה לערוך לה מספר בדי־קות כצילום רנטגן וספירת־דם. רק אז החליטה לקבלה למחלקת היל־דים.

איריס הגיעה עם אמה לחדר ה־מיון בשעה 10.50, כלומר 50 דקות מאוחר יותר מכפי שהיא טוענת. אין בידינו השעה בה התקבלה למחלקת ילדים. בחדר המיון ישנו מזון ל־חולים, אולם כיון שלא היתה אבחנה ברורה לגבי מצבה של איריס הוחלט לא לתת לה שום מזון, עד שתתקבל למחלקה. במחלקת הילדים היא הוכ־נסה לאוהל חמצן לא משום שהיה זה מקרה חמור, אלא מפני שזה הנוהג לגבי כל ילד הסובל מקושי בנשימה.

הטענה שבקבוק החמצן היה ריק אינה נכונה, כיון שהחמצן מוזרם דרך הקיר. התרוקן בקבוק המים ש־יוצר יותר לחות, אך לכך אין כל חשיבות רפואית. באשר לטענה ב־קשר לחדר הרנטגן, רצוני להוסיף, שהחדר יכול לשרת כמספר מסוים של אנשים ובראש וראשונה מקרים דחופים. דלקת ריאות אינה נחשבת כמקרה דחוף.

בכל השלבים קיבלה איריס טי־פול קורקטי, מסור ולעניין. אין שום קשר בין השהיה הממושכת בביה"ח עד קבלתה למחלקה, לבין מותה ה־פתאומי. ביום ששי 5.1 בשעה 10 חלה הרעה במצבה ואובחן קוצר נשימה שהפך מבינוני לקשה. ניתן לה מזון דרך הוריד ואנטיביוטיקה. בבדיקת דם שנעשתה לה היתה עדות לזיהום בקטריולוגי. בשעה 12.30 ב־צהריים חלה הרעה נוספת וניתנה ל־פעוטה אינפוזיה ואנטיביוטיקה אח־רת וכן חומר לחיזוק הלב.

בשעה 1.45 חלה הפסקת נשימה פתאומית. נעשו כל הנסיונות להח־יותה, אך ללא הועיל. לדעת הרופ־אים מהלך ההרעה היה סוער בצורה נדירה. את סיבת המות לא ניתן היה לקבוע וההורים התנגדו לנתיחה שלאחר המוות. סמנכ"ל ביה"ח ד"ר כרמס ביקש מרופאי המחלקה לב־דוק את השתלשלות הארועים ונמצא שנעשה הטיפול היעיל המוסר ב־יותר.

מותה הטראגי של איריס לוי חו־שף מחדש ליקויים חמורים במערכת הבריאות בארץ. רופאי קופות חו־לים משתדלים להתחמק מביקורי בית גם כשמדובר במקרים דחו־פים. בבית החולים האוניברסיטאי „הדסה" כנראה יש מחדלים המחיי־בים תמורות בנוהלי קבלת חולים ל־אישפוז. לא יתכן מצב (גם אם נתחשב בכל נימוקי דובר „הדסה") בו יחלפו שבע שעות מכניסתו של חולה לביה"ח עד שיקבל טפול רפו־אי כלשהו.

מערכת נפלאה לסלון, מסגרת עץ. ספה תלת מושבית + דו מושבית החל מ ‎-.4,622‎ ל"י [התיפור לפי בחירה]

שולחן קפה ההופך לשולחן אוכל גבוה ‎-.814‎ ל"י

מערכת לחדר שינה, עם מזרון (תוספת אפשרית) ‎-.1,401‎ ל"י

מערכת לסלון ‎-.3,093‎ ל"י

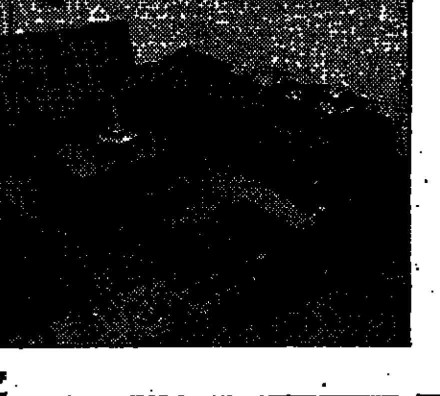

ספת עור "DE SEDE" ‎-.3,326‎ ל"י

ימים של הזדמנויות בדניש

מבחר גדול של רהיטים נהדרים
עדיין במחירי 1972

דניש אינטריורס

הזדרזו ובואו לאחד מסניפינו ברחבי הארץ.
אספקה מידית — מהמלאי הקיים

רמת־גן: דרך ז'בוטינסקי 104, תל־אביב: רחוב טרומפלדור 26
ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל, חיפה: אחוזה, רחוב חורב 53

כסא נדנדה לטלויזיה ‎-.965‎ ל"י ללא נדנדה ‎-.765‎ ל"י

מערכת כורסאות. כל כורסא ‎-.435‎ ל"י

שולחן אוכל עם 4 כסאות (בלבן או צבעוני) ‎-.816‎ ל"י

מיטה עם 2 שולחנות לילה בלי מזרונים ‎-.1,595‎ ל"י

שולחן עם משטח דוניץ ‎-.1037‎ ל"י כסא "טונט" (איטלקי) ‎-.193‎ ל"י

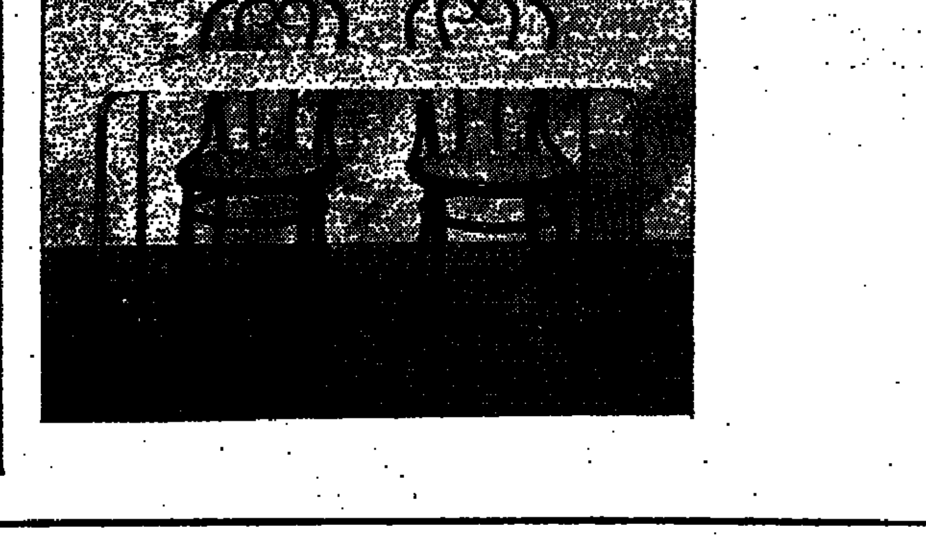

באור־ורטנסקי

הרצאות ודיונים במוסד ון ליר בירושלים

פברואר 1973

במסגרת הרצאות מוסד ון ליר על החברה והתרבות הערבית בשיתוף עם החברה המזרחית הישראלית

ירצה (באנגלית)

פרופ' תומס פ. אודיי

מהמחלקה לסוציולוגיה ולימודים דתיים באוניברסיטת קליפורניה, סנטה ברברה

על הנושא:

„שינויים סוציאליים בערב הסעודית"

יו"ר: פרופ' שמואל אייזנשטדט — ביום רביעי, ה' באדר א' 7 בפברואר, ב־8.30 בערב

★

במסגרת ועד מוסד ון ליר על המכון לאומי יתקיים דיון בנושא:

„אידיאולוגיה, מימשל ותכנון"

משתתפים:

מר יצחק בן אהרון — מזכיר כללי של הסתדרות העובדים בישראל

פרופ' יחזקאל דרור — מהחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' מרטין זליגר — מהחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים

מנחה: ד"ר רפאלה בילסקי — מהחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים

ביום שלישי, י"א באדר א' 13 בפברואר, ב־8.30 בערב

★

בשיתוף עם הועד האמריקאי היהודי האחוד האקומני למחקר תיאולוגי בישראל והועד הבין דתי הישראלי

ד"ר פרנקלין ה. ליטל — פרופסור למדע הדתות טמפל יוניברסיטי, פילדלפיה

ירצה (באנגלית) על הנושא:

„היש ליהודים ולנוצרים עתיד משותף ?"

ביום רביעי, י"ב אדר א' 14 בפברואר, ב־8.30 בערב

★

פרופ' ישעיהו ליבוביץ — מהחוג להיסטוריה ופילוסופיה של המדע באוניברסיטה העברית בירושלים

ירצה על הנושא:

„יסודות הבעיה הפסיכופיסית"

יו"ר: פרופ' יהושע בר־הלל — ביום ראשון, ט"ז באדר א' 18 בפברואר, ב־8.30 בערב

★

פרופ' ברונו בטלהיים — פרופסור לפסיכולוגיה והינוך באוניברסיטת שיקגו

ירצה (באנגלית) על הנושא:

„הבשורה החבויה שבאגדות ילדים"

יו"ר: פרופ' קרל פרנקנשטיין — ביום שני, כ"ד באדר א' 26 בפברואר, ב־8.30 בערב

רח' ז'בוטינסקי 43, ירושלים — הציבור מוזמן

עירית הרצליה
אגף הרווחה

לתושבי הרצליה

אנו שמחים להודיע על פתיחתה של

תחנת ייעוץ לזוגות נשואים

ימי הקבלה: ראשון ורביעי, כ־16.30 — 19.30
הכתובת: רח' ההסתדרות 4. טלפון: 981705.

מכירה פומבית

של שמלות וחליפות ליצוא

שלא ניזוקו בשריפה

וחברת הבטוח אינה רוצה בהן

מתקיימת

בת"א ברח' נחלת־יצחק 59 (בחצר)

אוטובוסים: 53, 63

מלאי עצום של סחורות מטיב מעולה

מדינת ישראל
לשכת ההוצאה לפועל
בת־א־יפו

תיק מס' 26538/71

הודעה בדבר מכירת מקרקעין

מוצעים בזה למכירה המקרקעין המתוארים להלן לסילוק חוב בסך ‎—.130,000‎ ל"י ומגיע מהחייב שמ־עון אנטניר לזכות יעסור בנק למש־כנתאות בע"מ המיוצג ע"י סוליך אלחנני עורכי־דין, רח' אחוזת בית 6, תל־אביב.

על המעונין בקניית המקרקעין ל־הגיש ללשכה זו הצעה בכתב תוך 30 יום מפרסום הודעה זו. ההצעה תפרש את שמו, מענו ומספר זהות של המציע, ואת הסכום המוצע, ו־יצורף להצעה ערבון בסכום שלא יפ־חת מ־10% מהמחיר המוצע.

פירוט המקרקעין:

המקום: תל־אביב, רח' הבנאי 15; מספרי הרישום: גוש 7061, חלקה 96; השטח 500 ממ"ר.

תאור המקרקעין, סוגם, סיבם ו־שימוש בהם: מגרש ועליו בנין תע־שייתי אשר שטחו כדלהלן: קומת מרתף 24.92 ממ"ר; קומת קרקע 200.02 ממ"ר; קומת יציע 78.31 ממ"ר; קומה ב' 200.02 ממ"ר; קו־מה ג' 151.79 ממ"ר; יציע 48.23 ממ"ר; גג 12.97 ממ"ר, סה"כ 716.36 ממ"ר.

פרטים נוספים: ראה בתיק הו־צל"פ הנ"ל.

המקרקעין נשומו בסך 550,000 כפנויים; 275,000 כתפוסים.

התאריך: 21.1.73

מנהל המכירות
בהוצאה לפועל
לשכת ההוצל"פ ת"א

תיעוש מזורז בצרפת

הצלחת הפיתוח מ־1969 הגדילה כושר התחרות של המוצר הצרפתי

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס

על העולם להתרגל לראות את צרפת כארץ תעשייתית, כיצרן ש־נוכחותו תהיה מורגשת כאחד בכל השווקים — אמר הנשיא פומפידו בראשית 1972 במסיבת עתונאים, ב־תשובה לשאלה שכנראה נגרמה על־ידי תלונות של ארצות מסויימות על התחרות המסחרית הצרפתית.

זה שנים אחדות מסתיים מאזן סחר החוץ הצרפתי בעודף. ובעוד שאר מטבעות המערב הנהיגו את הייסוף שוואשינגטון רצתה בו כדי להגביל את שער הפיחות של הדולר, שמר הפראנק הצרפתי — על אף הספק־נות הכללית — על שני שערי ח־ליפין, באופן שהובטח כי עיסקות כספיות יערכו לפי שער קבוע. מ־זמן לזמן באה הצהרה מחוץ־לארץ שהודיעה על איום גם כלכלי צרפתי. אך כיוון שבצרפת עצמה הורגשה דווקא מורת־רוח גוברת, כולל בה־חום הכלכלי הסוציאלי, נוצר ב־חו"ל רושם מוטעה.

היצוא הצרפתי עוקף את זה של בריטניה

היודעים לכשל, שצרפת מייצאת כעת יותר מבריטניה? היודעים ש־רמת החיים הממוצעת בצרפת עולה ב־25% על זו של בריטניה, בעוד שלפני עשר שנים היא נפלה ממנה ב־10%?

עובדה היא שמאז 1968 משיגה צרפת התקדמות מתמדת, בעוד ש־אצל שכנותיה האירופיות יורד שי־עור ההתרחבות הכלכלית במידה ני־כרת. מלבד זה, צרפת היא היחידה מכל הארצות הגדולות החברות בשוק המשותף המספקת בעצמה את מזו־נה ואף מייצאת ממנו עודפים. בריטניה וגרמניה מוכרחות לייבא חלק גדול ממזונן ויכולות לבצע יבוא זה רק על־ידי יצוא מוצרי תעשייה. לפיכך, אם תיהפך צרפת לארץ תעשייתית גדולה בעלת אותו שעור־קומה כמו מתחרותיה, היא תשגשג הר־בה יותר מהן.

בהקשר זה כדאי להזכיר ששטח צרפת גדול בערך כפליים מזה של כל אחת משלוש הארצות הגדולות של השוק המשותף: איטליה, מערב גרמניה ואנגליה. רוב אדמותיה נו־חות לעיבוד חקלאי. נמליה פתוחים אל האוקינוס האטלנטי ואל הים התיכון כאחד.

לצרפת היה דרוש זמן רב יותר מאשר לשותפיה בשוק לעלות על דרך ההתקדמות התעשייתית. אך שיקומה חל אחרי המלחמה (תודות לסיוע האמריקאי) והתיעוש הוכבן תוך קפידה רבה. אשר לתפקיד ה־מדינה במשק, לצרפת יש בתחום זה מסורת הרבה יותר ארוכה מאשר לשכנותיה. כשטתה הריכוזי מאפשר לתכנן חלק גדול מן הכלכלה. ברור שאין זה מונע גבוהים ושגיאות, שערוריות וחשבונות מוטעים. אולם התסיסה המהפכנית ב־1968, שכמעט והכריעה את הארץ, הביאה בעק־בותיה גל של פיתוח תעשייתי. גל זה עודנו נמשך והוא מעמיד את צרפת מבחינת שעור הגידול הכל־כלי בראש ארצות המערב. אמנם יפאן מוסיפה לצעוד בראש בתחום זה, אך היא מאבדת הולכת בהדר־גה את המקום הראשון.

הצלחות ביצוא נשק

הרי כמה נתונים, הלקוחים ממקו־רים מבוססים ביותר:

* שיעור הגידול הכלכלי של צרפת עולה עתה על זה של גרמניה. מאז 1968 מקיימת צרפת בקביעות שעור גידול העולה על 5%, בעוד שבגרמניה הוא ירד ב־1972 ל־3.25%, באיטליה הוא עומד על 3% ובאנגליה על 3.25% אחרי תקופה ממושכת של קפאון על השמרים.
* צרפת היא אותה ארץ אירו־פית שבה עלה התוצר הלאומי ביו־תר בארבע השנים האחרונות יותר מאשר בכל מקום אחר: ב־26%, ל־עומת 22% בבלגיה, 20% במערב גרמניה, 14.5% באיטליה, 8.8% ב־בריטניה ו־11.02% בארצות הברית.

יש לציין שכמספר תושביה של צר־פת קטן בקרוב ל־10 מיליון מזה של כל אחת משלוש המעצמות הגדולות שלה במערב אירופה. אם מציבים את שנת 1963 כבסיס של 100 למדד של הייצור התעשייתי, הרי שעומד עתה מדד זה במערב גרמניה על 155, ואילו בצרפת — על 170. ב־מספרים מוחלטים טרם הגיעה צרפת לתפוקה התעשייתית של מערב גר־מניה, אך היא נופלת עתה ממנה ב־6% בלבד, לעומת 10% לפני עשר שנים.

סחר־החוץ הצרפתי, ביחוד יצוא הנשק, התפתח במהירות עצומה. בין

כל דגמי „רנו" — בהגיעה לציון 25 שנה לעבודת ענק הרכב הצרפתי

1968 ל־1972 עלה כלל היצוא ה־צרפתי ב־70%. אם יתממש התח־זית ל־1973, יוכפל היצוא תוך חמש שנים. צרפת נחשבת לארץ התעש־ייתית היחידה שהגדילה במידה ני־כרת את חלקה בסחר העולמי. ב־השוואה ל־1967 גדל המסחר הצר־פתי ב־50% בשוק המשותף ופי שניים במה שהיה בעבר אזור ה־מסחר החופשי (אפט"א). ב־1971 היתה זו הפעם הראשונה שמחצית היצוא הצרפתי היתה מורכבת מ־מוצרים מוגמרים.

לאחר שרזרבות מטבע החוץ ירדו ב־1969 ירידה גדולה, הם הגיעו ב־1970 ל־101% מן השעור שלפני ה־ירידה, ב־1971 ל־103.8%, וב־1972 ל־104.8%.

העם הצרפתי ידוע כחסכן והודות לחסכונות מתפנה הון רב להשקעה. בעקב הצלחות הפיתוח מ־1969 נמוך מאד השכר במונחים של דולרים והפראנק הצרפתי גבוה, כך שהמחירים הצרפתיים הם בעלי כושר־תחרות רב מאד.

אפשר לצפות שבשעת מסע הבחי־רות הקרוב, תרבה הממשלה לנצל עובדות אלה ואף תוסיף ששינויים אינפלציוניים (כלומר, מצד ממשלה שמאלנית) עלולים לגרום לאסונות כלכליים. אך האופוזיציה השמאלית כבר השיבה על כך: במקום שעור ההתפתחות של 6%, תממן ממשלה של השמאל את מדיניותה — מדי־ניות של התקדמות סוציאלית — ב־שער התפתחות של 8%.

ביטוח מפני גירושין

נועד להבטיח את עתידם של ילדי זוגות שהתגרשו

מאת אניד נמי
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק

הרעיון של ביטוח־גירושים, ש־ייעשה מיד לפני או אחרי הנישו־אים, מתחיל לעורר עניין גובר ו־הולך בין פמיניסטים, משפטנים ו־מחוקקים. הביטוח המוצע נועד ב־ראש וראשונה להבטיח תמיכה ב־ילדים למקרה של גירושים; אך יוכל למצוא לו גם שימוש לזוגות חשוכי־ילדים, ובמקרה שהנישואים יחזיקו מעמד, אפשר יהיה להש־תמש בו בצורה אחרת.

זה הנעיתי באותה צורה כמו בי־טוח מפני תאונה, אש, או ביטוח חיים, אמר הסנטור האמריקאי דו־נאלד הלפרין. הוא ערך טיוטה של הצעת חוק להקמת ועדת חקירה, ש־תעיין באפשרויות להציע ביטוח כזה למכירה במדינת ניו־יורק. ה־הצעה, שהוגשה על ידי הלפרין (דמוקרט מברוקלין) בשנה שעברה, מעולם לא עברה את שלב הוועדה, אך הסנטור אומר להגיש אותה מ־חדש במושב המחוקקים השוטף. ל־דעתי יהיה מצבה עתה טוב הרבה יותר, בגלל הלחץ הציבורי הגובר, אמר.

הלחץ הציבורי בא מארגונים כמו „נויד" שנוסד לפני קצת יותר משנה כדי לעצב מחדש את הרעיון של תמיכה בילדים „במונחים חדשים ומציאותיים". הקבוצה עובדת תוך שיתוף פעולה הדוק עם ועדות פמיניסטיות הפעילות בשאלות גירו־שים, מזונות ותמיכה.

להקל על סבל האשה

מטרתנו היא להקל על סבל ה־אשה בעלת ההכנסה בינונית, אמרה הגב' דייאנה דר־ברוף, חברה ב־אקדמיית המשפטנים לעניני משפ־חה ומייסדת „נויד". היא סבתא בת 62. רעיון הארגון עלה במוחה אחרי עשרות שנים של „שאט־נפש ותיס־כול עמוקים" נוכח נסיונה בבית המשפט. לדעתה, חוק התמיכה ב־תלויים כפי שקיים עתה, „הוא פשוט פארסה".

לדברי הגב' דר־ברוף נאלצו מס־פר נשים מן המעמד הבינוני לקבל סעד כיוון שלא ניתנה להן תמיכה ולא היו להן כישורים לקבלת עבו־דה.

לפי הסטטיסטיקות של ממשלת ארצות הברית גדל מספר הגירושים מ־413,000 ב־1962 ל־768,000 ב־1971.

הגב' דר־ברוף מודה שמבחינה אידיאלית צריך היה ביטוח הגירו־שים להיות חובה ובחסות הממש־לה: אך היא מצפה שבתחילה יצ־טרכו לספק אותו חברות פרטיות, על בסיס אינדיבידואלי ולפי רצונו החופשי של המבוטח. זה יכול ל־היות כמו קרן נאמנות ה־מופקדת על ידי הזוג, או על ידי הוריהם, בתור כסף שמור לעת צרה... ההורים עשויים להיות מ־עוניינים, כי לעתים עומדים הסבא והסבתא בפני הבעיה של תמיכה בילדים, אם ההורים נפרדים.

הגב' דר־ברוף מסעימה שמ־1968 עד 1971 גדל פי שלושה מספר מש־פטי הגירושים בארצות הברית. היא ראתה מאבקים רבים מאד על ענייני כסף ותמיכה. בתי־המשפט אינם רוצים להכניס אדם לכלא על אי־תמיכה; וגם כשהוא נמצא בכלא, מה תועלת צומחת מכך לאשה?

התמיכה לילדים לא מושלמת

הגב' דר־ברוף הוסיפה שלפי ה־נתונים רק 38% מן האבות משלמים תוך שנה אחת מן הגירושים את מלוא המזונות או התמיכה לילדים. 20% משלמים רק חלק, ו־42% אי־נם משלמים כלל. כשהגיעו לשנה העשירית מאז הגירושים, היה חלק האבות שלא שילמו דבר 79%.

לטוענים שביטוח עלול לעודד גירושים, משיבה הגב' דר־ברוף ש־הביטוח עשוי להצמיח, אחרי זמן מסויים, תועלת לזוג נשוי בנישו־אים מאושרים. אפשר יהיה להפוך את הפוליסה בגירושים לחינוך, או לביטוח חיים נוסף, לפי בחירת בני הזוג. כן יהיה בכך ערך לאשה גרושה ללא ילדים, כי באופן זה תהיה לה שהות לרכוש מקצוע או להתאמן בו מחדש לקראת שוק העבודה בימינו.

הגב' דר־ברוף אף מאמינה שה־ביטוח יוכל לעודד נישואין: רבים נמנעים כיום מנישואים רשמיים לפי החוק, רק מפני שהזוג חושש מן הבעיות במקרה שיהיו גירושים. אם יהיה בטוח, חלק מאותן בעיות לא יהיה קיים. מה שחשוב יותר, אבות לא יורחקו מילדיהם, והאמהות לא ייאלצו לעבוד בשניים או שלו־שה מקומות עבודה כדי לקיים או־תם. הדבר היה מונע עבריינות... האם לעולם אינה בבית, ולפני ש־יודעים מה קרה, נמצאים הילדים ברחוב.

הסנטור הלפרין אמר שהוא תו־מך בצורה זו או אחרת של ביטוח־תמיכה, אולי במסגרת מערכת הבי־טוח הסוציאלי הפדראלית. לדעתו יתכן שתצטרך זו להיות שיטת־חו־בה, כיוון שרוב הזוגות העומדים להינשא אינם חושבים על גירושים ולא יהיה מציאותי לצפות מהם ש־ילכו לבטח את עצמם.

הביטוח יהיה ניתן להמרה

כן הסכים הלפרין שהביטוח יהיה ניתן להמרה, כך שזוגות שאינם מתגרשים לא יפסידו; אך הרעיון המונח ביסוד הדבר צריך להיות לדעתו איזו שיטה של תמיכה מובטחת, כך שילדים לא יסבלו בשל בעיות הנישואים של הוריהם. מח־קרים העלו שיש אחוז קטן של צווי תמיכה שמכבדים אותם, ואחוז גדול שמתעלמים מהם. בעלים שונים אולי רוצים לשלם, ואינם יכולים. ואחרים יתכן שהיו רוצים לשלם, אלא שלשם כך היו צריכים לוותר על נישואים מחדש.

לא הגב' דר־ברוף ולא הסנטור הלפרין אינם רואים את תכנית ה־ביטוח כתחליף לתמיכה כפי שהיא קיימת עתה לפי החוק. זה יוסיף סטנדרד של מינימום, אמר הלפרין. השופט יוכל לקבוע תמיכה גדולה יותר משמכסה הביטוח, והאב יכסה את ההפרש.

הגב' דר־ברוף אמרה שהיא מבי־נה כי ההצעה תחייב מידה ניכרת של מחקר. שום תכנית אינה יכו־לה לפתור לעולם את כל הבעיות לכל אדם בכל מקום, אמרה. אך נוכח העליה בשעור הגירושים ו־נוכח המצב הקיים בשיטת התמיכה, יש לחשוב על דרך כל שהיא.

פרדוכס קנדי

מספר המובטלים גדל – ויחד עם זאת חסרות ידיים עובדות

מאת אדם אקרמן,
סופר „הארץ" בקנדה

מונטריאול

תופעה משונה, מאפיינת את שוק העבודה הקנדי: סטטיסטיקות ה־אבטלה עולות, וכן עולה מספר מקו־מות העבודה הפנויים. מספר המובט־לים מגיע ל־700 אלף, אולם מפ־עלים, בתי־חרושת, בתי עסק, מח־סנים, בתי ממכר למזון הלבשה ועוד — סובלים ממחסור בידים עובדות.

במכתבים למערכות עתונים וב־תלונות המופנות למיניסטר העבודה שואלים המעבידים: היכן המובט־לים? מדוע הם באים לעבוד ל־משך מספר ימים או שבועות וזו־נחים את העבודה? כל המעבידים אחידים בדעתם: מחוסרי־העבודה אינם מעוניינים לעבוד. מענק האב־טלה הגבוה שמקבל כל אדם שעבד לפחות שמונה שבועות במקום עבו־דה (בין שפוטר או שהתפטר) — עושה את הקנדים לבררנים ואין הם „קופצים" על כל סוג עבודה המוצע להם.

מענק אבטלה נדיב

מענק האבטלה בשעור 70—100 דולר לשבוע, מאפשר לקנדים להמ־תין זמן רב יותר בבחירת מקום עבודה, להחליפו ביותר קלות ול־התרים את המעביד הנצלן והרודה. המובטלים גם מורשים לעבוד ב־עבודות המזדמנות להם עד 25% מסכום המענק — מבלי להצהיר על כך (ולא מעטים מרוויחים הר־בה יותר מאותו זה בעבודות צד־דיות) — כך שהם מסוגלים להת־קיים בנקל זמן רב. מעבידים ש־הורגלו במשך השנים כי תמורת משכורת מינימום תיעשה מלאכתם על ידי אחרים, כי עובדים יתפסקו שעה נוספת תמורת סכום פעוט וכי העובד הצייתן יסבול השפלה — ובלבד לשמור על ה„ג'וב" — מ־אוכזבים וחייבים להעניק יחס טוב יותר ומחירים גבוהים יותר כדי להחזיק בעובדיהם. כ־76 אלף מקו־מות עבודה הקרויים „מלוכלכים" ו„משעממים" — מחכים למובטלים ו־מפעלים קטנים ובסדר גודל בינוני נאלצים לעתים שכיחות להיסגר או לעבור ממקום למקום כתוצאה מ־תפוקה קטנה כדי עקב חסרון ב־ידים עובדות.

קיים גם צד שני למטבע: מוסר העבודה ירד בקנדה. מספר גובר של קנדים אינו מוכן לעבוד קשה ובולט יחס ציני כלפי העבודה שה־תמורה הכספית אינה משקפת את מידת ההשקעה בה. אתיקת העבודה שהובאה לכאן על ידי הפוריטנים הפרוטסטנטים מאירופה — נדי־רה ואין רואים כיום פגם בסתם בטלה והתחמקות מעבודה בלתי־מכובדת. הציניות כלפי העבודות המוצעות בשוק גברה מאז צעירים מסיימי מכללות, בתי־ספר טכניים ובוגרי אוניברסיטה — אינם מוצ־אים תעסוקה הולמת. קיימת גם ריאקציה כלפי התמחות בפעולה חד־גונית במפעל או בבית־חרושת כדי ליצור מוצר אחד שמכירתו המוצ־לחת העשיר את בעל העסק.

באחרונה גברה גם הניידות ב־שוק העבודה. רבו מקרי התפטרות של מנהלי מפעלים, נשיאי חברות ואחראים למחלקות — אשר הוד־יעו כי אינם רוצים להישאר צמו־דים כל שנות עבודתם לתפקיד אחד. הם מקדימים לפרוש לגימל־אות — אם מצבם הפיננסי מאפשר זאת — ופונים לעבודה שונה לגמ־רי כדי למצוא יותר עניין בה.

אורהו קיקונן

קיקונן: נשיא לכל החיים

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

אורהו קיקונן, המקובל על ברית המועצות, יכהן כנשיא פינלנד עד לשנת 1978, אם לא יתערב בזה כוח עליון. לאחר ויכוח מר בריקסדאג הפיני אושרה בהצבעה, בה נטלו חלק 198 צירים מתוך 200 חברי הבית, הצעת תיקון לחוקת המדינה: האר־כת כהונת הנשיא לארבע שנים נו־ספות, ללא בחירות כנדרש בחוק. ברוב של 170 נגד 28 התקבל התי־קון.

לקבלת התיקון היה דרוש רוב של חמש שישיות מצירי בית הנבחרים התנגדות של 34 צירים היתה שמה לאל את ההצעה שכוונתה להבטיח את רציפות מדיניות־החוץ הפינית. קיקונן מסמל מאז נבחר בשנת 1956 לנשיא פינלנד את קו המדי־ניות המבטיח לברית המועצות מס־שלה ידידותית בהלסינקי. תקופת כ־הונתו עמדה לפוג (בתום שש שנים) בשנת 1974.

הנשיא כיום בן 72 ואם יתממש התוק המיוחד, יהא עליו להבטיח לעצמו חיים ארוכים. אולם כדי ל־הבין מדוע נאלצו הפינים בינואר 1973 להחליט מי ייבחר לנשיאם ב־שנת 1974, יש לחזור ולסקור לפחות את האירועים הפוליטיים בפינלנד מאז אוגוסט 1972.

באוגוסט 1972 יצא הנשיא לאחד מביקוריו השגרתיים בברית המוע־צות לפגישה עם שליטי מוסקבה. ב־פגישה זו שוחחו ברז'נייב וקיקונן על הנושא המרכזי שעמד על סדר־היום בחיים המדיניים־כלכליים של פינ־לנד: אישרור חוזה הסחר עם ה־שוק האירופי המשותף. לברית ה־מועצות היה מאז ומתמיד חשש מ־פני ליכוד מדיני של גורמים המקיי־מים ביניהם קשרים כלכליים, בהת־אם לתפיסה המרכסיסטית. ברית־המועצות חששה, כי הידוק הקשרים הכלכליים בין פינלנד למערב אירו־פה עשוי בסופו של דבר לרופף את קשרי הידידות הפוליטית בין הל־סינקי למוסקבה.

באותה פגישה לא הסתיר ברז'נייב בפני קיקונן את מורת רוחו מהי־דוק קשרי הכלכלה של פינלנד עם המערב. על הפרק בשיחותיהם עמד משא ומתן בין פינלנד לברית „קו־מאקון" וברז'נייב לחץ על הנשיא ה־פיני לא למהר באישור חוזה הסחר עם השוק, טרם יובהר כיצד יכולות מדינות מזרח אירופה לעזור לכלכלה הפינית.

הסכמתו של קיקונן להחתמת טיו־טת־חוזה עם השוק (במעמדו כנשיא פינלנד יש לקיקונן סמכות מכרעת בכל הנוגע לקוי המדיניות של ה־ממשלה, וסמכותו רבה מזו של ראש הממשלה) נחשבה במוסקבה לטעותו השלישית הרצופה. את טעותו הרא־שונה עשה בשנת 1970: הסכמתו לכניסת פינלנד לברית כלכלית של מדינות סקנדינביה, „ברית נורדאק". הרוסים חששו, כי ברית זו משמשת פתח אחורי לכניסת פינלנד לשוק המערבי והטילה „ואטו" על הסכמה מוקדמת של פינלנד לברית. פרישת פינלנד מוטטה את התכניות להקמת „נורדאק" וגרמה בסופו של דבר ל־החלטת דנמרק להיכנס לשוק האי־רופי המשותף.

טעותו השניה של קיקונן היתה מו־עמדותו של מקס יעקובסן. תוך פי־רוש מוטעה של הסכמה כביכול של מוסקבה למועמדות יעקובסן לתפקיד מזכיר האו"ם, טרחה ויגעה פינלנד למעלה משנה במאמץ כושל להבטיח את המשרה ליעקובסן. רק ה„וטו" הגלוי של ברית המועצות הבהיר ל־קיקונן עד כמה טעה בחישוביו ה־פוליטיים. הטעות השלישית — הס־כמתו לניהול משא ומתן כלכלי בין השוק לפינלנד.

לאחר שלוש טעויות כאלו הטיל קיקונן ספק במידת האמון לה הוא זוכה עדיין במוסקבה. פקפוקים אלו גרמו לצעד יוצא דופן במדיניות ה־פנים הפינית. מאז שב הנשיא באו־גוסט 1972 מביקורו בבריה"מ השתעשעו בהלסינקי במחשבה, כי מוס־קבה תאות ל„עסקת החבילה" עם פינלנד: הבטחה לבחירה נוספת של קיקונן לנשיא לאחר שנת 1974 ת־מורת הסכמה סובייטית לאישרור חו־זה־הסחר בין השוק לפינלנד. קיקו־נן הבהיר, כי יסכים לשמש נשיא עד לשנת 1980 אם ייבחר לנשיא ללא תהליך הבחירות הרגיל. המדי־נאים הפינים בקשו מוצא משפטי איך להבטיח את בחירת קיקונן בלא לפ־גוע בחוקה. לא נשכח התקדים של שנת 1944, כאשר הוארכה כהונת הנשיא מאנרהיים בשל מצב החרום בו היתה נתונה פינלנד.

והנה ב־14 בדצמבר יצא קיקונן בהכרזה, כי אינו רואה עצמו עוד קשור להבטחתו הקודמת לשמש נ־שיא לאחר שנת 1974. הודעתו היתה מחושבת ונמסרה בדיוק שבוע לפני שעמד לצאת לביקור במוסקבה. אם אמנם יתברר לנשיא הפיני, כי אינו עוד נאמן בעיני שליטי הקרמלין, ודאי שאין צורך כי ימשיך לכהן כ־נשיא עד לגיל 80 ואין צורך כי ייבחר שנתיים לפני המועד. אם ית־ברר לנשיא, כי לברז'נייב אין מועמד אחר — יוכל בשלב מאוחר יותר לבטל את הודעתו.

להצדקת הודעתו טען קיקונן, כי החליט לפרוש בגלל „הדלפה" של שיחתו עם ברז'נייב לעתון השוודי „דאגנס־ניהטר". העתון השוודי פיר־סם ב־31 באוקטובר פרטי שיחה זו, ואם אמנם היה בפרסום זה כדי לפ־גוע פגיעה חמורה בסודות המדינה הפינית, אין להבין מדוע המתין ה־נשיא עד ל־14 בדצמבר 1972.

בעוד בפינלנד חוקרת המשטרה מי היה ה„מדליף" כדי להרגיע את ה־נשיא הזועם, יצא קיקונן למוסקבה ונטל עמו כבן־לוויה את קאלבי סור־סא (ראש הממשלה). בשוב השניים כעבור חמשה ימים להלסינקי, חזר בו קיקונן והודיע, כי נאות לבקשת העם ויסכים לשמש נשיא החל משנת 1974. הסכמה זו התפרשה כהוכחה שהובהר לקיקונן, כי מוסקבה רואה בהמשך כהונתו ערובה ליחסים ה־מיוחדים הקיימים בין פינלנד לברית המועצות.

הכל מאחלים לנשיא חיים ארוכים, שיבטיחו למדינה כמה שנים נוספות ללא בעיות.

עכשיו הזמן

לרכוש את מכונית היוקרה הגדולה "פיאט 132"

במחירי־היום, החל מ־31,550.— ל"י

1,600 סמ"ק או 1,800 סמ"ק

בטיחות + נוחות + יופי + איכות!

התאמה מיוחדת למוניות TAXI

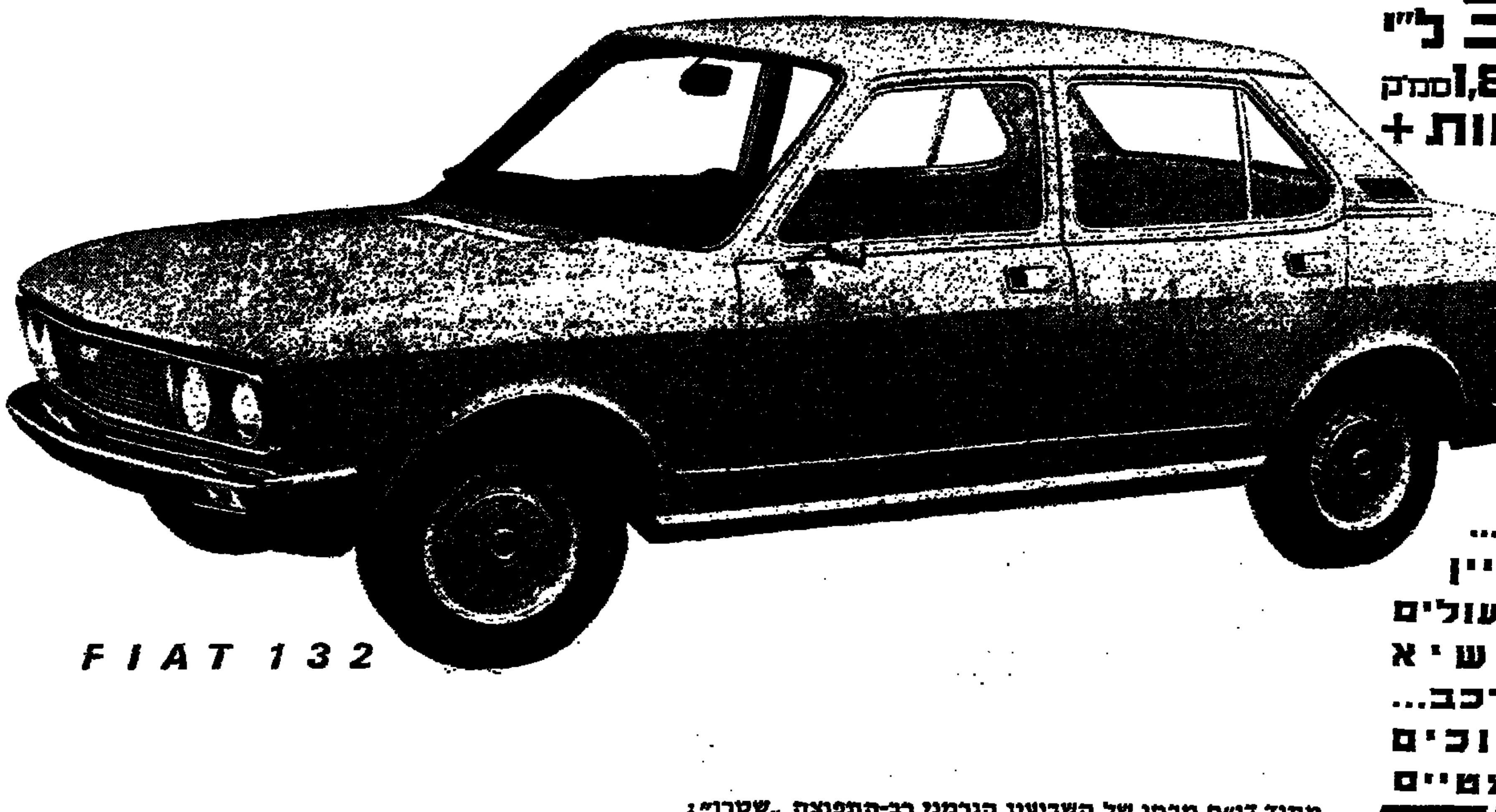

FIAT 132

"פיאט 132" חוסכת בהשקעה ובאחזקה...
זהו הדגם המצטיין בהישגים טכניים מעולים המהווים את שיא השיכלול בענף הרכב...
לבחירתך: הילוכים רגילים או אוטומטיים

FIAT 132

מתוך דו"ח מבחן של השבועון הגרמני רב־התפוצה „שטרן":

„...פיאט הולכת הפעם על מספר בטוח! המכונית החדשה בטוחה וחזקה כמו כספת... המבנה המיוחד שלה עונה לכל מבחני־הבטיחות... זהו דגם בלתי רגיל של פיאט, בעל נפח של 1800 סמ"ק, 105 כוחות־סוס לבלימה ותאוצה מ־0 עד 100 קמ"ש — תוך 11.2 שניות... המנוע נמרץ ושופע טמפרמנט... הקפיצים הספירליים של המרכב מעניקים יציבות ובטיחות על הכביש... צביעה נגד חלודה וקורוזיה... דלתות מרומזרות בעלות 3 דרגות פתיחה... חימום בחלון האחורי... צמיגים רדיאליים... את ה„פיאט 132" ניתן להזמין עם מיזוג אוויר... בצבעים מרהיבים...

פרסום ארדמן בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מקבלי תואר בוגר במדעי החברה

באוניברסיטה העברית בירושלים

סיימו לימודיהם בהצטיינות

אלי סביון, באומן אבשלום, בסלר רות, בניאל ענת, ברוס אליעבס, גולדיה נחום, גולדברג יצחק, גולומב (ינוש) יעקב, גור־אריה אסתר, דובק אפרים, הורוביץ שאול, זלין גאולה, כוכבי יוסף, מגור נורית, פייפש רבקה־רינה, פלדמן שי, פרג׳י רינה, קארש יגאל, קרא־פת ערן־צבי, רר זנקיאר ברנרד, שמיר בעז, שראל דן, שרפשטיין מאיה, לזימי רפאל.

סיימו לימודיהם כחוק

אביב (סביב) אבשלום, אבלס זאב, אבן איתן, אבי שרה, אברהמי יצחק, אגר מרים, אדן־מהדעי תמר, אהרונוב נתנאל, אובספלד שמואל, אולשטיין מרדכי, אונגר עמוס, אוסטינסקי עודד, אופלסקי גירי, אורבנהיימר משה, אורנשטיין איה, אייזנברג יהודית, איזנברג צפורה, איזנר דוד, איינשטט ישעיהו, אייזנשטיין אלי, אייל אלי, אייל רות, אייל שלמה, אילנברג גילה, אילנברג רות, אילני צבי, איסבורגו עמנואל, איש־שלום מרדכי, אלבו מאיר, אלחנתי יצחק, אלידן יגאל, אלעד איתן, אלקלעי דוד, אלקלעי ראובן, אמיד מאיר, אמר משה, אסתר גד, אפלמן אוה, אקשטיין רות, אראל אהרן, ארבל עקיבא, ארז דן, ארזי אסתר, ארזי (לויס) תחיה, ארלו־סובל דני־אלה, אורליך יעקב, אריקין ישראל, אשכנזי אירית, אשכנזי סמן־טוב, באומן יעל, בדיחי (רחון) שושנה, בבר אריה, בוטבול שולמית, בולסלבסקי אליעזר, בונדי־ברקן דוד, בוק יהודית, ביין עמליה, בירון שמעון, ביתן אלישע, בר ססיקן, בלבול פרנסיס, בלבס לאה־אלה, בלהורן גרשון, בלומנטל יוסף, בלטר (זברי) הדס, בן־איבני אליהו, בן־אלישר דינה, בנאט אריה, בנבנישתי יוסף, בן־ברוך בנימין מרדכי, בן־גרשון משה, בן־דוד אבנר, בן־דוד (ספר) רוני, בן־יאיר ניסים, בן־יהודה עדנה, בן־יוסף אלון, בנימין גד, בן משה גבריאל, בן־משה יוספה, בן נתן (גלנץ) אירית, בן־עזר אושרה, בן־עמי שמעון, בן צבי רינה, בן צדק אביהו, בן־שלום אהובה, בן־שרה שלום, בנתור רפאל, בק מאיר, בר־און ארנון, בר־אילן שלמה, בר־אל יוסף, ברגמן רמי, ברגר יהודה, ברגר לאה, ברוך כוכבה, ברזכיאל אמנון, בר־חיים רחל, בר־סור לי־אורה, ברייגר מיכאל, ברייליגס חוה, ברנט אברהם, ברעם מנחם, ברק מאיר, ברקאי יואל, ברקת ישעיהו, גוטנר (לבנברג) רבקה, גוטפריינד חנה, גויטיין ברנרד, גולדמן ברוך, גולדמן תמה, גולדשטיין מלי, גולדשטיין (ביטון) תמר, גונן אברהם, גור מיכאל, גורודיסקי חנה, גיורי שלמה, גידלי זרח־בנימין, גידעניאן נג׳תוללה, גיל נפתלי, גינצבורג דוריה, גל־און רבקה, גלייך לאה, גליק אלה, גנבי יעקב, גפן (קפון) יצחק, גפן ישראל, גרון (פלדמן) אילנה, גרון רולנד, גרונר אפרים, גרוס טושנה, גרוסמר אסתר, גרוסמן אליעזר־שאול, גרוסמן משה, גרינדלינגר מאיר, גרינפבר עמנואל, גרינשפן אורי, גריס־הוניג דבורה, גרשון יעקב, גתי איתמר, דביר בנימין, דגן אפרים, דהן מכלוף, דובינסקי מיכאל, דוויטש חיים, דוויטש יהודית, דוויטש שרה, דולב זהבה, דולבין עודד, דוניו דוד, דוקלר חיים, דורון אמיר, דורון בנימין, דיין יעקב, דיינרמן חיים, דלברי דוד, דנקבי יצחק, דניאלי דוד, דר אילן, דרוקר אברהם, דרורי (המיר) שולמית, דריבלט נתן, הברפלד יעקב, הוכפלד גרשון, הומיגר לאה, הוניג יוסף, הורנצייק דוד, הייס יעקב, הכס יוסף, הלפמן מילא, המבורגר דוד, המר כרים, הנדלסמן יחיאל, הקס בן־הראל שלמה, הר גיל יצחק, הרוני רינה, הרצברג (ויצקין) מירה, הרצל צבי, הרקוביץ צבי, ווייס שפרה, וולדוקס גילי, וולף בריאן, וורצל אברהם, וורצל לאה, וייס אורית, וייס רות, ויגדורברג יוסי, ויגלס אילנה, וינשטוק יוסף, וינשטיין לורה, ויסברוט שלום, ויסמן פנינה, ויסברון מרדכי, ויצטום דוד, ויצמן סמי, ורבר סליה, ורדי פשה, ורצברג שרה, זאורברון חנה, זבס דינה, זהבי־ברבש דורות, זהר אריה, זמר אריה, זתנפלד חיים, זתנפלד יוסף, זילברברג אלעזר, זילכה זיוה, זלברברג דוד, זלוטו רבינה, זמיר אלי, זמשטיין מאיר, זקס טוביה, זקס יהושע, זרנקין רות, חבשוש צפנת, חיים גבריאל, חיימובסקי משה, חכייני כליהם, חמו שלום, חמיאל (שוורץ) באילה, חן מנשה, חאוב חנה, חבק נתן, טובלי (אלקין) יפה, טוטנאור מקס, טולדנו רפאל, טיבדג ארנון, כל מתי, טמיר יגאל, ספר ברוך, טראב פרידה, טרכטנברג מנחם (מנואל), יובל עמוס, יהודה (בן יעקב) אביטל, יוסיפוביץ הניה, יוחקאל רחל, ימיני עמנואל, יעקב דוד, יעקובסון דוד ש., יעקבי אמנון, יצחק משה, ירושלמי טוביה, ישראלי בנימין, ישראל פור עזבה, ישראל פור רות, כהן איזי, כהן אירית, כהן איתן, כהן (שפרינצק) בלהה, כהן גילדה, כהן דוד, כהן חנה, כהן ישראל, כהן מרדכי, כהן עמנואל, כהן פרידה, כהן (סתקובר) רינה, כהן אילה, כבעי משה, כספי אילת, כספי גדי, כספי צירית, כפרי עמוס, כץ אמנון, כן יעקב, לב יהודה, לב ביכה, לב רבקה, לביא בצלאל, לבל אלון, לבנה דן, לבקוביץ אסתר, להב כבשה, לזברמן שלמה, לוי אוריאל, לוי אריה, לוי יאיר, לוי יעקב, לויטס בני, להמנ־רזיאל עפרה, ליאור איתן, ליבן אלה, ליבסקינד חיה, ליברמן (סינפלד) יונה, ליברמן יעקב, ליידרמן ליאונרדו, ליבס יוסף, ליכטנשטיין אברהם, ליפשיץ בתתיהו, לכיש דורון, לנדהוס (דיכובסקי) צפורה, לנגמן משה, לסרי מרים, לפון אסתר, לפיד יוסף, לקס מיכאל, מוזס עקיבא, מולכו מאיר, מהן צבי, מור עודד, מורג טוביה, מורט יאיר, מוריס ויליאם, מזרחי קלוד, מטלובסקי שמעון, מטרני אברהם, מיוחס אהרון, מילר ברציון, מלכה אלברט, מלניק רבקה, מלניק רפי, מנדל צבי, מנדלר מירה, מנדרובסקי לאה, מנור זרא, מנטליק חיה, מנילביץ משה, מנצור מוריס, מנשה אהרון, מס אוריאל, מעה מירי, מצליח נדרית, מרזה מרדכי, מרון שמשון, מרקו ברסיל, מרקוביץ (זקס) צפורה, נאור אורית, נגארי אסתר, נרמן ציונה, נחמני דורון, נחמני עמיקם, נעמן רפאל, נצח יהודה, נתנאל אמנון, סגל יעקב, סייג גבריאל, סימון אלפרד, סימונדס ניקולס, סלוניס יצחק, סלייפר עמוס, סלע אביאם, סטלוב גילי, סרגוסטי יוסף, עדן יורם, עדן שמשון, עזה עזרא, עזר (סלומון) באירה, עזר ציון, עזרא עוזיאל, עטייה אביבה, עידה אליהו, ציבג (זיו) רות, על־פרי שמעון, עמיאל אריה, עמית רפאל, עכנואל יונתן, עצמון־נתיב רוניה, עקרבי אבנר, ערן פארק, פארן דניאל, פוגל משה, פומפיאן בנחיה, פורת יצחק, פיגלשטוק (רייך) דפנה, פיגלשטוק יגאל, פיירבלאט יהודית, פינדליג יוסף, פינצי יאיר, פינצי יוספה, פיפרנו־באר גינג, פלד אירית, פלד יואב, פלד שלמה, פלוטקין אילנה, פלנוקי דינה, פלינס בנימין, פלקוביץ יוסף, פנחס נוריה, פינקלשטיין אורי, פלקס איתן, פנקס אריקה, פס יעקב, פסקין עליזה, פרבר אריה, פרוגר ציורא, פרופר שמואל, פרוש אריאל, פרידמן (שן) גבריאלה, פרידמן דבורה, פרוליך אמירה, פרימרק יעקב, פרינץ דורון, פרסקי מנחם, צולמן ברס, מלניק רבקה, מלניק רפי, מנדל צימרינג חנוך, צימרמן שרה, ציפל צבי, צפרוס רפעת, צפריר שמואל, קולגוד יהודית (איזיה), קונפורטי שרה, קופמן יוסף, קופשטיין שמחה, קורת אריה, קושניר אברהם, קידן אריה, קידר (קלופר) צחי (יצחק), קימל יוסף, קליימן אברהם, קליין (קרוטובסקי) אילה, קליין קנט, קליין שרה, קמחי גבריאל, קלינגר אליהו, קמינר סמדר, קניאל דורית, קראוז יצחק, קרא־פוז מינה, קרניאל מרדכי, קרקובסקי דן, קשתי שאול, ראובני אברהם, רבינוביץ יובל, רבי צופר, רובינשטיין בתיה, רובינשטיין ברוך, רובינשטיין יעל, רוח ברכה, רוזנר אסי, רוס דוד, רוטנברג חיים, רוזל יגאל, רון שבד, רונן (רייפן) יהודית, רוס אריה, רוס ציפורה, רז דוד, רז מרדכי, רזאל עלי, רחימי־טאג׳ אסקנדר, רט יהודה, ריבאיזן גידה, רינובך כרמלה, ריפטין אוריאל, רמתי רפאל, רפפורט יעקב, רקאנטי אילנה, שבח שולמית, שגב יורם, שובל יצחק, שוסברגר ורדה, שוורצברג שלמה, שחורי שלמה, שחם יוסי, שחר אליהו, שחר חיים, שטון מרסל, שטיין מיכאל, שטינלאוף ורדה, שטיינמן אשר, שטרן טוביה, שטרנפלד (פרל) רבקה, שילה (שלום) ראובן, שיניצקי טובה, שכטר (ליזר) מרגלית, שלקי חבת ראובנה, שלו יהושע, שלו מאיר, שליננבאום ישראל, שלמור (שמול) רמי, שלנק יוחנן, שמגר ורדה, שמיר חנן, שמש שמואל, שני יפה, שניידר שרה, שפיר אריאל, שפירא אמיר, שפירא (מטלון) זיוה, שפירא צבי, שפלר גבריאל, שקד שמואל, שר מרדכי, ששון דוד, ששר אהרון, תבל מאיר, תדמור דן, תומפסון מרק, תירוש.

נוספו לאחר סגירת הרשימה

אריאלי אהוד, אשר רוני, ויגר ברוריה, יונגטעסקי מרגלית, ליבר בינן (סדבון) דניאלה, מנטה בנימין, עסיס רות, שחם יגאל, הורט שרגא.

חקלאים

נזקי הקרה נאמדים במאות מליוני ל״י אולם

מנהרות שכוסו ביריעות פי.וי.סי. לא נפגעו כלל

בישובים רבים (כגון גבע־הכרמל) הוכח עתה כי יריעות פי.וי.סי. P.V.C.

- ★ שקופות יותר ומעבירות טוב יותר קרני שמש
- ★ שומרות טוב יותר על החום במנהרה
- ★ גורמות להבכרה מוקדמת של הפרי
- ★ גורמות לפרי גדול ויפה יותר
- ★ חזקות יותר וניתנות לשימוש גם 3 עונות

במפותחות שבארצות העולם ועתה גם בישראל עוברים החקלאים לשימוש ביריעות פי.וי.סי. למרות מחירן הגבוה יותר.

בעונה הבאה נסה גם אתה יריעות פי.וי.סי. שפותחו במיוחד לצרכי החקלאות הישראלית ע״י

תעשיות אלקטרוכימיות (פרוטארום) בע״מ
ELECTROCHEMICAL INDUSTRIES (FRUTAROM) LTD.

יצרני פי.וי.סי. וכימיקלים תעשיתיים

חיפה, ת. ד. 1929. מברקים: אלקטרוכים, טלקס: 4689. טל. 3—715211, 3—910531.

הודעה

לציבור המהנדסים ההנדסאים והטכנאים

להלן הננו מוסרים את ההוראות ביחס לשביתה הארצית

אשר תתחיל בכל מקומות העבודה, מחר, יום ב׳ 29.1.73, בשעה 07.00.

1. השביתה הינה מלאה וכללית.
2. חובת השביתה חלה על כל מהנדס, הנדסאי וטכנאי ללא יוצא מן הכלל, כולל עובדים בכירים, עובדי המיכון, עובדים זמניים ומושווים ואף אלה אשר אינם חברי שתי ההסתדרויות.
3. למרות האמור לעיל, פטורים מחובת השביתה מהנדסים, הנדסאים וטכנאים המועסקים במערכת הבטחון ובצה״ל.
4. אינם פטורים מהשביתה מהנדסים, הנדסאים וטכנאים העובדים במפעלים המייצרים עבור מערכת הבטחון וצה״ל.
5. במרכזי שתי ההסתדרויות, בבית הועד־הפועל של ההסתדרות הכללית, פועל מטה שביתה המהווה את הסמכות הבלבדית לטיפול בבעיות הכרוכות בשביתה.

הסתדרות המהנדסים — הסתדרות ההנדסאים והטכנאים המוסמכים

אגד

מכירת צמיגים משומשים

הנמצאים במוסכי „אגד״ בת״א במחסן המרכזי (וולבו) אזור התעשיה בחולון

בערך 8000—9000 צמיגים, ובהוספה במוסך כוכלים כהדר הכרמל כ־2000 צמיגים.

המעוניינים ברכישת הצמיגים יגישו הצעותיהם במעטפה סגורה לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדי מחלקת הקניות של „אגד״ בבית אגד, דרך פ״ת 142, ת.ד. 33091 ת״א, לא יאוחר מה־13.2.73. הזוכה במכרז יתחייב לקנות את הצמיגים ולהוציאם במשך 45 יום מיום זכיתו במכרז.

אין הנהלת „אגד״ מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ההנהלה

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות — אורט ישראל
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

המרכז להכשרה טכנולוגית
הסמינר למורים ומדריכים טכניים

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל״ג

להכשרת טכנאים להדרכה והוראה בחינוך המקצועי העל יסודי

מגמות הלימוד:

1. דפוס
2. מתכת
3. אלקטרוניקה
4. מכונאות רכב
5. חשמל
6. תעופה
7. מכשור ובקרה

✶ פיקוח על הסמינר, רשוי והסמכה יתנו באמצעות המחלקה להכשרת מורים טכניים, במכון הממשלתי להכשרה טכנית.

פרטים והרשמה: במשרד הראשי של אורט־ישראל — שדי דוד המלך 39 קומה ד׳ ת״א. טל: 264193, או 267436 (ביחידה ליעוץ הכוון ובמזכירות ביה״ס).

הודעה

למחזיקי 5¼% איגרות חוב למוכ״ז 1970—1981 של חברת החשמל לישראל בע״מ

ניתנת בזה הודעה כי בהגרלה שהתקיימה ביום 25 בינואר 1973 בפיקוח הנאמנים עלתה בגורל לפדיון ביום 25 בפברואר 1973 הקבוצה הששית של איגרות החוב הנ״ל.

חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע״מ — חברת נאמנות של בנק הפועלים בע״מ
נאמנים משותפים
תל־אביב, 25 בינואר 1973

מכרז

מוזמנות בזה הצעות לרכישת הפריטים המפורטים להלן: —

1. מכונות וציוד ללטוש אבני חן לרבות חלקי חלוף ואביזרים למכונות אלה.
2. ציוד וריהוט משרדי.
3. אבני חן מלוטשות „יאג״.

בדבר פרטים נוספים ותאום מועד לבדיקת הפריטים יש לפנות לח״מ.

על המעונינים להגיש את הצעותיהם לפריטים הנ״ל כולם או כל חלק מהם בכתב בצרוף ערבות בנקאית בשעור של 10% מסכום הצעתם עד ליום 28.2.73 למשרדו הח״מ.

קבלת הצעה כל שהיא כפופה לאשור בית המשפט אין החתום מטה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת שהיא.

א. רוזמן עו״ד
כונס נכסים ומנהל של הברה ישראלית לאבני חן בע״מ —
רחוב בלפור 57 תל־אביב
טל. — 613479 — 615170

שבע פרסים בקידון הספקיזם!
בכל יום ו׳ במוסף השבועי של הארץ

משרד הבריאות שרותי אספקה
ת.ד. 7094, תל־אביב
מכרז מס׳ 50/839/72
הודעה לצבור שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

250 ארונות לילה מעץ דגם שאדי עם מדף שליפה

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח׳ גאולה יצחק 15, תל־אביב, טלפון 253202 בשעות הרגילות.
את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה, מעטפה זו להכניס לתבת ההצעות לא יאוחר מ־4.2.73 בשעה 12.00 לפי הכתובת: ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, סן־סימון, ת.ד. 1176, רחוב תבאי 2.
על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.
אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראיגרודסקי
מנהל שרותי אספקה

אוניברסיטת חיפה

מכרז מס׳ 2/73

מתבקשות בזה הצעות לרכישת מדחס לחץ גבוה למלוי מיכלי צלילה בהספק של 200 ליטר לדקה.

ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 5.2.73 בשעה 12.00, במעטפה סגורה, לתיבת המכרזים במחלקת המשק, חדר 314, בנין המדרגה.

על המעטפה יש לציין: מכרז מס׳ 2/73 — מדחס.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקשים הגישו בקשה לבית המשפט המחוזי בת״א—יפו למתן צו קיום צוואה של המנוחה סטיל לבנסר לבית וקסלר.

הריני מזמין כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא ינתן תוקף לצוואתה של המנוחה אשר נערכה על ידה ביום 7.1.71 שאם לא כן יתן בית המשפט את הצו כמבוקש.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 248/73

בענין: צוואת המנוחה סטיל לבנסר לבית וקסלר מרחוב השופטים 33, תל־אביב, ת.ז. 744618, אשר נפטרה בתל־אביב, ביום 2.11.72.
המבקשים: יואב לבנסר, צוהר לבנסר, שניהם מתל־אביב, רחוב הר שופטים 33, ע״י ב״כ ד״ר ע. הופמן ו/או ט. שטיינברג, עו״ד, שניהם מתל־אביב, רחוב ליליינבלום 46.

משרד ראש הממשלה
המועצה הלאומית למחקר ופיתוח
המרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדעי
רח׳ החשמונאים 84, תל־אביב, טל. 288111

לידיעת עובדי המחקר בישראל

„המדריך למחקר ופיתוח שוטף בישראל 1972״

עומד להופיע בקרוב

חוקרים העובדים בתחומי המדעים המדויקים, מדעי החיים, הנדסה, טכנולוגיה, רפואה וחקלאות ואשר טרם קבלו פניה לתיאור עבודתם, מתבקשים להתקשר טלפונית ל־288543.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור תל־אביב והמרכז

קורסים חדשים בפברואר - מרץ

✶ קורס לעובדי תקיון (קורס בסיסי)

מיועד: לעובדי משרד המיועדים לעבוד בתקיון, ללא הכשרה מוקדמת, פקידים/ות או מזכירים/ות העוסקים בתיוק.

✶ קורס למנהלי תקיוני־משנה
(ראשי צוותים וראשי חוליות בתקיון)

מיועד: לארכיבאים ולעובדים האחראים לרישום מסמכים וגניזתם, למנהלי תיקוני משנה, לראשי חוליות ולראשי צוותים בתקיון.

✶ קורס למנתחי ארגון ושיטות
(מייעלים משרדיים מוסמכים)

מיועד: לאנשים הרוצים להכשיר עצמם כמייעלים משרדיים, ולממונים על נושאי ארגון וייעול העבודה המשרדית, בעלי נסיון בעבודה מינהלית ומשרדית.

✶ קורס ארגון משרד וניהול
(מנהל משרדי)

מיועד: למנהלי משרדים, מזכירים ראשיים, ומנהלי מחלקות בעלי נסיון בעבודת משרד.
תשקיפים יישלחו לפי פנייה בטלפון או בכתב.

● פרטים והרשמה: תל־אביב, רחוב סולד 4, קומה א׳, חדר 28, טלפון 31־31־25 שלוחה 315.

שביתת עובדי דואר־הנדסה: התכתבות

מכתבו של עובד דואר אל אליעזר ליבנה

להלן ניתנת חליפת מכתבים שהתנהלה לפני כחודש וחצי בעקבות מאמר של א. ליבנה על שביתות דואר ההנדסה שי בערכה בראשית דצמבר.

כעובד דואר הנדסה אני מבקש להגיב על מאמרך „שביתות המבזות את הציבור" („הארץ" 5.12).

השר פרס הודיע בכנסת שהשכר הממוצע של עובדי דואר הנדסה עלה בשנתיים האחרונות מ־1100 ל"י (ברוטו) לחודש ל־1300 ל"י. לפי דבריו בכנסת זוהי תוספת של 27%. הנכון הוא שתוספת 200 ל"י על 1100 ל"י איננה אלא קצת פחות מ־18.2% וזאת כמובן עליה ברוטו, בעוד שמחירי הנסיעות באוטובוסים למשל עלו בתוך זמן זה במספר קפיצות בכ־85% נטו; מחיר הפלאפל שלה בשתי קפיצות בשעור 100% נטו, וכך מרבית המחירים, המסים וההיטלים. השר פרס גם לא הזכיר בהודעתו בכנסת שעליית השכר הנ"ל נבעה בעיקרה ממעבר של מוצית העובדים לעבודה בשיטת פרמיות מוזרות, כלומר שצוותים מבצעים פעולות שונות צומצמו במידה דרסטית, תוך הגדלת רבה בפריון העבודה (תופעה חיונית כשלעצמה). משמע, השר פרס אמר בכנסת רק את מחצית האמת.

בין היתר הנך כותב שלהסכמי העבודה אין כל ערך בעיני השובתים. לא העובדים חתמו על הסכמי העבודה, אלא עסקנים מקצועיים הכופים עצמם של העובדים בשיטות דמוקרטיה עממית, הנהנים משיאי רמת השכר ומהטבות מעל ומתחת לשולחן, מהחזקת רכב, מנסיעות לחו"ל וכו'. הבעיות של העובדים אינן הבעיות שלהם ונציגי „העובדים" של איגוד עובדי המדינה למשל החזיקו עד לבחירות האחרונות לאיגוד 15 שנה בתפקידיהם ללא בחירות, כך שהעובדים ממש אינם למעשה צד בהסכם. האין לומר שהם מפירים אותו. אם ה„נציגים" סבורים שעל העובדים להסתפק במועט בוודאי לא יקשה עליהם להוכיח זאת על־ידי דוגמה אישית ולהסתפק בעצמם במה שהם מציעים לעובדים.

אשר לאותן תביעות „מופרזות" של העובדים שהזכרת במאמרך, בחלקן הועלו מראש, אולי מתוך תמימות, כדי שיהיה להם על מה לוותר במשא ומתן, כפי שהודיע ביום הראשון לשביתה הנציג האמיתי של העובדים, ותמימות זו נהפכה לשובתים לרועץ בעיני דעת הקהל, אם כי יש הגיון הצדק גם בכל אחת מתביעות אלה, ונפרט אותן אחת לאחת:

א. שבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים.

מקובל ומוסכם בשרות המדינה שעובדים העונים לפניות טלפוניות של הציבור כשמערכת־ראש צמודה לראשם, עובדים רק שבע שעות ביום וזאת מאחר שרופאי תעשיה קבעו שעבודה זאת מאמצת במיוחד ואין סיבה שדווקא עובדי דואר הנדסה יהיו יוצאים מהכלל. שש שעות בשבוע מסתכמים בערך ביום עבודה.

ב. קיצור שעות עבודה עקב גיל. קיצור זה מקובל במספר מקומות עבודה, אבל להערכתי תביעה זו הועלתה רק לצרכי משא ומתן.

ג. ד. ה. אי תשלום אגרות רדיו וטלוויזיה ועבור שיחות טלפון וחינוך תיכון חינם.

עובדי חברת החשמל אינם משלמים (כמעט) עבור חשמל. עובדי רשויות מקומיות ומורים משוחררים חלקית או לגמרי משכר הלימוד של ילדיהם האם אינני טועה גם עובדי הבנקים שהוזכרו בהקשר זה במאמר נהנים מהשתתפות הבנקים בהוצאות שכר הלמוד והגנון של ילדיהם. כמו כן עובדי אל־על (ועסקנים) טסים חינם ועובדי „צים" מפליגים חינם. הרשימה עוד לא מלאה.

אתה כותב שתוצאות השביתות הן ביפוח הסלים והרגונות, מסים ומחירי סחורות, ובעקיפין אינפלציה. בוודאי לא תכחיש שתוצאות אלה אינן רק משהו הצפוי להתרחש, אלא משהו שכבר התרחש וקיים במלוא חריפותו וכדי להתגונן בפני תוצאות אלה, שלעובדי ההנדסה אין כל חלק בקיומם והם אחד הציבורים שנפגעו מהם באופן הקשה ביותר, פרצה השביתה. בעוד שהמחירים, המסים, העליה בצריכה הפרטית עלו בשנתיים האחרונות, או נכון יותר בשלוש השנים האחרונות בעשרות אחוזים, ירדה רמת חייהם של עובדי דואר הנדסה בעשרות אחוזים ללא כל הצדקה. מן הראוי גם לזכור שאם אמנם השכר כיום בדואר הנדסה גבוה בכ־18% מזה שהיה לפני שנתיים, הרי הגיע השכר לרמה זו רק באחרונה, בעוד האינפלציה משתוללת כבר שלוש שנים.

תשובתו של אליעזר ליבנה

עיקר מטרת רשימתי על השביתות הוא: אין להתיר ואין לאפשר שביתות בשירותי־ציבור חיוניים. סכסוכי עבודה שם חייבים להתברר ולהיות מוכרעים במוסדות־בוררות. משוכנע אני, שיש די אנשים בציבור בלתי תלויים בשלטונות (נותני העבודה) ובאיגודים המקצועיים, כדי לפסוק מתוך הבנה. שביתת עובדי התקשורת (הנדסה) הובאה על ידי כדוגמה, הן משום שחלק מהדרישות נראו לי מופרכות, הן משום שאין לשבות בשרות זה.

לא התמקדתי על דברי שמעון פרס בכנסת, אלא על דברי העתונות (לרבות „הארץ").

הרי מספר הערות לדבריך. נתחיל בצד הכללי, שאינו נוגע דווקא לעובדי ההנדסה במשרד התקשורת:

א) רמת המחיה הריאלית בארץ אינה צריכה לעלות. היא גבוהה מרמת־הייצור ומרמת השרות (בהשוואה עם ארצות אחרות, דומות) ואין ברכה בעלייתה הנוספת, כשלעצמה.

ב) עליית המחירים, כלומר האינפלציה, נגרמה בעיקר על־ידי עליית השכר. הסיבות האחרות לאינפלציה הן משניות. כל אינפלציה מתמשכת פוגעת בשכירים — כלומר ברוב הגדול מהם — יותר מאשר במפרנסים האחרים. אילו מנעו ארגוני השכירים (ושאר הציבור) את סחיטות עובדי הנמלים, לא היינו מגיעים לשלב הנוכחי באינפלציה. הבעיה חוזרת עתה שוב.

לגבי תביעות ועד עובדי ההנדסה, שעליהן ערערתי (לא ערערתי על כולן, כי אינן ידועות לי ולא התפרסמו), נידמה לי אינך חולק עלי:

א) התביעה לקיצור שעות עבודה „עקב גיל" הועלתה גם לדעתך „רק לצרכי משא־ומתן".

ב) התביעה לשבוע עבודה מקוצר מוצדקת אצלך (חלקית) רק לגבי חלק זעיר מעובדי ההנדסה, „עובדים שמערכת־ראש צמודה לראשם".

ג. ד. ה.) תביעות אלו מוסברות אצלך בכך, ששכירים אחרים נהנים מהנאות דומות, למשל עובדי חברת החשמל צורכים חשמל במחיר סמלי (לא ידוע לי, שעובדי הבנקים מקבלים תשלום לכיסוי הוצאות חינוך תיכון). ברם, כל „ההנאות" הללו נראות בעיני צירוף של בזבוז וניצול. הדוגמה של אנרגיה החשמלית, המצויה בכמות מוגבלת, היא דוגמה טובה. יש לבטל במוקדם את כל „ההישגים" האלה. אם לא יבוטלו, לא רחוק היום ועובדי האוצר ידרשו פטור ממסים ממלכתיים, עובדי העיריות ישבתו למען פטור ממסים עירוניים, עובדי תה"ל ומקורות יתבעו מים חינם ואילו המורים — חינוך תיכון ואוניברסיטאי חינם... מי ישלם איפוא את כל זה?

בעצם, אתה בעצמך כותב ש„תביעות אלו... הועלו מראש... כדי שיהיה על מה לוותר... ותמימות (זו — א.ל.) זו נהפכה לשובתים לרועץ בעיני דעת הקהל". עניני עבודה הם שטחי חיים רציני מדי, משינהגו בו מנהגי שוק מזרחי. את ההכרחי יש לדרוש, את המפוקפק ראוי לסלק מראש.

מאידך גיסא, הנך צודק שאת המשא והמתן בשם העובדים אינם צריכים לנהל „עסקנים מקצועיים... הנהנים משיאי שכר ומהטבות מעל ומתחת לשולחן, מהחזקת רכב, מנסיעות לחו"ל וכו'".

מזמן עברו הימים של ייצוג שכירים על־ידי איגודי ענק, המולשים על מאות מקצועות ומנוהלים בידי ביורוקרטים הרחוקים מכל המקצועות. כל קבוצת עובדים המזהה את עצמה כמאוחדת באינטרסים ותנאים צריכה לשאת ולתת עם נותני העבודה ולהחתם על חוזי עבודה בעצמה. יתכן ומשרד התקשורת ושאר משרדי הממשלה נוח להם לשאת ולתת עם גופים קואורדינטיביים גדולים (הסתדרות, איגוד עובדי המדינה וכד') אולם אין בכך תבונה, אין זה לטובת יחסי העבודה, ועל משרדי הממשלה לוותר על נוחות מפוקפקת זו.

יתכן שעל־ידי כך יתגלה שמנגנון של „ביניים" הוא מיותר מעיקרו ורק מכביד על יחסי־אנוש במשק. אך אין זה משנה את העובדה שהם מיותרים: מעין אבטלה סמויה המשתלמת במשכורות והוצאות מנופחות. שום דבר בארץ ובחו"ל לא יסבול, אם חלק מאנשים אלה יעברו לעבודה מועילה ופרודוקטיבית. יש ביניהם אנשים מוכשרים מאד.

בידידות,
אליעזר ליבנה

עובד דואר הנדסה חוזר ומגיב

גם אני בדעה שאין לשבות בשרותים חיוניים, בכלל שרותי ההנדסה של הדואר. אבל זאת אם יתקיים גם התנאי השני שהזכרת במכתבך והוא שאמנם יהיה קיים מוסד בוררות אובייקטיבי שבו יהיו מוכרעים סכסוכי עבודה, וללא ספק יש בציבור אנשים המתאימים לאייש מוסד כזה, אבל המוסד איננו.

מה שקובע הוא מידת הלחץ שיש באפשרות העובדים להפעיל ולא מידת הצדק בתביעותיהם וכן גם הרבה מאד מקרים. בכל מקרה לא ייענו כל תביעות העובדים, גם אם יעלו רק תביעות מוצדקות ולא עובדי ההנדסה הנהיגו את שיטת השוק המזרחי בתחום יחסי עבודה.

רמת המחיה בארץ גבוהה גם לדעתי הרבה מעבר למה שנוכל להרשות לעצמנו אבל זאת כשמדובר ברמה הממוצעת. אמנם איני רואה כל רע גם בהכנסה גבוהה ביותר, בשיעור אלפי לירות לחודש ולמעלה מזה, בתנאי שהיא תהיה תמורה יחסית לתרומת מקבלה למשק ולחברה. אבל קשר כזה בין התרומה לתמורה הוא רופף מאד בשרותים הציבוריים. המאבקים על חלוקת ההכנסה כפי שהם משתקפים באמצעי התקשורת הם כאילו בין שני גורמים, האחד המעבידים, פרטיים או ציבוריים, והשני השכירים, בעוד שקיים גורם שלישי שהוא הגורם המכריע לאינפלציה, ההורס ומרושש את המשק תוך גרימת אנרכיה הרסנית ושאליו זורם חלק ענק של ההכנסה הלאומית באלפי שקלים גלויים ונסתרים — [illegible] עסקנים [illegible], בין שהם מוגדרים כעסקנים, בכהונים, נציגים וכד' החל מרמה של ועדי עובדים ועד לרמה של חברי כנסת ולמעלה מזה, ובין שהשתבצו בתפקידים פונקציונאליים, כשהם דוחקים ממקומם אנשי מקצוע ומגיעים להחלטות ובבניות תוך שיבוש התיפקוד התקין, או לפעמים מחייבים העסקת בעלי מקצוע לצידם (ולא בגלל חוסר הזמנה הוא רחוק מאליך ישעיהו לביא, מנכ"ל הדואר לשעבר האדם מוכשר באופן יוצא מהכלל, לפנות את מקומו בתקופת כהונתו של השר ישעיהו). עסקנים רבים ממלאים תפקידים שהם מיסודם מיותרים, לפעמים במוסדות או בגופים שקיומם מיותר. אני מעריך את מספרם של עסקנים אלה באלפים רבים ושכרם הוא כנראה יותר להרס שהם מחוללים. זו הנקודה שעליה צריך לדעתי לשים את האצבע.

מתוך כל המאמרים הרבים שנכתבו על נושא השביתה בדואר הנדסה ושביתות אחרות אין גם אחד שלא ניסה ללמד את העובדים פרק שהוא כאילו אלף־בית בכלכלה, והוא שלעובדים לא כדאי לשבות היות והתוספת שהם ישיגו תצא בהסגר עליית מחירים. דבר זה נכון רק בחלקו. לעובדי הנמלים למשל (ולאחרים) היה מאד כדאי לשבות ואת המוסד משלמים בין היתר עובדי דואר הנדסה, ששכרם הוא רק כמחצית השכר של עובדי קבוצות אלה ופחות מזה.

אם נחזור לכמה מתביעות עובדי ההנדסה, הצדקתי את התביעה לשבוע עבודה מקוצר לחלק זעיר של העובדים, אבל כיום אני כבר בדעה שיש להרחיב את התביעה הזו למאות עובדים נוספים וזאת מהסיבה שלא ידעתי בזמנו, כי עובדי חברת הדיראן למשל, המרכיבים מרכזיות והעובדים בצוותות מעורבים עם עובדי הדואר, עובדים רק חמישה ימים בשבוע ומשכורתם היא קרוב לפי שניים משל טכנאי הדואר. הרמה המקצועית של טכנאי הדואר בהחלט לא נופלת מזו של טכנאי הדיראן.

כאן אולי מתעוררת השאלה מדוע לא יעברו טכנאים מהדואר לחברת הדיראן או לחברת טלרד, והסיבה היא שלחברות אלה יש הסכם חשאי לא להעסיק עובדי משרד התקשורת, וכן גם קשה לוותר על זכויות שהצטברו כתוצאה מוותק. אני עצמי עניתי לפני כעשר שנים על מודעה של חברת טלרד שהיתה מעוניינת בטכנאים ולא קיבלתי תשובה.

אתה כותב גם שאין ברכה בעליה מופרזת כשלעצמה ברמת המחיה וכפי שהדבר בא לביטוי גם במאמריך חלק ניכר מהצריכה הוא מלאכותי ונוצר על־ידי אמצעי הפרסומת. לפי זאת עלי אין להם כל השפעה ולא מפריע לי כלל לא להיות „אופנתי" בריהוט, בבגוד או בכל תחום אחר ואני גם לא מוטרד במיוחד מכך שאין לי טלוויזיה, כך שילדי לא יכולים להיות מרותקים אליה והם הולכים לישון בזמן. אבל מטריד אותי מאד אם בגלל הירידה הדרסטית בערך המשכורת אשתי לא יכולה ללכת לרופא שיניים. אין לכך כל הצדקה אובייקטיבית. בתפקידי, ואני מביא זאת כדוגמה, אני סגן מנהל מרכזות אוטומטיות שבה ציוד הנדסי מתוחכם שערכו כ־10 מיליון לירות ואני אחראי על כ־12 טכנאים. משך שנים רבות כמעט לא הוסרתי יום בעבודה (מלבד חופשה ומילואים). הציוד רגיש מאד לטעויות בתחזוקה הגורמות מיד לתלונות רבות של הציבור (בצדק) ועם זאת מעטות התלונות של מינויים המתגברים אל המרכזת ואין הצדקה שמשכורתי תהיה פחותה משל לבלר במשרד של חברה ממשלתית או שוער בחברת החשמל. אין הצדקה שלאחר שלוש שנות אינפלציה הרסנית כל מה שקיבלתי הוא תוספת יוקר בגובה כ־50 לירות לחודש ותוספת עבור ספרות מקצועית, כ־20 לירות לחודש, וגם זאת התחלתי לקבל רק באחרונה.

רמת המחיה המופרזת מוכתבת מלמעלה הן על־ידי דוגמה אישית של „ביניים" ו„שליחים" הן בגלל שיקולים מעוותים. בתחילת קיומו של צה"ל נהגו לחלק לכל חייל סיגריות חינם ורבים החלו לעשן כתוצאה מכך, עם הבזבוז והקניית הרגל מזיק הכרוך בכך. כיום נעשה אותו הדבר עם רכב לאלפי עובדי ציבור, ובגלל שיטת מס ההכנסה גם אלפים רבים מקבלים היום החזקת רכב (אחרת אי אפשר להוסיף לשכרם) כאשר רק לחלק זעיר מהם הרכב אמצעי דרוש לעבודה ולרבים מאד כמו הרכב בנוה מיותר גם בחייהם הפרטיים, אם כפני שאין להם נטייה לנהוג או כדי בכבי זקנים מכדי ללמוד נהיגה. יש גם כאלה (כאני מכיר) שמוותרים לנהוג, אבל „המעמד מחייב" וזאת בלי להתייחס לכך שלא כל אחד מהם ראוי לתוספת שכר. אבל אם נותנים, למה דווקא לחייב קניית רכב?

חברת ברום ים המלח בע"מ

מפגש ותיקי עובדי החברה

עם הגיענו לייצור הטונה ה־100,000 של ברום נקיים ביום ג', 20.2.73, סיור לאורך חוף ים המלח ומפגש ותיקים בהשתתפות שר הפתוח, מר
חיים גבתי

בשל חוסר כתובות, נודה לכל אלה אשר היה להם קשר עם מחקר, פתוח וייצור הברום, שיתקשרו עמנו (טלפון 057—5311, גב' בת־שבע גולן) על מנת שנוכל להזמינם אישית.

הנהלת החברה

HANOMAG HENSCHEL

הטנדרים המעולים לכל מטרה

אחריות למנוע 50.000 ק"מ (או 12 חודש)

היבואנים והמפיצים הבלעדיים:
רכב ניר בע"מ
ת"א, רח' נירים 6, טל. 38777

המפיצים: ירושלים: הרכב, א. ברקוביץ, רח' ינאי 3, טל. 225522. חיפה: „רכב העצמאות" דרך יפו 130, טל. 526544. בי"ש: „מכוניות הנגב", רח' הלוץ 124, טל. 4533. ק. שמונה: „מוסך דבי", טל. 40205. נצרת: האני, א. דאהר, כפר המעיין, טל. 56664. לאזור השרון: אוטו רק, סיבוב רעננה.

המועצה לארץ־ישראל יפה
סניף חיפה

תושב חיפה!
האם רצונך -

— שיופיה הטבעי של עירך ייהפך לכיעור מעשה ידי אדם.

— שבנייני עירך ורחובותיה ייבנו ללא תכנון וללא התחשבות בצרכי התושבים ורצונם.

— שאווירה של עירך יזוהם, קו הרקיע יוסתר ע"י בניינים רבי־קומות, חופיה ייהרסו וכבישיה ייסתמו.

או
האם רצונך -

— בהתפתחות דינמית של עירך על בסיס של תכנון וביצוע נאותים כדי לשמור על יופיה וחיוניותה.

— אם דאגתך נתונה לעתיד עירך ולהתפתחות קהילה תוססת הערה לצורכי תושביה.

הצטרף אלינו!!

המעוניינים יתקשרו טלפונית (בשעות הערב) ל: 251970, 84193, 87557 או יכתבו אל: המועצה לארץ־ישראל יפה, ת.ד. 407, חיפה.

לוטו
השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י
*כפוף לערעורים
מחר המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

המוסד לביטוח לאומי

לידיעת מקבלי קיצבאות זיקנה ושאירים.
הועלו שיעורי קיצבאות זיקנה ושאירים

בחודש ינואר 1973 ישולמו קיצבאות זיקנה ושאירים מוגדלות.

הקיצבה לבודד תוגדל ב־10 ל"י.
הקיצבה לזוג תוגדל ב־15 ל"י.

לאנשים המקבלים קיצבה עם הטבה סוציאלית תוגדל הקיצבה ב־15 ל"י לבודד וב־23 ל"י לזוג.

הננו להזכיר לבעלי הקיצבה כי בעת קבלת התשלום בבתי הדואר נמסר לידיהם ספח הקבלה, עליו מודפס הסכום המדויק אותו עליהם לקבל.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב — יפו
תיק עזבונות 226/73
בענין: פיבי יוסף
המבקשת: אביבה פיבי ע"י עו"ד [illegible] רח' בן יהודה 217, תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו בקשה למתן צו ירושה לעזבון המנוח הנ"ל.
הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה מעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לצו, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לצו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 30/72
בענין: עזבון המנוח דב קלצקי, אשר נפטר בפתח־תקוה, ביום — 12.8.1948 ד' אב תש"ח.
ובענין: מרדכי קלצקי. המבקש.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה על ירושת המנוח הנ"ל.
הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח להגיש תוך עשרה ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הבקשה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
יהודה זוים, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

המועצה הישראלית לצרכנות

פרסים על עבודות בנושאי צרכנות
ע"ש גב' אירמה פולאק

המועצה הישראלית לצרכנות תעניק השנה — בשנת הכ"ה למדינת ישראל — פרסים עבור

- עבודת מחקר, או עבודה סמינריונית
- כתבה עתונאית
- חבור ע"י תלמידי בתי"ס על־יסודיים

המטרה: עידוד להחדרת התודעה הצרכנית בקרב האוכלוסיה, עידוד המחקר בנושאי הצרכנות, הגברת ההסברה בקרב הצבור על ערכה של הצרכנות ומקומה בחברה ובמשפחה.

הפרסים לסטודנטים (לעבודת מחקר) ולעתונאים (לכתבה) הם בסך 1000 ל"י כ"א; לתלמידים — 200 ל"י.

את התקנון המפורט של התחרות ניתן לקבל במשרדי המועצה הישראלית לצרכנות, רח' החשמונאים 105, תל־אביב.

את העבודות יש להעביר למועצה הישראלית לצרכנות במעטפה סגורה, ולציין על גבה — "ועדת הפרס ע"ש גב' אירמה פולאק".

התאריך האחרון להגשת העבודות הוא עד יום שני כ"ה בניסן תשל"ג, 30 באפריל 1973 — הפרסים יוענקו בטקס מיוחד בחודש יוני 1973.

במרכז תל־אביב
מסעדה - בית קפה
עסק גדול יפה וחדש
להשכרה בשכ"ח
בהצעות לטלפון 614165

חידוש לצעירים
החוסכים בתכנית „מתמיד" של בנק־הדואר:

מענק בשיעור 5%-7% יינתן לחוסכים המצטרפים לתכנית, לפני מלאת להם 18.

כן יהנו מהמענק סטודנטים שיציגו תעודת קבלה למוסד מוכר להשכלה גבוהה

לפרטים ניתן לפנות טלפונית:
ירושלים — 88259; תל־אביב — 621008
חיפה — 522207

כן ניתן לשלוח את התלוש המופיע במודעה זאת, ללא דמי דואר, לבנק הדואר, רח' צאלח א־דין, ירושלים, מיקוד 91 999

עכשיו תוכל לקבל
יותר ריבית
יותר הצמדה
יותר פטור ממס

בתכנית החסכון
„מתמיד"
של בנק הדואר
אין צורך בבולו
שלח ותקבל פרטי התכנית

לכבוד
בנק הדואר
רח' צאלח א־דין, ירושלים.
אבקש לשלוח לי פרטים על תכנית החסכון החדשה „מתמיד".
שם ______
כתובת ______

משרד המשפטים

מכרז מס' 1/73
מועצת רואי חשבון
מבקשת הצעות מחירים
לשימוש באולמות
לשם עריכת בחינות לתלמידי ראיית חשבון

על האולמות המוצעים להיות בתל־אביב או בסביבה הקרובה אליה.
מועדי הבחינות יהיו בחודש אפריל בתאריכים: 2; 5; 9; 12; 24; 26 ובחודש מאי בתאריכים: 3; 8; 14; 17; 21; 24; 28.
לכל נבחן יהיה שולחן בגודל של לפחות 60×60 ס"מ המרוחק בין שלחן לשלחן יהיה 1.00 מ' לפחות.
מספר הנבחנים נע בין 20 ל־240 לפי המועדים השונים.
לשם קבלת פרטים מדויקים נא לפנות למר מ. חנעך, מזכיר מועצת רואי־החשבון, ירושלים, רח' הלל 14, טל. 02—227536 בין השעות 8.00—14.00.

המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא: 5.2.73 עד השעה 14.00.

את ההצעות יש לשלוח ב־2 מעטפות. על המעטפה הפנימית ירשם „מכרז מס' 1/73 אולמות בחינה לראייה חשבון" ואילו על המעטפה החיצונה הכתובת, משרד המשפטים, מחלקת המשק, רח' יפו 19 ירושלים.
אין משרד המשפטים מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל חלק הימנה, או כל הצעה שהיא.

חיים מזמן לוי
מנהל משק ואפסנאי ראשי

טידי
SCHAUB-LORENZ
מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!
אין הבדל, אם זה סטראו, פונו או טלויזיה שלצידם שאוב־לורנץ כי התוצרת שלצידו היא הטובה בעולם!

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתר לסמן מצרך בתו־תקן

מודיעים בזה ברבים, כי מכון התקנים הישראלי נתן ביום כ"א בחשון תשל"ג (29 באוקטובר 1972) לייצרן פלהאון, מפעלי מעגן מיכאל בע"מ, קיבוץ מעגן מיכאל, היתר מס' 474 לסמן את מוצרו המפורט להלן בתו־תקן המעיד על התאמת מוצר זה לדרישה־ת התקנים הישראליים:

מיכלי הדחה לאסלה של בית כסא

אינג' א' גילת, מנהל המכון

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 2997/71
בענין: עזבון המנוח צבי מאיר הורוביץ ז"ל.
הזמנה לנושים
הריני להודיע בזה כי ביום 20.9.1972 מוניתי בתיק הנ"ל כמנהל עזבון המנוח צבי הורוביץ ז"ל מתל־אביב והנני מזמין בזה כל אדם לו חייב המנוח הנ"ל חובות כלשהם להודיע לי על כך בכתב תוך 3 חודשים מהיום.
יוסף אברמן, עו"ד
שד' רוטשילד 20, ת"א

هكذا من الأصل

האלוף בעל פני הנערה

קולנוע

מאת יוסף שריק

עוד סרט של קאראטה, איג־רוף וג'ודו מן המזרח הרחוק, הפעם מפורמוזה. ה,,קוריאו־גראפיה" של הקרבות עוצרת נשימה. התוכן — אין. השח־קנים כנראה אנשי קירקס. לקהל גברים נוקשים בעלי עצבים חוקים כבבלי הטלפון.

מר גלעד, מנהל קולנוע תל־אביב, אומר כי הסרט המוצג שם — ,,אגרוף הברזל", מלודראמה צבעונית מהונג־קונג, ישבור את כל שיאי הקופה — אפילו יעלה על ,,גודית". בשבוע הראשון להצגתו הכניס הסרט כ־40 אלף ל"י. לדברי מר גלעד יוצג הסרט 8—10 שבועות. בירושלים נאלצה המשטרה לגרש את הקהל מבית הקולנוע אחרי ההצגה. הצופים רצו לראות את הסרט עוד פעם ועוד פעם.

,,אלופי הקראטה" מבוסס על אותו עקרון קולנועי: אנשים חוקים בל־הכים באנשים חוקים בתוקפנות חס־רת מעצורים; הטוב מבצח את הרע (ב,,אלופי הקראטה" נרצח הלוחם הטוב אך חברו, אותו לימד ללחום, נוקם את נקמתו).

צ'או (מנג פיי) איש צעיר בעל פני נערת בית־ספר עדינה, בא ל־תאילנד לראות את המקדשים המ־

"אלופי הקאראטה", תמר, תל אביב

פורסמים את ריקודי העם והוצגות הנפלאות (פיל נאבק במשיכת חבל עם 300 איש ומנצח אותם). צ'או מביל את לאי נאם, אלוף קרבות־

השתנא את בית ספרו של צ'או הורג אחד ממורי בית־ספר זה. שוגיי קאראטא מתאהב באחותו של צ'או ומבקש ממנה שתינשא לו.

מנג פיי נלחם באוויבו

המגע של תאילנד, שהותקף על־ידי כתצרי תריסר בריונים מזויינים בס־כינים.

למרות צורתו הילדותית צ'או מסר־גל לבקע קרשים בידיו הערוכות. אחרי שלימד את תורתו לידידו ה־תאילנדי, חזר צ'או לביתו.

נראה כי במזרח־הרחוק בתי־ספר לקרבות פנים אל פנים לוחמים אלה באלה. אלוף בית־ספר אחד בא לבית־ספר מתחרה ופותח בקרב ל־חיים ולמוות כדי להוכיח ששיטתו טובה יותר.

שוגיי קאראטא הוא אלוף יפני

כאשר חזר צ'או מחוץ־לארץ, הוא מקבל הזמנת פיוס משוגיי קאראטא. צ'או נרצח על־ידי תלמידיו של קאר־ראטא.

לאי נאם בא מתאילנד תוקם את נקמת מורו צ'או. הקרב האחרון אכזרי ועקוב מדם.

נראה לי שמושג המשחק הנוהג אינו ממלא כל תפקיד בסרט. אין מתיחסים לעבודה ששה רוצחים שכירים חמושים מתקיפים אדם אחד, אין מתיחסים לעבודה שלוחם בלתי חמוש נאלץ להילחם באנשים חמו־שים בסכינים.

שבע שנים אחריות מלאה חינם!

כולל: חלקי חילוף ושרות מלא־ חינם!

במסגרת המבצע המיוחד

משתלם לאמץ את מוצרי Metz

מבצע ללא תקדים! במשך חודשים בלבד־ מ־15.12.72 עד 15.3.73! פרטים בעתונים ואצל המפיצים המורשים.

אמץ את Metz

מסכות־גז בוונציה

מאת חולדה ליברנומה
סופרת ,,הארץ" באיטליה

פירנצה

התפתחותו המהירה של נמל מאר־גארה, מול ונציה, היא ללא ספק אחד הגורמים העיקריים לסכנה ה־מאיימת על עתידה הפיסי של אחת היפות שבערי העולם. נמל מארגא־רה הוא מרכז חשוב לתעשיה הפ־טרו־כימית הגורמת כאן, יותר מא־שר במרכזיה באיטליה, זיהום אויר, שפגיעתו קשה בארמונותיה הישנים של ונציה. מיכליות הנפט ההולכות ובאות, זיהום מי הלאגונה והגלים החזקים שהן יוצרות, פוגעים גם הם באיים הזעירים ובבתיה של העיר, הורסים בהדרגה את יסודותיהם.

העולם התרבותי חרד לגורלה של העיר ועשה רבות לגיוס כספים לשם שמירה על העיר המתרוקנת לאט כי־תושביה. באיטליה עצמה רק מעטים נתנו את לבם על אחד ממרכזי ה־רעה — בתי החרושת במארגארה — עד שבראשית ינואר הודיע המפקח על העבודה במחוז שבקרוב ייקראו כל המפעלים באיזור מארגארה לצ־ייד את עובדיהם במסכות גאז. המ־דובר ב־50 אלף פועלים העובדים במפעלים כימיים בהם אירעו באח־רונה עשרות מקרי הרעלה לא חמו־רים. עדיין לא הוחלט אם יידרשו הפועלים לעבוד במסכות כל שעות היום או אם רק יידרשו לשאת את המסכות על צווארם למקרה־חירום.

התגובה על החלטת המפקח על העבודה היתה מהירה וחדה בציבור חוקים, באזור, בגלל מספר הפועלים הרב ובגלל החרדה לגורל שאר המרכזים התעשייתיים בהם גדלה סכנת זיהום האויר והמים ואם מפני שהמדובר בוונציה.

התעשיינים מבקשים לדחות את מועד כניסת התקנות החדשות לתוק־פן והודיעו שבדעתם לדון עם מומ־חים לאקולוגיה בימים אלה. בעיקר מודאגים הם מכך שתפוקת הפועל החובש מסכה, יורדת מחמת עייפות. המפקח על העבודה דורש מסכות מיוחדות היקרות פי שלושה מהמס־כות הפשוטות המשמשות בכמה מפעלים במארגארה.

החלטת המפקח על העבודה הי־תה צריכה להרגיע את העובדים ו־משפחותיהם, וכך גם טען הרגיז הממשלתי. אך למעשה עוררה ה־החלטה תגובה שלילית וחריפה ב־איגודים התובעים אמצעי בטיחות יעילים יותר ובעת הצורך חידוש המכונות והציוד שימנעו את זיהום האויר. האיגודים טוענים כי אין להעלות על הדעת עבודה 8 שעות במסכה כל ימות השנה, כי למעשה יהיה הפועל חשוף לסכנת גאזים מרעילים לא פחות מעונה וכי אפילו ישא את המסכה בכל שעות העבודה בזאת לא תיפתר בעיית הסביבה.

דרישות האיגודים מפחידות את התעשיינים, ובראשם חברת הענק מונטאדיסון השרויה במשבר קשה. לחברה זו שייכים כמה מהגדולים שבמפעלי הנמל ואם יונהגו החידו־שים שדורשים הפועלים, יורע מצבה הכספי של החברה אשר תיאלץ להנהיג חידושים דומים במפעלים האחרים שברשותה. על כן היא מת־אמצת להשקיט את הרוחות, להר־וויח זמן בתקוה שדעת הקהל תוסח מהנושא וכי באוירה נוחה יותר ל־מעסיקים תושג פשרה פחות מרחי־קת־לכת.

החלטת המפקח הסבה את עיני איטליה לחוף האדריאטי הצפוני שבו מחמירה בעיית זיהום הסביבה בגלל מפעלי זיקוק הנפט. ההנחה הרווחת היא שהמפקח ביקש לכפות בדרך דרמאטית על השלטונות, על בעלי המפעלים ועל איגודי הפועלים החלטה מהירה, שאם לא כן יפעל הוא בתחום סמכויותיו, ולפני סוף החודש יופעלו התקנות החדשות ב־מארגארה.

תזמורת פרו־מוסיקה

מוסיקה בירושלים

מאת אורי אפשטיין

תזמורת פרו־מוסיקה בניצוחה של דליה אטלס, שומרת בהופעותיה ב־עקביות על העיקרון של הכללת יצי־רות בנות המאה העשרים בתוכני־תיה, בצידה של מוסיקה מקובלת יותר מן התחום הקדם־קלאסי וה־קלאסי.

מלבד יצירות באך, ויוואלדי ומו־צרט השמעו, איפוא, בקונצרט ש־אירגנו עיריית ירושלים ואגודת ה־עתונאים, גם הסינפוניטה של רוסל וה,,ריקודים והשירים העתיקים" של רספיגי. אלה יצירות שאמנם כבר אינן נמנות עם החידושות, אך מוכ־חות, שבקצת רצון טוב ובדבקות ב־מטרה אפשר גם במסגרת המצומצמת של תזמורת מיתרים קאמרית בת 13 מנגנים להרגש מן התחום השיג־רתי של הרפרטואר המצוי.

הצלחתה של התזמורת מלאה ו־עשירה הרבה יותר משניתן לצפות מלהקת מנגנים קטנה כזאת — בעי־קר מפני שהמנצחת מפנה את שימת־לבה לא רק להפקת צליל מבריק ו־בהיר מן הכנורות, אלא גם מקפידה באופן רצוף על מתן המשקל הראוי לכלי־הבאס ועל עיצובם הברור של קולות־הביניים. צימצומו של ההר־כב מנוצל עם זאת להשגת שקיפות מרובה וקלילה במהלך הקולות, סגנ־לות שיחד עם נקיון האינטונציה משווה לתזמורת את אופייה המק־צועי. מעברים דינאמיים הדרגתיים מ־תוכננים היטב, גמישות מקצבית ו־ספונטאניות ערנית מעניקים ל־ביצוע רוח־חיים, תנופה ותחושת מוזה. אם להישגים נכבדים אלה תצ־טרף מידה נוספת של דקות בליטו־שם של פרטים עדינים יותר במירקם ובעיצובי פסוקים, צורך שהורגש בעיקר בדיברטימנטו ק. 136 של מו־צרט, ייעשה בכך צעד מכריע אל המיניאטורה המוסיקלית האמנותית.

נגינת האבוב של שלמה סרובש־ניק בקונצ'רטו לכינור ולאבוב של באך, על צליליה הרכים והגמישים ופסוקיה המעוגלים והמעוצבים הי־טב, יש בה הרבה מן השירתיות ומן השליטה הטכנית המעולה, והיא מ־עוררת את הרצון לשמוע יותר מנגי־נתו של מוסיקאי זה. בנגינתו של הכנר יאיר קלס יש ליטוש וברק צלילי רב, אף כי אלה יוצרים לפע־מים רושם מיכאני־קריר יותר מן המוצדק לגבי מוסיקה זאת, השופעת שמחת־חיים.

חתימות האסטרונאוטים נמכרות בכסף מלא

מאת ניקולס כריס
מיוחד ל,,הארץ"
מ,,ניו־יורק טיימס"

יוסטון

הרמן זיגר, סוחר־בולים מערב גר־מני, אומר שהרויח כ־150,000 דולר במכירת גלויות בולי זכרון בלע־דיים חתומים על ידי 20 אסטרונאו־טים אמריקאיים, שקיבלו יחד 55,000 דולר. זוהי הפעם השניה שזיגר עושה עיסקה כזאת. גם בשנה שעברה הר־ויח 150,000 דולר במכירת 99 מע־טפות דואר מבויילות מטיסת אפולו 15, שהחתמו על הירח על ידי שני אסטרונאוטים.

זיגר אישר את סכומי הכסף ש־הרויח ואת הפרטים בשורת שיחות טלפון וחילופי מכתבים עם ,,לוס אנג'לס טיימס". הוא אמר: סבורני שזו הפעם הראשונה יכול מישהו ל־הציע חתימות של אסטרונאוטים על בולים שהוצאו בשביל אותם אסטרו־נאוטים עצמם. כוונתו בכך היתה ל־גלויות בולים שכמה ארצות הנפיקו באופן מיוחד לכבוד טיסת־חלל. כן אמר זיגר: אצל 18 אסטרונאוטים אמריקאים קיבלתי 500 חתימות מכל אחד, ואצל שני אסטרונאוטים אחרים 1,000 חתימות מכל אחד, על גלי־ונות־זכרון כאלה. למשל, חתימתו של ניל ארמסטרונג נמצאת על גליון־הזכרון שהוציאה בלגיה לכבוד הטי־סה אפולו־11".

ארמסטרונג וג'ון גלאן, ,,כוכבי־העל" של טיסות־חלל אמריקאיות מאויישות נתנו לזיגר 1,000 חתימות כל אחד. גלאן היה האמריקאי ה־ראשון שסובב במסלול את כדור ה־ארץ, וארמסטרונג האדם הראשון ש־הציב את רגלו על קרקע הירח.

,,אנו מוכרים את האוסף השלם (מערכת של 20) ב־1,950 מארקים גרמניים (כ־600 דולר), כולל אלבום מיוחד," אמר זיגר.

לאסטרונאוטים שולמו חמישה דו־לר בעד כל חתימה. חמישה מהם נתנו את הכסף לצדקה, אך לא ידוע מי הם. המינהל הארצי לאוירונאוטיקה ולחלל של ארצות הברית סירב לגלות שמות או פרטים בקשר לפרשה, אף כי פקידים אמרו שאסטרונאוטים ה־כלולים עדיין בתכנית החלל ,,התח־רו".

היה גם גילוי אחר בדבר המסחר הגובר בבולים הקשורים בתכנית ה־חלל. תת־האדמירל ס. דדמאן מצי ארצות הברית, עוזר סגן הממונה על פעולות הצי בוואשינגטון, אמר ש־ביום נחיתתם בים של טייסי אפולו 15 הודבקו והוחתמו על נושאת־המטוסים האמריקאית ,,אוקינאווה" כ־400 מעטפות לכבוד טיסת חלל זו. בהקשר זה אמר האדמירל: לא הוד־בקת הבולים למעטפות המדוברות ו־לא החתמתן אושרו על ידי הצי או על ידי שרות הדואר של ארצות ה־ברית. הדבר נעשה כטובה לאסטרונ־אוטים, ללא אישור הצי.

נחמן בן־עמי • בידור

מלוא־החופן סוכריות

"שוקולד מנטה מסטיק" ב"התיאטרון העממי"

הצגה של בידור עממי טוב: משע־שע, נעים לעין ולאוזן, אפילו קצת מרגש — כזאת היא הצגת ,,שוקולד מנטה מאסטיק", בהפקת ,,התי־אטרון העממי" של א' דשא־פשנל.

,,שוקולד מנטה מאסטיק" הוא רביו של פזמונים, שירים, סקצ'ים, בדיחות ודברי־קישור (בעריכתם השקולה של חיים חפר ודשיקה אופיר). הנושא הוא: תל־אביב הקטנטנה של שנות השלושים, תל־אביב של ה,,תנובה" והדג־מלוח, תל־אביב של חוסר־עבודה, של ,,שווילי הקוקאזי החזק והיפה". של ,,גן הדסה" וזוגותיו, של ,,גוגרבי עם השעון" שהיה מרכז העולם ומנוף־פעמי־ההיסטוריה — ושל ושל ושל...

עת לאבסורד ועת לאבסטראקט — אבל המנגינה, אבל המנגינה לעולם נשארת. ו,,שוקולד וכו'" מגיש לנו זרי־זרים של סיפו־רים ומנגינות, סטנציות כפרחים שליבלבו בילדותנו, מרטיטות כמו לחש ראשון של נערה (ראשונה) באוזננו. מושכות למחוא־כף־תוך־השתתפות כמו בימי ריקוד־המעגל. הבידור הזה הוא באמת מבדר. ייאמר לזכותו: הוא אינו יורד — למרות הפיתוי האופנתי — מתחת לקו החגורה; הוא לא זקוק לזה.

בשלל עיבודים התהוויות — בנוסח סנטי־מנטאליסטי־היתולי או בדרני, עוקצני, מעלה לפנינו הבמאי שמואל בוניה, בסיוע העיבו־דים המוסיקליים של יצחק גרציאני, שירים זכורים־יותר וזכורים פחות מתקופת הנערות־החלוצות המחופשות עבודה גופנית קשה, הסוס של דיזנגוף, דודה הגידי לנו כן. מה לעשות שאני יפה כזאת, הוי רע לי רע לי... ועוד ועוד, סתרותרת גיחותה של ציחוקים ומכרד־נות, שאינם בעדרים רמז כלפי ההווה.

בסיכום: זאת הזדמנות לראות, כי ציפי שביט, גם אחר שהורידה כמה־וכמה קילו־גראמים טובים, יש לה ,,נוכחות של טונות" על הבמה, היא בדרנית בעלת טמפראמנט סוער וסתוף — והענוג לראותה; ועזרא דגן — בדרן נוגע־ללב, אביר־הצחוק בעל פרצוף־היגון; וירדנה אריה — יפהפיה קוס־מת חומרת נעימה; ורוחי הולצמן הגיבבית והפני עזייה המתרקדת, ,,תתיכות" לוויית־חן לכל רבין; ועמנם פלישר — העומס על גבו שורה של ,,טיפוסים" והוא התגלמות יפיפות של שמיקצת־חן־ויפת. (מ.)

בית ציוני אמריקה

בשתוף עם עיריית תל־אביב—יפו האגף לתרבות, לנוער וספורט

הערב, 28.1.73 בשעה 8.30 בערב תתקיים הרצאה בעברית ובאנג־לית מפי המרצה:

נורמן רוזנברג

על הנושא

ירדן היום — מבע מעבר לנהר

— בלווי שיקופיות —

כרטיסים להשיג בבית ציוני אמריקה

ירושלים

אדיסון — נים
אורין — אגרוף הברזל
אורנע — סיירת הפשע
ארנון — הלילה העצהי
הבירה — יום א' הארור
חן — תפוס לי מרגל
ירושלים — מגעים
סמדר — הלחישה שבלב
עדן — השיטה האנגליה
רון — סיפורה של גרושה

חיפה

אורה — סיפורה של גרושה
אורין — קוראים לי הלולדה
אורלי — היציקק — פרנזי
אמפיתיאטרון — יהלומים נוצצים בשחור
ארמון — קטמאנדו
בית־רוטשילד — החיים המתוקים
גל־אור — ספלב הנשים
חן — תופן דינמיט
מוריה — ויקטור קוטש
מירון — התפוז המכני
עצמון — הקשר האמריקאי
עממי — מרי מלכת הסקוטים
פאר — תרגיל בנישואין
רון — לא ביום ולא בלילה
שביט הכרמל — ישנה נערה במרק שלי

קריות (חיפה)

בית העם — שוד הטלפונים הגדול
היובל — מה נשמע דוק
זהר — הסירה
יובל אור — שמש אדומה
ניצן קרית־ים — מה נשמע דוק
סביון — שוד הטלפונים הגדול

פתח־תקוה

הדר — מציצים
היכל — מזימות בינלאומיות
שלום — פחד עיוור

הרצליה

דוד — שוד הטלפונים הגדול
היכל — קרן אחת של אושר
דגניה — הגנגסטר הגמד

ראשון־לציון

תפארת — סלמוניקו

חדרה

חוף — הסנדק 5.30—8.45

רמת־השרון

גיל (רמת השרון) — ב'יין אייר

נתניה

אסתר — המפתה לקשר
יגיל — בסבך הנקמה
סטודיו — החלק האחרי
שרון — אגרוף הברזל

רמת־גן גבעתיים

אורדע — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
אורלי — בלט וטמו שאפט
ארמון — המפסידים
אואזיס — הארגון
בל־אור — הבריחה אל השמש
הדר — סיפורה של גרושה
לילי — אתמול, היום ומחר
רמה — הסקרן
רמת־גן — העמק האבוד
שבים — מציצים

חולון

ארמון — המקצועי
רינה — מה נשמע דוק

בת־ים

אורנים — ארטיסטים בצבא
עצמאות — סלמוניקו
בת־ים — דקמרון

יפו

צליל — אנג'ליק והשולטן

תל־אביב

אופיר — המפתח הוא פחד
אורלי — מציצים
אלנבי — הסנדק 6.00—9.15
אסתר — כלבי הקש
בן־יהודה — הקשר ההמיטי
גורדון — אודות התג
גת — תמונתו של דוריאן גריי
דקל — מאפיוזו
הוד — איזה מין גמנסיה
זמיר — שבע הזיקור
חן — היציקק — פרנזי
קריון — שוד הטלפונים הגדול
מוגרבי — הבולשת
מקסים — אהבה נוכח קופנהגן
מרכז — אהבותיה של נטלי
מתמיד — הרקולס
סטודיו — פליני רומא

עדן — רופסרה משטנה
פאר — התפוז המכני
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — קורותיה של קסינה
רמת־אביב — שוד הטלפונים הגדול
שדרות — גבר לרוחי
תכלת — כיני ומוסקוביץ
תמר — אלופי הקארטה
תל־אביב — אגרוף הברזל

תיאטרוני ישראל

הערב 28.1

הבימה:
תפוס את הגנב: תל־אביב האולם הגדול
צוואתו של כלב: לוד
הכנסת כלה: תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:
השפעת קרני גאמה על צפרני החתול: תל־אביב
חפץ: ת"א נוכמני

התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ: תל־אביב נוכמני

ביום שלישי 30.1.73 במלון תדמור הרצליה

ארוחת ערב מיוחדת בנוסח אינדונסיה

ארוחות משפחתיות כל שבת בצהרים

הזמנות מראש טל. 938321

צלום ספרים בלי לפרק דפים

פוטו אופנהיים

ת"א, רחוב טשרניחובסקי 5 טלפון 52598

ויצו סניף תל־אביב

תרמו והתריעו למגבית

מועדון ארלוזורוב 100

יום ראשון — 28.1.73
מ־10 — ,,יום לעולה", עולות חדשות מוזמנות.

יום שני — 29.1.73
4.30 — הסופר ישראל כהן על ,,פתגמי העמים והשק־פות עולם" מנחה גב' סנדרוביץ. בהשתת' אזור 4.
7.30 בערב — חוג טובול — הרצאה (10)

יום שלישי — 30.1.73
5 — מסיבת תה (3)

יום רביעי — 31.1.73
4 — ,,גיל הזהב" — הרצאה.

יום חמישי — 1.2.73
9—11 — שעורי עברית
5 — חוג גוטמן, מסיבה (5)

בית ויצו דוד המלך 38

יום רביעי — 31.1.73
10 — ישיבת צרכנות
4—7 — ,,בית פתוח" חברות עולות ותיירות מוזמ־נות.

,,מרכז לאשה" המלך ג'ורג' 35

בימים א' וה' משעה 5 אחה"צ קורס פדיקור. מרכז לתיקון בגדים.

פגישות בחוגים

יום ראשון — 28.1.73
— דנגברג, שטנד 3, תנ"ך (5)
4.30 — ברנר, לסין 21, הי־אטרון (6)
— גולדמן, ז'בוטינסקי 115, עבודות יד (1)
8.30 — שלנק, סוטין 13, ספ־רות (13)
— ברנשטיין, שד' חן 20, בהשתת' גב' מטלון (5)
— סמולסקי, חברון 5, פגישה בהשתת' גב' זיר־אב (3)
— רביבי, בצלאל 5, תנ"ך (6)
9 — בר־נוף, אבן גבירול 178, ,,התמא ועתשר" גב' פאוסט (12)

יום שני — 29.1.73
4 — בן־עזר, שד' חן 44, ספרות (6)
4.30 — ,,רוזלי", דיזנגוף (8)
— שפירא, שד' חן 40 (6)
— אהרנסון, מלצט 68 (6)
4.30 — מאירי, פייבל 12, יצ־חק' (5)
8 — שמיר, דרך הנצחון 78, ,,ידיעת הארץ" — מ. הסברה (9)

יום שלישי — 30.1.73
10 — דוידוביץ, יפה נוף 4, תנ"ך (1)
— משרניחוב, בלפור 32, עברית (8)
4.30 — קריגר, שרת 78, פו־ליטיקה (6)
4.30 — בובריק, שולמית 9, לימוד השפה (5)
— מלחי, אחד העם 106, ספרות (6)
8 — לוי, עזרא הסופר 18 (7)

יום רביעי — 31.1.73
10 — מרום, שד' רוטשילד 121, ישיבת הנהלה (6)
4.30 — סמרוד, שלמה המלך 84, הרצאה — מ. הסב־רה (2)
5 — הבר, שד' דוד המלך 6 (4)
8.30 — מלמד, אלחריזי 11, ,,הטא ועתשר" — גב' פאוסט (1)

בית ציוני אמריקה

עיריית תל־אביב־יפו אגף לתרבות, לנוער וספורט

בית ציוני אמריקה מחלקת התרבות

התערוכה הארצית ה־12 של ציירים ופסלים חובבים
תתקיים בבית ציוני אמריקה מה־11.3.73 עד ל־25.3.73

קבלת מוצגים: עד ה־11.2.73 בשעות 17.00—20.30 (פרט ליום ששי ושבת)

בדבר פרטים נוספים נא לפנות למודיעין בצ"א או טל. 3—2—259341

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים — 5
ולטר וולר — מנצח
אילנה ורד — פסנתרנית
מנחם ברויאר — כנר

ירושלים — בנייני האומה בשעה 8.30 בערב
סדרה מס': 1 — הערב יום א' 28.1.73

שוברט — סימפוניה מס' 8 — בסי מינור (,,הבלתי גמורה")
ברג — קונצ'רטו קאמרי לפסנתר, כינור ושלושה עשר כלי נשיפה
בטהובן — סימפוניה מס' 2 ברה מאז'ור

ולטר וולר — מנצח

תל־אביב — היכל התרבות בשעה 8.30 בערב
סדרה מס': 6: יום ב' 29.1.73; 7: מוצ"ש 3.2.73; 8: (עממית) יום א' 4.2.73

מוצארט — סימפוניה מס' 40 בסול מינור
ברוקנר — סימפוניה מס' 7 במי מאז'ור

חיפה — קונצרט למנויים מס' 4
ולטר וולר — מנצח

אולם ,,ארמון" בשעה 9.00 בערב
סדרה מס': 2: יום ד' 31.1.73; 3: יום ה' 1.2.73

מוצארט — סימפוניה מס' 40 בסול מינור
ברוקנר — סימפוניה מס' 7 במי מאז'ור

קונצרט למנויים מס' 6
סטניסלב סקרובצ'בסקי — מנצח
מרתה ארגריך — פסנתרנית

תל־אביב — היכל התרבות בשעה 8.30 בערב
סדרה מס': 1: יום ב' 5.2.73; 2: יום ג' 6.2.73; 3: יום ד' 7.2.73; 4: יום ה' 8.2.73*; 5: יום א' 11.2.73

באך — סויטה מס' 3 ברה מאז'ור
בטהובן — קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתז־מורת בדו מאז'ור
ברליוז — שלושה קטעים מתוך ,,רומיאו ויוליה"

* מנויי סדרה 4 מוזמנים לקונצרט קאמרי שיתקיים באותו יום בשעה 7.00 בהיכל התרבות (הכניסה למנויים סדרה 4 חינם)

הרצאת הסבר
לקראת קונצרט מס' 6, תתקיים הרצאה ביום ב' 30.1.73 בשעה 8.30 בערב באולם ע"ש מלי קאופמן במוזיאון תל־אביב, שדרות המלך שאול. המרצה: מר פרנסואה שפירא

מועדון בימות בן־יהודה 77
הערב
אורי זוהר נותן פתרון־פה
בשעה 9.30
סקירות מאורעות השבוע, שיקופיות, סרטים, ראיונות אמנים ועוד
כרטיסים במשרדים ובערב במועדון

חידון סמליט*

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

פרס שני

מערכת סטריאו מקצועית
TANDBERG + ELAC
מהטובות בעולם!

הכוללת:
SOLVSUPER 11 — רדיו + מגבר
HI. FL 15 — 2 רמקולים
ELAC — פטיפון

מתנת אלקטרון צ'יליג בע"מ

האנסמבל הקאמרי הישראלי

מנהל אמנותי: גארי ברתיני

קונצרט מיוחד
המנצח: סטפן סיימון — ארה"ב
הסולן: ארנסטו ביטטי — גיטרה
התכנית:
הנדל — ,,ארייונטה" פתיחה ומחולות
רודריגו — קונצ'רטו לגיטרה ,,אראנחואז"
קסטלנואובו־טדסקו: קונצ'רטו לגיטרה ותזמורת
היידן — סימפוניה מס' 7 ,,להמידי"
רשפון ,,בית העם" יום ב' 5.2 ב־8.30
תל־אביב ,,בית החייל" יום רביעי 7.2 בשעה 8.30 בערב בדיוק. כרטיסים: משרד ,,אומנות", דיזנגוף 118, ת"א. למנויים תלוש הנחה 64
ירושלים תיאטרון ירושלים יום חמישי 8.2 בשעה 8.30 בערב בדיוק. כרטיסים: משרד ,,כהנא", רח' הרברט סמואל 1. למנויים תלוש הנחה מס' 64

רסיטל לגיטרה
ארנסטו ביטטי
גיטרה
יצירות מאת: סאנז, כ. ס. באך, פרננדו סור, גרנדוס, ג'וזה בואנגיג, אבנגיג, וילה לובוס, ליאו בראואר.
באודיטוריום ע"ש ליאון ומטילדה רקנאטי מוזיאון תל־אביב
יום ראשון 11.2 בשעה 8.30 בערב בדיוק
כרטיסים להשיג: במשרד ,,אומנות", רח' דיזנגוף 118, תל־אביב, ובערב הקונצרט בקופת המוזיאון, ת"א, שד' שאול המלך 27
למנויים תלוש הנחה 65

קונצרט מיוחד
בשתוף עם מוזיאון תל־אביב
המנצח: נועם שריף
הסולן: יונתן זק פסנתר
התכנית:
הנדל — מוסיקה על פני המים
מוצארט — קונצ'רטו לפסנתר בי־במול מאז'ור ק. 595
סתר — ריצ'רקאר
הינדמית — הדמון
באודיטוריום ע"ש ליאון ומטילדה רקנאטי מוזיאון תל־אביב
יום שני 26.2 בשעה 8.30 בערב בדיוק
כרטיסים: במוזיאון ת"א, שד' שאול המלך 27, משרד ,,אומנות", דיזנגוף 118, תל־אביב
למנויים הנחה של 1 ל"י לכרטיס לפי תלוש 66

לוס־טרונקוס

מסעדה ופיצריה לאניני הטעם!

סטייקים T-BONE האמיתיים היחידים בישראל!

פיצות מקוריות בטעם איטלקי

פאנקייקס בשלל טעמים

וכן העידית של מעדני המטבח הדרום־אמריקני

לוס־טרונקוס:
נתניה: טל. 053-91182 על כביש חיפה—ת"א (2 ק"מ לכוון ת"א מצומת נתניה) בתחנת ,,סונול"
כפר־תבור: טל. 065-37242 על כביש עפולה—טבריה.

המועצה המקומית גבעת־שמואל

מכרז מס' 2/73

לסלילת כבישים ברחובות ארלוזורוב ורחוב הרצל, רמב"ם־אילן בגבעת שמואל.

תכניות ומסמכי המכרז אפשר לקבל במשרד גרינברג — מהנדסים בע"מ, רח' התעשיה 9 תל־אביב, טל. 38791 תמורת תשלום של 50.— ל"י אשר לא יוחזרו.

הצעות למכרז יש להגיש עד יום ששי 9.2.73 בשעה 12.00 במשרדי המועצה המקומית גבעת שמואל, רח' ויצמן 33 בצירוף כתב כספי על סך 10% מערך ההצעה.

אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

א. בוזי
ראש המועצה

מדע וטכנולוגיה

בעקבות הקדמונים

תיאוריה חדשה על מוצאו של האדם

את ידיעותינו המבוססות על אבות־אבות הקדמונים מלפני 2 מיליון שנים, ואף למעלה מזה, אנו חייבים במידה רבה לבני־משפחת ליקי. ד"ר לואיס ליקי, אשר נפטר לפני כשלושה חודשים, אשתו מרי ליקי ובנם בן ה־28 ריצ'רד: כולם פרה־היסטוריונים הרפתקנים נלהבים, אשר את רוב ימיהם מבלים בשטחי חפירה במזרח אפריקה.

הבן, ריצ'רד ליקי, התפרסם לאחרונה בעולם כולו כאשר גילה גולגולת אדם מלפני 2.5 מיליון שנים, ובעקבות זאת ניסח תיאוריה חדשה, על מוצאו והתפתחותו של המין האנושי.

ד"ר עופר בר־יוסף, פרה־היסטוריון ואיש המחלקה לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית, סייר בפגרת הקיץ האחרונה במזרח אפריקה, ושהה במחיצתם של מרי וריצ'רד ליקי. בארץ עוסק הד"ר בר־יוסף במחקר פרה־היסטורי של עמק הירדן התיכון, וחופר בתל עובדיה שממערב לקיבוץ בית־זרע, זה 12 שנים. מטרת נסיעתו לאפריקה היתה ללמוד מקרוב את בעיות הסיבוב (סטראטוגרפיה) של אתרים פרה־היסטוריים במזרח אפריקה, אשר בחלקם מקבילים לאתרים הפרה־היסטוריים בעמק הירדן שלנו.

עצמות באפר

מדוע מגלים הפרה־היסטוריונים עניין כה רב באפריקה? החלק החשוב ביותר, מבחינתם, הוא הבקע הסורי־אפריקאי, לאורכו היו במשך 3 מיליוני השנים האחרונות אגמים רבים. סביב אגמים אלה נוצרו תנאים נאותים לקיום בעלי־חיים, ולבני האדם הקדומים בכלל זה.

הפעילות הגיאולוגית שהיתה בבקע הסורי־אפריקאי הביאה להתהוות רבדים של אפר וולקני על פני שטחו. לאפר זה ערך בל ישוער עבור הפרה־היסטוריון: ראשית, ניתן לקבוע את גילן של שכבות האפר הוולקאני בעזרת שיטות מדידה רדיואקטיביות, וכך למצוא נקודה אחיזה לקביעת גילם של הממצאים. שנית, האפר הוולקאני משמר יפה בקרבו את עצמות האדם הקדמון, וכיום ניתן לחשוף אותן כשהן במצב טוב, למרות גילן המופלג.

ההומו סאפיאנס

אחד האתרים לו הקדישו בני משפחת ליקי זמן רב במיוחד נמצא בעמק אולדובאי שבצפון טנזניה. אתר אולדובאי נתגלה ב־1912 על־ידי האנס רק, אשר מצא בו מאובנים של חיות קדומות. ב־1931 הוא חזר למקום יחד עם ד"ר לואיס ליקי וזה האחרון מצא שם את הכלים הראשונים שנעשו בידי האדם.

אולם הפירסום העיקרי של העמק בא לו ב־1956, כאשר מרי ליקי מצאה בו את הגולגולת של הזינג'אנתרופוס, בן אדם בעל קיבולת גולגולת נמוכה — כ־600 סמ"ק (לעומת 1500 סמ"ק של האדם המודרני), אשר חי לפני כ־2 מיליון שנים.

כאן נערכות בעמק אולדובאי חפירות בניהולה של מרי ליקי, ללא הפסקה כמעט. הדו"ח המקיף הראשון של החפירות, שהופיע ב־1971, נחשב לאבן פינה בחקר תקופת האבן הקדומה.

שני טיפוסי אנוש התקיימו בעמק אולדובאי בתקופות קדומות, הטיפוס האחד היה פיקח יותר מן השני, והוא שהמשיך והתפתח עד שהגיע לפני כחצי מיליון שנים לדרגת האדם החושב — הומו סאפיאנס. הטיפוס האנושי השני נכחד מן העולם — לפי התיאוריה של משפחת ליקי (ראה תמונה).

שני אתרי מחקר חשובים נמצאים ליד אגם רודולף, גם הוא בצפון קניה. החפירות במקום נערכות על־ידי ריצ'רד ליקי מאז שנת 1968. יחד עם פרופ' גלין אייזאק מברקלי וצוות של גיאולוגים, נערכו שם חיפושים מקיפים אחר שרידי האדם הקדמון. בסקר השתתפו גם חוקרים אפריקאים, שאומנו על־ידי אביו של ריצ'רד, ד"ר לואיס ליקי.

בעונת החפירות האחרונה שלו התפרסם ריצ'רד ליקי בכך, שמצא את הגולגולת שנפחה 800 סמ"ק והיא גדולה, איפוא, מן הגולגולות

ריצ'רד ליקי ורעיתו מיב

האחרות מאותה תקופה: גולגולת האוסטראלופיתאקוס, מלפני כ־3 מיליון שנים היא בנפח של 500 סמ"ק, וחוקרים רבים סבורים כי ממנו התפתח לפני כמיליון שנים הומו אראקטוס, האדם הקדמון.

אולם ריצ'רד ליקי, כאביו בזמנו, משוכנע כי האוסטרלופיתאקוס וההומו שייכים לשתי שושלות, שונות, שנפרדו לפני למעלה מ־4 מיליון שנים (ראה ציור) ואשר חיו באותה תקופה: ההומו התפתח לאדם המודרני, ואילו צאצאיו של האוסטרלופיתאקוס נעלמו מן האדמה.

הפרה־היסטוריונים רבים חולקים עדיין על דעותיו של ריצ'רד ליקי, ואינם מסכימים עם האפשרות ששתי קבוצות של יצורים דמויי־אדם התקיימו במשך למעלה ממיליון שנים זה בצד זה על פני כדור הארץ. עם זאת, מסכימים הכל כי הממצאים החדשים מעידים שימיו של האדם על־פני כדור הארץ רבים יותר משסברנו בעבר, וכי אבות אבותינו היו כאן כבר לפני קרוב לחמישה מיליון שנים.

קו האבולוציה של האדם, לפי התיאוריה החדשה של ליקי.

בעריכת פרופ' נתן שרון ופרופ' שמואל שאלתיאל

הריון בעזרת שחלה מושתלת

בחודש מארס 1972 הודיעה קבוצת רופאים מנתחים מבואנוס־איירס, בראשותו של ד"ר ראול בלאנקו, כי השתילו שחלה בגופה של אשה שהיתה עקרה. לפני זמן קצר נודע כי האשה היא בהריון — כלומר שהשחלה נקלטה בגופה.

בקונגרס ברזילאי־ישראלי לפריון ועקרות שנערך בחודש נובמבר בסן־פאולו שבברזיל הרצה ד"ר בלנקו כי האשה היא בחודש השלישי להריונה, בריאותה תקינה וההריון הוא נורמלי לחלוטין.

אם אמנם תלד האשה בבוא העת, יהיה זה המקרה הראשון של לידה כתוצאה מהשתלת שחלה.

מאחר שהשחלה המושתלת הכילה ביציות של האשה שתרמה אותה שחלה, יהיו התכונות התורשתיות של הוולד לא אלה של אמו שהרתה אותו, כי אם של תורמת השחלה.

מאידך, יש לזכור כי כל שלבי האמהות — פרט לייצור הביצית — הם של האשה שבגופה הושתלה השחלה. אלה כוללים את ההפריה, קינון הביצית, ההריון, הלידה וגידול התינוק.

אי־לכך אין לחשוש מפני קשיים פסיכולוגיים שיתעוררו אצל הנשים — התורמת והמקבלת את השחלה, ויש לקוות גם שאם יתעוררו קשיים כאלה, יוכלו הנשים להתגבר עליהם בלי קושי רב.

„מפתיע עד כמה שקט כאן — משחלפה צוות התירות אצלנו".

גשם מלאכותי להצלת אגם

מפלס המים באגם סאוואן בבריה"מ ירד כתוצאה מניצול יתר

בעית המחסור במים מעסיקה לא רק את ישראל, כי אם גם ארצות רבות אחרות, שאינן סבורים בדרך־כלל כי הן משופעות במים. הסובייטים, למשל, עומדים לנסות ולהוריד באופן מלאכותי גשמים בארמניה, כדי להעלות את מפלס המים באגם סאוואן, המשמש מקור חשוב למי־ההשקאה באותו אזור.

מפלס המים של אגם זה ירד במידה ניכרת בשנים האחרונות, בגלל ניצול־יתר של מימיו, כתוצאה מהתרחבות החקלאות התעשיה בסביבתו.

אגם סאוואן שוכן בגובה של שני קילומטרים מעבר לקאוקז, מימיו מתוקים, והוא מהווה את מקור המים הטבעי הגדול ביותר באזור. כאן 1960 חלה ירידה במפלס שלו, ושטח פני האגם קטן אף הוא — מ־1416 קמ"ר ל־1250 קמ"ר.

לא זו בלבד שגובר והולך השימוש במי־האגם, ובמי הנהרות המזינים אותו, כי אם יש הפסדים גדולים מן האגם בשל התאדות מימיו. כדי להתגבר על הפסדים אלה, הוצע להקטין את שטח פני האגם במעט ב־80%, על־ידי הורדה נוספת ב־50 מטרים במפלס שלו.

להצעה זו קמה התנגדות חזקה מאוד מצד אנשי הכפרים והערים השוכנים בסביבה. במקום זאת בונים עתה מנהרה יקרה וארוכה, דרכה יזרימו לאגם את מי הנהר ארפאקס, המרוחק 48 ק"מ משם.

הרעיון לספק מים לאגם על־ידי גשם מלאכותי, מבוסס על מחקרים שנערכו בעזרת דגם של האגם וסביבתו, שבנו מדענים סובייטים. החוקרים הראו כי תנועות האוויר באזור הן כאלה, שניתן להיעזר בהן להורדת גשם. הסובייטים מקווים כנראה שעל־ידי כך יביאו להורדת גשמים, על־ידי פיזור חומרים כימיים מתאימים, דוגמת יודיד הכסף.

השינויים שחלו באגם סאוואן, כמו אלה שקרו במקורי המים האחרים של בריה"מ — דוגמת הים־הכספי וים־אראל, מבליטים את ההיבטים השליליים שיש לתכנית הפיתוח ההידרואלקטרית במדינה זו.

הסובייטים גאים — ובצדק — בתחנות הכוח ההידרו־חשמליות שלהם, שהן משוכללות מאוד, ומהגדולות בעולם. אולם נראה שבתכנון התחנות ובבנייתן לא הובאו בחשבון ההשפעות השליליות על הסביבה שהן גורמות בהפעלתן.

סכרי הענק ומאגרי המים העצומים שנבנו כדי להפעיל את תחנות הכוח החדשות גרמו להעברתם של ישובים רבים, דרכים ומסילות ממקום למקום, ולהטבעתם מתחת למים של שטחים גדולים של אדמה. (יתכן והירידה ביבולים החקלאיים שחלה בשנה האחרונה נגרמה באופן חלקי כתוצאה מהרס זה של אדמה חקלאית).

נוסף לכך, גרמו הסכרים נזק לדיג, סחף־אדמה ועירעור המאזן ההידרולוגי של מערכות מים תוך ארציות, כמו שקרה באגם סאוואן. מהנדסי החשמל הסובייטים גברו אמנם עד כה על מתנגדיהם, אולם יש הסבורים כי שולם מחיר יקר מדי עבור תחנות הכוח ומערכות ההשקאה שמהנדסים אלה הקימו.

שיטה חדשה למדידת מהירות זרימת הדם

לא אחת צריך הרופא לדעת מה מהירות הזרימה של הדם בגופו של החולה. הדבר חשוב במיוחד אצל חולים הסובלים מהפרעות מסוימות בפעולות הלב, או במחזור הדם, למשל. בשיטה המקובלת כיום, קובעים את מהירות הזרימה של הדם בעזרת חומרים רדיואקטיביים: מזריקים לתוך צינור דם של הנבדק תרכובת רדיואקטיבית מתאימה, ומודדים מתי מופיעה הרדיואקטיביות במקום אחר בגוף, הרחוק מנקודת ההזרקה.

חסרונה של שיטה זו הוא בצורך להזריק את החומר לתוך דמו של החולה. יש אף חולים, שזריקה עלולה לגרום להם נזק. כדי להתגבר על חסרון זה, פיתחה חברת פיליפס לאלקטרוניקה שיטה חדשה, בה אין צורך בזריקות.

לפי שיטה זו מקרינים את כלי הדם מבחוץ בקרן נייטרונים צרה וממוסכת היטב מהצדדים. קרן הנייטרונים פוגעת בחמצן שבדם, והופכת אותו לחנקן רדיואקטיבי (חנקן־16). יסוד רדיואקטיבי זה אינו מסוכן לאדם, מאחר שהוא מתפרק במהירות רבה — זמן מחצית החיים שלו (הזמן העובר עד שמחצית מכמות מסויימת של היסוד נעלמת על־ידי התפרקות) הוא 7.5 שניות בלבד, ותוך כדי התפרקות זו קורן החנקן הרדיואקטיבי קרינת גמה חלשה).

אם מתקינים מוני קרינה מעל כלי־דם במקומות שונים בגוף, אפשר לגלות בלי קושי מתי הגיע לשם החנקן הרדיואקטיבי, ובאופן זה גם לדעת מה מהירות הזרימה של הדם.

מחשב אלקטרוני בגובה 4,200 מטרים

על הר קי, השוכן באי־הוואי, שגובהו 4200 מטרים, נבנה מצפה הכוכבים הגבוה ביותר בעולם. כמות החמצן שם נמוכה למדי, והאסטרונומים העובדים במצפה זה מתקשים להתרגל לאויר כה דליל. „אם אתה מתכופף להרים משהו, מוטב שתתרומם לאט לאט" אומר אחד העובדים, „אם תזדקף בפתאומיות, תתעלף מיד". מסיבה זו נאלצים האסטרונאוטים לרדת מדי ערב למנוחת לילה למחנה השוכן בגובה של 2700 מטרים בלבד.

במצפה שעל הר קי הותקן מחשב י.ב.מ.־1800. אחד ממהנדסי החברה אמר כי היו חששות כבדים שהמחשב לא יפעל כתקנו בגובה כה רב: „ראשית, חששו שהמחשב יתפרק לחתיכות בדרך הגרועה והקשה במעלה ההר, הנמשכת 27 קילומטרים, המלאה מהמורות. שנית — לא ידענו כיצד יפעל המחשב בתנאים של לחץ נמוך, ומיעוט חמצן. מעולם לא הפעלנו אותו בגובה כזה".

התוצאה — המחשב הגיע שלם, והוא פועל ללא תקלות.

החללית הגרמנית השלישית

החללית הגרמנית אארוס בעת מבחנים אחרונים, לקראת שיגורה לחלל בדצמבר של השנה שעברה.

ב־16 בדצמבר 1972 שוגרה מבסיס הטילים של ואנדאנבורג שבקליפורניה חללית־מחקר גרמנית, אארוס. השיגור נעשה על־גבי טיל מדגם סקאוט. זו החללית השלישית של הגרמנים, המשוגרת באופן כזה למסלול מסביב לכדור הארץ.

מטענה כולל מכשירים לארבעה ניסויים; ספירת חלקיקי חומר ניטרליים, ואלה שהם טעוני חשמל (יונים); מדידת נתוניהם השונות כמו האנרגיה שלהם. במכשירים מרכזו הטיסה לחלל צ'יש גהאורד, ותמדד בין השאר מדידת הטמפרטורה במרומים.

החללית עשויה בדמות גליל (ראה תמונה) בקוטר של 88 ס"מ וגובה של 74 ס"מ, ומשקלה 125 ק"ג.

היא נעה במסלול אליפטי, שבשלבים הראשונים יהיה בנקודה הגבוהה ביותר שלו (אפוגי) במרחק של 800 ק"מ מכדור הארץ, ובנקודה הנמוכה ביותר (פריגי) מרחק של 230 ק"מ מהאדמה.

החללית תערוך את המדידות השונות בין שני גבהים אלה במשך 6 חדשים. אולם בתקופת זמן זו יקטן האפוגי, בגלל ההפרעה לתנועת החללית של אטמוספירת כדור הארץ, כך שבעוד שלושה או ארבעה חודשים יהיה צורך „להרים" את החללית כמעט: הדבר ייעשה בעזרת מנוע הפועל על דלק הידרזין, שיתקן אז את מסלול החללית עד למרחק המקסימלי של 600 ק"מ מעל פני האדמה.

אנו גאים להציג גם בישראל
את מכונת הכביסה
Constructa
קונסטרוקטה
אמת בפרסום TRUTH IN ADVERTISING

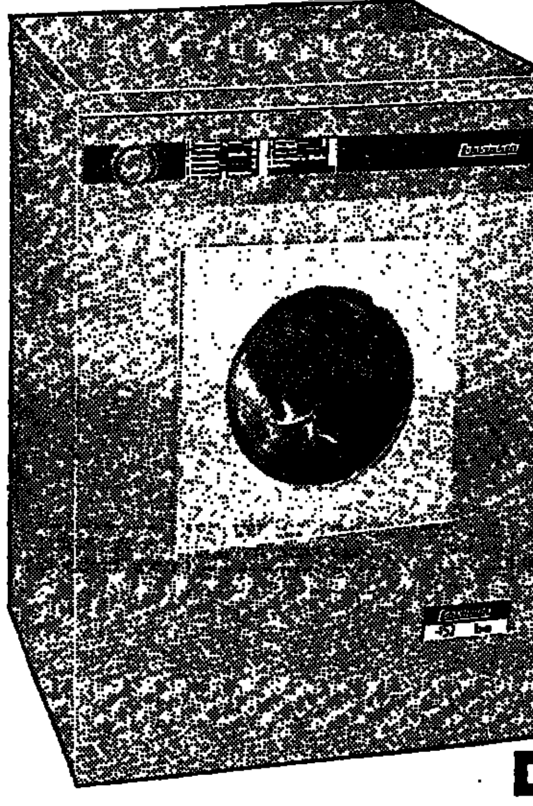

פירושו של סימן זה
כי מכונת הכביסה נמצאת תחת השגחת מכון התקנים הגרמני.
(קונסטרוקטה נמצאת גם תחת השגחת מכון התקנים הישראלי)
פירושו של סימן זה
כי תוף הכביסה ומיכל התמיסה עשויים מפלדת אל-חלד משובחת (פרוסטה)
פירושו של סימן זה
כי קיים מנגנון המונע הפרעות לכל מכשירי הקליטה שבבית (טלויזיה ורדיו.)
תכניות כביסה לכל סוגי האריגים
תכנית השריה עם BIO* (מצויות גם לכיבוס אריגים סינטטים)
קונסטרוקטה מצוידת בבולם זעזועים SHOCK ABSORBER עובדה זו נותנת למכונה יציבות, ומאפשרת פעולה שקטה אפילו בזמן הסחיטה.
ביטוח, שרות עצמי בכל הארץ, מלאי חלקים אורגינלים
* קונסטרוקטה ממכונות הכביסה היקרות, מיוצרת ע"י הקונצרן הגדול ביותר בענף האלקטרוניקה.
* קונסטרוקטה מכונת הכביסה פופולארית ומכרת, עונה על הדרישות הקפדניות ביותר של עקרת הבית.
* קונסטרוקטה צועדת במקום הראשון במשאלי דעת הקהל.
Constructa מכונת כביסה יקרה Constructa קניה משתלמת
להשיג בבתי מסחר מובחרים
Ratfon Import LTD
סוכנים של: גרין, קונסטרוקטה, פאקי- רטפון אימפורט בע"מ, ת"א, החשמונאים 119 טל. 263040, 260904

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית, לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' רח/1/136" שהודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1836 מיום 6/7/72 עמ' 1985.

התכנית האמורה, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חזון, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: ד' שבט תשל"ג — 10.1.73

בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו
תיק עזבונות 380/73
הזמנה

בענין ירושת המנוחה קלרה גרינברג, מכפר־סבא, שנפטרה בפתח־תקוה, ביום ל' תשרי תשכ"ג 27.10.62.

המבקש צבי גרינברג רח' [illegible] מס' 8 כפר־סבא, ע"י ב"כ עו"ד א. בראון מרחוב שלום עליכם 20, תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו זכות הבאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה־עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לוטו
השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י*
*כפוף לערעורים

SONY

אמפליפייר טיונר 35 W x 2 AM-FM
פטיפון חצי אוטומטי + ראש מגנטי + ליפטר הידראולי
רמקולים 2 x 35 W (2 רמקולים בתיבה).
היכל התצוגה של סוני:
מגדל שלום, רחוב אחד העם 9, טל' 52431-2 ת"א
לעולים ללא מיסים; הספקה תוך 10 ימים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 77 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך

● ישעיהו כ"ז — כ"ח.

המשנה היומית

● בבא מציעא, ב' (ב"ב).

רדיו

06.00 „מה טובו אהליך" ושיר של יום
06.10 התעמלות בוקר
06.20 שעון מוסיקלי
07.05 ספירת העומר ...
07.20 זמר זמר לך
07.35 „אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לבקרת הבית
11.40 לאו תשר...
12.05 בכבוד יוצר
12.30 בחוץ היום — שדרים ושירים

חדשות

רשת א' רשת ב'

גל א'

8.10 „קונצרט בוקר" ...

הגל הקל

14.10 ... 14.53 ... 16.07 ... 17.55 ... 18.40 ... 21.05 ...

גלי צה"ל

15.05 נא לצלצל; 17.05 ... 17.40 ... 18.05 ... 19.05 ...

טלוויזיה

17.30 כה לראות... 17.55 ... 18.30 אותיות ... 18.52 ... 19.00 ... 19.30 ... 20.30 ... 21.40 ... 22.30 חדשות.

20.30 המסנה שלי; 21.05 ... 22.05 ... 0.05 שיחת חצות עם ד"ר ...

טלוויזיה לימודית

8.15 אנגלית ה'; 9.00 ... 9.55 ... 10.30 ... 10.45 ... 11.25 ... 12.00 ... 12.55 ... 13.15 ... 16.00 ... 16.16 ... 16.35 ... 16.52 ...

הודעות

דירות

קבלנים מציעים

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

מגרשים

דירות למסירה

הצעות עבודה

משרדים

חנויות

אולמות

עסקים

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

השכרת רכב

ביקוש רכב

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

חפצים לקנות

מכוניות

הלוואות

שרותים

חקלאות

טפסים

בתי"ם לנהיגה

דודי שמש וחשמל

בית-ספר ושיעורים

ריקודים

חוגים

מכונות כביסה

ביטוח

תריסים

שידוכים

רהיטים

טלוויזיה

נופש

מכונות כתיבה

בולים ומטבעות

מקררים

כלי נגינה

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב

● ד"ר הר-אבן, אפשטיין 6, טל. 44328.
● במד"א טל. 101, 614333 רופא בין ה-שעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בביתם.

ירושלים

● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ-8 בערב עד למחרת ב-7 בבוקר טל. 101 ב-התנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים דחופים מ-7 בערב עד להצות, ביועד למקרים דחופים בלבד.

חיפה

● רופא תורן במד"א, טל. 101.
● עזרה ראשונה נפשית — שרות טלפוני 02-63911.
● קופת חולים מכבי — תורנות לילה בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.

● אשדוד: מד"א, טלפון 22232.
● בת-ים: מד"א, טלפון 863333.
● גבעתיים: מד"א טלפון 781111.
● חולון: מד"א טלפון 843133.
● חיפה: תורנות לילה, מד"א 101.
● ירושלים: מד"א, טלפון 101.
● לוד: מד"א טלפון 962132.
● צפת טלפון 101.
● נתניה: מד"א טלפון 3333.
● פתח-תקוה: מד"א, טלפון 912333.
● תל-אביב: מד"א טלפון 101.

תורנויות בתי חולים

תל-אביב

● הדסה.

ירושלים

● הדסה (ילדים, כירורגיה, עיניים), שערי צדק (פנימית, נכיה).

חיפה

● רמב"ם.

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב

● גורדון, בן-יהודה 183, טל. 242673.
● הבבלאי, המלך ג'ורג' 72, טל. 286740.

ירושלים

● צוף, צוה 15, טל. 38262; פרטי: ס. איתן, בן-ימבאי 6, טל. 62880; אל סוזה, באב זאן אל זיה, טל. 82040; פרטיה: ב. אל טוזה, בית הנינא, טל. 83065.

בכל הארץ

● חדרה: בוכנר, ויצמן 62.
● נתניה: תרופה, הרצל 2 טל. 22842.
● פתח תקוה: אלבם, רמת השרון, רחוב סוקולוב.
● למתבן: הגיה, ארלוזורוב 81 טל. 721489.
● בני-ברק: ארז, המכבים 43.
● בת-ים: בתים, בלפור 45.
● חולון: שיינקין, סוקולוב 68.
● רשל"צ: פורת, רבלה, הרצל 106.
● אילת: מיכלין.

הודעות לציבור

משרד המסחר והתעשיה — השרות והמזון

מכרז מס' 1/73

משרד המסחר והתעשיה מבקש הצעות למכרז ליבוא 5000 טון תפוחי אדמה מתוקל.

מכרז מס' 3—44/72

למכירת בקר

המועצה לייצור ולשווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ-400 ראשי בקר ...

מכרז מס' 3—44/72

למכירת צאן

המועצה לייצור ולשווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ-450 ראשי צאן ...

מכרז מס' 222/72

משרד החקלאות המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

להברה קבלנית

דרושה פקידה מנוסה

לטלפן 280795 ת"א כל היום

דרושה הזיכה להדפסה ושליחויות

לפנות לדיה, חברה לפתח בעים, טלפון 04-86883 בין השעות 800—1600

דרוש איש מכירות

(מהנדס / טכנאי)

לציוד תעשייתי כבד, השולט בשפת אנגליה וגרמנית ובעל רשיון נהיגה

הזדמנות מצוינת לאדם המתאים

לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 1639 תל-אביב עבור ג'/22

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

סניף חיפה

אנו זקוקים ל־2

סופרווייזרים!

ההתפתחות הגדולה של משק הביטוח בישראל וגידולה המתמיד של חברתנו נותנים לנו אפשרות לקלוט אנשים בעלי יוזמה וכשרון בתחום הביטוח.

אם יש לך נסיון בביטוח חיים או בפיקוח

בוא אלינו!

אנו נבטיח לך תנאי הכנסה והתקדמות טובים.

אנא פנה בכתב לת.ד. 4995 חיפה.

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ — הראשונה בישראל — בגודלה, בהתפתחותה ובוותיקותה

בכל יום ו', במוסף השבועי של הארץ

חידון סמלים*

פרס ראשון

PEUGEOT

המכונית החדישה
פיג'ו 304 דגם 1973
(כולל מסים)

פיג'ו האריה שבחבורה

TANDBERG + ELAC
מערכת סטריאו מקצועית מהטובות בעולם!

פרס שני

הכוללת: רדיו + מגבר SOLVSUPPER II
2 רמקולים HI. FI. 15
פטיפון ELAC

מתנת „אלקטרון צילג" בע"מ נציגים בלעדיים.

ספה סלונית, שולחן סלוני, 2 כורסאות

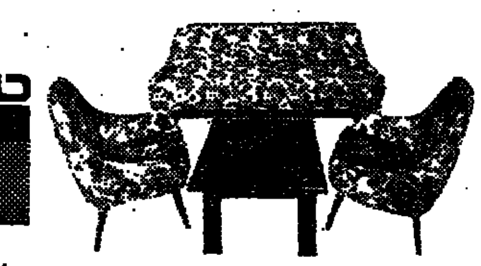

טיבולי — סמל חדש לריהוט חדש

מתנת רהיטי טיבולי

מזגן אויר MEP 100

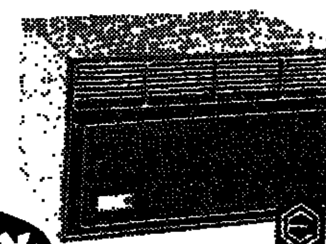

המזגן החדיש המשוכלל
שי הברת **אלקטרה**

---

2 כרטיסי־טיסה (לא כולל מסים) **ב„אל־על"**
• ת"א-אדיס־אבבה-ת"א
• ת"א-ציריך-ת"א
מתנת **הארץ**

---

23 שעוני* TIMEX

השעון הנמכר ביותר בעולם
מתנת נציגים בע"מ מפיצים בלעדיים
* הדגמים יקבעו ע"י נציגים בע"מ

PHILCO
מקלט טלויזיה פילקו BLACK CORAL 24"

תנור חימום

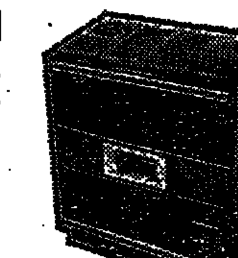

חמום מרכזי בכל הדירה עם קמין אטמור המותאם לגודל דירתך.
דגמי 1973 — חדישים ומעוצבים להפליא.
אטמור

---

16 חדש **ענק**

פרידמן

תנור חימום ווליס (דגם 75)

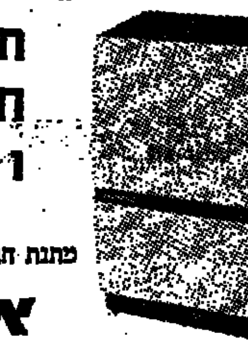

מתנת חברת **אויקל**

מדיח כלים Metz

* תכולה: כל כלי האוכל הסיכים לארוחה מלאה של 8 איש.
* 6 תכניות שטיפה כולל ביו.
* תאים נפרדים מניקוסטה לצלחות ולסירים.

אמק את Metz

תנור שביט (דגם 41)
לאפיה ולבישול

התנור המתנקה בעצמו
מתנת חברת **תנורי שביט**

מכונת כביסה SINGER (דגם 561)

מתנת סרוודינמיקס בע"מ מפיצי „סינגר" בישראל

קולט אדים

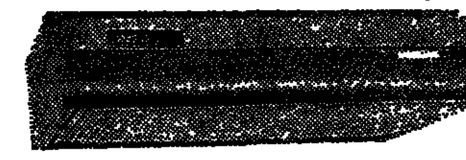

מתנת **אל־בן • Zoppas**
עם מסנן פחם כפול * קל להרכבה ולתפעול

---

3 טבעות עתיקות עם יהלומים
מתנת **קאשי Kashi**

תנור חימום Dimplex

עם הטרמוסטט האלקטרוני הבלעדי
דימפלקס מחמם את החורף
מתנת מ. ט. קולטון בע"מ מפיצי „דימפלקס" בישראל

מכונת תפירה SINGER (דגם 259)

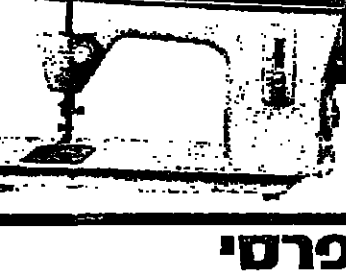

מתנת סרוודינמיקס בע"מ מפיצי „סינגר" בישראל

פרסי הובר

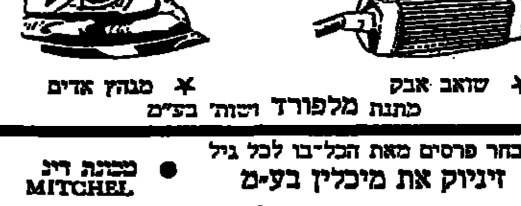

* שואב אבק * מגהץ אדים
מתנת מלפורד ושות' בע"מ

מערכת לבני־מיטה תוצרת "גלינה" מתנת בימ"ס **גאון** צרכי מיטה

---

1 מצלמת פולארויד • המצלמה המפתחת תמונותיה בעצמה **POLAROID**
סוכנים בלעדיים: ליאון דגון צרכי צילום בע"מ

• מערכת SHEAFFER SILVER IMPERIAL (עם נובע, עם כדורי, עפרון נובע) • 10 עטי SHEAFFER „אימפריאל 2" .

SHEAFFER שפר

מבחר פרסים מאת הכל־בו לכל גיל זיניוק את מיכלין בע"מ
מצלמת PETRI בשווי 550.— ל"י

• מכונת דיג MITCHEL
• 2 מזרוני אויר PALMA
• 3 חגורות־בוטן NAKAYAMA
• 2 מזרני־סל IRUMA

כסא נח דגם 550, מזרונית צבעונית, כרית ראש ושיפועים לגב ולרגלים מתנת ONEG ענג

● שולחן ר"4 כסאות מאלומיניום, מתנת **פרימה** ● 3 טוסטרים לפיצה ר"3 מגהצי "טפלון", מתנת "אמקא"

● מערכת ציוד־גז לפיקניק, מתנת **סופרגז** ● גיטרה "ריקרדו" מתנת **חלילית** ● 3 מכונות גילוח "REMINGTON 100"

● 25 חבילות שי מתנת "עץ הזית" ● 25 חבילות שי מתנת **STOCK** ● 20 חבילות שי (10 לגבר ר"10 לאשה)

מתנת Helena Rubinstein ● 15 חבילות שי מתנת **תלמה** ● ועוד שפע פרסי תנחומים

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

דרושה פקידה כתבנית
עם ידיעה בשפה האנגלית למשרד הדפסות בבורסת היהלומים רמת־גן
שעות העבודה 15.00—8.30
לטלפן 252548

המעוניינות במקום עבודה עם אתגר ומשכורת טובה בעלות ידיעה בהנה"ח, עבודות משרד כלליות
יפנו בכתב יד לת.ד. 29322, ת"א / פקידה
נסיון קודם הכרחי

דרוש/ה מלצר/ית
לשרות אוכל בבנין משרדים למסעדה מפוארת
למתאימים תנאים טובים
בא לפנות טלפון 261084 בין השעות 7—17

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים בלעדיים של פולקסווגן

לצ'מפיון מוטורס ישראל בע"מ
דרושים:
1. **תכניתן מנוסה**
לפחות 4 שנים נסיון בשפות תכנות COBOL ו־ ASSEMBLER למערכת הפעלה DOS
2. **פקידה כתבנית בעברית** מנוסה
3. **פקידה כתבנית**
לפנות למר גרובר

מול איצטדיון רמת גן · ת.ד. 97 · בני ברק

דרושים
לקופת חולים של ההסתדרות הכללית מחוז הגליל
1. רופא פסיכיאטר — בעל נסיון בעבודה במרפאה.
2. רופא עור — בעל נסיון בעבודה במרפאה.
3. פסיכולוג קליני — בעל נסיון
4. 2 רופאים כלליים בעלי נסיון בעבודה במרפאה.
המעוניינים מתבקשים לפנות להנהלת המחוז, או למזכירות הרפואית כפר רסקו טבריה טל: 067—22360

למחלקת בטוח חיים בחברת ביטוח גדולה
דרוש
אדם אחראי
בעל נסיון בהוצאת פוליסת מנהלים
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות בכתב לת.ד. 29147 עבור אחראי מנהלים, או לטלפן בשעות הערב 265686

„אגן"
יצרני כימיקלים בע"מ
למפעלנו באשדוד
דרוש
מחסנאי
ידיעת השפה העברית הכרחית
ידיעת השפה האנגלית הלקיה
המעונינים יפנו לת.ד. 262 אשדוד או טלפון 055—21321
סודיות מובטחת

דרושים
מרכיבים מנוסים
לנגרות בנין
בפרטים נא לפנות טלפון: 446156 תל־אביב

דרוש
מנהל מחלקת אספקה
למפעל גדול בענף המתכת באזור ת"א
יובאו בחשבון מועמדים בעלי נסיון של לפחות 3 שנים בנושא.
נא לפנות בכתב לת.ד. 16284 ת"א ולציין ע"ג המעטפה „עבור מנהל מחלקת אספקה"

המוסד לביטוח לאומי
בירושלים
נתפנתה משרה (ארכיב)
התפקיד:
מנהל תיקיון מרכזי
הדרגה: י"ג בדירוג האחיד.
תיאור התפקיד: ניהול תיקיון מרכזי של המוסד. ארגון עבודת היחידה, הדרכת עובדי היחידה ופיקוח על עבודתם.
אחריות לגנוז ולביעור חומר ארכיוני.
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית; רצויה השתלמות בניהול ציבורי; נסיון של 4 שנים בניהול צוות עובדים (ארגון פיקוח הדרכה); ידיעת השפה העברית על בוריה; רצויה ידיעת שפות נוספות; כושר הבעה בכתב ובעל־פה; כושר לנהל משא ומתן.
הערות: בקשות יש להגיש במופס בקשה למשרה פנויה (מדף 1061), לצרף אליה אישורים על ההשכלה ולפרט את הנסיון בעבודה.
את הבקשות יש להגיש למחלקת כח־אדם, ה' מוסד לביטוח לאומי, שד' ויצמן 13, ירושלים
עד לתאריך 7 בפברואר 1973

עיריית תל־אביב־יפו
מודיעה על משרות פנויות במינהל ההנדסה:
1. מיכרז פומבי מס' מה/1522 — למשרת **סגן מנהל מחלקת המאור**
הדרגה: א' של דירוג המהנדסים.
2. מיכרז פומבי מס' מה/1526 — למשרת **מהנדס ניהול ותעשיה במחלקת הדרכים.**
הדרגה: ג'—ב' של דירוג המהנדסים.
פרטים נוספים על המיכרזים הנ"ל פורסמו על לוחות המודעות במחלקת המנגנון — של העיריה — בנין העיריה בכיכר מלכי ישראל ובלשכות המודיעין העירוניות.
את ההצעות, בצירוף תיאור תולדות החיים ותעודות המעידות על הכשרת המועמד, יש להגיש במעטפה סגורה למחלקת המנגנון, על גבי „שאלון של מועמד למשרה פנויה", ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
שאלונים אפשר לקבל במחלקת המנגנון באופן אישי או על ידי הדואר ובלשכות המודיעין העירוניות.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא הובאנה בחשבון.
התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: ט' אדר א' תשל"ג, 11.2.1973
יהושע רבינוביץ, ראש העיריה

למלון בתל אביב דרושים
מרכזניות
כתבנית עברית אנגלית
חדרניות
פועלי מטבח
מסגר/חשמלאי
★ ★
נא לפנות בטלפון 54154 תל אביב בין השעות 8.00—14.00.

המוסד לביטוח לאומי
נתפנתה משרה של
פקיד תביעות
המקום: סניף משנה מזרח ירושלים
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית. נסיון של 4 שנים בעבודה משרדית. כושר הבעה בכתב ובעל־פה. ידיעת השפות עברית וערבית על בוריין. כושר ניהול משא ומתן.
הערות: 1. הדרגה תיקבע בהתאם לכישוריו הביונו של המועמד. 2. בקשות יש להגיש ב' טופס בקשה למשרה פנויה (מדף 1061). למחלקת כח אדם, המוסד לביטוח לאומי, שד' ויצמן 13, ירושלים.
לבקשות יש לצרף תעודת השכלה כנדרש ולפרט נסיון בעבודה.
המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 9.2.1973.

לחברת **השמירה** דרושים

1) **לסניף תל־אביב**
מפקח לילה
לעבודה קבועה ומעניינת בשעות הלילה.
הכישורים הנדרשים:
גיל 45 — 35
בעל רכב פרטי
מגורים בת"א או בסביבה הקרובה.
בעל נסיון צבאי או מקצועי בפיקוח על עובדים יתרון.
*
הצעות בכתב יד לפנות לסניפנו בת"א, רח' צמ"ד 16, עבור „מפקח".

2) **אם הנך מסוגל/ת ומעונין/ת לסייע במאבק האזרחית התעופה**
ואת/ה דובר/ת אנגלית שוטפת
לאחר שרות צבאי
פרופיל רפואי מעל 72
המוכן/ה לעבוד במשמרות ובשבתות וחגים.
ולא עברת את גיל 30
פנה/י למשרדינו בכל התקופה לזה בין השעות: 8.00 — 10.00 הבא/י פנקס מילואים ותעודות שחרור.
*
סניפים בכל רחבי הארץ

שמירה אבטחה חקירות מערכות אזעקה

هكذا من الأصل

עצים ברחוב אוכספורד בלונדון: כדי לסייע לבטיחות תנועת הולכי-הרגל, ניטעו באורח זמני עצים אלה. על-ידי כך ביקשו הרשויות להרחיב את המסלולים המיועדים להולכי רגל. הנסיון יימשך שישה חודשים, ואז יוחלט אם להשאיר את העצים במקום לצמיתות או לחפש פיתרון אחר לתנועת הולכי-הרגל ברחוב הסואן הזה.

ראיתי שמעתי

הכושר הגופני של בני הקיבוצים

משקלו של חבר הקיבוץ עולה בב־4.5 ק"ג על המשקל הממוצע של תושבי הארץ האחרים. הוא גם מעשן יותר מהמקר בל. ד"ר י. קלרמן, מנהל המחלקה לשיקום תל־לב, קבע כי כושרם הגופני של חברי הקיבוץ בכל הגילים שווה לכושר הנמוך של שכבת מנהלי המפעלים בעיר. פרטים אלו מתפרסמים בגליון ינואר של ברית-התנועה הקיבוצית.

בשנה שחלפה בדק המכון לשיקום תל־לב חברי קיבוץ כדי להשוות את מצב בריאותם לזה של תושבים אחרים בארץ. עד כה נבדקו כ־3,500 חברים מ־35 קיבוצים בגילים 59—30. ד"ר קלרמן מסר בישיבת המזכירות של ברית התנועה הקיבוצית ממצאים המורים, הקובעים בין השאר כי „תהליך העיור משתלט והולך על הקיבוץ כתוצאה מרמת החיים הגבוהה ומירידת משקלה של העבודה הגופנית בעקבות המיכון והאוטומציה".

יחד עם זאת מתברר שהכושר הגופני של חברי הקיבוץ הדתי גבוה משל אלה מרומים אחרים וגם שיעור התקפי הלב בישובים הדתיים נמוך יותר.

מרפאות בכפרי מיעוטים

באחד באפריל ייפתחו מרפאות של קופת־חולים בכמה כפרי מיעוטים בגליל המערבי: במגזר ובקיסרה, שניהם כפרי דרוזים ובכפר מכר ממזרח לעכו, שתושביו קיבלו עד כה עזרה רפואית בעכו. הפרדת הכפר מהמרפאה בעכו תקטין את הלחץ הגדול במרפאה המרכזית בעיר.

ועדה של מחלקת האירגון של ההסתדרות יחד עם ועדה מטעם קופת־חולים יבקרו בחודש הבא בכפר הדרוזי עין־אל־אסד כדי לבדוק אם לפתוח גם שם מרפאה; בכפר זה מתגוררים רק 250 נפש, אולם הוא מרוחק ממרפאה והמבוטחים צריכים לנסוע עד כפר ראמה כדי לקבל עזרה רפואית.

זכויות נחיתה באנטילים

ממשלת איי האנטילים ההולנדיים בים הקאריבי, שהחשוב בהם הוא האי קירסאו, הודיעה השבוע על כוונתה לפתוח במו"מ עם חברה אל על על הענקת זכויות נחיתה לחברה באיים.

ממשלת האנטילים ההולנדיים ציינה עם זאת שאין היא מוכנה לקבל את האחריות לביטחונם של מטוסי אל על, הצוותים או הנוסעים במקרה של התקפת טרור.

אל על פועלת זה כמה חודשים להשגת זכויות נחיתה בקירסאו לקראת פתיחת קו לאמריקה הלאטינית.

תאונות דרכים בירדן

מספר תאונות הדרכים שאירעו אשתקד בירדן, הגיע ל־3,840, ונהרגו בהן 264 איש; 2,049 נפצעו.

מפקד המשטרה הירדנית, הגנראל אנואר מוחמד, הודיע כי זו עליה לעומת שנת 1971, שבה היה הסיכום כלהלן: 2,985 תאונות, 271 הרוגים (7 יותר) ו־264 פצועים.

41 עתונאים ניספו בוייטנאם

41 עתונאים ניספו במלחמת וייטנאם. 4 עתונאים נפלו בשדות המערכה בין השנים 1964—1954, 16 במשך שלוש השנים שלאחר מכן ו־21 מאז 1969.

בין אלה ששילמו בחייהם עבור הזכות למסור לציבור מידע שוטף על הנעשה בזירת הקרבות — כ־10 עתונאים אמריקאים ו־6 עתונאים צרפתים.

רז"ן

מכתבים למערכת הארץ

פתרון אימפולסיבי

אינני יכול שלא להעלות על ה־כתב דברי תגובה על מאמרו של התעשיין מר אברהם לב („הארץ" 10.1). אכן בשמש הרסן מידי ה־ממשלה, אין עוד אמון מצד ציבור הפועלים כלפי הממשלה הפער גדל מדי יום. לא מעט עזר בכך המזכיר הכללי של ההסתדרות המטיף מדי פעם לליבוי היצרים.

משבר האמינות יצר פער חמור מאד בקומוניקציה בין הממשלה, ה־מעביד הגדול ביותר, לבין העוב־דים. בגלל טישטוש הזהות רואה העובד את המעסיק כשליחה של הממשלה. העובד הנמעך והנשחק ע"י מפלצת האינפלאציה יודע היטב שלא הפגנות ולא פסיקיות ישיבו לו את מה שגזל ממנו היוקר ונשאר בידו נשק השביתה, שהוא הדבר המכאיב ביותר; אבל במציאות שלנו אולי כלי הנשק היחידי.

אינני בא חלילה חס להצדיק שבי־תות פראיות בנוסח „איש הישר בעיניו יעשה", אולם העובדים כוש־פים מהעובדה שתמורת כמה ימי שביתה מקבלים פועלי הנמל 40.2% תוספת לשכר, ולכנים ללכת באותה דרך, שהמרפקים והתפיסה בגרון הם מאפיינים. אנו אשמים לא במעט במצב שנוצר ואין כאן קשר של שתיקה אלא הודאה והסכמה עם ה־שלטון כי יחסים טובים עם הממש־לה עדיין לא הזיקו לאף אחד במדי־נת ישראל. האוטוריזציה עושה כמיטב יכולתה. חומר המעש שלה נובע מסיג לקוי של המעסיקים הנידחפים לשולחן הממשלה.

השביתה למשך השלשתיים של חלק מהמפעלים בגוש דן כללה רק חלק קטן מציבור העובדים באיזור ה־תעשייה החשוב ביותר במדינת יש־ראל. בשאלת השאלה: כיצד קרה שבמפעל א' שבתו הפועלים וב־מפעל ב' העבודה התנהלה כסדרה? האם במפעל ב' אין העובדים נהו־נים ממתנק האינפלאציה?

טוב יעשה מר לב אם יחקור היטב את מערך היחסים במפעלו ויבחן אם אותו פער אמינות הקיים בין העובד לממשלה אינו קיים גם אצלו. בטוחני שאכן כן הדבר, כי אם היתה זהות בין העובדים להנהלה, כשגי־דולו ושיפורו של היצור הוא לגבי עיני הכל, הרי לא היתה פורצת שביתת אזהרה אפילו של שעתיים. כדאי שכולנו נעשה חשבון־נפש ו־בדק־בית לפני שנוציא מסקנות נמ־הרות.

נשק ההשבתה שבו נקטו במפעלו של מר לב אינו יכול להביא ישועה לא לפועלים ולא למפעל ואינו תשו־בה נאותה לבעיות היוקר ובעיות המצוקה אחרות. היא ודאי הרגיזה וליקטה עוד יותר את היצרים ולבטח לא שיפרה את יחסי העבודה. הפי־תרון שהציע מר לב, השבתה נגד שביתה, רק יגביר את אנדרלמו־סיה במדינה, ולא ישרת לא את המעבידים ולא את העובדים. הפי־תרון נעוץ בהחזרת האמינות, בשיפור הקומוניקאציה וביחסי אנוש טובים. ולא בצעדים אימפולסיביים ונמהרים.

ראובן ויסלה
תל־אביב

לא קריאת נקמה

את מודעת האבל על קרבנות ה־אסון בבית פנחס („הארץ" 19.1) סיימנו בביטוי „ארץ אל תכסי דמם" התכוונו לכך שהציבור, אשר הודעה לשמע האסון המחריד, לא יחזור לשלוותו וכי בעיית המפגרים בשכ־לם תישאר על סדר היום של הצי־בור ורשויותיו עד להסדר נאות.

שימת לבנו הופנתה לכך שהביטוי עשוי להתפרש כקריאה לנקם ולזאת בוודאי לא התכוונו. אמנם אין אדם נתפס בשעת צערו וכן גם ציבור הורים שילדיהם חשופים לסכנה. מ־כל מקום — אנו מוצאים לנכון ולחז־ור ולהבהיר את העניין, ואם מתקבל רושם כי פגענו בעובדים המסורים לתפקידם, אנו מצטערים על כך.

עם זאת אנו חוזרים ומתריעים על מחדלים במעונות פנימיה למפגרים ועל אי־ביצוע מסקנות ועדת החקירה בראשותה השופטת גב' כ. בן־פורת משנת 1969.

י. שמר
יו"ר אקים

רמת השרון

אסוציאציות נוגות

דיווחיה הנרגשים והמפורטים של ראש־הממשלה מביקורה בוואתיקן, שהגיעו אלינו באמצעות כל כלי התיקשורת, עוררו אצלי לדאבוני אסוציאציות נוגות.

כילידת הארץ, שהוד העיירה של שלום עליכם. מוכר לה רק מקריאה — הגם שאינני מוכנה למחוק הוד רחוק זה מההיסטוריה היהודית — אינני יכולה שלא לחשוב על הצר הפריץ וכלביו, ועל הליכת שליחי הציבור אוליי בעניני הקהילה. אך אני מתארת לעצמי כיצד חזר השריג תיורה בבית הכנסת על השיחה הד־פגישה עם הפריץ.

עם כל הכבוד שאני רוחשת למנהי־גינו, אולי יש להזכיר להם מדי פעם שהעיירה והפוגרומים ביהודים הם נחלת העבר; אין לשכוח אותם. אבל למה להתרפק על זכרונותיהם? היום אינני חייבים עוד ללכת אל הפריץ, הוא יכול לבוא אלינו אם ירצה.

לא מובן לי עד היום. מדוע ב־1963, כשביקר האפיפיור בארץ, חיי־בים היו נשיא מדינת ישראל וראש ממשלתה לנסוע למגידו לשחר את פניו לאחר שמיאן לבקר בירושלים היהודית. ולא מובן לי לשם מה בשלוחה בזמנו אגרת תודה לוואתיקן, כשממסדר זיכה את העם היהודי מ־אשמת רצח ישו.

עד שלא יהיה לראש הוואתיקן אומץ להכיר קבל עם ועדה בעמנו ובמדינתו, קשה לי להתרגש מה־עובדה שאמר לראש ממשלתנו: „תודה, תודה, תודה".

עדנה שפירא

עובד אלילים

היתה לי הרגשה של תלמיד שסרח, שעה שקראתי כיצד מכנה אותי — כאחד המתנגדים להשמדת הפארק בכרמל — מזכיר מועצת פועלי חי־פה, מר אליעזר מולק. ידעתי שאני „אוהב לשוטט בטבע", אך רק כעת נודע לי, כי אני „שוטה הנגרר אחרי אופנה, היסטרי ועובד אלילים", רח־מנא ליצלן („הארץ" 24.1).

וכל כך למה? על שום שאין אני מסכים שביהח"ר בשר יגזול עוד חלק מהכרמל, נוסף להפאיר הישנים בביצעי הנוף ובזיהום האוויר.

אלא שלא רק אני זכיתי בשמות תואר מצייצים בגלל אותו ענין. גם פרופ' יגאל ידין, האלוף (מיל.) אברהם יפה ועוזריה אלון נטלו את חלקם מידי מולק, ואם כך — הרי־ני בחברה הגונה כאן.

כמה שני, אין מר מולק יחיד בכלחמתו בעובדי האלילים: הצור־רות דומות השמיע השר יוסף אלמוגי הגדיל לעשות מר מורחי, מזכיר ועד פועלי נשר שהסביר ברצינות, כי רק גרפים כעבודה הפרזיטים, לא עלינו, יעמדו מנגד שעה ש„בשבר מסה לחומר".

ובכן, חברים יקרים במועצת פועלי חיפה, כדאי שתציצו בלוח ותוכחו, כי אנו חיים בשנת 1973. רבים והולכים בארץ האנשים הנורטים לא רק „גלבישך שמלת בטון ומלט", אלא אף „נער ש לך מרבדי גנים" — והשנה שנת בחירות.

עמוס אשד
חיפה

בית מורס

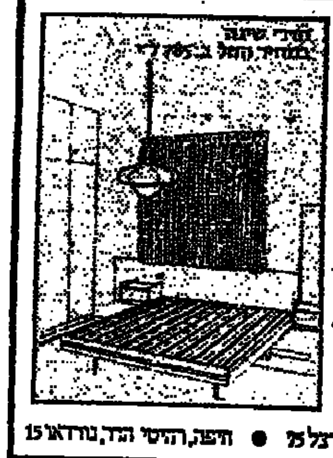

מרכז הריהוט· הגדול בישראל במחירים מן היצרן לצרכן

תל-אביב, הרצל 158 • רמת גן, הרצל 25 • חיפה, הדר, הרצל 15

1 מתוך 20 ישראלים הוא בוגר עלית הנוער

מיהו האחד?

היום הוא סופר, בעל מלאכה, רמטכ"ל, מורה, פועל, צייר, איש ההתיישבות, תעשיין, מקצוע אקדמאי

נשוי ואב לילדים...

פעם היה פליט, ניצול שואה, ילד ללא הורים, בן למשפחה שהתלבטה בחבלי קליטה או הנתונות במצוקה -

במסגרת עלית הנוער, בקיבוצים ובמוסדות מצא נוה חם, חברה, שם למד, רכש מקצוע, נזקפה קומתו...

עלית הנוער היתה לבית ל־ 140,000 ילדים.

מאפע כנפות תבל
הסוכנות היהודית לישראל

קבלני בנין והשקעות

דירות פאר ברמת-הדר בחיפה

5-6 חדרים 141 מ"ר מ-145,000 ל"י

4 חדרים 121 מ"ר מ-129,500 ל"י

המחירים בתוקף עד 31.1.73

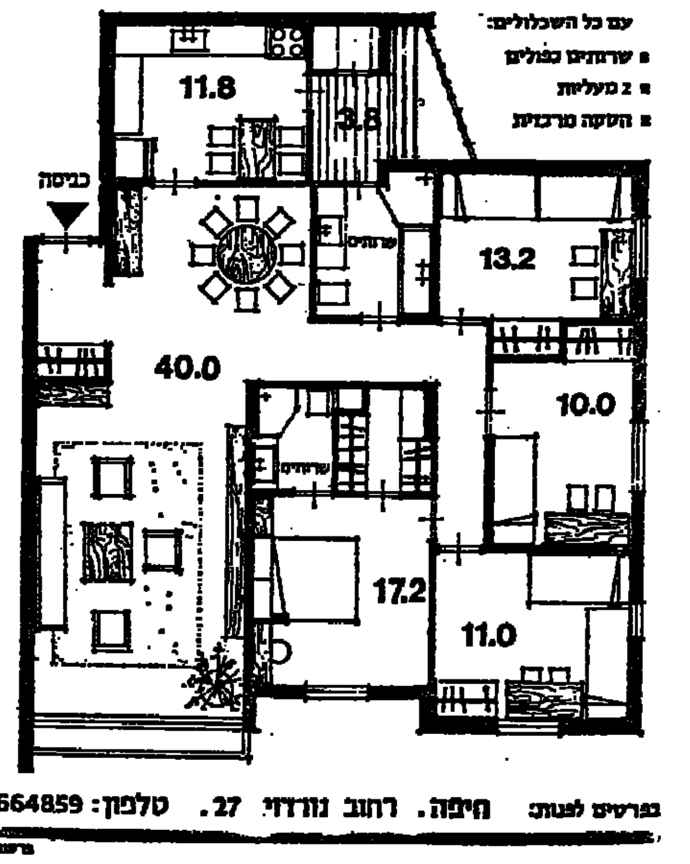

בפרטים לפנות: חיפה. רחוב נורדוי 27. טלפון: 664859

ספיר: ישראל צריכה לעשות הכל כדי לא לסגור אופציות לשלום

(ע). שר האוצר, מר פנחס ספיר, אמר, כי אין בכיסו „מפת שטחים", אולם יש לו מגמות הקובעות כי ישראל צריכה לעשות הכל כדי לא לסגור אופציות לשלום.

מר ספיר היה ביום ו' אורחה של עיירת בת ים בארוחת צהריים באולם נפטון, לרגל פתיחת מעון הילדים על שם רעייתו המנוחה שושנה.

בתשובה לשאלה מה היא „מפת ספיר", השיב השר, כי השאלה אינה אקטואלית עתה וכי אם יביא לו הזמן מפות של שרים אחרים, יציג גם הוא את המפה שלו.

„מכל מקום, במפה שלי לא כתוב צריכים היום לזה מיליכטר אחד, אבל כתוב בה שליד שולחן הדיונים יהיה עלינו להציג את עמדותינו כך, שנוכל לנהל מו״מ לשלום", אמר.

העיר ימית

בתשובה לשאלה מה ההבדל בין העיר ימית ובין מרכז איזורי בפתחת רפיח, אמר השר כי כדי לבנות עיר בת רבע מיליון תושבים, צריך להשקיע שלושה עד ארבעה מיליארד דולר. הוא הוסיף, כי יודעים לצייר דברים יפים מאוד, אבל אחר כך צריכים לתרגם זאת לכסף. אין לנו לא כוח אדם ולא אמצעים להקמת עיר כזו ולכן הצדיעה הממשלה הקמת מרכז איזורי לכמה מאות משפחות. מר ספיר העיר בהקשר זה, כי את החוברת שבה מפורסמות התכניות להקמת העיר ימית ל־250 אלף תושבים, קיבל באופן בלתי רשמי, בעוד שרשמית אמרו כי לא קיימת כלל חוברת כזו.

המהנדסים

בדיבור על איום מזכיר הסתדרות המהנדסים, ששביתת המהנדסים תשתק את כל המשק, קרא השר: „לאט לך, חבר מדנס. הממשלה תדע לא לתת לשתק את המשק ואת החשמל במדינה. נעשה הכל כדי להפעיל את כל מה שבמשק". כן הודיע השר, כי אל ישלו את עצמם המהנדסים שאם ישבתו הם יקבלו שכר. התקופה הזו חלפה ועברה והאחריות לשביתה־לא־מוכרת תוטל כולה על אלה שישבתו. השר קרא למהנדסים לשקול שוב את צעדיהם בטרם ינקטו בצעדים חריפים והוסיף, כי המהנדסים אינם שובתים על לחם ועל בגדים.

בתשובה לשאלה כיצד הוא מתייחס להחלטה על תשלום תוספת יוקר שניה השנה, אמר שר האוצר כי אינו מבין מה ההגיון יש בהעלאת תביעה כזו, חודשים רבים לפני זמנה. דיה לצרה בשעתה. כלכלה זו גם פסיכולוגיה, אמר, ואם היום יודעים כבר שתהיה תוספת יוקר שניה, הרי טבעי הוא שכל סוחר, חנווני, או בעל מלאכה יעבלו זאת להעלאת מחירים.

אשר לענין הסובסידיות, הממשלה עוד לא החליטה בסוגיה זו שהיא סבוכה מאוד. מכל מקום, אמר, אין מדובר בביטולן אלא באיזו מידה להעלותן, שהרי בשנה שעברה הוקצבו לסובסידיות על מיצרכים חיוניים 500 מיליון לירות והשנה — 600 מיליון, והשאלה היא מה יהיה גורל 200 המיליון הנוספים אשר יש לשלם בעד קניית המצרכים החיוניים עקב התייקרותם בשוק העולמי.

רבין: צעד קטן לקראת שלום

(ע). שגריר ישראל בארה"ב, מר יצחק רבין, אמר ביום ו', כי המדיניות המשותפת של ארה"ב ושל ישראל בכל הנוגע למזה"ת הביאה ליציבות באזור, לרגיעה ולחיזוק הפסקת האש. כתוצאה מכך יש עתה התקדמות, ולו בצעד קטן, לקראת שלום.

מר רבין דיבר בתכנית השבוע של גלי צה"ל, בשיחה טלפונית יוצאת מוואשינגטון.

בהתייחסו לפגישתו עם הנשיא ניכסון — ביומתו של הנשיא — הביע מר רבין את שביעת־רצונו מן היחסים בין ארה"ב לישראל. הוא ציין, כי כיום, ארבעה חודשים אחרי הבחירות לנשיאות בארה"ב, נמצאת ישראל במצב שלא היה טוב ממנו קודם לכן — על אף חששותיהם של רבים בארץ ומחוצה לה שמא תשתנה מדיניות ארה"ב כלפי ישראל. „בפגישה ניתנה לי ההזדמנות לעמוד על כך, שארה"ב עדיין עומדת באותן עמדות כפי שסוכמו בעת ביקור ראש הממשלה הגב׳ גולדה מאיר בבית הלבן בדצמבר 1971", הדגיש.

על הערכות הכתב הצבאי של „ניו־יורק טיימס", כפי שפורסמו ביום ו', ש„ארה"ב תפעיל לחצים על ישראל לקראת השגת הסדר במזה"ת", הביע מר רבין את אמונתו כי ארה"ב וגם ישראל יחפשו דרך. באיזו מידה אכן אפשר לקדם את השלום באזור. „אולם בין חיפוש דרכים לבין הפעלת לחצים המרחק הוא רב" — אמר.

על ביקורה הצפוי של הגב׳ מאיר בבית הלבן אמר מר רבין כי זהו ביקור חשוב ובעיתוי מוצלח.

מר רבין הסביר עוד כי עתה השתחררה ארה"ב מן הלחץ המיידי של הסיפול בוייטנאם אולם עדיין היא חשה הלקח של הצורך בעמידה תקיפה כדי להשיג פתרון שיש לו יסודות בריאים.

הרב גורן: „מיעוט צועק"

הרב הראשי, שלמה גורן חיווה את דעתו, כי אין זהאלות של דתיים וחילוניים הטוען כי הפרדה מלאכותית או שרירותית כזאת נעשית רק בידי גורמים המעוניינים בה, שאינם אלא „מיעוט צועק". הרב הודה בקומה של אחידה עבורה בתחום הדת והדת בחיי העם וקרא ליצור הבנה עם האומה היהודית, אשר הוכחה לאפשרותה קיימת בצה"ל. הרב גורן השיב לשאלות חברי כנהדון המהנדסים, שהוא היה אורחו ביום ו' בבית המהנדס בירושלים.

בתשובה לשאלה על קיומן של שתי מערכות של רבנות ראשית, אמר הרב גורן כי „לפני הבחירות לרבנות אפשר היה אולי לתקן זאת; אולם כיום לאחר הבחירות בדיעבד יש לקבל את הדבר ולשתף פעולה". הרב הראשי הוסיף, כי הוא ועמיתו הרב עובדיה יוסף משתדלים לעבוד יחדיו ו„אם לא תהיה התערבות מבחוץ תשרור הבנה מלאה בינינו". בהתייחסו לגורמים המעיינים את הרבנות הראשית, אמר הרב גורן, כי „בתקפים אותי במילים ואני משיב בתהלים".

לדעת הרב גורן השתפרה האווירה הציבורית בכל הנוגע להודעת אם השירותים הדתיים ינתנו חינם לכל דורש. הוא הוסיף כי חוץ מבירושלים אשר לגביהם יש להסיר הכלומים של שני הצדדים, הרי כל שאר השירותים — מציבת קידושין ועד לכשרות וכל השירותים האחרים — חייבים להיות ממלכתיים במלוא מובן המלה. לעתים מגיעים הדברים לשערוריה ממש, הטעים הרב גורן, שהזכיר את התשלומים הגדולים בעת הליכי גיור הגורמים להתעשרותם של עסקים שונים.

הרב גורן מסר, כי בדעתו לפנות אל המפלגות, להעלות שוב את בעיית התיקון לחוק מי הוא יהודי, כדי להבטיח שכל גיור יהיה לפי ההלכה. הרב הראשי יבקש מן המפלגות להתיר לחבריהן בכנסת הצבעה אישית חופשית בשאלה זו, הביע את בטחונו, כי בדרך זו תתקבל הצעה שתבטיח גיור כהלכה במדינת ישראל.

לשאלה בענין הגישה להר הבית, גילה הרב גורן, כי לאחר מלחמת ששת הימים פעלה יחידה של הנדסה על פי הוראותו בכל תחום הר הבית וערכה סקר ומדידות במשך עשרה ימים. נתוני המדידות הללו מצויים ברשותו והמסמך שלו הוא מתכוון לכתוב ספר הלכתי היסטורי על הר הבית, אשר בו ייקבע היכן מותר לבוא ואיפה אסור. „אולם יש לי ספקות בעיות ואני דוחה את כתיבת הספר, כל מה שאפשר יותר", אמר.

גוראל: שיטות השכר — אנטי תמריציות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

שיטות השכר במדינה ב־15 השנים אינן מדרבנות להגברת התפוקה והייעול אלא להיפך, הם אנטי תמריציות ביסודן — זאת אמר מנכ"ל משרד העבודה מר אריה גוראל ברצאתו ביום ו' במועדון המהנדס בחיפה. הוא ציין כי העלאות אוטומטיות של דירוג וסיווג הן גוחל

(הסוף בעמוד 8, טור 2)

בנק ישראל יפעל נגד בנקים עם גרעונות נזילות ניכרים

פטור למשכירי־דירות לעולים ב־550 ל״י לחודש

(ל.ש.פ.). ועדת הכספים של הכנסת שמעה ביום ו' מפי נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, תשובות לשאלה של ח״כ צבי גרשוני בדבר ההתרחשויות האחרונות בבורסה בקשר עם „התיכות יתר" בהיקף גדול לשטרי הון של חברת אי.די.בי.

הנגיד ציין שהפעילות הרבה בבורסה היא תוצאה של האינפלציה ובמידה שהיא מורידה את הלחץ על הסחורות בשוק יש בה יתרון. עם זאת אמר, שבמקרה של „התיכות יתר" קיימת בעיה, כי בבנקים נוצרים גרעונות נזילות גדולים לזמן קצר.

בנק ישראל עומד להודיע לבנקים כי הוא יראה בכניסה לגרעונות נזילות ניכרים „ניהול לא תקין" של המוסד הבנקאי אפילו שזה יקרה לזמן קצר בלבד, ויפעל נגד מוסדות אלה את הסנקציות המוענקות לו בחוק בנק ישראל.

כן הודיע הנגיד שבכוונתו לדרוש שהבנקים יפקידו בבנק ישראל את כספי התיוכם לתקופה של שבוע במקום יום אחד כנהוג כיום.

הצעות אלה יופעלו לאחר קיום ההתייעצות הנדרשת בחוק עם המוסדות הציבוריים של בנק ישראל. ועדת הכספים סמכה ידיה על הצעות נגיד בנק ישראל.

בתשובה לשאלות של יו"ר הועדה, ח״כ ישראל קרגמן, אמר הנגיד שהוא בעד ביטוח פקדונות. כן אמר שהוא מסכים לדעתו של יו"ר הועדה שבנקים אינם צריכים להיות מעורבים ישירות בבעלות על תעשיה ועסקים אחרים.

★ כן שמעה ועדת הכספים מפי החשב הכללי, מר חיים שטכל, על ההתפתחויות האחרונות בשוק ההון. מר שטכל הסביר את הכוונה להנפיק אמיסיות של שטרי הון בשלב ביניים להרחבת שוק ההון וחיזוקו.

★ ועדת הכספים סיימה דיוניה בחוק מס הכנסה (פטור ממס על דמי שכירות של דירות מגורים), (הוראת שעה), שמטרתו לפטור משכירי דירות בתקופה שבין 15.1.73 ו־30.6.73 ממס על דמי השכירות עד תום שנת המס 1975. הועדה שמעה סקירה מפי מר ע. רסקין, העומד בראש מבצע גיוס הדירות, שמסר כי עד היום נתגלו כ־1,000 דירות וכי כ־4,000 איש כבר פנו בענין זה.

הוועדה החליטה, שהפטור יחול על דירה שלא היתה מושכרת מ־1.11.72 (במקום 1.12.72 לפי הצעת הממשלה) ואם שכר הדירה אינו עולה על 550 לירות בחודש (במקום 500 לירות לפי הצעת הממשלה). החוק יובא לאישורה של הכנסת בשבוע הבא.

★ עם קבלת חוק מימון מפלגות פנה ח״כ ישראל קרגמן בשם הועדה לכל מרכזי המפלגות להקפיד על מלוא ביצוע החוק, לנהוג בפעולותיהם תוך חסכנות ושמירה קפדנית של הוראות מבקר המדינה ולשתף עמו פעולה ועל־ידי כך להצדיק את האימון שנתנה הכנסת בכל השיטות המרכזיות אותה למען ביצועה של הדמוקרטיה בישראל.

סבלי נמל לוד קיבלו בברכה מכונית־סבל, שהוכנסה לשימוש ומובילה מזוודות הנוסעים מן המטוס אל מסוע־המזוודות באולם הנוסעים. (צילום: ישראל סאן)

ארגונן־מחדש של חברות הנפט נעשה בעצלתיים

בעיות בהעברת עובדים

מאת סופר „הארץ" לענייני פיתוח

הריאורגניזציה בחברות הנפט, כפי שהציעו ועדת סלכן והצעת בר־תל, מתבצעת בעצלתיים, בגלל הבעיות בהעברת עובדים מחברה לחברה.

בהתאם להמלצה שתי הועדות הוחלט להעביר מחברת לפידות־נפטא את יחידות הביצוע לחברת נתיבי נפט, כולל קידוחים הפקה, ולהשאיר בידה רק את ההכנות להיפושי הנפט בארץ. בהתאם לכך יש להשאיר בחברת לפידות־נפטא כ־20—25 עובדים מתוך 207 העובדים המועסקים בה היום, ואת היתר להעביר לחברת נתיבי נפט שתעסוק בקידוחים ובהפקה. אולם בינתיים כבר הוחלט כי בלפידות־נפטא יגדל מספר העובדים ל־30—35. ואילו לגבי העברת יתר העובדים לנתיבי נפט, התעוררו חילוקי דעות. העובדים, שאינם מתנגדים עקרונית לריאורגניזציה, תובעים העברתם תוך שמירה על זכויותיהם, בעוד שהנהלת נתיבי נפט רוצה לקבל רק את העובדים שניתן למצוא להם תעסוקה, כדי „שלא לחזור על שגיאות העבר או להנציח את העבר שהביא לצורך בריאורגניזציה". התגבשה כגמה להקים מקרב עובדי לפידות־נפטא יחידה מיוחדת שתעסוק במרכז הארץ, פרט לכמה עובדים מקצועיים שמוצע להעבירם לאבר־רודים, אך העובדים מתנגדים לכך מחשש שאנשי יחידה זו יהיו הראשונים לפיטורים במקרה של צמצומים בעבודה, וזאת למרות ההכרזות של ההנהלות שאין סיכוי לצמצום היקף העבודה אלא להרחבה.

המגמה היא שהיום הקובע להשלמת הריאורגניזציה יהיה ב־31 במארס, ובינתיים מתנהלים הבירורים עם נציגי העובדים וההסתדרות לקביעת תנאי העבודה והפרישה של העובדים שלא יקלטו.

א. דברת: הפתרון לאינפלציה — מיתון

פרופ׳ יעקב באמן מציע: הצמדה אוטומטית

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

הפתרון לאינפלציה הוא מיתון, שאין ערובה שלא יתגלגל לשפל — אמר אתמול ביום ו׳ היועץ הכלכלי של שר האוצר, מר אמירים דברת, שדיבר ביום עיון בתל־אביב, מטעם „המרכז הישראלי למאבק על אינפלציה".

מר דברת, אמר, כי האינפלציה רעה מאד למשק, אולם אין לו שום אשליה שאפשר יהיה להגיע ליציבות מחירים. מכל מקום האינפלציה טובה לצרכנים, למשקיעים ולשכירים בטווח הקצר. הצריכה הפרטית לנפש תגדל השנה „מ־7 עד 8 אחוזים ואולי יותר" לעומת 5 אחוזים אשתקד. במצב שנוצר — אמר — התגובה על האינפלציה יכולה להיות עליית מחירים או הגבלת היבוא, ולמותר של שנה עד שנתיים הוא מעדיף את עליית המחירים. עוד אמר, כי ההכנסה הריאלית הפנויה תגדל השנה ב־10 אחוזים, לעומת 6 עד 7 אחוזים ב־1972 ועלייה של שני אחוזים ב־1971.

לדעת יועץ שר האוצר, היתה זו שגיאה גדולה לבטל את ההצמדה למדד של מחירי הדירות.

פרופ׳ יעקב באמן, מאוניברסיטת תל־אביב וחבר ועדת אשר, תקף בחריפות את מר דברת, והדברים הגיעו להתנגשויות מילוליות חריפות בין השניים. פרופ׳ באמן אמר, כי „כל אשר שמעתי דיבור שמשמעו [illegible] ושאלתי עצמי האם איננו יודע [illegible]". [illegible] הפחתות המס הצפויות באפריל הן בסך הכל התאמה של שעורי המס לאינפלציה. הוא ציין, כי ב־1964 היה המס הממוצע על 500 לירות 7.3 אחוזים, ואילו סכום זה שווה היום בערך ל־1000 ל״י, שעליהן המס הממוצע היום 20 אחוז.

פרופ׳ באמן הציע להנהיג שיטה של הצמדה אוטומטית: לקבוע מדד כלשהו, ובכל שנה להתאים את רמות ההכנסה החייבות בשעורי מס נקובים לעליית המדד. למשל: אם על הכנסה של 1000 לירות המס הוא 20 אחוז, ובמשך שנה עלה המדד ב־15 אחוז, ייקבע כי בשנה הבאה יוטל המס של 20 אחוז על הכנסה של 1150 לירות.

נסיון למנוע הפיכת־חצר בכרמיאל

(ע). נסיון למנוע את הפיכת החצר, הצפויה במועצה המקומית כרמיאל, נעשה בימים אלה על־ידי אנשים רבים, בעיקר מקרב המערך. למרכז מפלגת העבודה הופנתה דרישה להתערב בברכזי המפלגות כדי למנוע כלנגרויים. כן הוחל בהחתמת התושבים על עצומה שתישלח לשר־הפנים ובה דרישה לפזר את המועצה ולערוך בחירות חדשות, שיבהירו את רצון התושבים.

כרמיאל היא מועצה מקומית ממונה, שהבריה מונו לפי מפתח בהתאם לתוצאות הבחירות לכנסת. 4 מתוך 7 חברי המועצה פנו לפני כמה ימים לראש המועצה, ברוך הגר, ודרשו בכתב ממנו לכנס את המועצה לישיבה מיוחדת, כדי לדון בהדחת ראש המועצה ובבחירת ראש מועצה חדש במקומו. הארבעה הם נציגי המפד"ל, גח"ל, הרשימה הממלכתית וכן סגן ראש המועצה מר שאול עמור, שפרש ממפלגת העבודה והקים קואליציה חדשה, בראשותו שלו כדי להדיח את ראש המועצה הנוכחי. נמסר שהלחץ המופעל עליהם, איתנים הארבעה בהחלטתם להדיח את ראש המועצה הנוכחי ולהקים קואליציה חדשה בראשות מר עמור.

סופר „הארץ" בגליל המערבי מוסר:

סגן־הפנים, ד״ר יוסף בורג, שעמד לערוך ביקור בכרמיאל ביום ה׳ בשבוע שעבר, הודיע על ביטול ביקורו, בשל המשבר שפרץ במועצה המקומית.

אתמול נערכה אסיפת תושבים מטעם העבודה — אך היא הופסקה מחשש להפרעות.

נתפש ל.ס.ד. בשווי 11 מיליון דולר

סאן־דייגו, 25 (עי״ר). משטרת סאן דייגו הודיעה שתפסה ל.ס.ד. בשווי 11 מיליון דולר ועצרה 11 חברי רשת להברחת סמים מסוכנים.

אינגריד ברגמן תהיה יו״ר חבר־השופטים בפסטיבל הסרטים

פאריס, 25 (עי״ר). אינגריד ברגמן תכהן כיו״ר חבר־השופטים בפסטיבל הסרטים בקאן, שייערך מן ה־10 במאי עד ל־25 בו.

אינגריד ברגמן (56), ילידת שטוקהולם הדוה אחת השחקניות הגדולות בקולנוע הבינלאומי ובהוליווד ופירסומה השתווה בשלב מסויים לזה של בת־ארצה גרטה גארבו, מאת־זנ.

סולל־בונה תובעת 45 מיליון ל״י פיצויים מממשלת אוגנדה

מאת אמנון ברזילי

45 מיליון ל״י תובעת חברת סולל בונה מממשלת אוגנדה כפיצוי של הפסדים שנגרמו לה בגלל הפסקת עבודות, גירוש עובדיה הלאמת רכוש החברה שנשאר במקום. התביעה הוגשה באמצעות משרד החוץ הישראלי שמסר את כל תביעות החברות הישראליות נגד ממשלת אוגנדה לשגרירות איטליה בקאמפלה, המייצגת את האינטרסים הישראליים.

מנהל החברה לעבודות חוץ ונמלים מר יעקב שור מסר, כי מרבית ההשקעות של החברה (חברת בת של סולל בונה), היו מבוטחות בחברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר־חוץ. בדרך כלל חברת הביטוח מכסה 95% מכלל ההשקעה עד תקרה מסויימת. במאזן 1971 של החברה הקבלנית הופרשו 3 מיליון ל״י בגין ההפסדים באוגנדה. לדברי מר שור, הפרשה זו מכסה כמעט את כל ההפסד באוגנדה, והציפייה למאזן גרמה לכך שהוא יראה על רווח נמוך ביותר — 40 אלף ל״י לעומת קרוב ל־4 מיליון ל״י במאזן 1970.

התביעות הכספיות של סולל בונה מממשלת אוגנדה מתחלקות בין שלושת הפרויקטים שנבנו: 9 מיליון דולאר על בניית שיכונים, מיליון דולאר על בניית הבנק המסחרי, וכמיליון ל״י על הקמת מחנות צבא. לדברי מר שור חלק ניכר מהתביעה נגד אוגנדה איננו על הפסדים אלא על הרווח שהיה צפוי ושלא שולם.

החברה לעבודות חוץ ונמלים שקנתה את שרידי חברת „ורד", היא הגדולה בחברות הישראליות הפועלות בחו"ל. מר שור מציין כי בעקבות פרשת אוגנדה, הפיקו לקחים כדי למנוע הישנות מקרים כאלה. החברה לא תקבל על עצמה עבודות בארצות שממשלת ישראל לא תהיה מוכנה לתת שם בטחונות עבור העבודות. החברה משתדלת גם לקבל מימון מקומי באמצעות הארצות בהן היא פועלת, הבן גם מנותן העבודה, או הבנקים. בדרך כלל מבצעת החברה עבודות שמממן הבנק העולמי, וזה נותן כיסוי כספי לסיכונים בעבודה.

מר שור מוסיף, כי אחת הבעיות היא שהחברה לא יכולה לבטח עצמה גם על ידי חברות ביטוח בינלאומיות, מתברר כי ביטוח פוליטי ניתן לעשות בכל העולם רק באמצעות חברות ממשלתיות לביטוח סחר־חוץ ורק לאזרחי אותה ארץ וחברותיה.

עבודות ב־86 מיליון דולר

בידי החברה לעבודות חוץ יש היום עבודות ביד לביצוע בסכום של כ־86 מיליון דולאר שרובן יעשה ב־1973. עיקר העבודות הן בארבע מדינות באפריקה חוף השנהב, ניגריה, אתיופיה וקניה בסכום של 65 מיליון דולאר ועוד 6 מיליון דולאר עבודות מים שהועברו מחברת „ורד". מחוץ לאפריקה פועלת החברה בעוד 5 ארצות שם יש לה מצאי עבודות בסכום של כ־16 מיליון דולאר.

הארצות: (בסוגריים הסכום הכספי של העבודות במיליוני דולארים): קפריסין (4.5), ונצואלה (1.4), תאילנד (2.5), ארגנטינה (3.4) ואיראן (4.3).

מתוך מצאי העבודות עיקרן הוא סלילת כבישים (50 מיליון דולאר באפריקה). פרויקטים אלה מבוצעים במימון הבנק העולמי ולאחר מיכרז בינלאומי. מר שור מציין, כי בגלל המוניטין הרב שיש לסולל בונה באפריקה ישנם מקרים שהחברה מקבלת עבודה אף על פי שהצעתה יקרה יותר. מרבית עבודות הסלילה מבוצעות בניגריה, שם נסללים כבישים באורך של 500 קי"מ ובינתם 3 חוזים לסלילת כבישים באורך 300 קי"מ. באתיופיה סוללים כביש בן 206 קי"מ המוביל לגבול הקניתי. זה כביש שצריך לקשור את אדיס אבבה לנאירובי כחלק מכביש בינלאומי. פרט לכבישים בונה החברה במערב ניגריה את קרית האוניברסיטה בעיר העתיקה איפה. תכנון הקאמפוס נעשה בידי האדריכל אריה שרון ובניינו כבר הוחל.

ההון העצמי הוכפל מ־1964

ב־15 שנות קיומה של החברה לעבודות חוץ ונמלים, היא ביצעה באפריקה עבודות ב־272 מיליון דולאר מתוך כ־450 מיליון דולאר סך כל העבודות שהחברה ביצעה. ההון העצמי של החברה הוכפל מאז 1964 והוא מגיע היום ליותר מ־20 מיליון ל״י. מר שור אומר, כי מאחר שצפוי רווח ניכר במאזן 1972, יתכן כי ההון העצמי יגיע ל־24 מיליון ל״י.

מר שור (65), מנהל את החברה מאז 1964 ועומד לפרוש לגימלאות השנה. בעבר היה המהנדס הראשי של סולל בונה בצפון הארץ. הוא ידוע כמורם של רבים ממהנדסי סולל בונה שעברו לתפקידי ניהול בכירים. כדי שלא יקרה מה שקרה ל„ורד", הוא אומר: „אנחנו דבר־קים לסקנצ. מומחיותנו היא עבודות כבישים ולא ניגרר לביצוע עבודות שבהן הסיכון גדול או ההשקעה גדולה ויהיו קשיים באיוש צוות ישראלי". מר שור מספר, כי לפני חצי שנה הוצע לבנות נמל בסינגפור. הגם שיש לחברה נסיון בעבודות מסוג זה — בנתה את נמל אשדוד — הוחלט לוותר על ההצעה מכמה סיבות: עבודות נמל טומנות סכנות רבות, ההשקעה בציוד מגיעה לפעמים לגודל היקף העבודה, וכמו כן קשה בארץ לגייס בעלי מקצוע לעבודה מסוג זה.

בעיית גיוס האנשים לעבודות בחו"ל, נפתרת רק על ידי פיצוי במשכורות גבוהות. החברה לעבודות חוץ ונמלים מעסיקה בחו"ל 180 ישראלים ו־12 אלף עובדים מקומיים. הכנסתם של הישראלים היא בממוצע 700—1200 דולאר לחודש (יש יוצאים מן הכלל שהכנסתם גדולה יותר). משכורת זו אינה כוללת הוצאות אחזקת דירה, הוצאות רפואיות, רכב, חודש חופש בשנה וכרטיסי טיסה הלוך חזור לארץ לעובד ולבני משפחתו, אחת ל־22 חודש. כמו כן אם באותה ארץ מס־הכנסה הוא יותר מ־15% על המשכורת, משלמת החברה את ההפרש. החברה גם משלמת את הביטוחים הסוציאליים של העובד במקום עבודתו בארץ. תנאים אלה מיועדים, לדברי מר שור, כדי להבטיח לעובד בחו"ל חסכון של כ־30 דולאר לחודש. „אם הוא נמצא 4 שנים בחוץ שהן שני מחזורים, פירוש הדבר חסכון לדירה. אחרת אין הוא כדאי לעבוד בחוץ".

התאחדות הסוחרים: נתבע לדין את הרשות לצרכנות

התאחדות הסוחרים הכללית תתבע לדין את הרשות לצרכנות של ההסתדרות ואת היו״ר שלה, גבי נוחם קצב, על הסתה לשביתת קונים והצבת משמרות ליד החנויות למניעת כניסתם של הקונים שנועדה למסור אתמ"צ — הודיעו ראשי ההתאחדות בהודעה לראש הממשלה, לשר המסחר והתעשייה ולמזכיר ההסתדרות.

בהודעה נאמר עוד, כי אם הרשות לצרכנות תמשיך בהסתת הצרכנים נגד בעלי החנויות, תגיב על כך התאחדות הסוחרים בהשבתת המסחר בארץ ליום או יומיים.

ראשי ההתאחדות טוענים, כי שביתת הקונים המאורגנת על־ידי הרשות לצרכנות עלולה ליצור רושם בציבור כאילו בעלי החנויות הם האחראים לחוסר היציבות במחירים ולגל ההתייקרות, ובכך מעוותת את העובדות ומציגה את הבעיה באור מסולף. לעומת זאת מתעלמת הרשות ביודעין ובכוונה תחילה מגורמי ההתייקרות האמיתיים, ביניהם גופים הסתדרותיים, שהעלו באחרונה מחירי מוצרים עממיים כמו דבש, שימורי ירקות ועוד. עוד מאשימה ההתאחדות את הרשות ביצירת פסיכוזה לקניות בהלה ולאגירת מיצרכים ביתורת המזיקה.

2 חב׳ בינלאומיות זכו במיכרז בבראזיל

שתי חברות ישראליות זכו במשותף במיכרז בינלאומי לתיכנון מפורט של פיתוח חקלאי בצפון־מזרח ברזיל.

התכנון ייעשה לגבי שטח של 50 אלף דונם באיזור פיראפורה, בו ישקעו כ־10 מיליון דולר. קדם לכך סקר ודו"ח כדאיות שנערך לגבי שטח של 100,000 דונם, בו המליצו שתי החברות בפני ממשלת ברזיל לפתח את מחציתו. בעקבות סקר זה פורסם המיכרז, בו השתתפו שמונה חברות ממדינות שונות, והצעה הישראלית של החברות אם. קיי. אר. ובלשה־ילון (חברות ליעוץ הנדסה) זכתה במקום הראשון.

השלב הראשון של התכנון המפורט יימשך כשנה ויועסקו בו שבעה מהנדסים, כלכלנים ומומחים לפיתוח חקלאי מישראל, מלבד צוות בן 15 מהנדסים וטכנאים מקומיים. עם השלמת שלב התכנון יפקח הצוות הישראלי על ביצוע התכניות שיימשך שנתיים נוספות.

כינוס מחאה של חברי ועדי העובדים ונציגי השכונות בבירה נגד ההתייקרויות האמורות המחירים ייערך היום אחה"צ בצמת מועצת פועלי ירושלים.

בית יאיר

ביום א׳ כ״ה בשבט תשל״ג (28.1.73)
יום הזכרון הכללי לחללי לח״י
ויום השנה ה־31 להרצחו של

יאיר
אברהם שטרן הי״ד

מפקדה ומחוללה של תנועת לוחמי חרות ישראל בידי הבולשת הבריטית.

עולים חבריו, תלמידיו ומוקירי זכרו ומורשתו לקברו אשר בבית העלמין בנחלת־יצחק. העליה בשעה 3.30 אחה״צ.

האגודה להנצחת חללי לח״י

במלאות שלושים לפטירתו של ראש משפחתנו היקר

הד״ר אליעזר בהר״ד שלמה פרלמן ז״ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו,

מחר יום שני כ״ז בשבט תשל״ג (29.1.73)
בשעה 3.30 אחה״צ בהר־המנוחות בירושלים.

נפגשים בבית הבן יוסף פרלמן, רחוב הרב ברלין 18 ירושלים, בשעה 3.00 אחה״צ.

אשתו:	זלדה
כלתו:	חיה ומשפחתה
בניו:	יעקב, אלימלך ויוסף ומשפחותיהם
בתו:	דבורה סלנט ומשפחתה נכדיו ונינו
ומשפחות:	הרצל, נהיר, פקר ופרלמן

אנו משתתפים בצערו של חברנו
שלום שבתאי
במות עליו
אביו ז״ל

אגד
ההנהלה והחברים

במלאת שלושים לפטירת חברתנו היקרה

פנינה רגב ז״ל (רוגוצ׳בסקי)

תערך אזכרה וגילוי מצבה ביום שני, כ״ז בשבט תשל״ג (29.1.73) בשעה 15.30. התחבורה ממרכז הכפר

המשפחה
ומושב „חרות"

למר מוניה ליפשיץ
וכל בני משפחתו

אנו משתתפים בצערכם על מות אבי המשפחה

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

הנהלת טחנות אורז חיפה אשדוד

במלאת שנה לפטירתה של

מרים אובפל - סלמניק ז״ל

תתקיים אזכרה וטקס גילוי המצבה ביום שלישי כ״ז שבט תשל״ג (30.1.73) בשעה 4.30 אחה״צ בבית העלמין חוף הכרמל חיפה.

המשפחה

גמילות חסדים „סומך נופלים"
ע״ש שרה אהרונוי ויעקב ביילים, ה״א
אבלה על מותו של יושב ראש אגודתנו

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

ומשתתפים באבלם הכבד של משפ׳ ליפשיץ

ההנהלה

במלאות שלושים לפטירתו של פבנו ואבינו היקר

איזיק סולמן ז״ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בצור שלום ביום שני, כ״ז בשבט תשל״ג 29.1.73 בשעה 16.00 אחה״צ

המשפחה

התחבורה תצא מהבית בשעה 3.45

למשפחת ליפשיץ
ולחברת המניע

משתתפים בצערכם הרב על מותו של אב המשפחה ומייסד החברה

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

דפנה וויסמן את לביא בע״מ

לעמנואל ואסתר היקרים

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם ראש המשפחה

ר׳ אברהם ליפשיץ ז״ל

חבריכם, המשפחות:
גרבר, טיבר, יחיאלי, כשר, ופל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יהיאל ארזי

מן היציע

ההבדל הגדול

לפני עשרה ימים, בבלגראד, היה זה ההבדל הקטן — 4 נקודות בסך הכל — שהיטה את הכף לצד הכוכב האדום במיפגש הכפול עם כדורסלני מכבי תל־אביב. ההפסד גרר „עגמת נפש המונית", אבל עדיין לא ידענו אז כי היו אלה ימי התקווה האחרונים שלנו בגביע אירופה לעונה זו.

אם עוררה בלגראד צער, באה מילאנו כדי ליצור הרגשה מעיקה של „אבל לאומי כבד", בתוספת תחושת תסכול כללית שהחלה לפני ארבעה ימים ועדיין לא נסתיימה.

מפליא שדווקא חובבי הספורט הישראלים, למודי כשלונות לא מעטים, מוסיפים „לקחת ללב" כל פעם שבאה אכזבה ספורטיבית. האנגלי הממוצע ודאי היה ממלמל לעצמו, מתחת לשפמו: „אין דבר, בקסטסיים". אופיו של הישראלי שונה, ומשום שהטלוויזיה החדירה הפעם לתוך ביתו את כל מטען האכזבה הצורבת, אין הוא מצליח להשתחרר מן המשקע המריר.

* * *

אבל דומה כי התופעה המסובכת ביותר, מבחינתנו, נעוצה בעובדה כי רבים בתוכנו מוסיפים להתהלך בהרגשה שהיה זה מקרה בלבד — אמנם גם מקרה ביש — ולא תוצאה ישירה מהבדל מהותי ברור וגלוי של יחסי כוחות.

ההתפכחות הפתאומית מן האשליה המתוקה, כאילו אנו באמת מן הטובים בכדורסל האירופי, היא שגרמה לאותו הלם עם סיום המשחק ב„לידו" של מילאנו, כאשר הדרה לה התוצאות והשמלי על הפרש של 34 נקודות לזכות זימנטאל.

יש כמה דרכים להתגבר על אכזבה ספורטיבית, אבל נסיון לטשטש אינו אחת מהן. האמת המרה היא, וכזה מודים כיום לא מעטים, כי כדורסלני מכבי תל־אביב עשו העונה מאמץ גדול להעפיל לרבע הגמר האירופי — לראשונה מאז ארבע שנים — וכאשר הגיעו הדבר להם כי זה בעצם כל מה שהם מסוגלים לעשות.

חולשה בספורט אינה בושה, כל עוד אין מנסים להסתירה או להתעלם מסיבותיה. והסיבה הברורה במילאנו היתה כי יצינו למלחמה אבודה ללא הכשרה מתאימה וללא הכלים התיקניים. כל היתר הוא חסר ערך, אם לא יופקו לקחי הכשלון.

* * *

ליל הניזוקים של מכבי תל־אביב נגד זימנטאל פגע קשה ביוקרת הכדורסל הישראלי, אולי מפני שהשוף שוב את כל כבודוסיות של ביצענו הבכיר ד' הבלתי מעורער בספורט זה — עובדה שמשום מה אין אנו רוצים להכיר בה.

כי אם מכבי, על כל כוכביו ה־אמריקאים הישראלים, משחק כך — מה נותר לצפות מיתר הקבוצות השתקנים? התנוה שקבוצה מסויימת תוכל להקים לעצמה ארמון משלה על הריסות הענק, בלי להיות מושפעת במוקדם או במאוחר מהמצב הכללי, היתה אשליה נוספת. אכן, ככלות הכל הסתבר כי המשבר המתמשך, העובר על הכדורסל הישראלי, מוסיף לתת את אותותיו לא רק בבבוגרת הבלתי מעילה. הוא משתקף גם בליגה הסדירה, שבה יכול מכבי תל־אביב לנצח כל יריב ללא מאמץ — עד שמתברר, בסיור אירופה הסוף, כי בעצם אין זה מעיד על יכולת ממשית.

חולשתו של אלוף הכדורסל שלנו בבלגראד, שנמשכה והגיעה לשיאה במילאנו, נבעה ממסכת ליקויים שאינה ניגלית תמיד בכל חומרתה. בכל אירוע ספורטיבי יש ימים טובים או פחות מוצלחים; אך כאשר מתברר כי שחקני מפתח מנוסים אינם מסוגלים לכדרר ולמסור, לחסום ולקלוע, לשמור על קור רוח, כנראה שהמשבר באמת עמוק יסודי.

המשבר מעורר מחשבות עגומות מפני שיש בו כדי לסכן את עתידנו בספורט שהוציא לנו מוניטין באירופה, באמצעות שתי קבוצות שהשקיעו שנים של מאמץ וכסף כדי להיות ראויות להערכה זו. אחת מהן הולה למלא תפקיד ראשון במעלה אף במסגרת ארצית. עתה מתברר, כי גם האחרת מכזיבה.

* * *

בשלב שבו מצוי כיום המאבק האירופי לאלופות, כמעט אין ספק שסיומו ישקף את האיכות המקצועית בספורט זה ביבשת.

הרוסים, היוגוסלאווים והאיטלקים, שנבחרותיהם שולטות בכפה, כנראה יזכו גם בפרסים הקבוצתיים, ועל כל פנים יפלסו את דרכם לשלבים המכריעים של ההתמודדות. הצ'כים, הספרדים, הרומנים והישראלים יאלצו למלא רק תפקיד משני במערכה זו.

התבוסה הישראלית במילאנו גררה אדישות לקראת משחק הגומלין נגד זימנטאל, שאמור היה להיות מאורע מסעיר. איש אינו מוכן להמר באגורה שחוקה על כדורה חוזרת של נס בארצלונה, כאשר מחק מכבי ב־1967 פיגור של 32 נקודות נגד הריאל הספרדי, אף שלא עמדה לו לרשותו סוללת הכוכבים של 1973.

ההבדל הגדול היה ברוח הצוות, בגיבוש הקבוצתי ובנכונות להילחם עד כלות הכוחות — וזה בעצם כל מה שנותר למכבי תל־אביב לעשות בעוד שלושה ימים נגד זימנטאל המבריקה והמסוכנת, ובחודש הבא גם נגד ריאל מאדריד, שנשארה יריב מעולה על אף נסיגתו.

מכבי תל־אביב חייב לפחות זאת לאלפי אוהדיו, כדי לשמור על שרידי יוקרתו. הבה נקווה שאמנם יעשה זאת ביד־אליהו, כפיצוי על שרת מחדלים שלא הוסיפו כבוד לכדורסל הישראלי.

י. א.

רוזין: ציזבין ודאנלוף יוסיפו לשחק עד סיום הטורניר

הזדמנות לברקוביץ ולקורן במקום נוימרק ואבישר הפצועים * הערב משחק ליגה למכבי ת"א בניר־דוד

מאת כתבי „ספורט הארץ"

„לתקן את הרושם הרע" — זה הלך הרוח הכללי השורר במחנה מכבי ת"א, כאן חזר בסוף השבוע מוכה ומובס מהמיפגש עם זימנטאל מילאנו (108:74).

כבר הערב יוחלו למעשה המכבים בהכנות למיפגש הגומלין עם האיטלקים, שיהיה ביום ד' בהיכל הספורט ביד־אליהו, בשלב רבע הגמר של גביע אירופה לאלופות. משחק השארית בליגה עם הפועל ניר דוד בית אלפא, שיהיה הערב בניר־דוד, ישמש נסיון ראשון לגיבוש הקבוצה מחדש.

המאמן יהושע רוזין כרואג מפציעתו של גבי נוימארק, שלא שיחק במילאנו וקרוב לוודאי לא ישתתף גם בגומלין. בשלב זה הוברר סופית, כי גם שמואל אבישר לא ישחק בשל פציעה ממושכת.

גביע אירופה

רוזין סבור, כי ההפסד בפער של 34 נקודות היה אכזר מדי לגבי שחקניו, ואין בו כדי לשקף נאמנה את הפער האמיתי בין שתי הקבוצות. לצערנו, היה הפרש של 15 נקודות לזכות זימנטאל נותן תמונה ריאלית יותר.

המאמן בכבי ת"א ער לעובדה, כי שחקני זימנטאל ישחקו ביד אליהו ללא כל מורא, כי יתרון 34 הנקודות הוא מחסום שאין להתגבר עליו, והדהיה לו השפעה מוראלית חשובה מבחינת האיטלקים.

עם זאת, אין בדעת רוזין להניח את נשקו, ולדבריו יש לשאוף לבצוע על האיטלקים לפחות מסיבות של יוקרה. לפיכך, אין הוא מוכן לוותר על שיתופם של טסיב צ'ובין ודרון דאנלופ, שהצטרפו למכבי ת"א לצורך הטורניר הנוכחי בלבד. כאמור, יש לצפות כנראה להופעה משמעותית יותר של מיקי ברקוביץ ד' מיכה קורן, שעד לשלב זה בטורניר שותפו בפרקי זמן קצרים בלבד.

טניס

בדרבי התל־אביבי: מכבי—הפועל 1:5

קבוצת הטניס של מכבי תל־אביב ניצחה אתמול בדרבי עירוני את הפועל תל־אביב 1:5, במשחק שהכריע את אליפות הסיבוב הראשון בליגה. הנקודה היחידה לזכות הפועל הושגה על־ידי אלוף ישראל יהושע שלם, שגבר על יאיר ורטהיימר 0:6, 3:6. ביתר המשחקים הושגו התוצאות הבאות: נסים אסטרוק (מכבי) — גבריאל כהן 1:6, 4:6; ד"ר פרומן (מכבי) — אפרים לריאה 2:6, 0:6; גבריאל דוביצקי (מכבי) — יורם שפילר 4:6, 3:6. יאיר ורטהיימר וד"ר פרומן גברו בזוגות על שלם ולריאה 1:6, 2:6, והזוג המתחק דר ביקי ורודמן (מכבי) גבר על כהן ושפילר 2:6, 3:6.

אתלטיקה

בנו של עמיצור שפירא ניצח באתלטיקה

אודלי הזמן מהפועל בת־ים, הצטיינה אתמול בתחרויות אתלטיקה בבת־ים. הפועל ניצחה בארבעה מקצועות (לנערות עד גיל 12). בריצה למרחק 60 מ' ב־8.4 שניות, בריצה ל־300 מ' — 49.1 שניות, בקפיצה לרוחק — 4.66 מ' ובהדיפת כדור ברזל 6.90 מ'.

בין הבנים ניצח עוז, בנו של עמיצור שפירא ז"ל, כשהדף כדור ברזל למרחק 9.12 מ'.

שמו של עמיצור שפירא ז"ל ניתן ביום ו' לבנו של האתלט יהודה מזר, שיאן מכבי בקפיצה לגובה (1.90 מטר), בטכס ברית המילה שהיתה בראשון־לציון. בטכס נכחו אלמנתו של שפירא, ילדיו ואביו, יוסף, שהיה הסנדק לבנו של האתלט.

קלפר וברוקמן נצחו בשיוט בנהריה

בזק של אלפי לירות נגרם לכמה מפרשיות שהשתתפו בשיוט, שהיה במזג אויר סוער.

אבי קלפפר ושמשון ברוקמן, מהפועל שבי־ציון, ניצחו בשיוט שהיה ליד נהריה בסירות מדגם 420. בדגם ההולנדי המצופף ניצחו יואל סלע ויהודה מטיק משדות־ים.

שפע פרסים בחידון הסמלים
בכל יום ו' במוסף השבועי של „הארץ"

פער של נקודה בפיסגה: הכח-בית"ר י"ם 0:1, הפועל ת"א-הפועל חיפה 0:1

שהרבני ופיגנבוים במאבק פרטי

הפסד ביתי מפתיע ליפו נגד בית"ר ת"א (1:0) * כפ"ס הדהימה את מרמורק 0:1 * שמשון נכנע 1:2 בבאר־שבע * נצחון 0:1 לאלוף על מכבי פ"ת

שוער הכח ר"ג, מאגו (במרכז), הודף כדור מסוכן בעת נסיון ירושלמי נואש להשיג שער שוויון במשחק הליגה הסוער במגרש ימק"א. (צילום: רחמים ישראלי)

זירה חופשית בימק"א

הכח רמת-גן — בית"ר ירושלים 0:1 (0:1)

השער: יהודה שהרבני (30).

משחק פרוע, עשיר במהלומות, ויכוחים והפסקות מיותרות, היה מנת חלקם של 6000 הצופים שנקהלו אתמול למגרש ימק"א בירושלים, כדי לחזות במשחק המרכזי של המחזור.

אחד הגורמים העיקריים לסערת הרוחות ולעצבים המתוחים במשחק — שבדקות ארוכות היה חסר כל ערך ספורטיבי, היה השופט הבין־לאומי הותיק אברהם קליין. בהססנותו ליבה אה היצרים והפך את המשחק „למלחמה" של תגרות ידים, ידוי אבנים, ויכוחים בלתי פוסקים. קליין לא הצליח להחזיק ברסן המשחק, לא היה תקיף ונותר אין אונים מול מה שהתחולל בשדה.

מזה זמן רב לא זכור לי משחק כל כך גס, המהווה תעודת עניות לליגה הלאומית שלנו. מלכתחילה ניכר שצפוי מאבק חסר פשרות בין המועמדת לאליפות, קבוצת הכח רמת־גן המובילה את הטבלה, לבין סגנית האלופה באשתקד קבוצת בית"ר ירושלים, שהדרדרה העונה לתחתית הטבלה. מלכתחילה ברור היה שצפוי מאבק עצבני שיובל ברמת המשחק — אולם המציאות היתה מרה עוד יותר. שתי הקבוצות התקשו לפתח את משחקן הרגיל. בית"ר התייצב בהרכב צעיר, בו שולבו שלושה שחקני נוער (משה עובדיה, עמנואל כהן ואלי מיאלי) ואילו הכח התבסס על משחק גברי הגנה מתוגברת ומוצקה, שלעתים לא בחלה באמצעים, וביחוד שני הלוצים פורצים ומסוכנים כיהודה שהרבני וצבי פרקש.

שער הנצחון עורר מחלוקת

עד להפסקה היה המשחק יחסית. בית"ר יזם יותר התקפות, אולם חוסר נסיונו של אלי מיאלי במרכז ההתקפה היה בעוכרי הירושלמים. הכח, בקומץ התקפותיו סיכן יותר את שערו של סוריגוב ואף השיג את השער היחיד, שהיה מאוחר יותר לשער הנצחון.

שלמה ג'רבי פרץ מהאגף הימני (30) מסר לפרקש, זה המשיך לשהרבני שקרקע בעט כדור חלש לקורה ונימה 0:1. הביתריים טענו לנבדל, אולם קליין לא זז מדעתו. בשלב זה כבר החלו הרוחות לסער. מאמן בית"ר עמנואל שפר, שהיה ברגש מאד החליף את פרוטש (41) במיאלי החלש, הסיט את אבי אלקים למרכז ההתקפה, בן־יעקב (44) מסר לאלקים שבעט כדור חזק, אך לם השוער דני מגו, שהיה המשחקן הבולט ביותר במגרש, הדף איבסטר יובית.

עם פתיחת המחצית השניה החלה גם האנדרלמוסיה במגרש. צ'פניק מהכח בעט ללא כדור בבן־יעקב ד' השופט הניף לעברו כרטיס צהוב. שהרבני, שלא איבד את שלוותו ד' הגינוהו ולא נגרר למשחק הברוטאלי, בעט (52) כדור עצמין מבוין אך סוריגוב הצליח בקצות אצבעותיו להרחיק לקרן. צ'רנוחה מבית"ר פגע ללא כדור בשוער הכח, אך קליין לא טרח אפילו להזהירו. שהרבני (65) שוב בעט כדור עצמין מסובב וסוריגוב שוב הודף לקרן.

ככל שמחוגי השעון נער לסיום, כן התלהטו היצרים. הציצים געשו. שפר שנה כשהוציא את ויקטור לוי ושילב במקומו את דני גוברן הצעיר, וקידם את הבלם רובוביץ לשורת החלוצים, במגמה להגביר את הבוחן ולהשיג שוויון.

פגיעה ללא כדור

אולם כאן התחוללה „הדרמה הגדולה" של המשחק. יצחק ג'אנו מבית"ר פגע מאחור ללא כדור בפרקש, אשר נפל על הקרקע. קליין שלף כרטיס צהוב לג'אנו — ובמשך 8 דקות הפך המגרש לזירת איגרוף. שוטרים נכנסו לשדה. הקהל החל לצעוק „מדינת משטרה" ולקלל את השופט קליין. ג'אנו היכה גם את ג'רבי ולאחר שהקוון היפנה את תשומת ליבו של השופט לכך הורחק מן המגרש. בית"ר נותר בעשרה שחקנים.

אבן בורקה בראשו של הקוון של הוחל זב דם, ניפנף בדגלו כדי להפנות תשומת לבו של קליין לכך. אך לם השופט הבין־לאומי לא הבחין באיתות. המשחק איבד כל ערך ספורטיבי; אך בית"ר עשה מאמצים נואשים להשיג שוויון, אולם גם 9 הדקות שהוסיף השופט למשחק, לא הספיקו לחניכיו של שפר להבקיע את דני מגו, שהדף (99) בעיטה עזה של בן־יעקב, בצורה נפלאה.

בית"ר ירושלים: סוריגוב, הכם, ג'אנו, רובוביץ, משה עובדיה, צ'רנוחה, ה. לוי (צ. גורמן), ע. בן־יעקב, מיאלי (פרוטש), אלקים. הכח רמת־גן: מגו, הספל, פרי־טל, שורוק, ש. כהן, צ'פניק, מ. יחזאל, ג'רבי, פרקש, שהרבני.

גדעון אלון

שיא של החמצות

מכבי תל-אביב — מכבי פתח-תקוה 0:1 (0:1)

השער: יצחק גולן (17).

מכבי תל־אביב החמיץ אתמול את ההזדמנות הגדולה שלו בעונה זו להבקיע שיא של שערים, והסתפק בנצחון זעיר בשיעור 0:1 על מכבי פתח־תקוה שנחלץ בבלומפילד מבוסה.

השער היחיד, שהובקע בדקה ה־17 על־ידי יצחק גולן, החלוץ המוכשר, המסוכן והחרוץ בשדה, אמנם הספיק לחניכיו של יוסף מירימוביץ כדי להוסיף שתי נקודות יקרות למאזן הליגה הזה שלהם, אולם שיקף היטב את הנסיגה שחלה העונה אצל האלוף היוצא.

התל־אביבים השתלטו באורח מוחלט על מרכז השדה, נתקלו ביריב צדיק מבחינת המיקום בטבלה, שהצליח יכולת מגוחכת בדקות רבות, ולכאורה יכלו המכבים להבקיע שערים כאוות נפשם. אולם משחק חלש של אנשי החוד (למעט גולן), איפשר לשחקני מכבי פתח־תקוה לעמוד בפרץ ואף להעמיד בדקות הסיום בסכנה את יתרון היריב.

אחת הסיבות לכך שמכבי תל־אביב כבש רק שער אחד נעוצה בחוסר היכוח שגילה החלוץ המרכזי מאיר נמני, שנטל את מקומו של דרור בר נור הפצוע. נמני הגיע כחמש־שש פעמים למצבי הבקעה טובים, אולם חסר את התבונה שהיתה מאפשרת, אולי, לבר נור לחזור לימי ההבקעה הגדולים שלו — לא שיחק אתמול.

את מצבי ההבקעה יצרו שחקני הקישור משה עסיס, דוד קרקו, אורי סלימן וה...פתח־תקואים. אכן, הקבוצה האורחת הותירה רושם עגום למדי, מבלי שמישהו יבלוט בשורותיה.

כבר מפתיחה הורגש היתרון הברור של התל־אביבים, ששיחקו בקלילות, תוך מעבר מהיר מהגנה להתקפה. אולם שחקני פתח־תקוה „עזרו" להרדים את המשחק, שנחלש מאד לקראת סיום המחצית הראשונה. טלבי החמיץ בפתיחה (12) הזדמנות מצויינת, כשבעט מ־5 מטר מעל למשקוף, ממסירה טובה של נמני, אולם כעבור 5 דקות שלח נמני מהמרכז כדור עומק מצויין ליצחק גולן. הקיצוני המהיר שעט במהירות קדימה, חדר אל תוך רחבת ה־16, הקדים את השוער הפתח־תקואי שלמה קיל, שיצא מולו, וירה כדור שטוח שנגעש בשיפולי הרשת — 0:1.

גולן, שהיווה מיטרד בלתי פוסק להגנת פתח־תקוה, חשש משום מה לנסות כחו בבעיטות לשער היריב, והעדיף למסור כדורים לחבריו שהרבו להחמיץ. בדקה ה־60 חלף גולן על־פני ההגנה כולה (כולל השוער), אך איש מחבריו לא היה במקום כדי להבקיע שער נוסף. הבלם חיים פיינברג עצר את הכדור בשלחה והרחיקו מאיזור הסכנה.

דקה לפני הסיום באה ההזדמנות האחרונה של נמני במשחק. הוא קיבל כדור ממשה שוויצר (שהחליף את רחמים טלבי), ניצב לבדו מול מאוה, אך לא מצא את הדרך כדי להבין את עצמו לבעיטה מול השער הפתח־תקואי, ואיפשר למאוה להרחיק.

הנסיונות המעטים של פתח־תקוה להשוות סוכלו על־ידי מגיני התל־אביבים, ובהם בלט הפעם אברהם שטמברג.

מכבי תל־אביב: מליקה; שטמברג, רוזן, עוז, גלה; עסיס, קרקו, סלימן; טלבי (שוויצר), נמני, גולן. מכבי פתח־תקוה: קיל; רוזנפלד, פיינברג, אופנהיים (בן־דרור), גולדהגן; באוז, יצחק ולצר, מקמל; חיבש, מזרחי, ספוקויני. שפט צבי שריר לעיני 12 אלף צופים באיצטדיון בלומפילד.

ג. זאבי

יצחק גולן, כובש שער הנצחון למכבי ת"א, פורץ על־פני שוער פ"ת, שלמה קיל. (צילום: אסף קוטין)

יפו ניצחה את עצמה

בית"ר ת"א — מכבי יפו 0:1 (0:1)

השער: שלמה גיניז (עצמי, 2).

בית"ר ת"א הנחיל אתמול למכבי יפו את ההפסד הראשון העונה בביתו משער בזק עצמי, שחדר לרשתו של מיכאלי בדקה השניה למשחק. היפואים, באחד מימיהם הגרועים ביותר, הפסידו לא בגלל עליונות היריב, אלא נוכח חוסר התבונה המוזק שהציגו במשחקם לאורך כל 90 הדקות.

הם אמנם גילו יתרון בשדה, אולם היה זה יתרון חסר תועלת לחלוטין, שכן כל אימת שהכדור הגיע לרגלו של שחקן יפואי, הוא עשה את דרכו תמיד לכתובת הבלתי נכונה. כך התנהל במגרש משחק חסר מתח ועניין, ללא כל ארועים בולטים ליד השערים.

מאידך ניסו שחקני שתי הקבוצות להוכיח לקהל, מה רב כוחם בבעיטות מכוונות זה ברגלי זה, שהצריכו שוב ושוב את התערבותו של השופט הנדורג.

הוא נאלץ לשלוף כרטיסים צהובים של שלושה שחקנים — ליאון וסמי לוי היפואים ומשה צבי הבית"רי.

המשחק נפתח בגששים הדדיים מצד שתי הקבוצות. השער המפתיע לזכות בית"ר היה כבר בדקה השניה. שמשון כהן הוליך כדור כ־20 מטר משער יפו ולפתע בעט בחוזקה לכיוון השער.

הכדור הוסט ברגלו של בלם יפו, שלמה גיניז, הטעה את מיכאלי שזינק לחסום פינה אחת של השער, וחדר לפינה הנגדית המנוכה.

נראה כי השער המריץ את היפואים לצאת להתקפות נגד כדי להשיג שוויון, אולם אלה כאמור היו כה בלתי מדוייקות עד כי גם שחקני יפו חדלו להאמין שאכן יצליחו להבקיע את שערו של ש. דוד הבית"רי.

ראייה לכך היותו החמצה משוועת של גיניז שפרץ יחידי מול שער היריב שתי דקות לפני הסיום, וכן שתי הצלות כדור מפי השער, ע"י רפי פרל שניות מעטות בטרם נשמעה השריקה לסיום.

בית"ר ת"א: ש. דוד, ליטקר, לב, גרשוביץ, פרל, לרמן, ש. כהן, חסן, נמני, מ. צבי, י. אברהם. מכבי יפו: מיכאלי, סדרינה, גיניז, צ. לוי, ליאון, א. לוי (א. בבר), ארואסי, מ. חיים, אחבנה, הירש (ספיד), קינסטליך. שפט הנדורג לעיני 3000 צופים במגרש מכבי יפו.

רפי י.ג

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

בתחרויות אתמול משחקי הליגה הלאומית, לאחר פגרת גביע של שבועיים, הצליחו שני המתמודדים על הכתר — הכח רמת־גן והפועל תל־אביב — לברוח מיריביהם לצמרת, שאיבדו כולם נקודות. המאבק בפיסגה הפך עתה להתמודדות כמעט פרטית בין שני שחקני הבכורה של הליגה, יהודה שהרבני ויהושע פייגנבוים.

הכח רמת־גן נותר שבוע רביעי ברציפות בראש הטבלה, בזכות נצחון־החוץ שלו על סגן אלוף אשתקד, בית"ר ירושלים, משער־יחיד של יהודה שהרבני. הפועל תל־אביב נותר שני בדירוג, שבוע רביעי ברציפות, בזכות נצחונו הביתי הזוטה (0:1) על הפועל חיפה משערו של יהושע פייגנבוים. הירושלמים נסוגו שלב אחד בדירוג (מ־11 ל־12) והם מצויים בטווח 2 נקודות בלבד מאיזור הירידה. גם מצבו של הפועל חיפה החמיר, הוא נותר מדורג 13 (שבוע 2), בטווח נקודה מהירידה.

מנגד התבססו הכח והפועל ת"א בפיסגה ביתרון של 6—5 נקודות מהפועל ירושלים, שעלה לראשונה העונה לשלב השלישי בדירוג, לאחר שסיים ב־1:1 את מיפגש החוץ שלו עם הפועל פתח־תקוה. לאחר שלושה מחזורים רצופים בשלב ה־15 עלתה פתח־תקוה למקום ה־14, אמנם במספר נקודות זהה לשמשון, שנוצח 2:1 בבאר־שבע וירד לשלב ה־15, כדי לאפשר לבאר־שבעים להתקדם מ־10 ל־9 ולהתרחק כדי 4 נקודות מאיזור הירידה.

לעומת ההתבהרות הבלתי־מבוטלת בקרב על הכתר הלאומי, התערפל המאבק בתחתית הטבלה. הפועל מרמורק נותר שבוע 9 ברציפות מדורג 16, לאחר שנכנע בביתו (1:0) במפתיע להפועל כפר־סבא, שעלה לשלב החמישי בדירוג (הטוב ביותר שלו העונה).

אבל לא רק מצבה של מרמורק החמיר. גם שמשון, שהיה שלושה מחזורים מחוץ לאיזור הסכנה, נסוג שוב למקום ה־15.

חמש קבוצות מהוות גוש צפוף עם 19 נקודות, כשבראשו מכבי יפו, שנכנע בביתו (1:0) לבית"ר תל־אביב, שעלה מ־11 ל־10. יפו ירדה ל־4 לאחר ששה מחזורים רצופים במקום ה־3.

מכבי חיפה נותר 8 מחזור שלישי ברציפות, לאחר שניצחה את מכבי נתניה (0:2), שנסוג מ־9 ל־11. אלוף אשתקד מכבי תל־אביב עלה לשלב 6, לאחר שהיה מדורג שלושה מחזורים ששי, עם נצחונו הביתי (0:1) על מכבי פתח־תקוה, שנסוג שני שלבים (מ־5 ל־7).

רק 12 שערים הובקעו במחזור ה־18, מאזן נמוך הדומה לזה שהושג העונה רק פעם אחת, במחזור ה־11, בו נפגשו אותן קבוצות. כל המאבקים התנהלו בחריפות ובמערכה הגנה הירים ביותר — כאשר רק משחק אחד הסתיים ללא הכרעה, ששה הוכרעו בהפרש שער אחד, ורק מאבק אחד הוכרע בשני שערים. במחזור ה־11, בו נפגשו אותן קבוצות בסדר ביתיות הפוך — לא הוכרעו שבעה משחקים. הפעם, בניגוד למחזור המקביל, בו לא הורחק שחקן, שוב הורחק שחקן אחד (ג'אנו מבית"ר ירושלים).

דירוג המבקיעים

כוכב ההבקעה של שמשון תל־אביב, משה רומנו, נפרד במחזור ה־18 משותפו לראש הדירוג, יחזקאל חזום (שלא הבקיע), ובזכות שער יחיד התבסס בצמרת דירוג המבקיעים, בהקדימו בשער אחד שלושה שחקנים. הדירוג:

- 11 שערים — משה רומנו.
- 10 שערים — יהודה שהרבני, יהושע פייגנבוים, יחזקאל חזום.
- 9 שערים — יצחק בלום, ישראל פוגל.
- 8 שערים — אברהם נומה.
- 7 שערים — יצחק זלצר, אליעזר צוויג, אליעזר שלומוביץ.

משחקי השבת הבאה

(מחזור 19 — במוסגריים תוצאת המיפגש הקודם)

- מכבי ת"א — מכבי יפו (0:2)
- הפועל ת"א — באר־שבע (0:0)
- מכבי פ"ת — בית"ר י"ם (1:0)
- הפועל חיפה — מרמורק (0:1)
- הכח ר"ג — מכבי חיפה (0:2)
- כפר־סבא — הפועל פ"ת (0:0)
- מכבי נתניה — בית"ר ת"א (0:2)
- הפועל י"ם — שמשון ת"א (0:0)

ראשון ראשון חביב

טבלת הליגה הלאומית

		משחקים	נצ'	תיקו	הפסד	שערים	נק'
1.	הכח ר"ג	18	10	6	2	12—26	26
2.	הפועל ת"א	18	10	5	3	13—27	25
3.	הפועל ירושלים	18	7	6	5	13—16	20
4.	מכבי יפו	18	7	5	6	14—20	19
5.	כפר־סבא	18	5	9	4	16—18	19
6.	מכבי ת"א	18	4	11	3	15—17	19
7.	מכבי פ"ת	18	7	5	6	27—27	19
8.	מכבי חיפה	18	7	5	6	20—18	19
9.	באר־שבע	18	6	6	6	22—22	18
10.	בית"ר ת"א	18	5	7	6	17—18	17
11.	מכבי נתניה	18	5	7	6	24—17	17
12.	בית"ר ירושלים	18	5	6	7	21—15	16
13.	הפועל חיפה	18	5	5	8	23—20	15
14.	הפועל פ"ת	18	3	8	7	18—13	14
15.	שמשון ת"א	18	5	4	9	29—22	14
16.	מרמורק	18	3	5	10	27—15	11

ציון-יהודה
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

נצחון מוצדק—משחק משעמם

הפועל ת"א — הפועל חיפה 0:1 (0:1)

השער: ישעיהו פייגנבוים (14).

על רקע המשחק החלש וחסר האירועים היה נצחון התל־אביבים מוצדק, ולא רק בזכות משחק טוב של חוליית הקישור בה בלט אברהם כהן. תוך הקבוצה שיחק בפיזור רב על שטח מצומצם, ולולא מישגהו הגס של השוער המאירי לא היתה הקבוצה מבקיעה שער.

החיפאים, הממשיכים בנסיונותיהם ליישם שיטת משחק עם כוח האדם העומד לרשותם, נכשלו פעם נוספת. אם הגנתה המתוגברת עוד עומדת בפרץ, הרי כאשר נתפשים שחקני הקישור לחולשה אין ביכולת הקבוצה ריח יומם הבינוני של פרימו וחבריו לסכן את שער היריב. אתמול — למרבית המזל הפועל ת"א — סוכן שערו של בודרנו פעמיים בלבד, וזאת עקב דלילותה וחולשתה של התקפת חיפה.

בני אלון שהבקיע ארבעה שערים במשחק אחד בראשית העונה, לא הבקיע מאז. בין החיפאים צד את העין העולה החדש מבריה"מ — לאון גרוס, אשר לא התקבל בהפועל ת"א. משחקו נוקשה והוא ניחן בבעיטה חזקה.

ציפינו מהפועל ת"א יותר משהציגה הקבוצה אתמול. משחקו המצויין של אברהם כהן, במרכז המגרש לא נוצל, שכן פייגנבוים וחבריו מיעטו לבעוט.

המשחק היה משעמם והתנהל, בעיקר, במרכז המגרש. בדקה ה־10 זכו החיפאים בשלוש קרנות רצופות. את הראשונה הדף בודרנו מעט מעל משקוף שערו, ולשלישית גרם הדף הדיפה אינסטינקטיבית של כדור שנבעט במפתיע ע"י שפירא החיפאי.

בדקה ה־14 הובקע השער היחיד. חזום שניצב במצב בעיטה נוח, העדיף להמיס שמאלה לעבר קסטרו. הלה הגביה את הכדור לרחבת שער חיפה. המאירי, הלוקה בכל הקשור ביציאה לכדור, יצא באיטיות. הוא הצליח לגעת בו אך הכדור התגלגל לעבר מורדכוביץ, שהחזירו בדייקנות לראשו של פייגנבוים שנגח מ־3 מטרים פנימה.

הפועל ת"א: בודרנו, בן־יהונתן, קסטרו, פרימו, רוזמינוביץ, אזמרני, מורדכוביץ (ברנר), א. כהן, חזום, פייגנבוים, זליקובסקי. הפועל חיפה: המאירי, גיגרין, גרוס, וולך, כהן, דהר, לחנטל, ליפשיץ, שפירא, אנגלנדר, אלון (אייכנר). שפט משה אשכנזי לעיני כ־14 אלף צופים באיצטדיון בלומפילד.

קריאל דיסקין

פייגנבוים, שהקנה להפועל ת"א נצחון חיוני, נאבק עם הגנת הפועל חיפה בבלומפילד. (צילום: אסף קוטין)

אכזר מכל — הכדורגל

הפועל כפר-סבא — הפועל מרמורק 0:1 (0:0)

השער: יצחק שום (60).

עד כמה אכזר הוא משחק הכדורגל, אפשר היה לראות אתמול ברחובות. קבוצת הפועל מרמורק, המדורגת בתחתית הליגה הלאומית, לחצה ללא הרף על שער כפר־סבא, אך נאלצה בסיום לרדת מנוצחת בשיעור 1:0. ההפסד מקפח את הקבוצה המקומית, שהיתה ראויה לפחות לנקודה אם לא ליותר מכך.

שתי סיבות גרמו לכך. האחת יכולתו המצויינת של שוער כפר־סבא, יואל שהם שגילה יכולת מדהימה בין הקורות ומנע כל נסיון מהמקומיים לכבוש את שערו; ומאידך אזלת היד, חוסר הרגל וחוסר המזל של המקומיים.

הפועל מרמורק שיחק היטב, אך במקום לבנות את משחקו על האגפים, כתוצאה מגבירת המשחק של כפר־סבא הסתבכו החלוצים המקומיים במרכז ובכך הקלו את המלאכה על מגיני כפר־סבא שהצטיינו: יואב אברוצקי ויורם מור.

מהתקפת כפר־סבא בלטו השחקן ישראל פוגל, המאושפז בבית החולים. היחיד הראוי לציון בשורות כפר־סבא הוא מאיר נגבי.

שחקני מרמורק לחצו בחלק ניכר מן המשחק והצליחו לזכות ב־13 קרנות לעומת אחת. אך היתה זו הצלחתם היחידה. בדקה השלישית, החמיץ האורח נגבי הזדמנות טובה להבקעת שער, כאשר ניצב בודד מול שער מרמורק. אך הכדור היתל בו וברח מתחת לרגלו. בדקה זו החלטו שחקני מרמורק על המגרש הקפו גלים גלים את שער כפר־סבא ופרש להזדמנות של אורנשטיין, חייקה ובן־ארי לא העלו בחכתם דבר.

אז באה הדקה ה־60, כאשר אברהם מרצ'ינסקי הכפר־סבאי, פרץ במרכז, ונכשל על ידי מגיני מרמורק כ־20 מטרים משער מרמורק. יצחק שום ניגש לבצע את הבעיטה הפרועה פעמיים על ידי המקומי בן־ארי. בפעם השלישית ניצל את יציאתו של בן־ארי ובעט לעמוד השער ופנימה.

* הפועל כפר־סבא: שהם, קשטן, אברוצקי, מור, אייכשטיין, גוהלן, שום (שניידר), כהן, נגבי מרצ'ינסקי, רוגיק. הפועל מרמורק: מוסקוביץ, פוסק, הדיקס, לוי, מזרחי, שושני, צוברי (גרינברג), אורנשטיין, בן־ארי (דניאלי), שערבי, חייקה. שפט מנחם אשכנזי לעיני 2000 צופים ברחובות.

יוסי הרמן

הניחוש הנכון
מוגש ע"י אדיסון

יפו — בית"ר ת"א	2
באר שבע — שמשון	1
מכבי חיפה — נתניה	1
הפועל פ"ת — הפועל י־ם	x
בית"ר י־ם — הכח ר"ג	2
מרמורק — כפר־סבא	2
מכבי ת"א — מכבי פ"ת	1
הפועל ת"א — הפועל חיפה	1
הפועל לוד — חולון	2
אשדוד — הפועל ב. יעקב	x
דימונה — הפועל ראשל"צ	1
נהריה — הפועל ר"ג	x
ט. הכרמל — הפועל עכו	x

חד וחלק
Eddison platinum
רב שימושי

תיקו מאכזב לפ"ת

הפועל פתח-תקוה — הפועל ירושלים 1:1 (1:1)

השער לפתח־תקוה: גדי צלניקר (28); השער לירושלים: צבי סיגל (11).

הרוח מילאה אתמול תפקיד ראשי במיפגש בין הפועל פ"ת להפועל ירושלים, ואם כי האורחים הפתיעו בה יותר מיריביהם, לא הסיטו יותר מתיקו ביתי.

אכן, בסיוע הרוח החזקה שנשבה במגרש, הנדות לרוח לחימה מפתיעה, לחצו כדורגלני פתח־תקוה את יריביהם ברוב השלבים והיו קרובים מאוד להבקעת שערים רבים. כדורגלני ירושלים התבססו יותר על המידה על כוכבם אלי בן ריבמול, שצעדיו הוצרו ע"י מגיני פתח־תקוה, כך שהתועלת שהופקה ממנו היתה דלה מאד. האורחים כהבירה עסקו יותר בהרס התקפות היריב מאשר בתכנון התקפות משלהם, ואולם לא היה בזה כדי למנוע מהם שער יתרון בפתיחה, שהאריך את פעימות הלב של אוהדי פתח־תקוה, שקבוצתם שרויה העונה במצב מביך.

הירושלמי שלמה הוד העלה קרן משמאל, השוער ויסוקר הודף את הכדור לרגלי בן־ריבמול, שהוסיטו לחברו צבי סיגל. האחרון צרר את הכדור והחדירו בשמאל לפינה הנגדית כבר בדקה ה־11.

מכאן ואילך, ולמעשה עד תום המשחק, כאילו נעלמו הירושלמים מן השדה ופינו בו מקום לכדורגלני פתח תקוה, שלחצם הניב שער שוויון מהיר. ישראל סטוצ'ינסקי הקשית כדור לרחבה (28), גדי צלניקר ושוער ירושלים חובל בראשו מזנקים לעבר הכדור, ובמאבק זה ביצה חלוץ פתח־תקוה, שבעורפו נגח את הכדור לרשת.

במחצית השניה היה הפער ביכולת הקבוצות קובע עוד יותר. ואולם נראה כי המזל לא האיר פניו למקומיים. בדקה ה־64 נגח ישראל סטוצ'ינסקי כדור שנראה בדרכו לרשת, אך נחום תא־שמע הציל בגבורה מקו השער. בדקה ה־70 עמדה הקורה כמחסום אחרון בפני כדור בעיטת האדיר, שירה אהרון סאלם.

הפועל פתח־תקוה: ויסוקר; בלומנטל, י. סאלם, א. סאלם, בלייזמיין, רוזנברג, צלניקר, י. סטוצ'ינסקי, י. רובינשטיין, חייק, כליפה. הפועל ירושלים: חובל; הוד, אזולאי, עוזבן, מרילי, ש. מרזוי, סיגל, תא־שמע, מנצור, בן־רימון, הוד. שפט משה מרחי לעיני 2,000 צופים בפתח־תקוה.

שמואל קליגר

2 הנקודות נשארו בבית

הפועל באר-שבע — שמשון תל-אביב 1:2 (0:2)

השערים לבאר־שבע: אפרים צבי (3, 27); לשמשון: משה רומנו (69).

צמד שערים של אפרים צבי הספיקו לבאר־שבע כדי לסיים את המשחק בנצחון דחוק, אך חשוב, במאבק התחתית על ארבע נקודות.

שתי הקבוצות הפגינו רוח לחימה, ושחקני באר־שבע אף גילו משחק מניח את הדעת, שבא לידי ביטוי בשני השערים שנכבשו.

השער הראשון הובקע כבר בדקה ה־3. שער הרים קרן מימין, הכדור הגיע לברוך שהעבירו לאפרים צבי, וזה המשיך לרשת וקבע 0:1. המשחק נמשך בעליונות באר־שבע, שנשאה פרי בדקה ה־27. נומה פרץ על פני שני מגיני שמשון, ומבלי להסתכל מסר כדור מדויק לאפרים צבי, שהיה קרוב לשער שמשון, ולא התקשה לסיים את ההתקפה בכיבוש שער נוסף.

לאחר ההפסקה נחלשה באר שבע ושחקניה נסוגו במגמה להגן על יתרונם. הדבר לא נוצל כהלכה על ידי שמשון. האורחים, שהיו המצוות גרועים במחצית זו, אמנם ניסו להפך את הקערה על פיה, אך ללא הצלחה יתרה, להוציא את השער שכבש משה רומנו בדקה ה־69. היה זה מבצע אישי נאה של רומנו, שגבר על שלושה מגיני באר־שבע בזה אחר זה, והבקיע את השער.

הפועל באר־שבע: דהאן, אלבז, יהודה, בן־דוד, בן־דרור, זיקל, עומר, נומה, ברה, צבי, אליהו. שמשון: שיכפלד, יעקב, קיטוי, דרוקר, פוס, סלג, קדמי, שוקיואן, דמתי, רומנו, מסאארי (מרזוי). שפט אהרון שושני לעיני 3500 צופים בבאר־שבע.

דב עילם

אגמי התחיל — וכהן סיים

מכבי חיפה — מכבי נתניה 0:2 (0:0)

השערים: משה אגמי (49) ומשה אדלר (89).

חניכיו של אברהם מנציל המשיכו אתמול בסידרת הצלחותיהם, כשגברו במגרשם על מכבי נתניה 0:2, תוך הפגנת משחק משוטט ותכליתי.

הבולט בין כדורגלני חיפה היה החלוץ משה אגמי, שהבקיע את השער הראשון והיה שותף לשער השני, שכבש משה אדלר. אגמי פרץ לא אחת את ההגנה הנתנייתית ושתיים מנגיחותיו אילצו את השוער חיים כהן לזנק ולהציל. אולם השוער הנתנייתי היה אחד האשמים בהפסד קבוצתו, כי ביותר ערנות יכול היה לבלום את השער הראשון, ואילו בעת כיבוש השער השני לא נמצא במקום בו נחת הכדור.

הנתנייתים לא נפלו מהחיפאים במשחק במרכז השדה, אולם כמעט לא הגיעו למצבי הבקעה. הבולט בשורותיהם היה שחקן הקישור אלברט גול, שכיוון היטב את משחק הקבוצה, אלא שהחלוצים לא ידעו לנצל את הכדורים ששלח אליהם. האורחים גם נתקלו בהגנה חיפאית מוצקה, בראשותו של הבלם המצוין ישעיהו שונר, ולא הצליחו לחדור בשעת.

במחצית הראשונה נהנו 5000 הצופים רק ממזג האויר, כי האירועים היו מעטים, מלבד שניים בדקות ה־42 וה־44, כאשר השוער הנתנייתי הציל שתי נגיחות של משה אגמי: את הראשונה הודף לקרן ואת השניה הדף למשקוף שערו.

אולם במחצית השניה השתנו פני הדברים. החיפאים הבקיעו שער כבר בדקה ה־49, בעת שאגמי חלף על המגן תג'ר ומול השוער בעט שטוח לפינה, מתחת לידיו של כהן המזנק. בהמשך נעלמה השמש האביבית וגשם שוטף ניתך עד לסיום. אולם גם שינוי זה לא הבהיל את החיפאים. הם שלטו בשדה והחזיקו יותר ויותר בכדור. בדקה ה־88 ניצב אגמי יחידי מול כהן, אך בעט חלש ואיפשר לשוער לקלוט. אבל כעבור דקה שלח אגמי כדור מדוייק לאדלר, שמ־17 מ' בעט כדור חזק למרכז השער הנתנייתי, בלי שכהן יגיב.

מכבי חיפה: וייברג, ויזנר, שונר, בוק, שושי, ברגר, גרשגורן, בנאדו, פורטס, אדלר, אגמי. מכבי נתניה: כהן, ש. בר, מופולנסקי, ה. בר, תג'ר, עמירה, גול, מ. שלומוביץ, גל, סריסי, א. שלומוביץ (בן שותף סאבו). שפט נפתלי איתן לעיני 5000 צופים בחיפה.

יצחק ציבין

* בתחרויות הליגה בהיאבקות, שהיו בליל שבת, הושגו התוצאות הבאות: בקרית שלום: הפועל ירושלים — הפועל קרית־שלום 8:12, בגבעת חיים: הפועל גבעת־חיים — הפועל בקעה אל־גרביה 2:18.

הרמקול

אוהדי מכבי חיפה מצאו שיטה חדשה כדי לעודד את קבוצתם. אתמול, במשחק הליגה נגד מכבי נתניה, הביא אחד האוהדים רמקול, שאחריו נגררה מקהלה של מאות צופים. הרמקול לא מצא חן בעיני השופט נפתלי איתן, שהיה אחד המהוגנים ב„ברכות" שהושמעו ממנו.

בהפסקת המשחק הודיע איתן לקצין המשטרה שנכח במקום, כי לא ימשיך לשפוט אם לא יופסקו ה„שירים" כאותו כבשיר. אזהרה זו הועילה לדקות רבות, אולם במהלך המחצית השניה שב הרמקול „לברך" את איתן, שכמה מהחלטותיו לא נשאו חן בעיני הקהל. איתן הפסיק את המשחק לחמש דקות ורק אז, אחרי מאמצים, הצליחו השוטרים ושחקני מכבי חיפה להשתיק את הרמקול.

משקולות

שלושה שיאים בליגה הלאומית במשקולות

שלושה שיאים הושגו בליל שבת בתחרויות הליגה הלאומית במשקולות, שהיתה בבית שרת בבבליים. אלכס מגדל (משקל קל) ממכבי תל־אביב, שיפר בחצי ק"ג את שיאו בהניפה כשהרים 138 ק"ג. בנם ברקוביץ (חצי־כבד), מהפועל קרית־חיים, שיפר בקרב שניים את שיאו, כשקבע 255 ק"ג. שלמה בן־לולו, גם הוא מהפועל קרית־חיים, קבע במשקל קל־כבד, שיא חדש בקרב שניים, כשהרים 275 ק"ג.

בתחרויות גבר מכבי תל־אביב על הפועל רמת־גן 615 ק"ג לעומת 542 ק"ג, ואילו הפועל קרית־חיים ניצח את הפועל עכו 780 ק"ג לעומת 680 ק"ג.

הרשקוביץ — אלוף ישראל ברובה זעיר סטנדרטי

הנרי הרשקוביץ מהפועל פתח־תקוה, ניצח אתמול באליפות ישראל ברובה זעיר סטנדרטי, בתרגיל חצי־אולימפי, 20 כדור, שלושה מצבים. הרשקוביץ צבר 548 נקודות מ־600 אפשריות. שני היה שמעון פרידמן מהפועל ירושלים עם 546 נקודות, ושלישי גיל הירשפלד מהפועל חיפה 543 נקודות. באליפות הקבוצתית ניצח הפועל פתח־תקוה עם 2142 נקודות.

בנשים ניצחה רוזל שטיצר, מהפועל חיפה עם 529 נקודות.

בעיטה חופשית

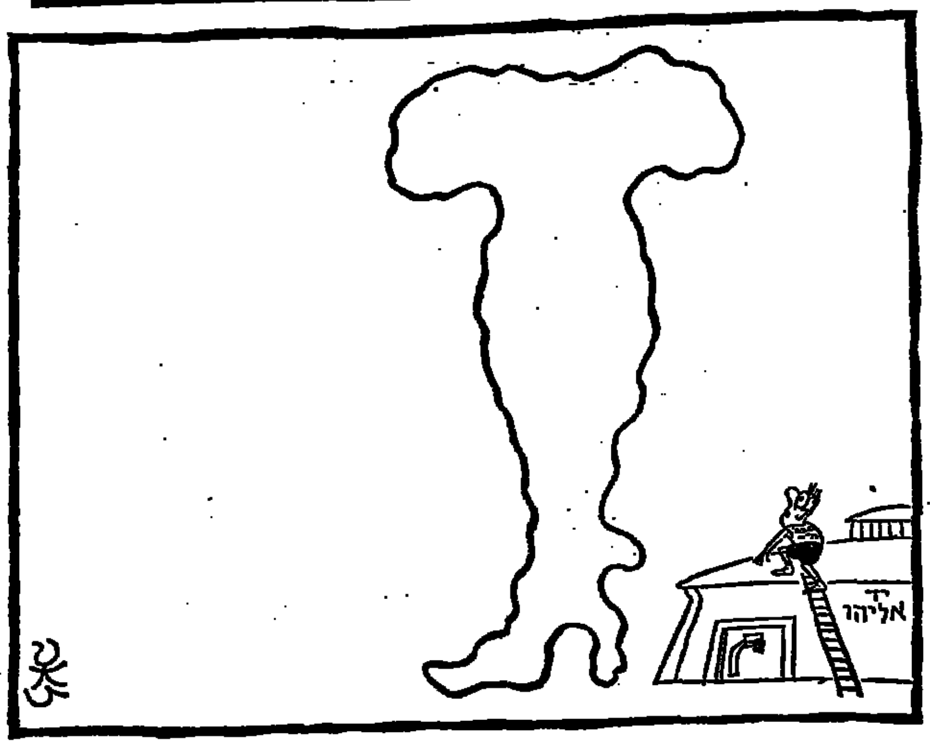

שער עצמי נגד וולבס (2:1) צימצם יתרון ליברפול בפיסגה לנקודה

ליגה אנגלית

לונדון, 27 (ע"ר). קבוצת וולבס הנחילה היום את ההפסד הראשון מאז שבועות רבים למוליכה בראש טבלת הליגה האנגלית, ליברפול, כשניצחה אותו במשחק ביתי 1:2. ג'ון ריצ'רדס הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־79.

את השער הראשון לזכות וולבס הבקיע המגן הבין־לאומי של ליברפול, אמלין יוז, בעוד שאת השער היחיד לליברפול כבש קיוון קיגן בדקה ה־16.

בדרבי לונדוני ניצחה ווסטהאם את צ'לסי 1:3, ואילו הדרבי הלונדוני השני, בין קריסטל־פאלאס לטוטנהאם, הסתיים בתיקו־אפס.

מנצ'סטר יונייטד שוב הצליחה לצבור נקודה, כשנפרדה במשחק חוץ בתיקו 1:1 מקובנטרי. היא ניצבת במקום לפני האחרון.

ארסנל נחלצה מהפסד ביתי בהייבורי, כשסיימה בתיקו 2:2 עם ניוקאסל, לאחר שהאחרונה הוליכה 0:1 בתום המחצית.

לידס, השלישית בטבלה, ניצחה על מגרשה את סטוק 0:1, ובאותה תוצאה גברה מנצ'סטר סיטי על בירמינגהאם.

יתר התוצאות: דרבי — ווסט ברומיץ' 0:2, לסטר — אברטון 0:1, איפסוויץ' — סאותהמפטון 2:2, שפילד יונייטד — נוריץ' 0:2.

הצבירות: 1) ליברפול 41, 2) ארסנל 40, 3) לידס 39, 4) איפסוויץ' 36, 5) דרבי 32, 6) ניוקאסל 31.

סלטיק נוצחה 2:1

גלזגו, 27 (יו. פי.). הפתעה נפלה היום במשחקי הליגה הסקוטית הראשונה, כאשר סלטיק נוצחה במשחק חוץ על־ידי קידרדוי בתוצאה 1:2. במשחקים אחרים: ריינג'רס — מורטון 1:2, קילמרנוק — ארברות 0:2, בירנויאן — דאנדי 1:1.

באיירן הפסידה 1:0, בורוסיה ניצחה 1:6

בון, 27 (יו. פי.). המוליכה בראש טבלת ליגת הכדורגל הראשונה של גרמניה המערבית, קבוצת באיירן מינכן, נוצחה היום בשיעור 0:1 על־ידי ווארדר ברמן. קבוצתו של הישראלי, שמואל רוזנטל, בורוסיה מנשנגלאדבאך, ניצחה את המבורג 0:6. במשחקים אחרים: דואיסבורג — שטוטגארט 3:4, בראונשוויג — קיקרס אופנבאך 2:2, שאלקה — קייזרסלאוטרן 2:2, רוטווייס אוברהאוזן — קלן 2:2.

פיפ"א תתיר הופעת קבוצות כדורגל בדרא"פ

ציריך, 27 (ע"ר). התאחדות הכדורגל הבין־לאומית (פיפ"א) מסרה כאן, כי במשאל שהיה בעת מושב הוועד הפועל הוחלט להתיר לקבוצות חוץ ליטול חלק במשחקי כדורגל בדרום אפריקה, שיהיו במארס.

דובר פיפ"א הוסיף, שאין פירושו ביטול העונש שהוטל על דרום־אפריקה, אך הביע תקוותו שבעקבות ההיתר תחל דרום אפריקה לשתף שחקנים צבעוניים בקבוצות המקומיות ואף בנבחרות.

נציגי פיפ"א יבקרו בדרום אפריקה, כדי לעמוד על המצב והחר־כך יוגש דו"ח למועצת פיפ"א, בעת הכנס שיהיה ב־14 במאי בליימציג.

בינתיים הודיעו נציגי ברזיל, אנגליה ומערב גרמניה, כי נענו להזמנת דרום־אפריקה וישגרו לשם בעוד כחודשיים את קבוצותיהן.

נשיא הוועד האולימפי הגרמני יבוא ביום ד'

מינכן, 26 (ע"צ). וילי דאומה, נשיא הוועד האולימפי המערב־גרמני, יגיע ביום ד' לישראל כדי ללוות אל קברות הספורטאים הישראלים שנרצחו בספטמבר אשתקד במינכן.

דובר הוועד האולימפי המערב־גרמני הודיע כאן בסוף השבוע, כי דאומה ימסור בהזדמנות זו לשלטונות ישראל תרומה שנועדה להקים מעון ילדים לזכר החללים. הוא יגיע בלוויית נשיא מועצת יהודי גרמניה, הרבר נחמן.

כן אמר הדובר, כי דאומה נמצא באוסטרליה, הנשיא לשעבר של הוועד האולימפי הבין־לאומי אבוורי ברונדאג, רוצה ביום ב' כדי לקבל מנשיא איטליה את „שלהבת הזהב", עיטור המוענק מדי ארבע שנים לאנשים שתרמו תרומה ניכרת לרעיון האולימפי.

סלביה — מ.ט.ק. 49:51

בודאפשט, 26 (ע"צ). במשחקי רבע־הגמר על גביע אירופה בכדורגל לאלופות נשים, ניצחה סלביה פראג את מ.ט.ק. בודאפשט 49:51 (22:25).

לכבוד מר אהרון דובינשטיין ומשפחתו

ברכות מקרב לב

במלאות 50 שנה

לעלייה ארצה

המפלגה הליברלית העצמאית

חולון וחדרה שומרות בפיסגה

גברו על הפועל לוד (0:2) ועל מחנה יהודה (0:1) עם חידוש המערכה ✶ שתי הפתעות בתחתית: נחליאל — קרית שמונה 1:4 ; קרית אונו — רמת עמידר 1:5

מאת רפי לוי, סופר „ספורט הארץ"

המחצית השניה של משחקי ליגה א' בכדורגל, שנפתחה אתמול לאחר פגרת הגביע, לא שמרה בסימן התפתחויות מרחיקות לכת במיקום הקבוצות בטבלות שני המחוזות.

בצחונות הפועל חולון (0:2 על הפועל לוד) ובני־יהודה (0:1 על הפועל בת־ים), השאירו את המצב בצמרת מחוז הדרום בעינו, כאשר החולונים מקדימים בראש בנקודה את יריביהם משכונת־התקווה.

במחוז הצפון ניצל הפועל חדרה (0:1 על מחנה־יהודה) את מעידתו החלקית של יריבו העיקרי במירוץ, מכבי הרצליה (0:0 נגד הפועל טבריה), כדי להגדיל את יתרונו בראש ל־4 נקודות.

שתי קבוצות תחתית, אחת מכל מחוז זכו אתמול בנצחונות גבוהים ומפתיעים שעוררו בהן שביב של תקווה להיחלץ מן האיזור המסוכן: בצפון גבר הפועל נחליאל על הפועל קרית שמונה (1:4), ובדרום הביס הפועל קרית־אונו את מכבי רמת־עמידר (1:5).

ליגה א'

הפגינו רמה בלתי מניחה את הדעת ונפרדו בתיקו שהיו ראויות לו. דהאן היקנה יתרון ראשון לעכו (59) שנמחק ע"י סעיד מנצרת (80). שפט ד. יוסף, 1000 צופים, במגדל־העמק.

● הפועל נחליאל — הפועל קרית־שמונה 1:4 (1:1). גיבור הנצחון המפתיע של נחליאל היה שחקן הנוער הצעיר, זבוצקי שהבקיע 3 שערים (18, 70, 80). את השער הנוסף הוסיף אזוריק (55). ש. עמרם היה כובש השער היחיד לקרית־שמונה (11). שפט ר. אריה, 500 צופים, בחדרה.

● הפועל חדרה — הפועל מחנה־יהודה 0:1 (0:0). המוליך מחדרה, נזקק למאמץ מוגבר, כדי להבקיע את מארחו ממחנה־יהודה שלחם בהקרבה, אך נוצח משער בודד של ארזי בדקה ה־69. שפט נעמן, 1500 צופים, בפתח־תקוה.

● הפועל נהריה — הפועל רמת־גן 0:0. יכולת דלה של שתי הקבוצות שלא יכלו זו לזו. שפט ש. לוי, 1500 צופים, בנהריה.

● הפועל טבריה — מכבי הרצליה 0:0. הטבריינים שלחמו בירידיהם מן הצמרת בעקשנות, זכו בנקודה יקרה והשובה במאבקם בתחתית. שפט אלפסי, 1000 צופים, בטבריה.

● הפועל טירת־הכרמל — הפועל עכו 2:2 (2:1). מאבק צמרת מעניין שלא הוכרע בשל היכולת הדוה שהפגינו שתי הקבוצות. לירבו כבש את שני השערים לטירה (31, 49), מול שני שערים של א. אזדיאי (25) ושבצר (37) מעכו. שפט י. בכר, 1500 צופים, בעכו.

● הפועל צפת — הפועל גבעת־חיים 0:1 (0:1). שער יחיד של הצפתי סס, בדקה ה־14, הכריע את גורל המאבק שלא הלהיב. שפט אברמוביץ', 1500 צופים, בצפת.

● הפועל הרצליה — ביתר נתניה 1:2 (0:1). נצחון הרצליאני דחוק שהושג משעריהם של קוליק (3) ולבקוב (57). את השער לנתניה כבש איינהורן (75). שפט א. כהן, 1000 צופים, בהרצליה.

● הפועל מגדל־העמק — הפועל בני־נצרת 1:1 (0:0). שתי הקבוצות

מחוז דרום

✶ הפועל קרית־אונו — מכבי רמת־עמידר 1:5 (1:1). סוגרת הטבלה, קבוצת הפועל קרית־אונו, עשתה מאמץ מוגבר כדי להצליח במשחק ולהיחלץ מן המצב הלא נעים בו היא מצויה בתחתית. שלושה שערים לזכות קרית־אונו כבש מטרני (46, 65, 77), ואת היתר הוסיפו שמעוני (24), ושכטר (87). את השער לעמידר כבש הפנר (55). שפט ש. כהן, ללא קהל בנתניה.

✶ הפועל חולון — הפועל לוד 0:2 (0:1). שער בכל מחצית, מרגלי שפרינגר (15) ולפרדון (63), זיכו את חולון בנצחון צפוי. שפט עורבי, 2000 צופים בחולון.

✶ בני־יהודה — הפועל בת־ים 0:1 (0:1). משה עזורי, חלוץ בני־יהודה הותיק, שחידש את פעילותו בקבוצה לאחר הפוגה ארוכה, היה זה שזיכה את המריץ בנצחון חשוב, משער שכבש בדקה ה־37. שפט פרוחסקי, 2000 צופים בגבעתיים.

✶ הפועל בית־שמש — הפועל יהוד 1:3 (0:0). שחקני בית־שמש, שהגיעו ליהוד ללא יומרות, הופתעו מן היכולת הדלה שהפגינו מארחיהם וגברו עליהם משער עצמי (75) ומשני שערים של מלכה (77) ואברהם (88). י. ששון כבש ליהוד את השער היחיד (72). שפט עוזיאל, 500 צופים ביהוד.

✶ הפועל אשדוד — הפועל באר־יעקב 1:1 (0:1). אלגזי היקנה יתרון לאשדוד (30), שהחזיק מעמד עד 3 דקות לפני הסיום, בעת שספודניק כבש את שער השוויון לבאר־יעקב. שפט רון, 3000 צופים באשדוד.

✶ מכבי שעריים — הפועל רמלה 0:0. מאבק עיקש בין שתי קבוצות יומרניות, שנפרדו בתיקו מאפס. שפט לוית, 1000 צופים ברחובות.

✶ ביתר רמלה — הפועל אילת 2:2 (0:1). אילת, שהוליכה במשחק 0:2 משעריהם של בך (30) וכהן (55), לא הצליחה לשמור על יתרונה שנמחק ע"י הרמלאים רצבי (65) וברזוני (76). שפט כ. באון, 1000 צופים ברמלה.

✶ הפועל דימונה — הפועל ראשון־לציון 2:4 (1:2). משחק רב־שערים שהוכרע בצפוי לזכות דימונה המארחת. כבשו לדימונה: צרויה (9), פרץ (20), תגר (67, בבעיטת 11) וששון (72). לראשון־לציון: מ. כהן (3, בבעיטת 11) ואברמוביץ' (78). שפט ציפרוס, 1000 צופים בדימונה.

ליגה א' — דרום					
.1	הפועל חולון	16	11—23	25
.2	בני־יהודה	16	15—26	24
.3	מכבי שעריים	16	15—24	20
.4	הפועל יהוד	16	22—27	20
.5	הפועל דימונה	16	19—29	19
.6	הפועל רמלה	16	19—19	18
.7	רמת־עמידר	16	24—26	16
.8	באר־יעקב	16	23—21	16
.9	ביתר רמלה	16	24—18	16
.10	הפועל אשדוד	16	21—22	15
.11	הפועל בת־ים	16	21—21	15
.12	בית־שמש	16	25—22	13
.13	הפועל אילת	16	20—13	10
.14	הפועל לוד	16	27—19	10
.15	ראשון־לציון	16	34—22	9
.16	קרית־אונו	16	26—13	8

ליגה א' — צפון				
.1	הפועל חדרה	16	11—37	27
.2	מכבי הרצליה	16	12—25	23
.3	הפועל עכו	16	16—23	22
.4	הפועל ר"ג	16	17—28	21
.5	טירת הכרמל	16	15—23	19
.6	הפועל צפת	16	30—21	17
.7	הפועל הרצליה	16	22—21	16
.8	קרית־שמונה	16	27—18	16
.9	הפועל נהריה	16	16—19	14
—	ביתר נתניה	16	18—21	14
.11	מגדל העמק	16	26—23	14
.12	בני־נצרת	16	25—19	14
.13	מחנה־יהודה	16	18—10	13
.14	הפועל נחליאל	16	23—15	11
.15	הפועל טבריה	16	20—12	10
.16	גבעת־חיים	16	30—11	5

ליגה ב'

✶ **צפון א'**: הפועל קרית־אתא — הפועל אפיקים 2:3 (1:2), מכבי קרית ביאליק — הפועל תל־חנן 0:0, ביתר עכו — ביתר קרית שמונה 0:1 (0:0), הפועל קרית חיים — הפועל חצור 0:2 (0:1), ביתר טבריה — הפועל קרית נצרת 1:3 (0:1), בני עכו — הפועל כפר רופין 0:1 (0:0), ביתר חצור — הפועל קרית ים 1:1 (1:1), הפועל בית־שאן — ביתר תל־חנן 0:5 (0:2).

✶ **צפון ב'**: ביתר בנימינה — מכבי חדרה 0:0, הפועל נתניה — הפועל בית אליעזר 0:9 (0:2), הפועל רעננה — ביתר דב נתניה 1:1 (0:1), הפועל עפולה — מכבי זכרון יעקב 0:4 (0:2), הפועל זכרון יעקב — מכבי פרדס־חנה 1:1 (0:1), הפועל גבע הכרמל — מכבי השרון נתניה (לא נערך בגלל אי־הופעת שופטים), הפועל גבעת אולגה — הפועל בנימינה (לא נערך בגלל היעדר שוטרים).

✶ **דרום א'**: הפועל גני־תקוה — הפועל גבעתיים 1:1 (0:0), ביתר רמת־גן — ביתר יפו 2:2 (2:1), מכבי השקמה — מכבי חולון 0:1 (0:0), הפועל אור יהודה — הפועל צפון 0:1 (0:1), הפועל רמת־השרון — ביתר בת־ים 1:1 (1:1), ביתר חולון — הפועל ראש העין 0:0, מכבי בת־ים — ביתר לוד 2:2 (2:1), הפועל כפר־שלם — הפועל כפר קאסם (לא נערך בגלל מוג אויר גשום).

✶ **דרום ב'**: הפועל קרית־מלאכי — הבירה 1:4 (0:2), נס־ציונה — מכבי יבנה 1:2 (0:2), הפועל אשקלון — הפועל שיכון המזרח 0:0, מכבי באר־שבע — מכבי קרית גת 1:1, מכבי בתלבות — ביתר אשקלון 2:2 (1:2), מכבי רמלה — ביתר באר־שבע 1:1 (1:0), הפועל ירוחם — הפועל אופקים 0:2 (0:0), ביתר אשדוד — הפועל מרחבים (לא נערך בגלל היעדר שוטרים).

מחוז צפון

בליגה בכדורמים

בתחרויות הליגה הלאומית בכדורמים, במסגרת סיבוב החורף, הושגו אתמול במכון וינגייט התוצאות הבאות: בית־"מכבים"־עתיד — הפועל פתח־תקוה 1:7 ; בית־"מכבים"־עתיד — הפועל אפיקים 3:8, הפועל פתח־תקוה — הפועל אפיקים 3:4, בגבעתיים — לנבעוב... הפועל בת־ים — הפועל תל־אביב 1:5.

טניס שולחן: הפועל חיפה — מכבי צפון 3:5

הפתעה גדולה נפלה במחזור ה־13 בליגה הלאומית בטניס שולחן, כאשר קבוצת הפועל חיפה, האחרונה בדירוג, גברה באולמה על מכבי הצפון, אלוף אשתקד, בשיעור 3:5.

במשחקים נוספים: הפועל ראשון לציון — הפועל תל־אביב 4:5 ; מכבי ת"א — ביתר נס ציונה 0:5.

איגרוף

40 השתתפו באליפות באר־שבע באיגרוף

האליפות הפתוחה הראשונה של באר־שבע באגרוף, שהיתה בליל שבת בקלתנוע גילת, בהשתתפות 40 מתאגרפים משמונה אגודות ספורט, הושגו התוצאות הבאות:

במשקל זבוב: אלוף ישראל, אברהם צור ניצח בנקודות את הצעיר הלל סלומון (מכון שפיר). בינוני: תאופיק אכברה (מכבי תל־אביב) ניצח בנקודות את מחלוף בן־שבת (ביתר באר־שבע). תרנגול: אמיל בקרה (ביתר נתניה) ניצח בנקודות את נחום הרטמן (ביתר קרית־מוצקין). בקרב נוסף במשקל זה ניצח משה מנוח (ביתר באר־שבע) את שלמה סלומון (מכון שפיר).

חצי־בינוני: מיכאל לוכסנבורג (מכבי תל־אביב) גבר בנוקאאוט טכני בסיבוב השני, על טוני וטרמן (ביתר תל־אביב). בקרב נוסף במשקל זה ניצח גרישא לוכסנבורג (מכבי תל־אביב) — שהוא אחיו של מיכאל, את דני פיין (מכון שפיר).

חצי־בינוני: רפי לוסקי (ביתר באר־שבע) ניצח בנקודות את חברו לאגודה מור יוסף.

קל: איגור שמיס (ביתר יפו) ניצח בנקודות את מיכאל דוברוצקי (מכון שפיר). בינוני: זוהר בישרה (ביתר מוצקין) גבר על סלומון סלומון (ביתר יפו). קל־בינוני: משה גולדצקי (ביתר נתניה) ניצח בנקודות את ישראל מוכמין (מכון שפיר). חצי־כבד: אלוף ישראל, אלכסנדר פלקוביץ גבר בנוקאוט, לאחר 90 שניות בלבד, על גדבי ארסלן (מכון שפיר).

שפטו: דיק לוי, דוד לוי, מיקי צור ואב גולדשטיין.

איגרוף בגבעת-שמואל

בטורניר איגרוף שהיה בליל שבת בגבעת־שמואל, לא נפלה הכרעה. הקבוצות שהשתתפו — כנפות הזהב מגבעת שמואל, מעבר ומפרדס כץ — השיגו 8 נקודות כל אחת.

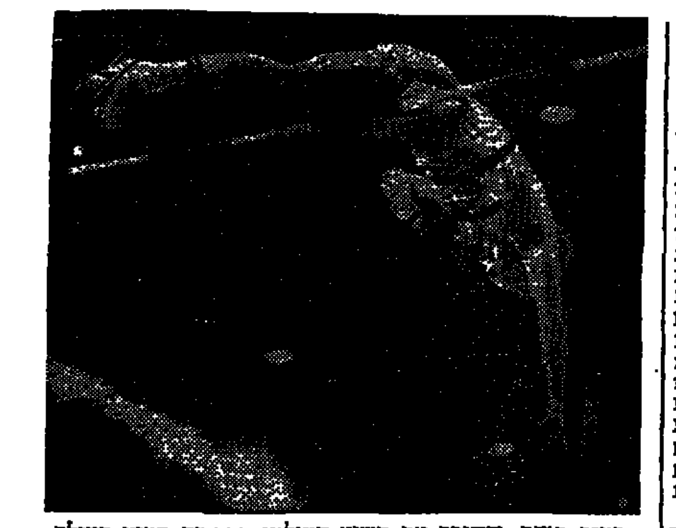

סטיב סמית, שסיפר את השיא העולמי בקפיצה במוט באולם, מרחוק מעל הרף. (צילום ראדיו של אי.פי.)

שיא עולמי של סטיב סמית בקפיצה במוט באולם: 5.48 מ'

ניו־יורק, 27 (אי. פי.). סטיב סמית בן ה־21 שיפר כאן את שיאו העולמי הטרי בקפיצה במוט באולם, כאשר ניתור לגובה של 5.48 מטרים. הוא עבר גובה זה בנסיונו הראשון. סמית היה האתלט הראשון אשר ניתר לגובה זה באולם.

לאחר שעבר בהצלחה את הרף, ביצע סיבוב על מסלול המדיסון סקוואר גארדן, כשהוא מניף את ידיו בשמחה לקול תשואות הקהל הרב. „ידעתי שאוכל לעבור את הגובה הזה", אמר, בהתייחסו לדברים שהשמיע לפני התחרות.

סמית מקווה, שיוכל לנתור בחודש הבא לגובה של 5.70 מטרים.

במיאמי ל־60 יארד ניצח הארב וואשינגטון בהישג של 6 שניות, מעל טנדר, אלוף מיפגש זה מאשתקד, סיים במקום השני לאחר 6.2 שניות.

בתחרות אחרת, שהיתה בלוס אנג'לס, ניצח מארטי ליקורי בריצת 2 מייל, לאחר היעדרות של 11 חודשים. ליקורי עבר את המרחק ב־8:42.0 דקות. האלוף האולימפי בזריקת כדור ברזל, הפולני לאדיסלאב קומאר, סיים במקום רביעי בהישג של 18.90 מטרים בלבד. ניצח בהדיפה אל פיירבאך בהישג של 20.83 מטרים.

80 זפטג
3 פעמים מכונית השנה

כבר בשנתה הראשונה רושמת AUDI 80 לזכותה 3 זכיות בתואר „מכונית השנה 1973". זהו הישג בינלאומי שמכוניות ותיקות יותר לא הגיעו אליו.

שטרן (גרמניה) ואוטו וזיה (הולנד): AUDI 80 — „מכונית השנה 1973". זוהי מסקנתו של סקר משותף מטעם השבועון הגרמני „שטרן". והעתון המקצועי ההולנדי „אוטו ויזיה", בהשתתפות 47 עתונאי תחבורה בעלי שם בינלאומי. גם בסקר זה, סיכום יתרונותיה של AUDI 80 תוך הדגשת הטכניקה המתקדמת שלה וההנאה המיוחדת מנהיגתה, הם שהיקנו ל־AUDI 80 את הישגיה העולמיים המכובדים.

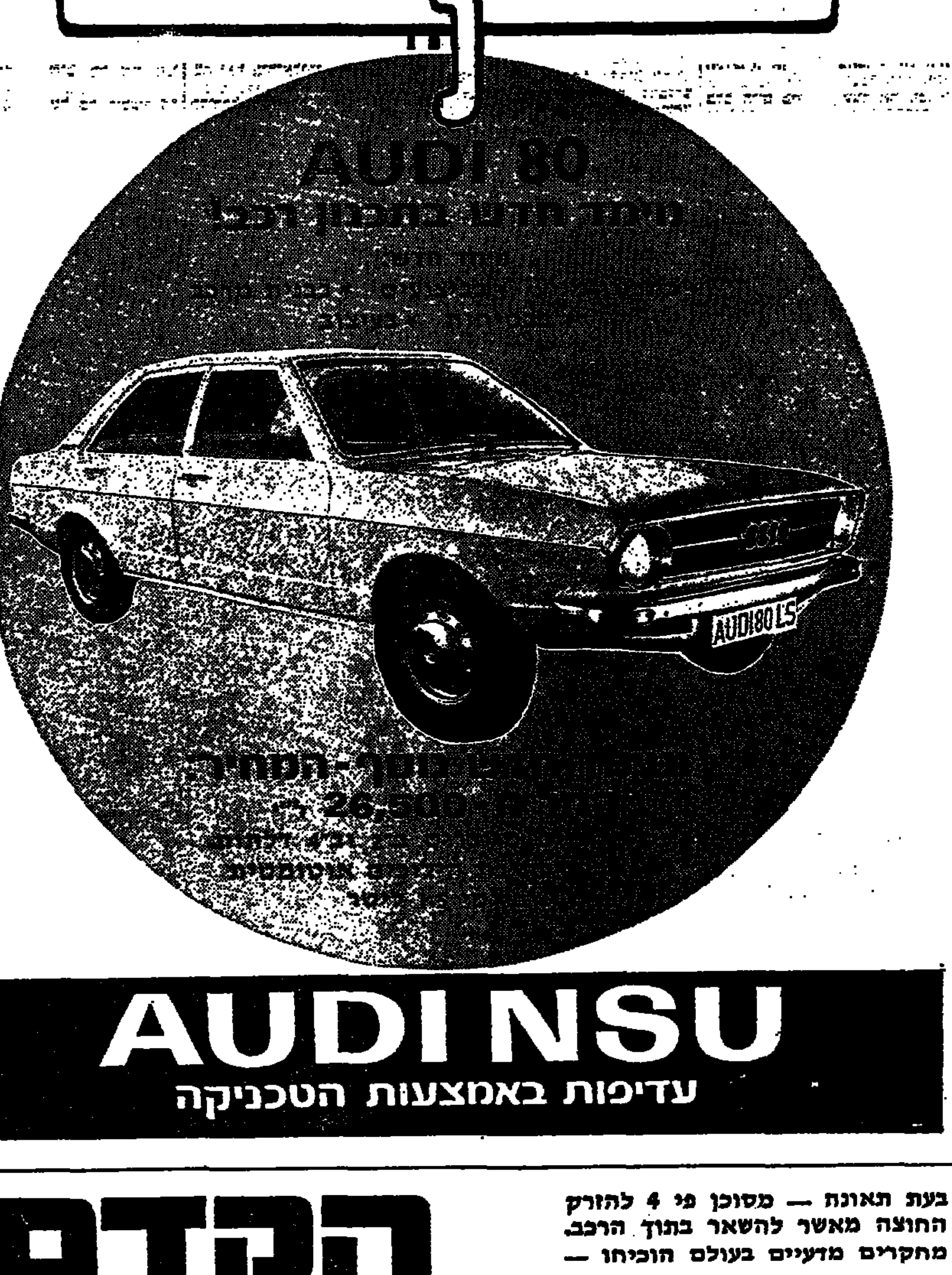

AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

SAKURA - סקורה
הפילם הטוב והנדרש ביותר

להשיג בחנויות המובחרות
יבואן: יוסף טוינה בע"מ, תל־אביב

יכולתי לנסוע ברכבת...

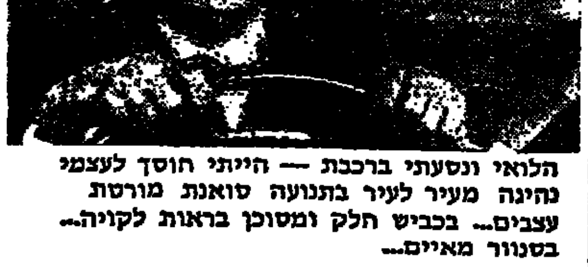

הלואי ונסעתי ברכבת — הייתי חוסך לעצמי נהינה מעיר לעיר בתנועה סואנת מורטת עצבים... בכביש חלק ומסוכן בראות לקויה... בסנוור מאיים...

כן, גם לך כדאי לנסוע ברכבת ישראל... תהנה מנסיעה שלוה ובטוחה ותגיע במהירות למחוז חפצך רענן ורגוע.

רכבת ישראל

תכשיטי „טיב" בע"מ

יצרני יהלומים ותכשיטי זהב
משובצים ביהלומים, פנינים ואבנים טובות
אולמי תצוגה ומכירה:
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 10, טלפון 02—226156
תל־אביב, רחוב בן־יהודה 41, טלפון 03—225273
נתניה, רחוב ליליענבלום 13 טלפון 053—22145

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 361/73

בענין: ירושת המנוחה שפרנסקי הנה מרחוב ברנדה 11, פ"ת, שנפטרה ביום י' חשון תשל"ג (18 אוק' 72) בפ"ת.

המבקש: שפרנסקי שלמה, מרח' ברנדה 11, פ"ת.

הזמנה

להוי ידוע כי הגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על יורשה המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הרואה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד להצהרה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להצהרה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

אגד

מוצע למכירה מכונית פרטית יגואר עם מנוע אויר שנת ייצור 1968 תוקף הרישיון עד ה־29.10.72

את המכונית אפשר לראות במחסן המרכזי (חולון) הנמצא באזור התעשיה בחולון (אזור) רח' המרכבה, לפנות במקום למר כליקסביץ יוסף.

המעוניין ברכישת המכונית יגיש את הצעתו בכתב במעטפה סגורה עם ציון „אגד" ... לת.ד. 33091 ת"א ... בחלקת הקניות לא יאוחר מה־13.2.73.

אין הנהלת „אגד" מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת „אגד"

בעת תאונה - מוטב להשאר בפנים מלהזרק החוצה!

בעת תאונה — מסוכן פי 4 להזרק החוצה מאשר להשאר בתוך הרכב. מחקרים מדעיים בעולם הוכיחו —

השימוש בחגורת בטיחות
בעת נסיעה הציל 70%
ממוות ומפציעה קשה.

לכן — חגור חגורת בטיחות
תמיד!

הקדם חגורה למכה

משרד התחבורה-המועצה הלאומית למניעת תאונות

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1972

	ל"י	ל"י	31.12.71 ל"י
הלוואות ופקדונות (באורים 1, 11, 15):			
הלוואות למשתכנים אחרים, בחלקן על אחריות האוצר של מדינת ישראל	254,541,973		*225,449,723
פקדונות באוצר של מדינת ישראל	21,711,475		10,276,543
פקדונות בבנקים, בחלקם למתן הלוואות	101,517,611		66,850,520
		377,771,859	302,576,786
השקעות (באורים 1, 2):			
ניירות־ערך שאינם רשומים בבורסה	1,820,250		*770,250
מלוות ממשלתיים (כולל תשלומים ע"ח)	2,463,794		1,984,717
		4,284,044	2,754,967
בנקים, חייבים ויתרות־חובה (באורים 1, 3, 4):			
מזומנים בבנקים, בחש' ע"ש ופקדונות במטבע־חוץ	2,722,780		1,306,891
האוצר של מדינת ישראל, בחש' מיוחד	9,260,213		4,612,652
חייבים ויתרות־חובה	5,207,732		4,857,362
ניירות־ערך, בשווי השוק, למטה מן העלות	—		*183,465
הוצאות נידחות, נטו, לאחר הפחתה	1,144,222		770,985
		18,334,947	11,731,355
רכוש קבוע (באור 5):			
משרדי הבנק, ציוד ועוד, לפי העלות, בניכוי פחת		**1,323,160	1,320,950
		401,713,210	318,384,058

* מיון מחדש.
** רשומים בחלקם ע"ש נאמנים.

	מונפק ונפרע ל"י	רשום ל"י	ל"י	31.12.71 ל"י
הון, קרנות ועודפים:				
הון המניות (באור 6):				
מניות־יסוד, —.1 ל"י כ"א	750	750		750
מניות רגילות, —.1 ל"י כ"א	14,047,299	39,999,250		11,664,291
	14,048,049	40,000,000		11,665,041
פרמיה על מניות (באור 6)	2,590,188			1,994,436
עודפים:				
קרן כללית		7,300,000		4,800,000
יתרת הרווח שלא יועדה	8,370,698	1,070,698		455,184
	25,008,935			18,914,661
אגרות־חוב ופקדונות למתן הלוואות (באורים 1, 7, 8, 9, 15):				
אגרות־חוב		200,923,272		133,255,157
פקדונות למתן הלוואות:				
האוצר של מדינת ישראל			156,648,702	145,251,271
אחרים		172,711,432	16,062,730	*16,483,329
	373,634,704			294,989,757
חשבונות אחרים (באורים 1, 10):				
עתודה למסים ויתרות־זכות אחרות	3,069,571			4,479,640
	401,713,210			318,384,058

הבאורים לדין־וחשבון הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

בשם הדירקטוריון:
מ. ב. גיטר   ד"ר י. מירלקן   ד. רקנאטי
א. פרידנבורג   ק. רייך

דין־וחשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ

בדקנו את המאזן של בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ ליום 31 בדצמבר 1972 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטנו באותם נוהלי בקורת אשר חשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות.

לדעתנו, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי הבנק ליום 31 בדצמבר 1972 ואת תוצאות פעולותיו לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

אנו מציינים שקבלנו את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על־ידינו וכי חוות־דעתנו על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד ניתנה לפי מיטב ידיעתנו והבאורים שקבלנו וכפי שנראה מתוך פנקסי הבנק, וכי הדו"ח הכספי הנ"ל ערוך בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים) תשכ"ט — 1969.

22 בינואר 1973

האפט את האפט
רואי־חשבון

דו"ח רווח והפסד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1972

	ל"י	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
הכנסות:				
מהלוואות ופקדונות:				
רבית ועמלות		26,520,193		20,362,933
הפרשי שער והצמדה (קרן):				
למדד	13,447,810			8,232,322
לדולר של ארה"ב	—	13,447,810		7,985,110
		39,968,003		
מניירות־ערך:				
דיבידנד	6,443			13,676
רבית	387,526	393,969		257,078
			40,361,972	36,851,119
הוצאות:				
רבית וביטוח שער		18,751,817		13,860,493
הפרשי שער והצמדה (קרן):				
למדד	12,060,235			7,750,305
לדולר של ארה"ב	—	12,060,235		7,726,217
		30,812,052		
הנהלה וכלליות		2,258,320		1,887,723
הפחתה מהוצאות נידחות, נטו (באור 4)		232,656		191,961
פחת ממשרדי הבנק, ציוד ועוד (באור 5)		86,099		79,446
			33,389,127	31,496,145
			6,972,845	5,354,974
מניירות ערך (הכלולים ב„בנקים חייבים ויתרות־חובה"):				
רווח ממכירה		115,742		—
ביטול הפחתה		—	115,742	51,495
רווח מפעולות רגילות			7,088,587	5,406,469
רווח ממימוש מלווה ממשלתיים		20,627		14,949
רווח ממימוש ציוד		20,192		—
			40,819	14,949
רווח לפני הפרשה למסים			7,129,406	5,421,418
הפרשה למסים (באור 14)			3,200,000	2,600,000
רווח נקי לאחר הפרשה למסים			3,929,406	2,821,418
יתרת הרווח משנה קודמת			455,184	1,934,000
			4,384,590	4,755,418
העברה מקרן כללית לחלוקת מניות הטבה		—		1,944,151
העברת יתרות הקרנות הפנימיות		1,500,286	1,500,286	—
רווח לייעוד			5,884,876	6,699,569
ייעוד הרווחים:				
העברה לקרן כללית		2,500,000		2,544,151
העברה לקרן פנימית		—		300,000
דיבידנד שחולק:				
במניות הטבה (20%)	—			1,944,151
במזומנים, דיבידנד־ביניים, ברוטו, 19% (באור 6) (שנה קודמת 16%)*	2,314,178	2,314,178		1,456,083
			4,814,178	6,244,385
יתרת הרווח שלא יועדה ליום 31.12.72			1,070,698	455,184

* יוצע לאספה הכללית כסופי.
הבאורים לדין־וחשבון הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

באורים לדין וחשבון הכספי ליום 31 בדצמבר 1972

1. הצמדה:

	סך־הכל בהצמדה ל"י	במטבע־חוץ (דולר של ארה"ב) ל"י	בהצמדה לדולר של ארה"ב ל"י	בהצמדה למדד יוקר המחיה ל"י	בהצמדה למדד משכנתאות ל"י	בהצמדה למדד יוקר המחיה או ללא הצמדה, לפי ברירה ל"י	31.12.71: סך־הכל בהצמדה ל"י	במטבע־חוץ (דולר של ארה"ב) ל"י	בהצמדה לדולר של ארה"ב ל"י	בהצמדה למדד יוקר המחיה ל"י	בהצמדה למדד משכנתאות ל"י	בהצמדה למדד יוקר המחיה או ללא הצמדה, לפי ברירה ל"י
רכוש:												
הלוואות ופקדונות:												
הלוואות למשתכנים ואחרים	87,961,526	—	5,819,063	**76,149,215	5,993,248	—	X69,665,486	—	X7,318,327	X**56,146,352	6,200,807	—
פקדונות באוצר של מדינת ישראל	21,601,120	—	6,903,400	14,697,720	—	—	10,123,713	—	8,309,007	1,814,706	—	—
פקדונות בבנקים	101,517,611	—	3,151,610	11,556,983	—	86,809,018	63,785,520	—	3,545,561	1,069,492	—	59,170,467
	211,080,257	—	15,874,073	102,403,918	5,993,248	86,809,018	143,574,719	—	19,172,895	59,030,550	6,200,807	59,170,467
השקעות	4,263,794	1,800,000	—	2,013,644	—	450,150	2,734,717	750,000	—	1,379,217	—	605,500
בנקים, חייבים ויתרות־חובה:												
בחש' ע"ש בבנקים ופקדונות במטבע־חוץ	84,204	84,204	—	—	—	—	142,795	142,795	—	—	—	—
חייבים ויתרות־חובה	6,263,302	—	5,375,333	887,969	—	—	X6,419,175	—	5,997,579	X421,596	—	—
	6,347,506	84,204	5,375,333	887,969	—	—	6,561,970	142,795	5,997,579	421,596	—	—
סך־הכל כללי	221,691,557	1,884,204	21,249,406	105,305,531	5,993,248	87,259,168	152,871,406	892,795	25,170,474	60,831,363	6,200,807	59,775,967
התחייבויות:												
אגרות־חוב ופקדונות למתן הלוואות:												
אגרות־חוב	194,539,938	*43,467,086	—	64,263,834	—	86,809,018	133,255,157	*48,062,834	954,189	25,067,667	—	59,170,467
פקדונות האוצר של מדינת ישראל	9,242,726	—	103,686	1,992,319	7,146,721	—	9,215,207	—	108,658	1,651,816	7,454,733	—
פקדונות אחרים	6,766,902	563,400	43,750	6,104,336	55,416	—	X7,486,861	675,186	X65,625	X6,688,916	57,134	—
	210,549,566	44,030,486	147,436	72,360,489	7,202,137	86,809,018	149,957,225	48,738,020	1,128,472	33,408,399	7,511,867	59,170,467
חשבונות אחרים	2,430,618	75,616	—	2,355,002	—	—	X2,466,375	73,455	—	X2,392,920	—	—
סך־הכל כללי	212,980,184	44,106,102	147,436	74,715,491	7,202,137	86,809,018	152,423,600	48,811,475	1,128,472	35,801,319	7,511,867	59,170,467

* השער של $6,800,000 (31.12.71: $7,350,000) מן הנ"ל מבוטח ביובל חברת הביטוח לישראל בע"מ. פרמית הביטוח מחושבת, בחלקה, כהפרשי הצמדה למדד יוקר המחיה על הסך 3,800,000 ל"י (31.12.71: 4,800,000 ל"י) בערך, המהווה בסיס לחישוב הפרמיה בלבד ואינו כלול בהתחייבויות הצמודות לעיל. היתרות של יובל חברת הביטוח לישראל בע"מ נכללו בטבלה הנ"ל כלהלן: בסעיף „חייבים ויתרות־חובה" סך 5,010,000 ל"י (31.12.71: 5,620,000 ל"י) בהצמדה לדולר של ארה"ב ובסעיף „חשבונות אחרים" סך 2,355,002 ל"י (31.12.71: 2,392,920 ל"י) בהצמדה למדד יוקר המחיה. (במאזן נרשמו שתי היתרות הנ"ל, נטו, בסעיף „חייבים ויתרות־חובה").
** על־מנת לתת תמונה נכונה של היתרות הצמודות, נרשם בסעיף זה הסך 61,688,728 ל"י (31.12.71: 39,528,646 ל"י), סכום ההלוואות שניתנו למשתכנים ללא הצמדה לפי הסכמים עם האוצר, וערכן הצמוד הובטח על־ידו. בסכום הנ"ל נכלל סך 2,577,285 ל"י שערכו הובטח ע"י האוצר לצד שלישי.
X מיון מחדש.

היתרות הצמודות מוצגות במאזן כלהלן:
היתרות הצמודות למדד יוקר המחיה, רשומות לפי המדד לחודש נובמבר 1972 (31.12.71: נובמבר 1972); הצמודות למדד משכנתאות, רשומות לפי המדד לחודש נובמבר 1966 (האחרון שפורסם לתאריך המאזן);
הצמודות למדד יוקר המחיה או שאינן צמודות, לפי ברירה, רשומות בתוספת הרבית או בתוספת רבית והצמדה, הגבוה שבהם (31.12.71: זהה). על־מנת לאפשר השוואה לשנה הקודמת לגבי נכסים והתחייבויות צמודים לפי ברירה, נרשם בסעיף „הפרשי שער והצמדה", בהכנסות והוצאות, רק עודף הפרשי הצמדה מעל לחישוב לפי הרבית המירבית, והשאר נרשם בסעיף „רבית" כבשנים קודמות;
הצמודות לדולר של ארה"ב ואלו שבמטבע־חוץ, רשומות לפי השער הרשמי בתאריך המאזן; השקעות בניירות־ערך רשומות לפי העלות, ללא תוספת הפרשי שער או הצמדה.
התחייבויות תלויות צמודות, ראה באור 12 להלן.

2. השקעות:

השיטה הנהוגה בבנק לגבי הצגת ההשקעות היא לפי העלות, בניכוי הפרשות להפחתת ערך.
הסעיף כולל:

	עלות ל"י	שווי בספרים ל"י	שווי השוק ל"י	31.12.71: עלות ל"י	שווי בספרים ל"י	שווי השוק ל"י
אגרות־חוב (אינן רשומות בבורסה)	1,820,250	*1,889,762	**2,120,250	X770,250	X*805,637	X**1,070,250
מלוות ממשלתיים:						
רשומים בבורסה	723,985	*1,102,138	1,190,219	770,475	*1,093,260	1,089,487
אינם רשומים בבורסה	—	—	—	147,695	*181,121	**206,773
תשלומים ע"ח	1,739,809	*1,835,480	**1,835,480	1,066,547	1,066,547	**1,066,547
	2,463,794	2,937,618	3,025,699	1,984,717	2,340,928	2,362,807
סך־הכל	4,284,044	*4,827,380	5,145,949	2,754,967	*3,146,565	3,433,057

X מיון מחדש.
* לשם השוואת השווי בספרים לשווי השוק, נכללה בסכום זה הרבית שנצברה על הנ"ל, ברוטו, בסך כולל של 543,336 ל"י (31.12.71: 391,598 ל"י) הרשומה במאזן בסעיף „חייבים ויתרות־חובה".
** לפי הערכת ההנהלה. ערך הפדיון במועדו אינו נמוך מן הסכום הרשום במאזן.

3. ניירות־ערך (כלולים בסעיף „בנקים, חייבים ויתרות־חובה"):

מניות רשומות בבורסה:
כל המניות נמכרו בשנת־החשבון.

31.12.71: עלות ל"י	שווי בספרים ל"י	שווי השוק ל"י
353,913	183,465	183,465

4. הוצאות נידחות:

בקשר להנפקה אגרות־חוב ומניות:

	אגרות־חוב ל"י	מניות ל"י	סך־הכל ל"י	31.12.71: אגרות־חוב ל"י	מניות ל"י	סך־הכל ל"י
יתרה לראשית השנה	657,461	113,524	770,985	328,281	—	328,281
נוסף:						
הוצאות בשנת־החשבון	2,424,605	136,244	2,560,849	820,742	126,138	946,880
	3,082,066	249,768	3,331,834	1,149,023	126,138	1,275,161
פחות:						
השתתפות האוצר של מדינת ישראל	(1,954,957)	—	(1,954,957)	(312,215)	—	(312,215)
הפחתה בשנת־החשבון	(189,450)	(43,205)	(232,655)	(179,347)	(12,614)	(191,961)
יתרה לתאריך המאזן	937,659	206,563	1,144,222	657,461	113,524	770,985

ההוצאות הנידחות מופחתות מדי שנה לפי שיטת הפחת השווה, בשעור של 20% לשנה.

5. רכוש קבוע:

	עלות ל"י	פחת שנצבר ל"י	עלות מופחתת ל"י	31.12.71: עלות ל"י	פחת שנצבר ל"י	עלות מופחתת ל"י
משרדי הבנק:						
רשומים ע"ש הבנק	354,534	71,689	282,845	354,534	64,598	289,936
רשומים ע"ש חברה־בת, בבעלות 50% (חברת "נכסים"), כנאמנה	755,760	88,993	666,767	755,112	73,891	681,221
ציוד ועוד	619,516	245,968	373,548	562,213	212,420	349,793
סך־הכל	1,729,810	406,650	1,323,160	1,671,859	350,909	1,320,950

הרכוש הנ"ל מופחת לפי שיטת הפחת השווה, לפי שעורים שנתיים כלהלן:
משרדי הבנק 2%
ציוד ועוד 7%—15%

6. הון המניות:

הון המניות המונפק ושנפרע:

	על־שם ל"י	למוכ"ז ל"י	סך־הכל ל"י	31.12.71: על־שם ל"י	למוכ"ז ל"י	סך־הכל ל"י
מניות־יסוד	750	—	750	750	—	750
מניות רגילות	13,347,299	700,000	14,047,299	10,964,291	700,000	11,664,291
סך־הכל	13,348,049	700,000	14,048,049	10,965,041	700,000	11,665,041

בשנת־החשבון הוגדל הון המניות הרשום ב־20 מיליון (שנה קודמת: 10 מיליון) מניות רגילות, —.1 ל"י כ"א, ואילו הון המניות המונפק ושנפרע הוגדל ב־2,383,088 מניות רגילות, —.1 ל"י כ"א, שהונפקו לפי שער של 125% משווין הנקוב. הפרמיה בסך 595,752 ל"י נרשמה בחש' פרמיה על מניות. מניות מהנפקה זו זכאיות בשנת־החשבון למחצית שעורי הדיבידנד לו זכאים שאר בעלי המניות.
ראה באור 7 להלן, ביחס לאגרות־חוב הניתנות להמרה למניות.

7. אגרות־חוב:

א. הסעיף כולל:

	שעור הרבית %	תקופת פרעון הקרן	יתרה (כולל רבית והצמדה שנצברו) ל"י	31.12.71: יתרה (כולל רבית הצמדה שנצברו) ל"י
במטבע־חוץ צמודות ל־$:	7	1966—1983	43,467,086	48,062,834
	6	1963—1972	—	718,789
	6.5	1963—1972	—	235,400
צמודות למדד יוקר המחיה:	5.5	1973—1987	28,115,146	25,067,667
	6	1978—1989	25,516,440	—
	6.5	1979	10,632,248	—
צמודות למדד יוקר המחיה או שאינן צמודות, לפי ברירה	4.84 או 10.76	1972—1977	86,809,018	59,170,467
בלתי צמודות, ניתנות להמרה**	10	1975—1984	6,383,333	—
סך־הכל			*200,923,271	*133,255,157

* אגרות־החוב מובטחות בשעבוד שוטף על רכוש הבנק, פרט להלוואות בסך 155,000,000 ל"י (31.12.71: 144,000,000 ל"י) בערך שניתנו מפקדונות האוצר של מדינת ישראל.

** ראה פסקה ד להלן.

ב. אגרות־החוב בסך 79,174,333 ל"י (31.12.71: 49,869,271 ל"י) מוחזקות בידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ (חברה־אם) וחברה־הבת שלו (לרבות קופות הגמל המנוהלות על־ידו). יתרות אלו כוללות רבית והפרשי הצמדה שנצברו. ביום 31.12.71 לא החזיקה החברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ באגרות־חוב של הבנק.

ג. בגין סדרת אגרות־חוב 1977 בסכום נקוב של 15,000,000 ל"י, צמודות למדד יוקר המחיה או שאינן צמודות, לפי ברירה הנמצאת בתהליך הנפקה נתקבל עד לתאריך המאזן סך 5,000,000 ל"י.

ד. בשנת־החשבון הונפקה סדרה של 10% אגרות־חוב 1975—1984, רשומות ע"ש, בשווי נקוב של 6,000,000 ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות, —.1 ל"י כ"א, לפי שער המרה של 200%, הכפוף להתאמות בהתאם לתנאי ההנפקה של אגרות־חוב אלו.

8. תקופות הפרעון של אגרות־החוב ופקדונות למתן הלוואות:

	אג"ח ל"י	פקדונות ל"י	סך־הכל ל"י
בשנה המסתיימת ביום 31.12.73	35,095,782	7,303,592	42,399,374
" " " 31.12.74	22,889,447	4,337,142	27,226,589
" " " 31.12.75	20,190,392	4,847,728	25,038,120
" " " 31.12.76	18,998,640	3,799,269	22,797,909
" " " 31.12.77	23,808,717	3,488,758	27,297,475
משנת 1978 עד שנת 1982	50,688,432	18,586,373	69,274,805
משנת 1983 עד שנת 2018 (אגרות־חוב: עד שנת 1989; פקדונות עד שנת 2018)	29,251,861	130,348,571	159,600,432
סך־הכל	200,923,271	172,711,433	373,634,704

31.12.71:

	אג"ח ל"י	פקדונות ל"י	סך־הכל ל"י
בשנה המסתיימת ביום 31.12.72	12,329,076	6,423,497	18,752,573
" " " 31.12.73	28,523,397	4,781,835	33,305,232
" " " 31.12.74	20,229,856	4,068,703	24,298,559
" " " 31.12.75	17,322,504	3,971,903	21,294,407
" " " 31.12.76	10,315,456	3,801,726	14,117,182
משנת 1977 עד שנת 1981	29,656,625	17,381,908	47,038,533
משנת 1982 עד שנת 2017 (אגרות־חוב: עד שנת 1987; פקדונות: עד שנת 2017)	14,878,243	120,906,565	135,784,808
סך־הכל	133,255,157	161,336,137	294,591,294

9. פקדונות האוצר של מדינת ישראל:

הבנק התחייב להנפיק לאוצר, במידה וידרוש, אגרות־חוב בשעבוד בדרגה שווה עם שאר אגרות־החוב שהונפקו. לתאריך המאזן מגיעה התחייבות זו לסך 737,000 ל"י (31.12.71: 796,000 ל"י) בערך, והבנק טרם נדרש למימושה.

10. חשבונות אחרים:

	ל"י	31.12.71 ל"י
קרנות פנימיות	—	1,500,286
דיבידנד לתשלום, ברוטו	23,386	69,032
הכנסות מראש	318,667*	666,374*
עתודה למסים, נטו	876,912	715,399
אחרים ויתרות־זכות	1,850,606	1,528,549**
סך־הכל	3,069,571	4,479,640
* יתרה לראשית השנה	666,374	799,254
גוסף: הכנסות מראש בשנת־החשבון	105,192	459,318
	771,566	1,258,572
פחות: העברה להכנסות	452,899	592,198
יתרה לסוף השנה	318,667	666,374

** כולל חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ בסך 47,451 ל"י.

11. הפרשה כללית לחובות מסופקים:

הפרשה כללית לחובות מסופקים בסך 400,000 ל"י הופחתה מסעיף „הלוואות למשתכנים ואחרים". חישוב ההפרשה מבוסס על החובות המסופקים כאשר מפיגורי הלווים, בהתחשב בעומק הפיגור.

12. התחייבויות תלויות:

הבנק ערב עבור הלוואה צמודה למדד יוקר המחיה שלתאריך המאזן מגיעה, לרבות הפרשי הצמדה, לסך 1,545,560 ל"י (31.12.71: 1,378,705 ל"י).

13. פיצויי פיטורין לעובדים:

התחייבות הבנק לפיצויי פיטורין לעובדים מכוסה במלואה ע"י פוליסות ביטוח.

14. שומות מס־הכנסה:

שומות מס־הכנסה סופיות נתקבלו עד וכולל שנת־המס 1966.
עקב הדיבידנד שהוכרז הוקטן התבות במס בסך 580,000 ל"י (31.12.71: 360,000 ל"י) בערך.

15. בעלי ענין:

א. עפ"י תקנה 45 מתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים), תשכ"ט — 1969:
יתרות ההלוואות והפקדונות שניתנו לבעלי ענין לתאריך המאזן:

	ל"י	31.12.71 ל"י
בנק דיסקונט לישראל בע"מ — חברה־אם (פקדונות, במטרה להפקידם באוצר של מדינת ישראל)	97,441,213	59,170,467
אחרים	5,529,016	8,322,696
סך־הכל	102,970,229*	67,493,163*
סכומים הכלולים ביתרות הנ"ל המתייחסים להלוואות ופקדונות שניתנו 12 חדשים או יותר לפני תאריך המאזן:		
בנק דיסקונט לישראל בע"מ — חברה־אם (פקדונות, במטרה להפקידם באוצר של מדינת ישראל)	55,884,839	47,109,473
אחרים	4,926,199	4,683,344
סך־הכל	60,811,038	51,792,817

* הסכום הינו הגדול בתקופה של 12 חדשים לפני תאריך המאזן.

ב. בשנת־החשבון הועברו 750 מניות־יסוד ו־7,040,625 מניות רגילות של הבנק מחברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ לידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ, אשר הפך ע"י כך להחברה־האם של הבנק.
סעיף „פקדונות למתן הלוואות־אחרים" כולל סך 4,767,223 ל"י מחברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ (31.12.71: 4,928,041 ל"י).

תדמית היוצרת כסף

אם אינך מבין את הערך של תדמית טובה, למען השם, עזוב אותנו לנפשנו. אנו בונים תדמית היוצרת כסף. בשפה פשוטה: אנו מוכרים.

אורין פרסומאים בע"מ
רח' השופטים 3, ת"א. טל. 281179 - 281177.

כלכלה ועסקים

הוקדמו מכירות סוף העונה בתל־אביב

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מכירות סוף העונה החלו כבר בשבוע שעבר בחנויות רבות בתל־אביב. כלבו שלום החל ביום א' שעבר במכירת סוף העונה בהנחה של 20%, ובכמה מחלקות אף ניתנת הנחה של עד 50%. חנויות רבות במרכזי המסחר החלו אף הן במכירות הכלכליות מוקדם מהרגיל — בראשית פברואר. רשת אתא נתנה הנחה של 10% על כל מוצרי החורף, והנחה דומה נותנים זה שבועות המפעלים לייצור בגדי עור.

סוחרים אמרו לי כי החורף הלא־רגיל — שהיה חם בתחילתו וקר מאוד באמצעו — הקטין את הקניות במידה ניכרת לעומת הרגיל. לדעת חלק מהסוחרים ירדו הקניות עקב תנאי מזג האויר ב־30 אחוז לעומת הצפוי. אולם נראה כי גם המחירים הגבוהים הרתיעו קונים והביאו לירידה במכירות. בממוצע היה מחיר דברי ההלבשה לנשים וגברים גבוה השנה בכ־15 אחוז מאשתקד. גדולה יותר היתה ההתיקרות בנעלים, שהגיעה (ביחוד בנעלי יבוא) עד 30 אחוז.

יצרנים מוכרים עודפי יצוא בקמעונאות

תופעה חדשה ובלתי־מקובלת היתה מכירת עודפי־יצוא של מפעלים רבים, בהם מן הידועים בענף (ג'יר־קולי, אלד, אלסקה ואחרים). היצרנים פירסמו ברבים על מכירת עודפי היצוא, בהנחות של 40 עד 50 אחוז, ופתחו במפעליהם מחלקות מיוחדות, דכויות־חנות, עם זבניות, חדרי מדידה ומחלקה לתיקונים.

נתוני היצוא ל־1972 מצביעים על קפאון ביצוא מוצרי הלבשה עליונה. נראה כי הקשיים ביצוא הביאו לכך שאצל היצרנים נצבר מלאי ניכר של מוצרי הלבשה, בעיקר לנשים, שלא הצליחו למכרו, ולכן נאלצים להפטר ממנו במחירים נמוכים על־ידי מכירות בשוק המקומי. הנטיה למכור עודפי יצוא ישירות באמצעות בתי החרושת מעוררת התמרמרות של סוחרים.

אנשים ועסקים

● מר משה קשתי, מועמדו של שר האוצר לתפקיד מזכיר חברת העובדים, הודיע לפני מספר ימים כי אינו מוכן לקבל עליו את התפקיד.

מ. קשתי

מר קשתי, אמר בשיחה עם מזכיר ההסתדרות יצחק בן אהרן, כי התפקיד מעניין אותו אך התנאים המוצעים — שהם הרבה פחות טובים מאשר בצי"ם — מונעים ממנו לקבלו. אין עתה כל מועמד אחר לתפקיד. ראשי המערך אומרים כי אינם מחפשים מועמד לתפקיד. לא ברור עתה כי יהיה מזכיר ההסתדרות, ושני התפקידים כרוכים זה בזה.

ידיעות עסקיות בקיצור

● **מתכת.** התקנון וחלוקת המניות של חברת מפעלי פלדה ישראליים בע"מ (קריית הפלדה בעכו) ישונו כדי לאפשר את כניסתו של שותף חדש לחברה. בקשה לשינוי התקנון אושרה על ידי השופט המחוזי שלמה לובנברג בתל־אביב. השותף החדש הוא החברה הגרמנית קורפף.

● **אירגון כנסים.** לפני זמן מה פנתה ממשלת ארגנטינה במכרז ל־12 חברות המארגנות קונגרסים ברחבי העולם לארגן ולייעץ לממשלה בארגון קונגרסים בינלאומיים ביבשת. חברת כנס מישראל זכתה במכרז, ועתה יצא מנהל החברה מר גדעון רבלין לארגנטינה לפי הזמנת הממשלה.

לא נגנזה התכנית לאיחוד הגביה

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מקורות בכירים במינהל הכנסות המדינה הביעו תמיהה על ידיעות לפיהן נגנזה התכנית לשילוב הגביה של המוסד לביטוח לאומי במערכת הגביה של מס־הכנסה. מקור הידיעות כנראה בחוגי משרד העבודה וההסתדרות.

במינהל הכנסות המדינה מוכנים גם כיום לשילוב מיידי — אמרו המקורות. השר אלמוגי אף העביר החלטה המחייבת את שילוב מנגנוני הגביה במועצת הביטוח הלאומי. לדעת המקורות במינהל נבלם ביצוע השילוב בשל התנגדותם הנמרצת של עובדי המוסד לביטוח לאומי, הנתמכת ע"י גורמים שונים בהסתדרות.

רסקו פירסמה נתונים חצי־שנתיים ל־1972/73:

ריווח 6.5 מ' ל"י — לעומת 7.1 מ' בכל 1971־2

מאת מרדכי צבי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בחודשים אפריל — ספטמבר 1972 השיגה חברת רסקו רווח נקי בסך 6.5 מיליון ל"י לעומת רווח של 7.1 מיליון ל"י בכל שנת הכספים 1971/72. הרווח למניה בת 10 ל"י היה בתקופה האמורה 1.30 ל"י, לעומת רווח של 1.54 ל"י בכל שנת 1971/72.

במכתב לבעלי המניות מציינת הנהלת רסקו כי החליטה לפרסם לראשונה תוצאות עסקיות חצי־שנתיות, עדכניות וערוכות לפי עקרונות חשבונאיים זהירים. הרווח שהשיגה החברה במחצית הראשונה של שנת העסקים הנוכחית מגיע ל־85% מסך הרווח בכל השנה הקודמת. עוד נאמר במכתב כי ההכנסות נטו ממכירת בנינים ומעבודות קבלניות הגיעו בתקופת הדו"ח הביניים לסך 11.35 מיליון ל"י, כלומר ל־63% מההכנסות בכל השנה הקודמת. הוצאות ההנהלה, המכירות וההוצאות הכלליות הסתכמו ב־3.5 מיליון ל"י, שהן 49% מסך ההוצאות בשנת 1971/72. תוצאה זו הושגה על אף התיקרות של לפחות 8% במשכורות ובמחירי השרותים שחלו בתקופת הדו"ח. חלה ירידה ניכרת בהוצאות המימון: אלה הסתכמו ב־3.47 מיליון ל"י שהם 34% בלבד מסך הוצאות המימון בכל השנה הקודמת.

הנהלת רסקו מוסרת גם ששוק הדירות התאושש לקראת סוף 1972 ומכירות החברה עלו שוב. מלאי עבודות הבניה גדל והולך, היקפו הנוכחי מבטיח עבודה לשנתיים.

עסקות נוספות למימוש נכסים, בקנה מידה גדול יחסית, אשר נמצאות בשלבי מו"מ סופיים, עשויות להגביר את נזילותה של החברה, הנמצאת גם עתה ברמה טובה למדי, ולהביא לצמצום הוצאות המימון בשנה הבאה.

נראה, כי מכאן מפריד רק צעד להתפתחות נוספת, הצפויה במאזן לסוף השנה הזו או במאזן הביניים הבא: שערוך חלקי של הנכסים, מחיקת יתרות ההפסדים הסכ־ניים במאזן ותשלום דיבידנד שהצטבר לזכות בעלי המניות בשבע השנים האחרונות (בשעור 56%).

להתפתחויות אלו השלכות לגבי הערכת שווי החברה ושווי מניותיה. הרווח למניה בשנה הנוכחית יהיה — לפי הערכה המבוססת על נתוני המחצית הראשונה של השנה לפחות 2.50 ל"י. לפי מכפיל שמרני למדי של 8 מגיע שווי כל מניה ל־200%. נראה כי נתונים אלה יילקחו בחשבון כאשר יידון עתיד החברה.

מימוש מלאי אינו ענין פשוט

בשוק המטבעות והמדליות
מאת מרדכי צבי

הפעילות בשוק המטבעות התנהלה בשבוע החולף באווירה רגועה. מגמת המסחר לא היתה אחידה: מחירי מטבעות רבים עלו. לעומת זאת חלה נסיגה במחירי מטבעות אחרים, בעיקר של הנפקות גדולות.

יחד עם זאת מסתמנת התמונה הבאה: בעסקות סביב מטבע בודד, או מספר מטבעות בכמות מצומצמת, דורשים הסוחרים מחירים גבוהים. לכן נתקלים האספנים המבקשים להשלים את האוספים שברשותם בדרישות מופרזות. התמונה שונה בצד המכירות: גורמים אחרים, שהושפעו בעבר מן הפירסומים על עליה ניכרת ורצופה במחירי המטבעות, השקיעו סכומים גדולים (עשרות אלפים ולעתים מאות אלפי ל"י) ברכישת מטבע אחד בכמויות גדולות. הסוחרים יעצו לאותם אנשים לפעול בצורה זו כדי להבטיח לאחר מכן את התנאים בשוק ולתבוע מחירים גבוהים. אלה שנתפתו נוכחים עתה לדעת כי לא קל לשווק כמויות גדולות.

כך קורה שפניות לסוחרים, אודרים באותו נושא גוררות מיגוון של תשובות והצעות מחירים. המבקש לרכוש מטבע מסויים נדרש לשלם סכומים שונים: אחד יבקש 80 ל"י, האחר 90 ל"י, שלישי 105 ל"י וכו'. אם תציע לסוחר אותו מטבע תהיה תגובתו עוד יותר קיצונית. ככל שתיגדל כמות המטבעות שרוצים למכור לסוחרים כן תיפחת נכונותם לקלוט את הסחורה והמחירים שיציעו יהיו רחוקים מן המחיר שהם דורשים כאשר הלקוח מבקש לקנות אותו מטבע.

במציאות זו יש כדי להרתיע את המבקשים לעסוק במטבעות. יש להבדיל בין עיסוק באספנות לשמה, אפילו המוטיבציה היא לצורך השקעה או עשיית רווחים, ובין ספקולציה. רצוי שהציבור ידע להבחין בין השניים ויכיר את הסיכונים שהוא נוטל על עצמו.

מדיניות ההנפקות של בנק ישראל

הנפקת מטבעות, לרבות מטבעות זיכרון שהן הילך חוקי היא בסמכותו הבלעדית של בנק ישראל. לגבי מטבעות זיכרון נודעת חשיבות רבה לשיקולים המנחים את הבנק לגבי ההנפקות השונות. סוגייה זו טעונה בירור והעילה לכך נוצרה עקב הטענות שהבנק מחזיק ברשותו מלאי ניכר של מטבעות זהב, במיוחד מטבע בנק ישראל, המבוקש למדי בימים אלה ומחירו בשוק כ־10,000 ל"י.

ד. גניזובסקי

בשיחה עם מר י. גניזובסקי מבנק ישראל, נצטיירה התמונה הבאה: את כמות המטבעות בכל הנפקה קובעת החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות לפי הסכם שנחתם לפני כחצי שנה בין הבנק המרכזי לבין החברה, נתמנתה האחרונה למשווקת הבלעדית של מטבעות הזיכרון. ההסכם קובע הסדרים מדוייקים לגבי הליכי ההזמנה, התשלום, מועדי ההספקה. החברה אחראית על השיווק. במידה שהיא מחזירה כמות מטבעות שלא נמכרה, משמידים את העודף בבנק ישראל. לפי ההסכם תקבל החברה בחזרה רק את שווי המתכת של המטבע ולא את הערך הנקוב, כפי שהיה נהוג בעבר. על החברה לשאת בהוצאות ההשמדה.

בכל הנפקה משאיר בנק ישראל לשימושו הפנימי כמות של מטבעות קשוטים. בדרך כלל כמות של 500 מטבעות. אלה ניתנים במתנה לאורחים רשמיים, לעובדים שפרשו וכו'. רק הנגיד רשאי להורות על מתן מטבע במתנה, לפי נהלים קבועים הקיימים בבנק.

מר גניזובסקי הדגיש כי המספר היחיד המחייב את הבנק לגבי היקף ההנפקה הוא זה המתפרסם בדו"ח השנתי של הבנק. אין הבנק מתייחס לקטלוגים למיניהם ואינו רואה בהם פירסום מוסמך. בהקשר זה דוחה הדובר את הטענה כאילו יש תנודות בכמות ההנפקה של מטבעות הזכרון.

לגבי מטבע בנק ישראל מזהב: בדו"ח בנק ישראל 1965, פרק כ"א, צויין כי הונפקו 6,014 מטבעות רגילים ו־1,502 מטבעות קשוטים. אל החברה למטבעות הועברו 800 מטבעות ובידי בנק ישראל נשארו 702 מטבעות. מר גניזובסקי סירב למסור כמה מטבעות נותרו עדיין בידי בנק ישראל, אך רמז שהשימוש בכמות שהיתה במלאי היה ניכר. מטבעות כאלו ניתנו לנגידי בנקים מרכזיים, לאישים מחו"ל ועוד.

שם המטבע ושנת ההנפקה	סוג	כמות ההנפקה	ע.נ./מחיר ההנפקה בל"י	מחיר בשוק בל"י
[illegible]				
העשור	ר	98,051	10/5	75
1958	ק	2,000	18/5	455
ושבו בנים	ר	27,249	10/5	140
לגבולם — 1959	ק	4,792	18/5	420
הרצל	ר	34,472	10/5	140
1960	ק	4,923	20/5	330
בר־מצוה	ר	19,541	10/5	445
1961	ק	4,561	20/5	490
הפרח ישראל —	ר	10,450	10/5	465
הנגב 1962	ק	5,050	20/5	510
ימאות	ר	5,990	10/5	1075
1963	ק	4,500	20/5	1175
מוזיאון ישראל	ר	11,100	10/5	355
1964	ק	4,500	20/5	450
הכנסת	ר	25,252	10/5	140
1965	ק	7,660	20/5	175
עם ישראל	ר	32,503	13.50/5	90
חי — 1966	ק	10,500	25/5	115
גמל אילת	ר	30,250	13.50/5	145
1967	ק	7,755	25/5	185
ירושלים	ר	50,000	22.50/10	65
1968	ק	20.501	42.50/10	95
שלום	ר	40,000	25/10	80
1969	ק	20,000	25/10	90
	ק	20,000	50/10	100
מקוה ישראל	ר	47,500	30/10	45
1970	ק	22,500	60/10	65
תעשיות עתירות	ר	22,500	30/10	90
מדע — 1971	ר	30,000	30/10	125
	ק	17,500	60/10	140
תעשיה אוירית	ר	50,000	30/10	45
1972	ק	15,000	60/10	180
חנוכה				
תורה אור	ר	150,000	2/1	25
1958	ק	5,000	4/1	200
דגניה	ר	50,000	2/1	45
1959	ק	5,000	4/1	370
הנריטה סאלד	ר	16,883	2/1	330
1960	ק	3,000	4/1	2900
השליך נפשו מנגד	ר	18.916	2/1	90
1961	ק	9,428	4/1	125
חנוכית איטלקית	ר	9,657	2/1	275
1962	ק	6,040	4/1	375
חנוכית מרוקאית	ר	10,000	2/1	275
1963	ק	5,500	4/1	395
חנוכיה רוסית	ר	75,000	20/1	35
1972	ק	22,500	40/1	100
פורים				
חצי שקל	ר	20,004	1/0.50	110
1961	ק	5,000	2/0.50	240
חצי שקל	ר	20,000	1/0.50	100
1962	ק	10,000	2/0.50	125
פדיון הבן				
1970	ר	50,833	30/10	80
	ק	15,000	60/10	115
1971	ר	30,201	30/10	80
	ק	15.000	60/10	115
1972	ר	30,000	30/10	45
	ק	12,500	60/10	110
1973	ר	טרם נקבע	30/10	30
	ק	15,000	60/10	90
הוצאות ביוזמה				
הנצחון (כסף)	ר	234,589	12.50/10	35
1967	ק	50,499	30/10	45
שלח את עמי	ר	75,000	30/10	35
1971	ק	20,000	60/10	95
מטבעות זהב				
הרצל 1960	ר	10,510	50/20	1750
וייצמן (מאו)	ק	6,202	150/50	
(1962)	ק	6,203	300/100	2250
בנק ישראל	ר	6,014	150/50	1750
(1964)	ק	1,502	250/50	10000
נצחון 1967	ק	9,004	300/100	2800
ירושלים 1968	ק	12,500	350/100	1300
שלום 1969	ק	12,500	420/100	1100
שלח את עמי 1971	ק	10,000	420/100	1375

הערה: אפשרית סטיה של עד 10% במחירים הנקובים בטבלה, בשני הכיוונים: יתכן שהסוחר ידרוש מחיר גבוה יותר כמוכר ויציע מחיר נמוך יותר כקונה. ר = מטבע רגיל; ק = מטבע קשוט.

"בהלה מלאכותית לדירות"

מאת איתן ליפשיץ
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חוגים בענף הבניה מותחים ביקורת קשה על מה שהם כתארים כ"בהלה שיוצרים שר האוצר ופקידים ממשלתיים בכירים בקשר למחסור בשוק הדירות".

חוגים אלה אמרו כי לפני פחות מ־4 שבועות הצהיר נגיד בנק ישראל שמלאי הדירות בארץ מספיק לשיכון 100 אלף עולים. בחוברת התקציב של משרד השיכון מופיע נתון, לפיו מגיע מלאי הדירות בבניה ל־70 אלף. ניתן לשכן בדירות אלה למעלה מ־200 אלף נפש. עוד אמרו כי במקומות שונים בארץ עומדות מאות דירות מוכנות חדשים רבים, אך בשל הקפאות למיניהן, אינן נמסרות לעולים. יש גם אלפי דירות גמורות שאינן מוסברות לאיכלוס בשל בירוקרטיה כמורכבת על חשבונות סופיים ומחירים שישלם משרד השיכון וחברות שיכון־ציבוריות.

כן מסרו חוגים אלה כי הודאות שר האוצר למנכ"ל ישראלום מר עוזי רסקין לשכור מאות דירות, הקפיצה בבת אחת את מחירי השכירות ומחירי רכישת הדירות. מתווכים אומרים כי היום איש אינו משכיר דירה בפחות מ־500 ל"י, גם אם לפני כמספר שבועות היה מוכן להשכיר אותה ב־300 או ב־400 ל"י.

לנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על ירידה במכירת דירות מן הבניה הפרטית ועל הגידול הניכר במלאי הלא־מוכר של הדירות, אפשר להוסיף גם נתוני המפרסמים על העליה הרבה במודעות היצע דירות למכירה, המעידים על קשיי מכירה. נוסף לריבוי המודעות בחצי השנה האחרון בולט גם השינוי בתכנון. במודעות רבות נאמר ומודגש מחיר הדירות, כגורם למשיכת קונים, דבר שלא עלה על דעת המפרסמים בתקופת הגאות.

על הירידה במכירות מדווחים בנפרד קבלנים, חברות בניה ומתווכים. למשל, מתברר עתה מפרסומי חברת שיכון עובדים, שבמחצית השניה של השנה ירדו המכירות עד כדי מחצית מהיקף המכירות בחצי השנה הראשון.

ירידה במספר הזמנות עובדים שלא סופקו — בדצמבר 1972

מאת סופרת "הארץ"

ירידה עונתית בביקוש לעובדים ובביקוש למקומות עבודה מסמנת את דצמבר, שהיה חודש משופע בגשמים, קרה ופגעים אחרים שחיבלו בעיקר בענף ההדרים ובענף הבניה.

בדצמבר נרשמו 17,103 דורשי עבודה מבוגרים (לעומת 18,936 בנובמבר), ו־5,264 נערים ונערות.

בחודש הנסקר נרשמו בשירות התעסוקה 32,285 הזמנות לעובדים (לעומת 39,549 בנובמבר). מכלל ההזמנות נדרשו 8,260 עובדים מקצועיים וכ־21,665 — עובדים בלתי־מקצועיים.

שירות התעסוקה לא הצליח לספק 7,013 הזמנות (לעומת 10,924 בנובמבר). להלן פירוט ההזמנות שלא בוצעו בחודשים נובמבר—דצמבר, לפי ענפים:

	דצמבר	נובמבר
בנין	599	664
תעשיה	1509	2109
הובלה	79	86
פקידות	482	694
מקצועות חפשיים	246	361
שירותים	103	136
בלתי־מקצועיים	2995	6874

המכון הישראלי לאריזה
תל־אביב, רח' קרליבך 2
טלפונים 282158/9

נפתחה לקהל הרחב
תצוגה מתמדת
של האריזות שהשתתפו בתחרות
"האריזה המעולה"
שהתקיימה במסגרת שבוע המזון הישראלי השני 1973

התצוגה פתוחה באולם התצוגות של המכון הישראלי לאריזה, רח' קרליבך 2, תל־אביב, בימים א' עד ה' בין השעות 08.00 עד השעה 15.30, בימי שישי עד השעה 13.00 בצהריים

הבילוי המוצלח ביותר בפסח: שייט באוניה "דן"

טיבולי, רומא, ציביטבקיה; ניצה — הריביירה הצרפתית, פלמה דה מיורקה, קליארי — סרדיניה, נאפולי, עתיקות פומפיי, פיראוס ואתונה.

לאחר שנה של עבודה — אתה ראוי לחופשה אמיתית, חופשה מקסימה, מהנה ומלאת חוויות. הצטרף גם אתה אל אלה היודעים להנות מבילוי־זמן שאין כמותו — 13 ימי שייט באגן הים התיכון, באוניה "דן" הממוזגת אויר, הכוללים סיורים מרתקים באתרים נפלאים. נוסף על הסיורים בחו"ל — מובטחת לך הנאה שלמה מהשייט עצמו הכולל: הופעת אמנים ידועי־שם, תוכניות מיוחדות לילדים, 4 ארוחות ליום וסדר פסח מסורתי. 2 תזמורות, דיסקוטק, משחקי חברה, קולנוע, ספריה וחנות פטורה ממכס.

✱ התשלום במטבע ישראלי. כל ההקצבה נשארת ברשות הנוסע.

פרטים נוספים והרשמה בכל משרדי הנסיעות.

א.מ. "דן", נבנתה: 1964
סיווג בטיחותי "א״א".

ההפלגה: 12.4.73, י' ניסן תשל"ג
חזרה לנמל חיפה: 24.4.73, כ"ב ניסן תשל"ג.

מאורגן ע"י טיולי "רמה"

חבילת שי־תפוזים לארה"ב.

המכירה ליחידים:
פרדס סינדיקט בע"מ, רח' קפלן 8, טל. 253456, תל־אביב
יכין חברה חקלאית בע"מ, רח' קפלן 2, טל. 254351, תל־אביב
תנובה אקספורט בע"מ, רח' לינקולן 17, טל. 283211, תל־אביב

מכירה קבוצתית באמצעות יונייטד ישראל פרודוקטס אקספורט (1971) בע"מ, דרך יפו 34, טל. 822261 תל־אביב.
המכירה לתיירים בבתי המלון בארץ, בשדה התעופה לוד, בחברות תיירות ובמשרדי נסיעות.
מחיר חבילת שי באריזה המהודרת, כולל משלוח ומסירה בבית המקבל בכל מקום בארה"ב *), —.50 ל"י (לתיירים $11.00) — משקל ממוצע 7 ק"ג
* למעט הוואי, פלורידה, קליפורניה, אריזונה, אלסקה, עמק הריו־גרנדה בטקסס, פורטו ריקו, איי הבתולה.

מרכז עדשות מגע
גרוזובסקי - אישון - לנס
ד. אבן - שושן, מנהל
רח' שרנקר 7, ת"א
טל: 58046־58228
שעות הקבלה: 9־17
נשמח לשלוח חוברת
הסברה לפי בקשה

הרצאות ודיונים
במוסד ון ליר בירושלים
ינואר 1973

במסגרת דיוני מוסד ון־ליר על תכנון לאומי מוזמנים את הציבור לדיון בנושא:
"תקציב מדינת ישראל לשנת 1973/74"
בהשתתפות: ד"ר י. גלנור, מר א. גפני, פרופ' א. ששינסקי
ינחה: ד"ר מ. שני
שיתקיים מחר יום ב', כ"ו בשבט תשל"ג (29 בינואר 1973) בשעה 8.30 בערב, במוסד ון־ליר, רח' ז'בוטינסקי 43

מזכירה נשארת ללילה!
כמובן... "המזכירה האוטומטית" ATD-11. העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה.
היה במקום שאיש לא נתנה במשרדיך!
באפשרותנו לגלות מיקרופונים סמויים בעזרת ציוד הגילוי החדיש שלנו.
סוכנים כלליים: רדיו־דוקטור רחוב שלום עליכם 18, ת"א טלפון 286444.

מנהלי מוסדות נכבדים!
אין צורך להעסיק מנהלי־חשבונות במשרה שלמה ולשלם שכר חודשי קבוע.
משרד "החשב" מעניק שרותי ניהול חשבונות.
הנהלת חשבונות ממוכנת, סלוק פיגורים, הכנת שכר עבודה, יעוץ ויצוג בענייני מסים, שרות מהיר, יעיל, אדיב וזול.
פנו אלינו ללא התחייבות — נציגנו ישמח לבקרכם.
משרד "החשב", רח' הר־סיני 2, תל־אביב, טלפון 613159

[illegible]
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

חברה מסחרית
מחפשת
בת"א או בסביבה הקרובה בשכירות חודשית לתקופה ארוכה או לקניה בתנאי תשלום נוחים.
שטח של 300 - 250 מ"ר
לאולם, מחסן ואולם תצוגה
(בהרצגה קיימות או אפשרות הקמת מחיצות), רצוי בקומת קרקע או בבנין עם מעלית משא נוחה ואפשרות חניה.
בהצעות לפנות טל: 622156 בשעות העבודה, או 258893 בשעות הערב.

חסכון נבון
הקן שיחזיר בזמן ושמירת ערכם וטיבם
שטמפף
ת"א, רחוב הס 1, טל. 55531.

הקרנות בנאמנות בנק לאומי

ב־ 26.1.73	צמיד	גביש	בדולח	פיא	יגדל
ערך הנכסים באלפי ל"י	186,188	121,095	46,818	16,493	3,805
מחיר היחידה	126.38	121.85	167.6	286.7	328.7
מחיר השוק	—	—	165.9	278.8	319.6
מחיר פדיון	123.53	118.77	163.4	276.0	316.5
גידול ערך היחידות (כולל דיוידנד שהושקע מחדש)					
בשנה האחרונה	14.0%	26.9%	58.1%	51.5%	49.2%
בשנתיים האחרונות	32.1%	53.5%	—	94.1%	131.5%
הרכב ההשקעות ב־31.12.72					
מניות רגילות ובכורה ואג"ח נתנות להמרה	3.7%	10.1%	50.4%	41.4%	48.2%
אג"ח צמודות למדד	58.8%	65.7%	48.1%	38.3%	38.6%
אג"ח צמודות ונסחרות במט"ח	36.8%	22.6%	—	18.3%	7.3%
אמצעים נזילים וכו'	0.7%	1.6%	1.5%	2.0%	5.9%
	100%	100%	100%	100%	100%

1. מחיר היחידה הוא מחיר הנפקת יחידות חדשות תמורת פחות מ־10,000 ל"י. מחיר הרכישה בסכומים גדולים יותר יורד בהדרגה בהתאם לתנאי התשקיף.
2. "פיא" ו"יגדל" אינן מנפיקות יחידות חדשות.
3. מחיר השוק הוא המחיר בו נקנו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון.

תשקיפים, רשימת ההשקעות של כל הקרנות ופרטים נוספים אפשר לקבל בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד ואצל חברי הבורסה.

החברה המנהלת: **פיא** חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

هكذا من الأمل

הכנסות דלות מהוצאות עסקיות

10 מיליון במקום 70

ההכנסה מאירוח וכיבוד 500 אלף ל"י בשנה

מאת אליעזר לוין, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ההכנסות ממיסים על הוצאות עיסקיות יהיו בשנת הכספים 1972/73 כ־10 עד 12 מיליון ל"י, במקום 70 מיליון ל"י כפי שהעריכו תחילה — נמסר ממינהל הכנסות המדינה, על סמך נתונים חצי־שנתיים ותחזיות לחודשים הקרובים.

דובר מינהל הכנסות המדינה, מר דוד בר־חיים, אמר כי ההכנסות מניכוי מס במקור על הוצאות עיסקיות מהוות רק חלק מההכנסות הצפויות. חלק אחר, שלדעת הנציבות יהיה משמעותי יותר, הוא הגדלה בשומות הסופיות, כתוצאה מכך שלמשפלים ונישומים יהיו הוצאות לא־מוכרות לצרכי מס.

כבר היום בולט כשלון המיסוי על הוצאות עיסקיות בתחום שנחשב הרגיש ביותר — הוצאות אירוח וכיבוד. בשנת 1972/73 יגיעו ההכנסות מסעיף זה לכ־500 אלף ל"י בלבד, בעוד שאשתקד דיברו ראשי נציבות המס על "הוצאות אירוח בעשרות ומאות מיליוני לירות". גם בסעיף המתנות תהיה השנה ההכנסה דלה — 200 אלף ל"י.

כ־80% מההכנסות על הוצאות עסקיות לא־מוכרות יהיו בסעיף הרכב. אולם יש לזכור כי גם בעבר היו הכנסות ניכרות בנושא זה, מאחר שמס הכנסה הכיר גם בעבר רק ב־75% מכלל ההוצאות על רכב כהוצאה פטורה ממס.

מר בר־חיים אמר כי לדעת פקידי מס הכנסה, הביאו בכל זאת התקנות החדשות לצמצום ההוצאות על אירוח וכיבוד. כדוגמה ציין כי הנהלת אחד הבנקים (הכוונה לבל"ל) שלחה חוזר לעובדים ובהם ביקשה לצמצם בהוצאות אלו בגבולות סבירים. הוא אמר כי יתכן שמוסדות ופרטיים מוציאים לאירוח וכיבוד ואינם מנכים מס — "ואם אנו תופסים — תופסים".

מועצת אום־אל־פחם קובלת: אין מיבנים לבתי"ס ולגני ילדים

(ע). המועצה המקומית אום־אל־פחם לא תרשום תלמידים לגני־ילדים וכיתות א' לשנת הלימודים החדשה עקב חוסר מיבנים ואפילו בשכירות. המועצה כבר שוכרת כיום 40 חדרים המשמשים כחדרי כיתות למרות שאינם מתאימים לכך. אמנם משרד החינוך הבטיח לפני שנתיים בניית בית־ספר אזורי מקיף בכפר, אך עדיין לא החל בבנייתו.

על מצב זה הוגש, בפגישה בסוף השבוע עם כתבי האיזור, סגן ראש המועצה, מר פריד אבו שקרה, במסגרת ישיבה פומבית של המועצה.

לרשות המועצה המקומית אין קרקע ציבורית, טען מר אבו שקרה. מינהל מקרקעי ישראל — אשר על שמו רשומים קרקעות הכפר, הוסיף, מסרב להקצות שטח מתאים (לפחות 15 דונם) לצרכי בינוי.

חולקו פרסי נורדאו

הפרסים ע"ש נורדאו, מטעם התאחדות עולי הונגריה, חולקו בשבוע שעבר. זכו בהם: פרופ' נתנאל קצבורג מאוניברסיטת בר־אילן, ד"ר לידיה רוסקירכן, עבודת מדעית של יד ושם, והעתונאי זאב ברקאי מהעתון "אוי־קלט". הציירים ויולה בינדיש ואב קון זכו בפרסי "קרן רייכנבלי" הפועלת במסגרת פרסי נורדאו.

נערכה צעדת מצדה

(ע). כאלפיים וחמש מאות איש מרחבי הארץ השתתפו בשבת לפני הצהרים בצעדת מצדה המסורתית — השמינית במנין — שנערכה במובאיזור גאה התנהלה מעיד למצדה — במסלול שאורכו 21 ק"מ.

צעירי המשתתפים צעדו לאורך מסלול מקוצר של עשרה ק"מ מהר הקנאים עד למצדה. הצעדה נערכה על־ידי הועדה לספורט עממי ליד מרכז המכבי, בשיתוף המועצה המקומית ערד. בטקס הסיום לרגלי המצודה הועניק מפקד הצעדה, סרן יצחק בראוין, גביע לקבוצה המצטיינת: קבוצת צופי ביתן־דימונה. גביע שני הוענק לקבוצה שמשתתפיה היו צעירים ביותר: קבוצת צופי דימונה ובה 150 בני נוער.

מר נסים הדרי, משכונת התקוה בתל־אביב, התלונן אתמול, כי בליל שבת נורו לעבר חלון צריפו שלוש יריות. בחקירת המשטרה התברר, כי היריות נורו מאקדח סוסן, כנראה בגלל סכסוך לגבי זכויות על חלקת־קרקע קטנה. שני חשודים, האחד בן 50 מת"א, והשני בן 40 מגבעתיים נעצרו אתמול לחקירה.

כושים עבריים בדימונה לומדים עברית, בכיתה שנפתחה בעבורם בבית־העם, בעיר. (צילום: ש. בר־טל)

סחבת מעכבת הבאת קאראוואנים לתיירים

תלונה לגיבתון על עיכוב בקביעת גובה המכס

מאת סופר "הארץ"

הזמנתם הסופית והבאתם של 15 הקאראוואנים הראשונים להשכרה לתיירים מתעכבת בגלל סחבת בקביעת גובה המכס — מסתבר מהמכתב ששלח בשבוע שעבר מנהל חברת קופל־טורס, מר שמואל פילובסקי, למנכ"ל משרד התיירות מר חנוך גיבתון. במכתבו, הוא מבקש את התערבותו האישית של מנכ"ל משרד התיירות, טוען מר פילובסקי כי "זה כשבעה חודשים אני מנהל שיחות והתכתבות עם מר ש. שייטליב, מאגף התיכנון של משרד התיירות בקשר לקאראוואנים ממונעים. היום, אחרי סחיבה ממושכת, התברר לי כי הנושא לא קיבל טיפול יעיל בקשר לבעיות המכס".

דובר בתוכנית להפעיל בארץ קרואנים ממונעים מדגם פיאט 238, המיועדים לתיירים. הקאראוואן המקובל היום בתיירות באירופה מכיל 4—5 מקומות וציוד מטבח ונוחיות. לפי חישוב של החברה אפשר יהיה להשכיר קרוואנים אלה במחיר סביר של 150 ל"י ליום אם מחיר הרכישה, כולל מיסים, לא יעלה על 40 אלף ל"י.

לשם כך ביקשה קופל־טורס להעמיד את המכס על רמה של מכוניות־להשכרה־בנהיגה־עצמית ואת הציוד הרכב — לשחרר מהמכס כפי שנהוג לגבי ציוד בתי מלון. למרות שהמו"מ כבר נמשך חודשים רבים, עוד לא נקבע מה יהיה גובה המכס והדבר עלול לגרום שהקרוואנים לא יגיעו עד לתחילת עונת התיירות באביב.

"האיש שגופתו נמצאה באילת — נרצח בשפלה"

מאת אבי וקנין, כותב "הארץ" לענייני משטרה

חוקרי המשטרה סבורים, כי האיש שגופתו נמצאה לפני כחודש וחצי בחבית, מול אכסניית הנוער באילת, נרצח לפני פחות משנתיים — ולא באילת. החוקרים הגיעו למסקנה זו על סמך עלי אקליפטוס שנמצאו על בגדיו של הנרצח. עצי אקליפטוס אינם גדלים באילת והאזור התפוצה הקרוב ביותר שלהם הוא שפלת החוף.

תוצאות הבדיקה במכון לרפואה משפטית העלו כי האיש היה כבן 25 עד 30, גובהו היה 160 עד 166 ס"מ, שערו היה חום כהה מאוד מסולסל והדוק. כן נקבע כי האיש צלע ב־זיין, לאחר שנמצא כי רגלו הימנית היתה קצרה מרגלו השמאלית. כן נמצא שידו השמאלית היתה קצרה מידו הימנית.

הבדיקה העלתה כי האיש נרצח בדקירות סכין. סיבת הרצח — כבר אה סמים.

על השלד נמצאה גם פיסת ניר קטנה מאוד ועליה רשומה מלה אחת, כנראה בערבית, אשר עשויה לעזור לחוקרים בפענוח התעלומה — אם כי עדיין לא ברורה משמעותה.

ל"ע: יש לחתור להעלות סכומי הגימלאות של הפנסיונרים

יש להבטיח העלאת הגימלאות של הביטוח הלאומי למקבלי גימלא בשיעור של 25% עד שליש מהשכר הממוצע במשק. כן יש לחתור בעתיד להצמדתן האוטומטית של הגימלאות לשכר הממוצע במשק, כדי לאפשר רמת־חיים, שאינה על קו העוני למקבלי הגימלאות — החלטה זו נתקבלה בישיבת הועדה המרכזת של תנועת העבודה הליברלית (ל"ע) שהתכנסה בראשותו של מר ה. זיידל, בתל־אביב.

כן החליטה הנ"ל, שעל הפנסיונרים במדינה לקבל הנחות במס־הכנסה על־ידי שיחרור של סכום הפנסיה עד 500 ל"י, ואילו הפנסיונרים שהכנסתם היא מעל הסכום הנ"ל ישלמו מס־הכנסה רק על ההפרש מעל 500 ל"י.

ראיונות ואסיפות סוף השבוע

(סוף מעמוד 3)

פסול לחלוטין ונדומות לכך שהעובדים אינם מעוניינים להשתלם במקצוע ולהגדיל את התפוקה. מר גורואל ציין כי התפוקה לעובד גדלה ב־1972 רק בשלושה חצאי אחוזים ומבחינה זו אנו מפגרים מאוד אחרי ארצות המערב.

תחזית העליה

(ע). בשנה הבאה יש לצפות לבואם של כ־7000 עולים מארה"ב וקנדה, כ־6000 מאמריקה הדרומית וכ־3000 מצרפת — אמר ביום ו' מר עוזי נרקיס מנהל המחלקה לעליה של הסוכנות.

בהרצאה שהשמיע במועדון בית ברנר בתל אביב עמד מר נרקיס על קשיי קליטת העליה בעיקר משום שאין אפשרות להכין צעדים מראש כיוון שאיש אינו יכול לומר בבטחון מה מספר העולים שיגיעו מברה"מ ב־1973.

בהרצאתו סיפר מר נרקיס כי נפגש לאחרונה עם מר משה דיין ממצרים, שסיפר לו כיצד נקמו בו המצרים על כל הצלחה ישראלית במלחמת ששת הימים. כשפרצה המלחמה, נעצרו מאות יהודים והובאו למחנה מעצר בדרום מצרים, ביניהם גם משה דיין תושב מצרים. כל פעם כשנחלו המצרים מפלה, ציווה הסרג'נט האחראי על העצורים להפסיק, קרא למשה דיין לגשת אליו וסטר לו על לחייו — זו היתה נקמת המצרים על מפלותיהם מידי צה"ל.

הועדה לאיכות הסביבה תיפגש עם ג. מאיר

חברי ועדת הכנסת לאיכות הסביבה עומדים להיפגש בימים הקרובים עם ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, כדי להביע את הגשמת ההמלצות שנתקבלו בוועדה ביחס למניעת זיהום אוויר, — מסר ביום ו' יו"ר הועדה, ח"כ יוסף תמיר, בסמינר השבועית של המועדון ההנדסי בתל אביב.

בהתאם להמלצות יש להקים גוף ממשלתי מרכזי, שיטפל במניעת זיהום אוויר, במסגרת טיפול כולל בבעיות איכות הסביבה. יש לקבוע שיבוצי התעשייה יהיה כפוף לתנאים מיוחדים כדי למנוע זיהום סביבתי. הועדה ממליצה לשקול צמצום השימוש ברכב פרטי במרכזי הערים וכן להגדיל את היעור, לקבוע תקנים למניעת זיהום ולהקצות משאבים למחקר ולהגברת התודעה בנושא זה.

מר תמיר קבל על כך, שאין לשרי הממשלה, פרט לשרים הצעירים, מודעות מספקת ביחס לבעיה זו, ההולכת ומחריפה. מבחינה זו מפגרת הממשלה ב־10—15 שנה אחר ועדת הכנסת, שאספה ידע על הנעשה בתחום זה בחו"ל. בפגישה עם ראש הממשלה ישתתפו גם מדענים מהטכניון והאוניברסיטות, שהעידו בפני ועדת הכנסת.

בתארו את חומרת המצב, אמר מר תמיר, כי הגענו לכך, שאין אף נהר בישראל, פרט לירדן, בו זורמים כיום מים מתוקים. למעשה, כל הנהרות הפכו לביבי שופכין. קיימת סכנה שגם בירדן יווצר תוך שנה־שנתיים מצב כזה, משום שזורמים אליו שפכים מקרית שמונה ועד טבריה. בעוד 5—7 שנים עלולה להיווצר בעיה קשה גם באספקת המים.

כן ציין, שחופי הארץ הולכים ונהרסים. הים התיכון כולו הופך לאגן של שפכים תעשייתיים מכל אירופה הדרומית וכן מישראל.

להלן הצביע על מיטרדים אחרים וסיפר כי ביום ו' בבוקר התלוננו תושבים מרמת אביב על סחרחורת שקיבלו מהרעלת גזים ממקום בלתי־ידוע. בהיום נתניה עומדים להקים איזור תעשיה חדש, במרחק של 400 מטר משכונה חדשה למגורים בקרית פולג.

הצעות לזירוז ההליכים המשפטיים

כמה הצעות לזירוז ההליכים המשפטיים העלה ביום ו' מר ש. ז. לובנברג, שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב בהרצאתו בבית הפרקליט בתל אביב.

השופט הציע שיפור אמצעי עזר, כגון סדרי המשרד, הפקידות והמנגנון, שיפור רמת ההתאמנות של עורכי־הדין ויצירת יחסי אמון בין ציבור עורכי־הדין לציבור השופטים, שינויים רדיקליים בפרוצדורה ובדיני הראיות.

מר לובנברג אמר כי בענין שינויים בפרוצדורה ובדיני הראיות יושבות עתה שתי ועדות על המדוכה, מתוך מגמה ליעל הליכים משפטיים.

מר לובנברג סבור, כי עם ביטול הצנזורה הממשלתית, יש להביא כי בקרוב יצטרכו השופטים להיות צנזורים.

טולידאנו: לא ענין מדאיג

הציבור הערבי בישראל ישתלב ביתר שאת בחיי המדינה בעשור הבא ואף יתבע יותר עמדות ציבוריות, חברתיות, כלכליות ומפלגתיות — אמר יועץ ראש הממשלה לעניני ערבים מר שמואל טולידאנו בהרצאתו ביום ו' במועדון המסחרי התעשייתי בתל אביב.

בענין המידע שפורסם על 340 ערבים שהזדהו עם תנועת החבלנים ומצאים כיום בבתי סוהר בארץ, אמר מר טולידאנו, שאין לראות בכך ענין מדאיג. לדעתו, כאשר יש בארץ 400 אלף ערבים שיש להם בעיות של השתייכות כפולה ובעיות רבות אחרות וקשיי הסתגלות — בסופו של דבר מתגלה מחבל אחד לאלף נפש במשך חמש שנים — אין לדאוג דאגה יתר.

נאווי — אציג מועמדותי

(ע). "אציג את מועמדותי לכהונה נוספת כראש עיריית באר שבע. יכולים לבחור בי ויכולים לבחור באחר. אני מקווה שאם יבחרו באחר יהיה הוא יותר טוב ממני" — אמר ביום ו' ראש עירית באר שבע, מר אליהו נאווי, בראיון לרדיו בתכנית הטור השבועי שבעריכת מר גדעון לב־ארי.

להלן הטעים כי אם לא ייבחר, לא יקים רשימה עצמאית כיוון ש"אינו חבר מסלבי העבודה של תנאי ולא אקום כנגד מפלגתי".

תנורי פאר 1973

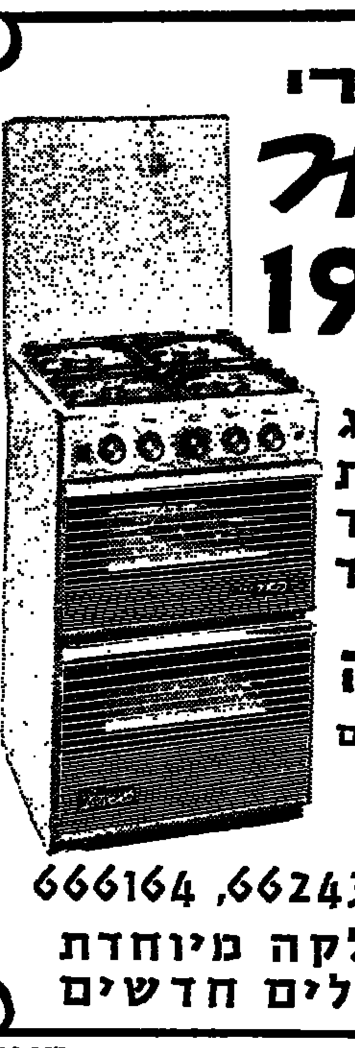

להשיג בבית מסחר פיינגולד
חיפה
רח' הנביאים 27
טל. 662436, 666164
מחלקה מיוחדת לעולים חדשים

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתר לסמן מוצר בתו־תקן

מודיעים בזה ברבים, כי מכון התקנים הישראלי, נתן ביום כ"א בחשון תשל"ג (29 באוקטובר 1972) ליצרן סופרפלסט בע"מ, פתח־תקוה, היתר מס' 471 לסמן את מוצרו המפורט להלן בתו־תקן המעיד על התאמת מוצר זה לדרישות התקנים הישראליים:

מיכלי הדחה לאסלה של בית כסא

אינג' א' גילת
מנהל המכון

למכירה D. 9

טרקטור עם רוטר 3 שיניים
ובולדוזר הידראולי
מודל D. 9. G. 1968/9

נא לפנות לת.ד. 44519 למס' 10 חיפה.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
ד"ר ליזה (בלה) מרגלית ז"ל
לבית וסקוביניק
ההלויה נערכה ביום שישי כ"ג שבט תשל"ג (26.1.73)
המתאבלים:
בעלה: ישעיהו
בנה, כלתה ונכדה: דב, אסתר ויובל
אחותה ובני ביתן: אידה וולדה
אחיה ובני ביתם: דוד ויצחק
וכל בני המשפחה

בצער רב וביגון עמוק אנו מודיעים על פטירת אשתי ואמי היקרה
יונינה בן־ישראל ז"ל
בת המורה יעקב־פרידמן ז"ל
ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה בשבט תשל"ג 28.1.73 בשעה 2.45 אחה"צ מבית החולים רמב"ם חיפה, לבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה.
אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המלווים בשעה 2 אחה"צ ברחוב אבן־סינה 10 חיפה ויעבור דרך בית החולים.
המתאבלים מרה:
בעלה: ד"ר משה בן־ישראל, עו"ד
בתה וחתנה: נעמי ויצחק אלוש
וכל בני המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
רבקה רחל פלנט ז"ל
אלמנת אברהם פלנט ז"ל
ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 11 לפנה"צ מבית החולים המרכזי בבאר־שבע לבית העלמין בבאר־שבע.
המתאבלים: יצחק, בת־ציון, גאולה, אביבה ומשפחותיהם

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
מרגלית (פאולה) פרידמן ז"ל
לבית ינובסקי סבריקן, גרמניה
ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 11.30 לפנה"צ מבית החולים "רוטשילד", חיפה לבית העלמין הישן בחוף הכרמל, חיפה.
אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המלווים ליד בית החולים.
נא להמנע מבקורי תנחומים.
המתאבלים:
בעלה: דניאל
בתה וחתנה: אסתר וראובן סדנאי
נכדתה: טליה
אחיה, גיסה, גיסתה וכל בני המשפחה.

למשפחת קליימן היקרה
אתכם באבלכם הכבד במות חברנו היקר
שמעון קליימן ז"ל
חברי מועדון הטניס, רמת־אביב
אמנון אריאלי, ארנסט ויינבך, אלעזר זילברשטין, יהודה זילברברג, אליעזר חן, ישראל טלמון, נחמיה כץ, מרדכי מאיר, ירדן פרגמן, ש. פינקלשטין, ד"ר א. צדרבאום, אליעזר קראוס

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אטל אגרון ז"ל
אלמנת גרשון אגרון ז"ל
ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 2 אחה"צ, מחדר ההלויות שבבית העלמין סנהדריה להר המנוחות בגבעת שאול, ירושלים.
בנה: דניאל אגרון וב"ב
בנותיה: יהודית מנדלסון וב"ב, ורדה סמיר וב"ב
אחותה: סטלה רבינוביץ וב"ב
והמשפחה בארץ ובחו"ל

אנו מודיעים בצער על פטירתו הפתאומית של יקירנו
משה הורביץ ז"ל
ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 12 בצהרים, מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.
המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
ד"ר לזר צ'רני ז"ל
הלויה תצא מחר, יום שני כ"ו שבט תשל"ג (29.1.73) בשעה 3 אחה"צ, מביתנו ברח' הרצל 34, חדרה לבית העלמין.
אשתו, ילדיו ומשפחתו
בארץ, באנגליה ובדרום אפריקה

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירת יקירנו
פרץ אדלשטיין
ב"ר אברהם דוד ז"ל
ההלויה תצא מחר, יום ב' כ"ו בשבט תשל"ג (29.1.73) בשעה 10.00 מבית החולים רמב"ם בחיפה.
המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
פאולה (פרלה) פרץ
ההלויה תצא היום, יום א' כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) בשעה 10.45 מבית החולים רמב"ם חיפה לבית העלמין כפר סמיר.
המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
דוד פלץ
בן ירחמיאל יבל"א
(בן 51)
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ה שבט תשל"ג (28.1.73) מבית חולים רמב"ם חיפה בשעה 12.30 לבית העלמין הישן בחוף הכרמל. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המתאבלים: אביו, אשתו, בניו, אחותו וכל בני המשפחה

לחברנו לעבודה
אברהם אמיתי ולבני משפחתו
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד בהלקח מכם יקירכם
דוד פלץ ז"ל
מדרוקר זכריה
וכל עובדי חברת דרוקר זכריה בע"מ, חיפה

בצער רב ועמוק אנו מודיעים על פטירתו של אבינו, סבנו
בכור־שלמה ארוואץ
ההלויה תצא היום, יום ראשון 28.1.73 בשעה 9.30 בבוקר, מבית ההלויות העירוני ברח' דפנה, לבית העלמין בקרית שאול.
המשפחה

הננו מודיעים בצער על פטירתו של יקירנו
טוביה צלניק ז"ל
ההלויה התקיימה ביום שישי, כ"ג בשבט תשל"ג 26.1.73
אשתו: שרה צלניק
בתו וחתנו: חנה ושלמה גפני
נכדותיו: יעל ורות
ומשפחות: גפני, פלא, יהלום, פלדמן, פ. וייסמן, ב. וייסמן וקליימן

חמש שנים למותו של
אלתר לילנבוים ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין בקרית שאול
מחר, כ"ו שבט תשל"ג (29 ינואר 1973)
יציאה מקפה ד'יצה ת"א בשעה 2.00 אחה"צ.
אשתו
המשפחה
ידידיו
ומוקירי זכרו

במלאת 3 שנים לפטירת בעלי היקר
ג'יק בוברוב ז"ל
תערך אזכרה ליד קברו ביום שלישי כ"ז שבט (30.1.73) בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין סביון.
המשפחה

השתתפותנו הכנה ותנחומינו
למשפחת יעקבסון
ולשרותי תעמולה
ד"ר יעקבסון בע"מ
בהלקח מכם יקירכם
ד"ר גדהרד יעקבסון ז"ל
זיזו בע"מ

אנו משתתפים באבל הכבד על מותו הטרגי של ידידנו הנערץ מנהל ביחי"ר "גוף"
דוד לוי ז"ל
ושולחים תנחומים למשפחה ולחברי קבוצת נוה־ים
אילנה ושאול ניברג

לרפאל בר־אדון חברנו בעבודה,
תנחומינו הכנים באבלו הכבד בהלקח ממנו אמו היקרה
רבקה בר־אדון ז"ל
עובדי בנק ברקליס דיסקונט בע"מ, אלנבי 103, תל אביב.

לחברנו בעבודה **מ. שאלתיאל**
אתך באבלך במות
אשתך ז"ל
מנהלי ועובדי קופות הגמל ליד בנק לאומי לישראל בע"מ

למשפחה ולמשק נוה־ים
השתתפותנו העמוקה באבלכם הכבד עם פטירתו ללא עת של
דוד לוי ז"ל
בנכ"ל "גוף"
ויטה
י. פלוטקין ובניו בע"מ
משה ויצחק פלוטקין ומשפחותיהם

למשה לינדנברג והמשפחה
משתתפים באבלכם
על מות **האם**
החברים לעבודה
בזרוע הכוון למקצוע

למר **אברהם וילף**
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות עליך רעיתך
חוה אטל ז"ל
זיזו בע"מ
ההנהלה והעובדים

משתתפים באבלה של חברתנו לעבודה
אילה סכר
במות עליה
אמה
חבריה לעבודה

בתיה עושה המון שגיאות

צוריאל יצחק מנהל משרד להכוון העסקיתי נתקל בבעיה: בזמן האחרון נפלו שגיאות רבות בהדפסותיה של בתיה הכתבנית. גם בהדפסות החוזרות היו פה ושם תיקונים, דבר שלא היה לו תקדים בעבודתה של בתיה.
צוריאל לא נתפנה די הצורך כדי לבדוק את הסבה לכך כיון שהיה עמוס עבודה תקופתית וכיון שייחס את הדבר לסיבה חולפת. בתיה הרגישה שעומס העבודה רב מדי ובקשה לשוחח עם צוריאל. בשיחה עמו הסבירה את המצב ובקשה ממנו לצרף אליה כח עזר. צוריאל הבין שהבעיה היא רק בעבודה תקופתית מצטברת ופנה לסניף „דחף" הקרוב ופרסם מודעה: „הדפסות בקבלנות בביתך". היום אין שגיאות בהדפסותיה של בתיה.
מתברר שפרסום מודעה ב„דחף" זהו פתרון שכדאי לחשוב עליו. (מ.)

שני אחים חשודים בפיצוץ מכונית

(ע.). שני חשודים בהנחת חומר נפץ במשקל 500 גרם מתחת למכונית פרטית, ברחוב חיפה 61 בתל־אביב, ופיצוצו, תוך פגיעה בבעל המכונית, מר יהושע איליאס, וגרימת נזק למכוניתו ולמכוניות אחרות — נעצרו ביום ו' בפקודת השופט המחוזי ד"ר י. רוזה לשבעה ימים להמשך חקירתם. הצו הוצא לבקשת המשטרה, שערערה על החלטת שופט השלום לשחרר את שני החשודים בערבות.

בפסקה משנה אריה קפלן טען בפני השופט כי מתברר שהחשודים, אלכסנדר וינגרט ויהושע רינגרטן — שהם אחים — קיימו מגעים עם מר איליאס בקשר לקניית דירתו. קצין המשטרה טען, שעקב הפרת־חוזה לא יצאה העברת הדירה לפועל. מסיבה זו נפגעו שני האחים, ולדברי ב"כ המשטרה איימו לא אחת על בעלי הדירה. השניים נעצרו מיד אחרי המקרה, נתבקשו על ידי המשטרה לאפשר בדיקת ידיהם לגילוי שרידי חומר נפץ, אך סירבו. בגדי החשודים הועברו לבדיקה מעבדתית. השניים טענו טענת אליבי שנבדקה ואומתה לכאורה, אולם קיים חשד סביר כי אם הם לא עשו ממש את המעשה — היו הם היוזמים והדבר נעשה בידי אחרים.

קצין המשטרה ערער בבית המשפט המחוזי על החלטת שופט השלום לשחרר את החשודים, יום קודם לכן, בערבות.

פרקליט השניים, עו"ד יהושע גלברד, טען, כי יתכן שהיה לכאורה מניע למעשה, אך אותו סכסוך עבר זה מכבר לידי עורכי־הדין של הצדדים, ומכאן שאין גם מניע. הפרקליט טען עוד שאין להתערב בהחלטתו של שופט השלום. אולם השופט רוזה סבר אחרת. הוא קבע שנסיבות המקרה מצדיקות מעצר לשם חקירה, בלי התערבות, וציווה לעצור את החשודים לשבעה ימים.

תיקון טעות

במודעת METZ במוסף „הארץ" מיום ו' 26.1.73, נפלה טעות בתאריך הסיום של המבצע:

7 שנים אחריות מלאה — חינם
לקונים מכונת כביסה METZ במסגרת המבצע: משתלם לאמץ את METZ

—•—

המבצע: 7 שנים אחריות מלאה חינם -
כולל חלקי חילוף ושרות מלא חינם — יסתיים ביום ה' ה־15 בפברואר 1973
ולא כפי שפורסם בטעות

מחלקת המודעות

יום העיון השני במדעים התרמיים

ייערך ב־31 לינואר 1973 בערב ובמשך ה־1 לפברואר 1973, באולמות 10 ו־14 באוניברסיטה - הנגב (קמפוס ישן), באר־שבע

הנושאים שיידונו:

„משק האנרגיה בישראל בעשור הנוכחי"
הרצאת מר י. ורדי, מנכ"ל משרד הפיתוח

„שריפה והנעה"
יו"ר — מ. וולפשטיין, הפקולטה להנדסה אוירונוטית, הטכניון

„מעבר חום ומסה בבני אנוש וחיות אחרות"
יו"ר — ע. טלמון, ביטא הנדסה ופיתוח בע"מ

„מחליפי חום: אנליזה, ניסויים ומדיניות תיכון"
יו"ר — א. סולן, הפקולטה להנדסת מכונות, הטכניון

הזמנות נשלחו

המעוניינים בהזמנות ובפרטים נוספים מתבקשים להתקשר עם:
מ. בנטביץ, אוניברסיטת הנגב, טל. 2209; 4404—057.
ש. שוויצר, אוניברסיטת תל־אביב, טל. 416111.
ה. רובין, הטכניון, חיפה, טל. 225111—04.

האוניברסיטה העברית בירושלים

היחידה לחינוך גופני
המדור לספורט ולנופש

המרוץ ה־22
ע"ש ד"ר מגנס תשל"ג

יתקיים ביום שלישי ד' אדר א' 6.2.73
בקריה האוניברסיטה בירושלים

שעה 13.30 — התייצבות באודיטוריום „וייז"
שעה 14.00 — זינוק נערים תחרותי 2.5 ק"מ.
שעה 14.20 — זינוק בוגרים תחרותי 5 ק"מ.
שעה 15.45 — חלוקת פרסים באודיטוריום „וייז".
המירוץ יתקיים בכל מזג אויר!
ההרשמה במדור לספורט ולנופש, טל. 67894—02
הציבור מוזמן להשתתף ולחזות במירוץ

מרכז קופת חולים

נמשכת ההרשמה לקורס אחיות מעשיות

בביילינסון, שייפתח במרץ

מתקבלות מועמדות מגיל 17 ומעלה, בעלות השכלה של 10 — 8 שנות לימוד, לפחות.

ההרשמה בבית הספר לאחיות, במקום.

60 אלף ל"י ומאסר על תנאי על הברחת 2.5 מיליון דולר

פרקליטו אליהו אייזיקס: האמין שלא ייענש

(ע.). 60 אלף לירות קנס או שנה מאסר תמורתו, ו־18 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים גזר ביום ו' בית המשפט המחוזי בירושלים על אליהו אייזיקס (60) שהורשע בהברחת 2.5 מיליון דולר לחו"ל. באמצעות הפקדונות של תושבי חוץ, ותושבות שניהל בסניף בנק לסחר חוץ בירושלים, ללא ידיעת בעלי הפקדונות.

סגנית פרקליטת המדינה עו"ד דורית ביניש, שניהלה את התביעה, ביקשה להטיל על הנאשם מאסר בפועל וקנס גבוה. היא נימקה זאת בסכום הגדול שהוברח מישראל, בזדונות ביצוע ההברחה, ובתחבולות בהן השתמש אייזיקס לבצע את זממו.

פרקליטיו של הנאשם, עו"ד ש. תוסיה־כהן ועו"ד א. קמר, טענו כי שולחם עסק בפעולות מטבע זמנית משך 20 שנה, ולא הובא לדין, לכן האמין, שלמרות שעבר על תקנות המטבע הוא לא ייענש, כי השלטונות לא הקפידו על ביצוע התקנות. לדוגמה הצביעו הפרקליטים על אהרן בצר, שותפו של אייזיקס, שעבד עם שירותי הבטחון, אשר ידעו, כי השותפים עוברים על התקנות, אך לא נקטו נגדם כל צעדים.

פעל בגלוי

הסניגורים ציינו עוד, כי אייזיקס השיג דולרים משני אנשים אשר למרות שלא היו סוחרי מטבע מוסמכים, הורשו לפעול בהתאם להסדר שנעשה בין המפקח על מטבע חוץ לבין בנק איגוד, לשם הזרמת הדולרים לשוק החופשי. באריכות הגנה הדגישו, כי שולחם ביצע את פעולותיו באופן גלוי דרך הסניף הראשי של בנק לסחר חוץ בירושלים, שאחד ממנהליו היה בעבר סגן המפקח על מטבע חוץ במשרד האוצר.

התובעת הודיעה בבית המשפט, כי סניף הבנק לסחר חוץ בירושלים שילם בגלל פעולות ההברחה של אייזיקס חצי מיליון לירות כופר למשרד האוצר. כן שילם הבנק 9000 לירות מתוך דמי כופר של 10,000 לירות שחוייב לשלם כל מנהל בבנק שהשתתף בפעולותיו של אייזיקס. התובעת ביקשה שלא להתחשב בדמי הכופר ששולמו על ידי הבנק, בעת מתן גזר הדין של הנאשם.

השופט בקר קיבל את טענת התובעת ולא התחשב בגזר־הדין בתשלום הכופר. עם זאת ציין השופט, כי לאור נסיבות מעשיו של אייזיקס, אין להטיל עליו מאסר בפועל כפי שביקשה התביעה. לשני הצדדים ניתנה רשות לערער תוך 45 יום בבית המשפט העליון.

תלמידי הפקולטה להנדסה באוניברסיטת ת"א — שובתים

תלמידי שנה ב' בפקולטה להנדסה של אוניברסיטת תל־אביב הפסיקו בשבוע שעבר את לימודיהם לאחר שהנהלת הפקולטה דחתה שורה של פניות לפתרון „בעיות אקדמאיות ומינהליות". כל שאר תלמידי הפקולטה הצטרפו להפסקת הלימודים ליום אחד לאות הזדהות עם תלמידי שנה ב'.

התלמידים הגישו להנהלת הפקולטה 22 תביעות שונות, שהעיקריות הן הקלה בעומס הרב הבלתי־מתוכנן, לדבריהם, של בוחני אמצע סמסטר, וכן הפסקת ההוראה של אחד הפרופסורים „המכשיל את רוב הלמידים ומתבטא כלפיהם בגסות".

מהנהלת האוניברסיטה נמסר, כי התלמידים הפסיקו את הלימודים בעת המו"מ שהתנהל עמם על תביעותיהם. היום עומדת להיערך פגישה נוספת כדי לנסות ולמצוא דרך לשובם של התלמידים ללימודים.

סיעת העה"ז בהסתדרות דורשת סילוק ח"כ עופר מהנהלת שיכון עובדים

מאת סופר „הארץ"

סיעת העולם הזה בהסתדרות דרשה אתמול מועדת הבקורת המרכזית להעביר את ח"כ אברהם עופר מתפקידו כמנהל חברת שכון עובדים. נציג הסיעה מר אלכס מסיס ציין במכתבו, כי לאחר שמר עופר מונה ליו"ר מטה הבחירות של המערך, אין תפקיד זה מתיישב עם תפקידו כמנהל שיכון עובדים, מאחר שנושא השכון יהיה אחד המרכזיים במערכת הבחירות, וח"כ עופר חולש בתוקף תפקידו על מאגר של אלפי דירות. כן ציין מר מסיס, כי ספק אם אדם אחד יוכל לעמוד במעמסה המשולשת של חברות בכנסת, נהול חברה ונהול מטה בחירות.

סיעת העולם הזה מציינת עוד במכתבה, כי ח"כ עופר ממלא בעת ובעונה אחת גם תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של שיכון עובדים — דבר שאינו מקובל ואינו מניח את הדעת.

ש. שתורי — ראש עיריית עפולה

מאת סופר „הארץ" בעמק יזרעאל

מר שמשון שתורי נבחר פה אחד לראש העיריה הראשון של עפולה, לאחר שעפולה הוכרזה כעיר ה־13 במדינה בסוף השבוע שעבר.

לקראת התכנסות קושטה העיר בדגלים, ארגמן ותכלת, צבעוניים, של הפנים, ד"ר יוסף בורג טייר במקום ולאחר תפילה הגיעה וקבלת פנים, אמר בדברי הברכה: „אנו עומדים לפני שנה שבה יושקע מרץ פוליטי על־ידי ארצות העולם החופשי ולאו דוקא לטובתנו. לדעתי יתברר ב־מהלך שנה זו, כי קשה לנהל ויכוח עם ידידים לא פחות מאשר לנהל ויכוח עם אויבינו".

במעמד הכרזת עפולה כעיר בירכו הרבנים, יו"ר מרכז השלטון המקומי מר פנחס אילון ונציג עיר הפיתוח מר אריה מאיר, ראש עיריית קרית גת.

מפלגת העבודה בבירה הקימה ועדה לענייני מזרח ירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

ועדה מיוחדת לענייני מזרח ירושלים הוקמה השבוע במפלגת העבודה בתחום ירושלים. כראש הועדה נתמנה סגן ראש העיריה מר עקיבא אזולאי.

על הקמת הועדה החליטה עוד ב־חודש אוגוסט הלשכה המרכזית של מפלגת העבודה, שתמכה בתביעתם של אנשי המפלגה בבירה לפתוח לקראת הבחירות הקרובות לעיריה בפעילות מפלגתית בקרב תושבי מזרח העיר.

י. ברקאי: על שר האוצר להתייחס ביתר הבנה להצעות ל"ע

„נוכח תגובתו הנזעמת של שר האוצר, מר פנחס ספיר, כלפי קווי המדיניות של ל"ע, שנועדו לצמצם את הזמת האינפלציה והשלכותיה השליליות, יש לומר לו, עם כל הכבוד, כי גם בשנת־בחירות יש להתייחס ביתר הבנה, עניינות ואובייקטיביות להצעות של שותף־קואליציוני. הצעת ל"ע לקיצוץ תקציב המדינה בחצי מיליארד לירות, נובעת מכוונה העניינית של הצעה זו ומתוך אמונה, שמימושה היא אפשרית ורצויה למשק ולפרט" — אמר מזכ"ל המפלגה הליברלית העצמאית (ל"ע), מר יצחק ברקאי, בכנס פעילים של חוג יוצאי בריה"מ [illegible] בל"ע, שנערך בתל־אביב.

י. ברקאי הדגיש, כי גם נגיד בנק ישראל, מר מ. זנבר, והכלכלנים ידועי־שם הציעו הצעות דומות.

„נוכח הממדים המחמירים של האינפלציה אל לו לשר האוצר להתחפר בנימוקים פורמליים, אלא עליו להתייחס להצעות אלה לגופן" — אמר.

✱ ערב־העתונאים שייערך ביום רביעי ב־8.45 בערב בבית־סוקולוב בת"א יארח את הרב הראשי שלמה גורן, לדון על הנושא: הדת והמדינה. יראיינו את כבוד הרב העתונאים: משה אישון; כאורך גפן, לוי יצחק הירושלמי. עורך ומראיין: העתונאי יצחק שרגיל.

משתתפים בחידון הספרותי!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של „הארץ"

לרגל מבצע הפרוטות 1973 שייערך ביום ב' 5 בפברואר, העניקה קרן סייבין להשכלה גבוהה, 86 מילגות לימודים לסטודנטים נכים שבטיפולה של „אילן". בתמונה: רא/לוף חיים לסקוב יו"ר מטה מבצע הפרוטות מעניק מילגת לימודים לסטודנט נכה.

שוב עוכבה יציאת גלזר

(ע.). צו זמני לעיכוב יציאה מן הארץ הוצא ביום ו' נגד מר יוסף גלזר, לשעבר יו"ר מועצת המנהלים של בנק אגודת ישראל.

הצו הוצא על ידי רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב השופט דוד ולך, לבקשת עו"ד זאב המר, המייצג איש עסקים מארגנטינה.

מקריאה בעתון נתברר לעו"ד המר, כי צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא נגד גלזר בגלל היותו נאשם בעבירות מרמה בבנק בוטל בסוף השבוע והוא הורשה לצאת בתנאי שיפקיד ערבות של 200 אלף לירות. עו"ד המר ביקש להכריז את גלזר כפושט רגל, מפני שהוא חב 136 אלף לירות לאיש עסקים מארגנטינה, אנריקו פקר.

העלאת מחירי אודי־נ.ס.או. בגרמניה

הנהלת מפעל אודי־נ.ס.או. בגרמניה הודיעה לסוכניה בעולם כי החל מה־1 באפריל יועלו מחירי המכוניות ב־150 עד 230 מרקים גרמניים. העלאת מחירים זו תתבטא לישראלי בהעלאה של כ־500 עד 1000 ל"י למכונית, וזאת נוסף להעלאת המחירים שעלולה לחול באותו מועד כתוצאה ממדיניות המסוי החדשה. שתתבטא במכוניות אודי נ.ס.או בכ־1500 עד 2500 ל"י למכונית.

לא רוולית

הפרסום שנלווה לכתבה „תינוק באסלה" של נ. דוניביץ בגליון האחרון של מוסף „הארץ", קושר בטעות את פרשת רוולית עם זו שעליה מדובר בכתבה. הכתבה מציינת במפורש, כי לא מדובר בה בפרשת רוולית אלא בפרשה אחרת לחלוטין.

קנאים דתיים מטרידים רב ובנו בחיפה

(ע.). קבוצה חרדית קנאית, המתקראת „חבר הפעילים — יד לאחים" איימה אור ליום ו' לרצוח את מר יהודה גור אריה, שערך בשביל הרב גורן את הספר על פרשת האח והאחות.

מר יהודה גור אריה, בנו של הרב מרדכי פרנקל מחיפה, שהה אצל אביו מאז יום ג' האחרון. דבר היותו בחיפה נודע לאנשי קבוצה זו והם פתחו בהטרדות טלפוניות בלתי־פוסקות נגד הבן ונגד אביו.

מר גור אריה פנה למשטרת חיפה וזו נקטה אמצעים כדי לאתר את המאיימים.

הרב מרדכי פרנקל היה חבר בועדת הבחירות לרבנות הראשית ופעל למען הרב גורן. בזמנו גם פעל להחזרת ילדים מבית ספר שלום לבית הספר הממלכתי דתי במקום, לאחר שקבוצת קנאים הוציאה אותם מבית ספר ופתחה בשבילם מוסד עצמאי.

דובר אירגון תלמידי הישיבות חבר הפעילים יד לאחים, הרב צבי ויתמן, הכחיש את ההודעה שמסר הרב יהודה פרנקל בחיפה.

(ע.). תכשיטים בשווי רב נגנבו בליל שבת מחלון הראווה של חנות התכשיטים טופז ברחוב דיזנגוף 121 בתל אביב. הפורץ האלמוני חדר למקום לאחר שהשתמש בגוש ברזל גדול. מן החלון לקח תכשיטים יקרים. בעת הפריצה הופעל מנגנון האזעקה, אך איש מהשכנים בסביבה לא טרח לברר או להזעיק את המשטרה.

✱ מועצת סניף הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשירותים במועצת פועלי תל־אביב—יפו, בחרה מחדש במר אברהם ביילין כמרכז הסניף בתל־אביב, לתקופת ארבע שנים נוספות.

מעצר לחשודים בנסיון פריצה

מאת אבי ולנשטין, סופר „הארץ" לענייני משטרה

ידיעה כי בכספת מרפדיה ברחוב אברבנאל 50 בתל־אביב, יש 80 אלף מארק, היתה המניע לנסיון פריצה למקום — טען ביום ו' רס"ל רפאל בראונשטיין בבית־משפט השלום, כשביקש להאריך את מעצרם של שני אחים החשודים בשליחת שני אחרים לפרוץ על סמך המידע שלהם, ובהשתתפות בנסיון הפריצה.

אור ליום ד' נראו על־ידי ניידת המדור המרכזי דמויות שלא והיו ברחוב אברבנאל. כשהבחינו בניידת המשטרה ברחו והשאירו במקום קופה שמשקלה 300 ק"ג, שהתכוונו כנראה לפרוץ אותה.

לפנות בוקר הבחינו הבלשים בחשוד שהלך לתומו ברחוב הקישון. בתשובה על שאלה אמר החשוד, לדברי נציג המשטרה, כי הוא בלש העוקב אחרי משהו. השוטרים ערכו חיפוש על גופו ולהפתעתם מצאו ברשותו תעודה שנושאת את שמו, רפי גולן, מהרצליה.

בחקירה הוברר, כי גולן זייף את התעודה. המשטרה חושדת שהוא השתתף בנסיון הפריצה למרפדיה. רס"ל בראונשטיין הוסיף כי האחים ברוך ומישל ששונוב (הראשון הוא בעל בית־מלאכה), סיפקו את המידע לגולן ולעוד חשוד שעדיין לא נעצר.

השניים התכוונו לפרוץ למרפדיה, אולם מאחר שלא הצליחו לפתוח את המנעול חזרו לבית האחים ששונוב וביקשו את עזרתם, טען רס"ל בראונשטיין. הם הגיעו למקום וסייעו בפריצת מנעול הכניסה למרפדיה.

נציג המשטרה הוסיף, כי גולן נעצר משוטט ברחוב, אחרי שהאחים ביקשוהו לעזוב את ביתם, מחשש שהמשטרה תגיע אליהם והעדיף חיפוש בבקום.

עו"ד משה אלוני, המייצג את האחים ששונוב, טען בבית המשפט כי לשניים אין שום קשר למקרה.

השופט בוריס רפפורט ציווה לעצור אותם לעשרה ימים נוספים. גולן נעצר ביום ה' לעשרה ימים נוספים.

1972 — יותר תיירים מאירופה מאשר מצפון אמריקה

מאת סופר „הארץ"

מספר התיירים שבאו מאירופה ב־1972 היה גדול ממספרם מאמריקה הצפונית, ואף הגידול השנתי בתיירות אירופית בארץ עלה על הגידול בתנועת התיירים מצפון אמריקה — מסתבר מסקירת התיירות שמסרו דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד התיירות.

מתוך 727,500 התיירים שהגיעו ב־1972 באו מאירופה 319,400 (44% מכלל התיירים), לעומת 305,600 מצפון אמריקה. הגידול השנתי של התיירות מאירופה הגיע אשתקד ל־14.5 אחוזים לעומת 8.6 מצפון אמריקה.

✱ מארה"ב באו 281,400 איש ✱ מבריטניה 67,200; ✱ מצרפת 65,600 (ירידה בארבעה אחוזים לעומת אשתקד); ✱ מגרמניה 43,700; ✱ משוויץ 22,600 (גידול ב־35 אחוז); ✱ מארצות סקנדינביה 38,400 (גידול ב־31%); ✱ מרומניה 5,200 תיירים (פי שניים מאשר ב־1971).

קואופרטיב דן רוצה להעלות את מחיר המניה

קואופרטיב דן פנה אל מרכז הקואופרציה בבקשה לאשר העלאת מחיר המניה מ־52 אלף ל"י ל־70 אלף ל"י, כלומר: בכ־35%.

הקואופרטיב מסתמך על החלטה של הועדה המרכזית של ההסתדרות, האומרת כי מחיר המניה צריך להיות מוצית מחיר האוטובוס.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אוגר חום אלקטרה

חימום בחשמל בתנור אוגר חום

לפי התעריפים מוזלים בזרם-לילה!

חסכוני! * בטוח! * נקי! * נאה!

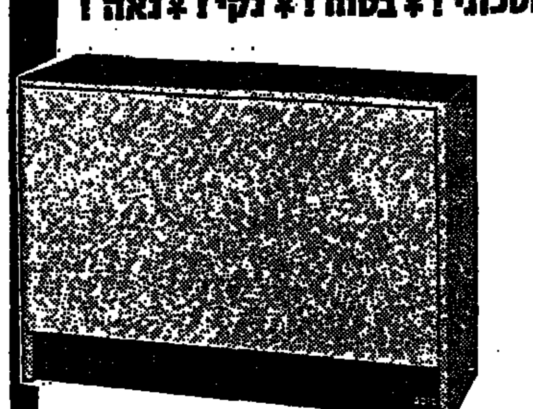

לפרטים נוסף:
* תל-אביב טל. 39721
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר-שבע טל. 72231

אלקטרה

שרות נאמן שעומד במבחן

פלימן מציע רשות ממלכתית למניעת זיהום אוויר

סוען: אין להטיל האחריות על הרשויות המקומיות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

„הטלת האחריות בנושא מניעת זיהום אויר על הרשויות המקומיות חסרת כל שחר ולא תביא עמה כל תועלת" — כותב ראש עיריית חיפה, מר משה פלימן, בבטאון העיריה „חיפה 73" שיצא לאור ביום ו'.

מר פלימן מביא לדוגמה את עי־ריה חיפה וטוען כי איננה יכולה לפעול נגד בשר או מפעל בימיקלים ופוספאטים הנמצאים מחוץ לתחום שיפוטה. לדעתו הכרח לכונן רשות ממלכתית מוסמכת שתטפל בנושא זה בצורה מרוכזת. הוא סבור שאל לה לממשלה להטיל את האחריות ב־ענין זה על גורמים אחרים משום שככל שמתרבים הגורמים העוסקים בכך נפגמת האפקטיביות של הטי־פול.

מר פלימן מתייחס בספקנות גם לגבי הקמתן של תחנות מעקב אחר זיהום אויר. לדעתו אין כל צורך בתחנות אלו משום שמקורות זי־הום האויר גלויים לעין — נשר, בתי הזיקוק, כימיקלים ופוספאטים וחב־רת החשמל וכן כלי הרכב הטול־סים גזים מרעילים.

הרב כהנא: 450 ערבים נרשמו להגירה

מאת יהודה ליטני, סופר „הארץ"

450 ערבים נרשמו עד כה ב־קרן ההגירה של הליגה להגנה יהודית" — אמר אתמול לסופר „הארץ" מנהיג הליגה, הרב מאיר כהנא. לדבריו, לא נרשם עד כה שום תושב מיהודה ושומרון ומ־רצועת עזה. עוד אמר כי רוב הנרשמים מהגליל וכמעט כולם איכרים. רובם ככולם מגיל 35 ומעלה. ברשימה לא מצוי אפילו סטודנט אחד.

להלן אמר, כי כמה מהנרשמים לא דרשו תמורה בעבור ההגירה, אלא את סיועה של הליגה במכי־רת הקרקע והבתים שברשותם. ב־של בקשה זו, אמר הרב כהנא, ער־מות הליגה להקים תוך שבועיים, חברה לקניה ולמכירה של נכסי דלא ניידי.

הרב כהנא אמר, כי יתכן מאד שהדרכונו יוחזר לו בעוד שבועיים ואז יצא לארה"ב ולקנדה למשך חודשיים, עם אחד הערבים שנרש־מו לקרן ההגירה, לשם עריכת מג־בית בקרב יהודים למען הקרן.

„אני בטוח כי ישנם אלפי ער־בים המחכים לראות אם יצא משהו בענין הקרן. לעת עתה הם מחכים למוסד הראשון שיצא מכאן, לאחר מכן יתחיל בחשול של ערבים בה־גירה מישראל" — אמר.

הליגה עומדת לפתוח ביום ג' מש־רדי אינפורמציה ברחבי הארץ ה־מיועדים לערבים המבקשים להגר מי־ישראל.

כלדאת סיעת המערך בעיריית ירושלים אימצה בישיבתה שלשום את הצעתו של ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, שלא להעביר למוע־צה הדתית בבירה את הכספים המ־גיעים לה מעיריית ירושלים (נושאת בשני שלישים מתקציב המועצה) כל עוד לא יוחזר ההדר במועצה על כנו. סיעת המערך החליטה להעביר את תקציב המועצה הדתית לחודש דצמבר (כ־150 אלף ל"י) לידי שר הדתות ד"ר זרח ורהפטיג, הממונה על השרותים הדתיים בעיר.

(ע). 1200 תלמידים בשני בתי־ספר בעיירה ראש־העין, שבתו ביום ו' על־ידי הוריהם מלצאת ללימו־דים, במחאה על התנאים הקשים ש־בהם הילדים לומדים.

כלל ופרט

שופטי בית־המשפט העליון היו ביום ו' אורחי המטה הארצי של המשטרה בבירה. הם נפגשו לשיחה עם המפכ"ל, רב־ניצב שאול רוזוליו, וסיירו במע־בדות המחלקה לזיהוי פלילי של ה־משטרה בתל־אביב.

הגיעו לישראל

שר החוץ של לוכסמבורג, מר גאסטון תורן, המכהן גם נשיא האינטרנציונל הליברלי, לוועידת הועה"פ של האינ־טרנציונל.

יצאו מישראל

ציר בית הנבחרים האיטלקי, מר בריו ג'ודליכטו ונציג שר האוצר ה־איטלקי הבכור אופברטו בונלדי — לאינטרנציונל הליברלי וב„אליטליה").

אסותא אלישע

נולדו ל:
פריב ושלום אהרון — בת

שרות חיתולים הביתה

למגנות לבתי־חולים
'אסותא' 'אלישע'
חיפה 87414
תל־אביב 245211

סופת שלג גרמה לסגירת אתר ההחלקה בחרמון

מאת סופר „הארץ"

סופה עזה של שלג וברד הפתיעה אתמול בצהריים 5,000 מטיילים ו־ספורטאים, שהתרכזו באתר ההחל־קה בחרמון. על אף הקור העז ש־השתרר, נמשכה פעילות ספורטי־בית, אלם הגורמים האחראים על האתר החליטו כעבור שעה קלה להפ־סיק את העליה אליו ושיירות ארוכות של מטיילים עשכבו בתחנות מסעדה ומגיד אלשמס.

אגד החל בפינוי המטיילים כאתר הסקי אל מגרשי החניה, כשהוא נע־זר במפלסת שלג. עקב הערפל ה־כבד והשלג שירד בלא הרף התנהל הפינוי באיטיות אף כי בצורה מסו־דרת. כפי שנמסר לא היתה אף תאו־נה אחת.

ברד בגליל המערבי

באזורים שונים בגליל המערבי ירד אתמול ברד חזק שנשאר זמן ממושך כשכבה לבנה על פני השטח. ברחבי הגליל ירדו גשמים עזים.

עיריית ירושלים הקימה „ועדת שלג"

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

על הקמתה של ועדת־שלג, בראש־שות ראש העיריה מר טדי קולק ו־חברי מועצת העיריה, שתדון באח־ריותה של העיריה להקלות הנגרמות לאזרח והחיים התקין בבירה בעת שלג — החליטה שלשום הנהלתה של עיריית ירושלים.

מגמת הועדה: להגדיר את המ־שימות שיוטלו על עיריית ירושלים עיריפיות והשלכות הכספיות הכרו־כות בכך.

נודע כי תוך הדיון מסרו מר קולק ומנכ"ל העיריה מר רוני פינשטיין, פרטים על הארועים ביום השלג ה־כבד שפקד את ירושלים לפני כ־שבועיים.

מר פינשטיין ציין, כי אם יפקוד שוב שלג את הבירה, יחלפו כשש שעות עד שאפשר יהיה לפתוח את צירי התנועה העיקריים. זאת בתנאי שיעמדו לרשות העיריה 20 מפלסות (במקום 6 המצויות כיום) ו־20 זחלמ"י צה"ל יתחילו לפעול מיד עם רדת השלג, כן הציע שעיריית ירושלים תרכוש ביפים עם הנעה קידמית.

עוד נמסר כי בקרוב תפרסם עיריית ירושלים חוברת הסברה לאזרחים.

תקלות בטלפונים

כמה מאות טלפונים מקולקלים לא תוקנו בירושלים מאז רדת השלג לפני כשבועיים. מהנדס המחוז מר יעקב זיו אמר אתמול כי ביום ו' נר־שמו כ־1000 תקלות בטלפונים, אך במשך היום תוקנו כבר כמה מאות. לדעתו, מספר הטלפונים המקולקלים אינו עולה על 600.

איגוד קציני הים: ענף הנוסעים לא חיוני

מאת סופר „הארץ" בחיפה

איגוד קציני הים הודיע באחרונה לשר התחבורה מר שמעון פרס כי יותר אין איגוד זה רואה את אניות הנוסעים כמקום עבודה חיוני ובבוא הממשלה לדון בעתידן, לא יתמפל מצד האיגוד לחץ להמשך קיומו של הענף — נודע לסופר „הארץ".

כן הודיע האיגוד, שאם תוליט ה־ממשלה כי יש להמשיך במתן סוב־סידיות לצי הנוסעים, יתבע כי ב־ראש וראשונה תקציב הממשלה סוב־סידיה לקרן הפנסיה המקומית ל־מאים, מפעל שהשיבותו לימאים ול־ימאות עולה בהרבה לדעת הקצי־נים, על החשיבות שיש לקיום צי נוסעים מסובסד.

כפי שנודע משפעת עמדה אי־גוד הקצינים, בין היתר, מה־הזמנת השלילית שיש לימאי ה־ישראלי, שלדעת הקצינים, נר־בעת במידה רבה מפסקי המסחר ההבריחה שעוסקים בהם באורח קבוע כמה מימאי שתי אניות ה־נוסעים.

צפויים חילוקי דעות בגח"ל בענין ביטול הצנזורה

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

חילוקי דעות בין הליברלים ל־חרות, עלולים להתעורר בישיבה ה־קרובה של הסיעה אשר תצטרך להכריע על אופן הצבעתה לגבי הצעה לבטל את הצנזורה על המח־זות. הרוב המכריע בקרב הליברלים ובראשם ח"כ אלימלך רימלט, דוג־לים בביטול הצנזורה ואילו מנהיג חרות — וכנראה רוב חבריו — דור־שים להמשיך.

הנהלת המפלגה הליברלית, שדנה ביום ו' בהצעת הביטול, החליטה לדרוש בישיבת הסיעה חופש הצבעה לכל חבריה. עדיין לא ברור מה תהיה עמדתה של חרות.

3 מיכליות ענק ייבנו בשביל החברה הימית להובלת פרי

380 אלף טונות כל אחת

מאת יהושע גלבוע, סופר „הארץ"

החברה ימית להובלת פרי שבסו־סה בחיפה חתמה השבוע ההסכם עם ל־לימיטארי עם המספנה האמריקאית סודד שיפיארד לבנין שלוש מיכ־ליות ענק בנות 380 אלף טונה כל אחת במחיר כולל של 285 מיליון דולר.

בהסכם — אופציה לבנין שלוש מיכליות נוספות באותו גודל במ־חיר 95 מיליון דולר האחת. ביצוע ההזמנה תלוי באישור סובסידיה ממ־שלתית אמריקאית גבוהה (המקובל כיום) של 41 אחוז ממחיר האניות כלומר 120 מיליון דולר. את ההסכם חתמה החברה להובלת פרי בשם ה־חברה הבת שלה בארה"ב ג'נרל מריטים. לפי ההסכם על המספנה (בבאלהוסטון, סכסאס) לספק את ה־אניה הראשונה לחברה ימית להובלת פרי במחצית 1977 והשניה והשלישית בהפרשים של חצי שנה אחרי כן.

לפני חצי שנה הזמינה חברה ימית במספנה אמריקאית אחרת ש־לוש מיכליות ענק של 265 אלף טו־נות שבנינן עומד להסתיים בהתאם לחוזה בשנים 1975/6.

בבעלות חברה ימית להובלת פרי, שהוקמה לפני כעשר שנים על ידי מר יעקב מרידור ורב חובל מילה ברנר, 35 אניות-קירור מודרניות ו־בשנה הבאה יגיע מספר אניות ה־קירור שבבעלותה ל־42 בכושר קי־בול של יותר מ־17 מיליון רגל מ־עוקבים. כן בבעלות החברה שמונה מיכליות בטונאז' כולל של 800 אלף טונות ובהזמנה עוד כשלושה מי־ליון טונות של מיכליות, בהן הזמנה של שש מיכליות בנות 333 אלף טו־נות כל אחת במספנת הארלאנד אנד וולף בבלפסט, שההסכם לבנינן ע־מד להחתם בימים אלה.

בגלל הקרה יצוא תוצרת חקלאית טריה ירד ב־6 אחוזים

מאת סופר „הארץ"

נזקי הקרה לגידולים חקלאים גרמו לירידה של יצוא תוצרת חקלאית טריה בשיעור של כ־6% בלבד — נמסר ביום ו' מחוגי חברת אגרקסקו.

בכמה מוצרים נמשך היצוא כרגיל, בעיקר בתות־שדה ובאבוקדו. בפר־חים צפויה ירידה של כ־6% עד 8% ביצוא, אך הפגיעות לא היו כה חמו־רות במידה שיהיה צורך לוותר על מטוסים להובלת התוצרת לשוקי חוץ.

עוד צויין כי חלק מן הירידה ב־יצוא החקלאי יש לזקוף לכך ש־חקלאים היפנו תוצרת חקלאית ל־שוק המקומי מתוך הבנה כי קיים מחסור. הדבר הביא לאספקה גדולה של תוצרת שגרמה לירידת המחירים הנוכחית בשוק.

עוד נמסר כי בעוד שבוע אפשר יהיה לדעת על התחושות והגידולים בשדות. לדוגמה צויין כי חסה החלה להופיע מחדש וכן החל ביצוא הגזר העשוי להקל על בעיות ההובלה. ה־בעיה היא מידת הפגיעות בגידולי האביב, עליהן יוודע רק מאוחר יו־תר. לפי התצפיות התחזיות לא יצ־רמו נזקי הקרה פגיעה גדולה בכלל היצוא, הצלול לרדת, כאמור, בכ־6% לעומת התחזית שלפני הקרה.

מת פרופ' ארתור פרויד

פרופ' ארתור פרויד ממותיקי ה־תנועה הציונית, מת בשבוע שעבר בירושלים. בן 91 היה במותו. הובא למנוחות ביום ד' שעבר, בהר־המנו־חות.

המנוח היה ממייסדי של ד"ר תיאודור הרצל. כן היה שליח קרן ה־יסוד באירופה, סופר ועתונאי.

* ועד חדש לעתונאים, לשו־כים ולמפיקים של מערכות גלי־צה"ל ו„במחנה" נבחר באסיפת ה־עובדים. חברי הועד הם: דניאל בן־שבא (יו"ר), יצחק בר־נר (גל"צ) ודוד דיין („במחנה").

הסדר למניעת ניצול לרעה של משכנתאות על ידי עולים

(ל.ע.מ.). הסדר המונע ניצול לר־עה של משכנתאות על ידי עולים הופעל על ידי משרד הקליטה בשי־תוף עם משרד האוצר והבנקים ל־משכנתאות. על פי ההסדר נוספו ל־חוזי המשכנתאות תנאים, בהם נקבע כי עולה שרכש דירה בעזרת מש־כנתא של משרד הקליטה ואינו מת־גורר דרך קבע בדירה, או שהשכירה לאחר לתקופה העולה על שישה חו־דשים שלא באישור בכתב של משרד הקליטה, תועמד המשכנתא לפרעון מיידי ובריבית המירבית.

עוד כתבי אישום יוגשו נגד חשודי רשת הריגול

(ע.) כתבי אישום נגד קבוצת נאשמים נוספת מחשודי רשת הרי־גול שנחשפה לאחרונה, יוגשו בימים הקרובים לבית המשפט המחוזי ב־חיפה.

מכתב האישום שהוגש בשבוע ש־עבר נגד ששה מראשי הרשת, נודע כי אחד הנאשמים ששהה בסוריה אניסקרקאזי (26), אומן במיוחד ב־שימוש בציוד צלילה כדי להכשירו לביצוע מעשי חבלה בכלי שיט יש־ראלים.

הוחזר מלבנון ונעצר

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

במעבר הגבול בראש הנקרה הוח־זר ביום ו' אחה"צ, באמצעות הצלב האדום, צעיר מוסלמי בן 19 מנצרת, שיצא באורח בלתי־חוקי ללבנון לפ־ני 10 ימים באזור הניתה. הצעיר נעצר לחקירה.

דיון בהתייקרות בהשתתפות ג. מאיר ובן־אהרון

בעקבות החלטות־סיכום של מליאת הועד־הפועל של ההסתדרות, שדן ביום ה' שעבר, בענין ההתייקרו־יות והבטחת השכר הריאלי של ה־עובד, — תקויים פגישת דיון בהש־עות ליישום ההחלטות הללו של ראש הממשלה גב' גולדה מאיר ושרי הממשלה עם מזכ"ל ההסתדרות מר יצחק בן־אהרון וחברי הועדה המר־כזת. — מסר המזכ"ל בישיבת ה־ועדה המרכזת ביום ו', לאחר שבן־אהרון פנה אל ראש־הממשלה והביא לפניה את עיקרי החלטות הועה"פ של ההסתדרות בנדון.

ראש הממשלה נענתה לפניית ה־מזכ"ל בדבר קיום הפגישה המשו־תפת ליישום החלטות ההסתדרות ו־הודיעה כי מועד הפגישה הזו ייקבע בימים אלה.

נתגלתה גופת ולד מושלך

(ע). גופת ולד בן־יומו נמצאה ביום ו' בפחי אשפה בקרית־אתא. גילו אותה פועלי נקיון בקריה, ש־עסקו בפינוי מאחד הבתים. המש־טרה הוזעקה למקום ופתחה בחקי־רה. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית.

ברשפר

חברה לבנין והשקעות בע"מ

מציעה למכירה

ברח' ארלוזורוב 155 תל־אביב

דירות מפוארות בנות 2–2½ חדרים

●

אצלנו עומד לשרותך צוות מומחים שיעזור לך בבחירת הדירה המתאימה לך

BARSHEFER

שעות המשרד 7-4;1-8

רח' אבן גבירול 100, תל־אביב

רדיו סטריאו 25 ריבר

אמפליפיירים · טיונרים · רמקולים

FISHER

מכירה גם לכטורי מכס

חיפה, רחוב הרצל 25, טל. 64582

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות המהנדסים | **הסתדרות ההנדסאים והטכנאים המוסמכים**

הודעה

לכל המעבידים־המעסיקים מהנדסים והנדס־אים וטכנאים בכל מקומות העבודה, כי ביום שני 29.1.73 בשעה 07.00 בבוקר תתחיל

שביתה ארצית

עקב אי־חתימת הסכם שכר קבוצי לשנים 72/4 ואי מילוי תביעותינו לשיפור תנאי השכר, העבודה ותנאים סוציאליים.

החלה
מכירת סוף העונה
20% הנחה
על כל הדגמים
איוניר
בתי האופנה הראויים לאמונך

מילווה קצר מועד

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י	הכנסה שנתית לאחר ניכוי מלוא מס הכנסה
ל־18 חודשים	936.45	9.125%
ל־12 חודשים	958.72	9.000%
ל־6 חודשים	979.64	8.750%
ל־3 חודשים	990.21	8.500%

הרכישה — בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג' ותיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

בנק ישראל

לאל"מ גרשון גולן

אתך באבלך

ראש המטה הכללי

למר אליעזר הכהן

מנהל בנק דיסקונט מרכז

תנחומינו לפטירתה של

האם ז"ל

מי יתן ולא תדעו דאבה עוד

ויטה

י. פלוטקין ובניו בע"מ
משה ויצחק פלוטקין ומשפחותיהם

לחבר ההנהלה מר שמעון שפיגל וב"ב

אתכם באבלכם הכבד במות

אברהם בן אבי ז"ל

ארגון הקבלנים והבונים בירושלים

אנו משתתפים בצערו של חברינו

אברהם רבי

במות עליו

אבין ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים

הנהלת רפא הועד והעובדים

משתתפים בצערם של

ציון רביד
ומרדכי סטריזובר

במות עליהם האב והחותן

נחמיה רבי ז"ל

למשפחת צ'צ'יק
ולאגוד המר"ל

תנחומים בהילקח

יהושע צ'צ'יק ז"ל

מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ

לאניטה ולמשפחת טיירשטיין

משתתפים באבלכם הכבד בהלקח ככם בטרם עת היקר באדם

מרדכי תרשיש ז"ל

שטוק
ההנהלה וצוות העובדים

ספר פרסים לקידום הספרות!

בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

COMMENT DORMIR SANS VOUS DROGUER

Des études récentes ont montré que les somnifères peuvent avoir des effets contraires à ceux que vous en attendez et parfois dangereux. Lisez *Sélection* de janvier, des spécialistes vous expliquent comment triompher de vos insomnies avec les Seuls moyens naturels. Achetez dès aujourd'hui votre *Sélection* de janvier.

מועצת פועלי תל־אביב–יפו

קוראה

לכל חברי ההסתדרות בעיר להצטרף

למחאה

נגד היוקר המשתולל ולהשתתף

בשביתת קונים

שהוכרזה ע"י הועדה המרכזת של ההסתדרות ביום שני 29.1.1973 בשעות 4 — 7 אחרי־הצהריים.

הצביעו ליד החנויות

עובדים—צרכנים תנו יד לריסון היוקר!

הלוח הכפול

עמודים 18, 19

הכל בכל כלוב בלוח הכפול

לוטו

השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון

150,000* ל"י

*כפוף לערעורים

מחר המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו